

AYLARIN VE GÜNLERİN SIRRI

İsmail Dinçer

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ / 5
KUR'ÂN'DA GEÇEN AYLAR GÜNLER ÂYETLERİNDEN ÖRNEKLER / 11
AYLARIN SIRRI / 29
GÜNLERİN SIRRI / 124
DÖRT MEVSİM SIRRI / 183
ŞAKK-I KAMER / 208
MUHARREM AYI / 219
ÜÇ AYLAR / 224
SON DEĞERLENDİRME / 251

ÖNSÖZ

Yaşam hepimize sunulan bir armağandır.
Bu armağanın kıymetini bilmek gerekir.
Yaşam ve zaman birbirinden ayrılmaz bir bütündür.
Yaşam zamandır, zaman yaşamdır.
Zamanın evlatları, günler, aylar, mevsimlerdir.
Yaşamın evlatları, her türlü varlıktır.
İnsan, hem zamanın hem yaşamın bir evladıdır.
İnsan yaşamın ve zamanın kıymetini çok iyi bilmelidir.
İnsan zaman yolculuğunda, birçok olumlu, olumsuz deneyimler yaşar.
Olumlu olaylar, insana huzur, mutluluk getirecektir.
Olumsuz olaylar, insana acılar, sıkıntılar getirecektir.
İnsan olmak, olgunlaşmak, acıların duygusundan geçer.
Acılar yaşamın gerçeğidir.
Acılar, merhameti, şefkati hissettirir.
Acı çeken insan, merhametli, şefkatli olacaktır.
İnsan her türlü olaydan deneyimler kazanır.
Bir çocuk hayata dikkatli hazırlanmalıdır.
Olaylardan ders alacak şekilde hazırlanmalıdır.
İşyana değil sabra dayalı, olayların hikmetini aramaya dayalı yetiştirilmelidir.
İnsanın ömrü zaman yolculuğunda akar gider.

İnsanın zaman yolculuğunda, günler, aylar, yıllar, mevsimler vardır.

Her günden, her aydan, her yıldan, her mevsimden insana nice mesajlar akar.

İnsan her an bir eğitimin içindedir.

Zaman ve olaylar insanın en güzel öğretmenidir.

Yaşanılan her deneyim, en güzel öğreticidir.

Olumlu ya da olumsuz diye vasıflandırdığımız her olaydan nice hikmetler akar.

Her günün, her ayın, her yılın, her mevsimin getirdiği nice hikmetler vardır.

Zaman hikmetler içinde akar gider.

İnsan zaman yolcusudur.

İnsanın kendisi hem bir yoldur, hem de bir yolcudur.

İnsanın yaşadığı dünyasında, aylar, günler, yıllar, mevsimler vardır.

Dünyamızın, Ay ve Güneş ile zaman yolculuğunda, aylar, yıllar, mevsimler oluşur.

Her ayın bir ismi vardır.

Her günün de bir ismi vardır.

Her mevsimin de bir ismi vardır.

Bu isimlerin her biri anlamlar taşır.

Kâmil insanlar, bir anlam üzere, ayları, günleri ve mevsimleri isimlendirmişlerdir.

Yıllar da rakamlarla belirtilmiştir.

Günler, Pazar günü ile başlar, Cuma ertesi günü ile sona erer.

Aylar Aralık ayı ile başlar, Kasım ayı ile son bulur.

Günlerin ve Ayların başlangıcı ve sonu muhakkak ki bir anlam üzere oluşturulmuştur.

Bu kitabımızda bu anlamları araştıracağız.

Aylar kelimesi, Ay kelimesinden gelir.

Aylar, Dünya'nın uydusu olan Ay ile ilgilidir.

Günler kelimesi, gün kelimesinden gelir.

Gün kelimesi de Güneş kelimesinden gelir.

Günler, Aylar, Yıllar; Dünya, Ay ve Güneş'in birbirleriyle olan ilişkileri ile alakalıdır.

Dünya'nın, Güneş etrafındaki tam dönüşüne "Yıl" denilmiştir.

Yâni Dünya, Güneş etrafındaki dönüşünü 1 yılda tamamlar.

Ay ismi ise, Dünya'nın uydusu olan Ay'ın, Dünya'nın etrafındaki dönüşü ile alakalıdır.

Dünya'nın uydusu olan Ay, her zaman Dünya'nın etrafında döner.

Dünya ve Ay, her ikisi birden Güneş'in etrafında dönerler.

Ay, Dünya çevresindeki bir tam turunu 28 gün 12 saat 44 dakika ve yaklaşık olarak 3 saniyelik süre zarfında tamamlar.

Bu süreye 1 Ay denilmiştir.

Gün ise, Dünya'nın kendi etrafındaki dönüşü ile alakalıdır.

Dünya, kendi eksenini etrafında tam turunu 1 günde tamamlar.

İşte bu tam dönüş "Gün" ismi verilmiştir.

Dünya, 24 saatte kendi eksenini etrafında tam bir tur atar.

Bu dönüşte, Dünyanın Güneşe dönük yönünde Gündüz, diğer yönünde ise gece oluşur.

Gündüz ve gece kavramları böyle ortaya çıkmıştır.

Eski zamanlarda gün, Güneş'in doğduğu an itibariyle gün diye anılmıştır.

Gece ise, Güneş battığı zaman gece diye anılmıştır.

Günümüzde ise, yeni günün başlaması, gece 00.00'da kabul edilmiştir.

Ayrıca, Dünyanın Güneş etrafında 1 yılda dönüşü ile mevsimler oluşur.

Dünya Güneş etrafında ve kendi etrafında döner.

Dünyanın Güneş etrafında dönmesi ile mevsimler oluşur.

Dünyanın eksen eğikliği mevsimlerin oluşumuna sebeptir.

Bu eksen eğikliği, Güneş ışığının Dünya üzerine değişik açılarda düşmesine sebep olur.

Güneş ışığının Dünya üzerine değişik açılarda düşmesi ile, sıcaklık oranları değişir.

Sıcaklık oranlarının değişimi, mevsimleri meydana getirir.

İşte mevsimler, gün dönümü dediğimiz ve gece gündüz eşitliği noktalarından geçişleri arasında oluşan sürelerle alakalıdır.

Bu sürelerde dört mevsim oluşur.

Bunlar ilkbahar, yaz, sonbahar ve kış mevsimleridir.

Dünyanın her yerinde aynı anda aynı mevsimler görülmez.

Farklı faklı mevsimler, Dünya'nın kendi dönüşünün, Güneş'in etrafında döndüğü sırada Güneş ışığının Dünya üzerine düşüşü ile alakalıdır.

Bundan dolayı Dünyanın bazı yerlerinde kış mevsimi oluşurken, bazı yerlerinde yaz mevsimi oluşur.

Kış mevsimi yaklaştıkça kuşların göç etmesinin nedeni budur.

Göçmen kuşların göç rotasına baktığımız zaman, Kuzey Yarım Küre'de kış yaklaşıncı binlerce kilometre yol kat ederek Güney Yarım Küre'ye doğru göç ettiklerini görürüz.

Dünyanın her iki yarım küresinde, mevsimler farklılık gösterir.

Kuzey Yarım Küre'de yaz mevsimi oluşurken, Güney Yarım Küre'de kış mevsimi oluşur.

Kuzey Yarım Küre’de ilkbahar oluşurken, Güney Yarım Küre’de sonbahar oluşur.

Bunlar hep Dünyanın Güneş etrafında bir yıllık dönüşü ve Dünyanın eksen eğikliği ile alakalıdır.

Mevsimlerin farklılığı, insan bedeninde farklı etkilere sebep olur.

Mevsimsel değişimler, bedende kimyasal salınımların farklılığına yol açar.

Her mevsimdeki sıcaklık farklılıkları bedeni etkiler.

Kışın, sıcaklıkların düşmesi sebebiyle beden üşümeye başlar.

İnsan bedeni, ısı farklılıklarından etkilenir.

Havanın derecesi ve ani gelişen ısı değişiklikleri sonucu bedende nezle, grip, soğuk algınlığı gibi rahatsızlıklar meydana gelebilir.

Sıcaklıkların artması veya düşmesi bedende kimyasal salınımların artmasına ya da düşmesine sebep olur.

İşte Dünyanın Güneş etrafındaki dönüşümü yılların akışına sebep olur.

Bir yıl ile diğer bir yılın kendi içinde farklılıkları vardır.

Aylar, yıllar, günler, mevsimler zaman akışı ile alakalıdır.

Hep bunların insan üzerinde etkileri vardır.

Bu etkiler iyi araştırılmalıdır.

Kâmil insanlar, ayların, günlerin, yılların, mevsimlerin isimlerini belli bir anlama göre oluşturmuşlardır.

Ve bunların insan üzerindeki etkilerini her dâim araştırmışlardır.

İnsan her günün, her anın kıymetini bilmelidir.

Her anını hakikati anlama gayreti içinde geçirmelidir.

Her anını hikmetleri arama içinde geçirmelidir.

Çevresine yaşantısı ile örnek olmalıdır.

İlim ve edebten ayrılmadan, yaşamın sırlarını araştırmak için gayret içinde olmalıdır.

Her Ayın kıymetini bilmeli ve ömrünü yaşamın hakikatini anlama üzere geçirmelidir.

İlim ve edebten ayrılmadan, çevre ilişkilerinde samimi, ihlâslı, merhamet içinde olmalıdır.

Yaşantısında; halleriyle, sözleriyle, davranışlarıyla güvenilen, inanılan biri olduğunu göstermeye gayret göstermelidir.

Her saatin, her ayın, her yılın, her mevsimin muhasebesini yapmalı, gerekli dersleri çıkarmalıdır.

İşte bu kitabımızda, ayların, günlerin, mevsimlerin sırlarını araştıracağız.

Bakalım bizlere ne kapılar açılacak.

Eksiğimiz, hatamız olursa affola.

23-08-2024

İsmail Dinçer

KUR'ÂN'DA GEÇEN AYLAR GÜNLER ÂYETLERİNDEN ÖRNEKLER

Kur'ân'da geçen, "Şehr" kelimesi, "Ay" anlamında da ifade edilir.

Kamer kelimesi de gökyüzündeki Ay olarak ifade edilir.

Şehr, şöhet, teşhir, şehir birbirine bağlı kelimelerdir.

Şöhret; bir şeyin açığa çıkması, kendini göstermesi, apaçık görünmesi, yükselmesi anlamında kullanılır.

Teşhir; açığa çıkan, görünen, açan, teşhir eden, gösteren demektir.

Senenin on iki bölümünden olan otuz güne de "Şehr-Ay" denilir.

Kur'ân'da Kâmer 27 yerde, şehir kelimesi 21 âyette geçer.

Gün kelimesini inceleyelim.

Bir gün dediğimiz olay, Dünyanın kendi ekseni çevresinde bir kere dönmesiyle geçen zaman dilimidir.

Bir gün 24 saattir.

Gün, gece ve gündüzden oluşur.

Güneş doğduğunda gündüz başlar.

Güneş battığında gece başlar.

Gece denilen şey aslında, Dünyanın kendi gölgesi durumudur.

Güneş, Dünyanın diğer tarafında kaldığında, Dünyanın kendi gölgesi gece diye adlandırılır.

Kur'ân'da "yevm" kelimesi, "gün" olarak geçer.

Kur'ân'da gün (yevm) kelimesi, yaklaşık 500 defa geçer.

Eyyam, yevmeyn kelimesi, zaman birimi, günler olarak da kullanılmıştır.

Rahmân Sûresi 5:

الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ بِحُسْبَانٍ

Eş şemsu vel kameru bi husbân

El şemsu	: Güneş,
Ve el kameru	: Ay,
Bi husbân	: Hesap, ölçü,

Meâli: “Bir hesap iledir Güneş ve Ayın hareketi.”

Güneş'in, Ay'ın, Dünya'nın, tüm gezegenlerin ve tüm Evren'in muhteşem bir hareketliliği vardır.

Ve bunların hepsi bir ölçü ile hareket eder.

Güneş, Ay, Dünya birbirine bağlı olarak hareket eder.

Dünya Güneş etrafında belli bir yörüngede dolanır.

Ay ise Dünya etrafında bir yörüngede dolanır.

Ay, Dünyanın uydusudur, yâni ona uyarak hareket eder.

Güneş, Allah'ın zâtı olarak benzetilmiştir.

Dünya, Mürşid-i Kâmil olarak benzetilmiştir.

Ay ise, Mürşidine uyan, Allah'ı anlamaya çalışan salık'e benzetilmiştir.

Yıldızlar ise Halk'a benzetilmiştir.

Mürşid her an Allah'a bağlılık içinde yaşar.

Mürşid, fenâ boyutuyla da bekâ boyutuyla da tam olarak Allah'a tutulmuştur.

Ay'ın her dâim Dünya'nın etrafında dönmesini, talebenin öğretmenine bağlılığı olarak düşünebiliriz.

Hilal ile başlayan yolculuk, dolunayda biter.

Hilal, talebenin hakikat arayışında içinde yanan ışığa işa-
rettir.

Hilal durumunda görünen ışığı, talebenin içindeki arayış
ışığı olarak düşünebiliriz.

Hilal'de karanlık gölge, Ay'daki Dünya'nın gölgesidir.

Mürşide teslim olan talebe, hakikati anlayıncaya kadar,
mürşidine bağlı hareket eder.

Ay, yavaş yavaş dolunay durumuna döner.

Talebe yavaş yavaş Allah idrâkine ulaşır ve O'nun zâtına
teslim olur.

Dolunayda Ay'ın tam ışık hâlinde görünmesi, ondaki Gü-
neş ışığının yansımasıdır.

Talebe, içinde yanan hakikat arayışının ışığıyla başlayan
yolculuğuna, Mürşide tâbi olmasıyla devam eder.

Ta ki onda, kendi vücûdunda tecelli eden Allah'ın zâtına
teslim oluncaya kadar.

Ay her daim Dünya'nın etrafında belirli bir yörüngede döner.

Dünya ise Güneş'in etrafında belirli bir yörüngede döner.

Dünya ve Ay her ikisi birlikte Güneş'in etrafında belirli bir
yörüngede döner.

Ay asla yüzünü Dünya'dan döndürmez, asla arkasını Dün-
ya'ya dönmez.

Yâni talebe, asla geçmişine dönmez, arkasına dönmez, yö-
nünü hep mürşidine döndürür.

Mürşidinden aldığı eğitimle, Allah'a teslim olur.

Talebe, İlm-i Tevhîd eğitiminde, her makamda Allah'a tes-
limiyet içinde olur.

Ay yavaş yavaş dolunay durumuna akar.

Ay'ın yavaş yavaş dolunay durumuna dönmesi, talebenin mürşidinden aldığı derslerle, yavaş yavaş hakikatlere erişmesine işaretir.

Ay, dolunay durumuna geldiğinde, artık onda Dünya'nın gölgesi kalmaz.

Dolunayda, Ay'dan yansıyan ışık tamamen Güneş'in ışığıdır.

Dolunay durumu, talebenin ulaştığı idrâkle Allah'a teslimiyete işaret eder.

Artık talebe, mürşidinden aldığı dersleri tamamlamış, yönünü tamamen Allah'a döndürmüştür.

Ay'ın dolunay durumunda, Ay'ın her yerinden yansıyan ışığın Güneş'in ışığı olduğu gibi, artık talebede yansıyan nûr Allah'ın nûrudur.

Aşağıdaki bölüm alıntıdır.

Dünya'nın Güneş etrafındaki yörüngesinde dolanması 1 yıl sürer ve biz bu 1 yılı 12 aya böleriz.

Ay'ın da Dünya etrafında 1 tam turu yaklaşık 1 ay sürer.

Aynı zamanda Dünya kendi etrafında da döner.

Kendi etrafında dönmesi de 1 günü oluşturur.

İşte bu dönme hareketi de gece ve gündüz kavramlarını oluşturur.

Dünya'nın Güneş gören tarafında gündüz olurken, Güneş görmeyen tarafında ise gece oluşur.

Dünya kendi eksen etrafındaki dönüş hızı saatte 1670 km'dir.

Güneş'in çevresinde saatte 108.000 kilometre hızla döner.

Güneş ve Güneş sistemi de Samanyolu Galaksisi'nin merkezi etrafında saatte 792,000 kilometre hızla döner.

Galaksimiz ise evrende saatte 2.300.000 kilometre hızla yol almaktadır.

Dünya kendi etrafında 1,670 km/s hızla döner

Ay kendi etrafında 1,022 km/s hızla döner.

Güneş kendi eksenini etrafında saatte 70.000 km hızla döner.

Bir turunu ise 25 günde tamamlar.

Güneşin yüzey sıcaklığı 5500 °C ve çekirdeğinin sıcaklığıysa 15,6 milyon °C'dir.

Güneşten çıkan enerjinin 2 milyonda 1'i yeryüzüne ulaşır.

Diğer bir hareketi ise Samanyolu ile birlikte yaptığı dönme hareketidir.

Bu hareketin hızı 250 km/sn ve dönemi 230.000.000 yıl olarak hesaplanmıştır.

Ay bir evreden (mesela hilal) tekrar aynı evreye gelene kadar geçen süreye ise "kavuşum dönemi" denir ve 29,5 gün sürer.

Yıldız döneminin kavuşum döneminden daha kısa sürmesinin nedeni, Dünya'nın da Güneş etrafında hareket ediyor olmasıdır.

Ay'ın evreleri, güneş ışığının Ay'a geliş açısına bağlı olarak değişir.

Bunun sonucu olarak Dünya-Ay doğrultusu, Ay'ın kavuşum dönemi sonlanmadan, uzaktaki referans yıldızıyla aynı hizaya gelir ve bir yıldız dönemi tamamlanmış olur.

Uluslararası Astronomlar Birliği'ne göre, Dünya Güneş'e 149.597.870 kilometre uzaklıktadır.

Güneş'in etrafındaki yörüngemizi bir çember olarak varsayarsak, bu uzaklık çemberimizin yarıçapıdır.

Bir yıl içinde Dünya, Güneş'in çevresinde yaklaşık 940 milyon km uzunluğunda bir çemberde yolculuk yapar.

Hız, geçen süre boyunca kat edilen mesafeye eşit olduğu için, 940 milyon km'nin 365,25 güne bölünmesi ile bir günlük hızı bulunur ve bu sonuç da 24 saate bölünerek saatlik hızı

hesaplanır. Böylece, Dünya bir günde yaklaşık 2.6 milyon km veya saatte 107.226 km yol alıyor denilebilir.

Ay'ın kendi eksenini etrafındaki dönme süresi ile Dünya etrafındaki dolanma süresi neredeyse birbirine eşittir.

Buna dönme-dolanma kilitlenmesi veya senkronize dönme denir.

Bu nedenle Ay bize her zaman aynı yüzünü gösterir.

Ancak Ay'ın dönme ekseninin salınım hareketi yapması nedeniyle Ay'ın yüzeyinin %50'lik kısmını değil biraz daha fazlasını görürüz.

Stanford Üniversitesi Güneş Sistemimizin, Samanyolu'nun yarıçapının ortalarında olduğunu ifade ediyor.

Bu ise Güneş'in, Samanyolu Galaksinin merkezinden yaklaşık 25.000 ışık yılı uzaklıkta olduğunu gösterir.

Güneş Sistemi ve dolayısıyla Dünya, Samanyolu içindeki yörüngesinde, saniyede 200 km hızla ya da ortalama 720.000 km/saat hızla hareket ediyor denilebilir.

Bu kadar yüksek hızla hareket ettiği halde, Güneş Sistemi'nin Samanyolu merkezi etrafında bir turu yaklaşık 230 milyon yıl sürer.

Evet, Güneş Sistemimizin, Samanyolu Galaksisinde tam bir dönüşünü tamamlaması yaklaşık 230 milyon yıl sürüyor.

Yâni Samanyolu yörüngemizde, bu konumda olduğumuz bir önceki seferde, Dünya üzerinde ilk dinazorlar daha yeni görülmeye başlıyordu.

Bir başka ilginç gerçek, Güneş Sistemimizin galaksimiz içinde düz olmamasıdır.

Gezegenlerin yörünge yönü, Galaksimiz ile aynı hizada değil, eğiktir.

Samanyolu gökadamız da kendisi 2.1 milyon km/saat hızla hareket ediyor.

Samanyolu ve en yakın galaksi Andromeda, yaklaşık olarak saniyede 112 km hızla birbirlerine doğru yaklaşıyor ve takribi 4 milyar yıl içinde birleşecekleri hesaplanıyor. (Alıntının sonu)

Evet, “Bir hesap iledir güneş ve ayın hareketi” âyette belirtildiği gibi, her şeyin ölçüsü, matematiksel muhteşem bir hesap iledir.

Yâ-Sîn Sûresi 40:

لَا الشَّمْسُ يَنْبَغِي لَهَا أَنْ تُدْرِكَ الْقَمَرَ وَلَا اللَّيْلُ سَابِقُ
النَّهَارِ وَكُلٌّ فِي فَلَكٍ يَسْبَحُونَ

Leş şemsu yenbegî lehâ en tudrike el kamer ve lel leylu
sâbikun nehâr ve kullun fî felekin yesbehûn

La el şems	: Güneş olmaz,
Yenbegî lehâ	: Olmalı, gerekli, durumu, ona,
En tudrike el kamer	: Erişmek, yakalamak geçmek, yetişmek, ay, kamer,
Ve la el leyl	: Gece olmaz,
Sâbik el nehâr	: Öne geçen, gündüz,
Ve kullun	: Bütün hepsi,
Fi felek	: Gökyüzü, sema, gökte olan her şeyin gezdiği âlem,
Yesbehûn	: Seyreder, yüzer,

Meâli: “Güneşin aya erişmesi gibi bir durumu olmaz ve ge-
cenin de gündüzü geçmesi olmaz. Bütün hepsi bir yörüngede
seyreder gider.”

Gökyüzünde ve yeryüzünde olan her şeyin akıp gittiği bir
yörüngesi vardır.

İnsanoğlu annesinden doğar, eceline doğru akar gider.

Kaçınılmaz gerçek elbet tecelli eder.

Gökyüzünde Güneş, Ay, kendi yörüngelerinde akar gider.

Bu akış nereyedir.

Nasıl ki insanın ölümü bir gün gelecektir.

Yıldızların, Ayın, Güneşin, Dünyanın da elbette bir sonu vardır.

Son, bir şeyin bitmesi değil, yeni bir şeyin başlamasıdır.

Nasıl ki ağaç tohum meydana getirir, o tohum yeni bir başlangıçtır.

Yaşadığımız Galaksi bir gün sona erecek, ama yeni bir oluşum elbet tecelli edecektir.

İşte ölüm sonrasını okuyabilmek, “Ulûl Elbâb” makamına erenlere nasip olacaktır.

Yûnus Sûresi 5:

هُوَ الَّذِي جَعَلَ الشَّمْسَ ضِيَاءً وَالْقَمَرَ نُورًا وَقَدَّرَهُ
مَنَازِلَ لِتَعْلَمُوا عَدَدَ السِّنِّينَ وَالْحِسَابَ مَا خَلَقَ اللَّهُ
ذَلِكَ إِلَّا بِالْحَقِّ يُفَصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ

Huvellezî cealeş şemse dıyâen vel kamere nûren ve kad-derehu menâzile li talemû adedes sinîne vel hisâb mâ halakallâhu zâlike illâ bil hakk yufassılul âyâtı li kavmin yalemûn

Huve ellezi ceale	: O, ki o, yaptı, eyledi, sundu, düzenledi,
El şems dıyaen	: Güneş, bir ziya, ışık veren,
Ve el kamere nuren	: Ay, aydınlatan,
Ke kaddere-hu menazile	: Takdir, ölçü, ona, menzil, yörünge,
Li talemû	: Bilmeniz için,
Adede el sinîn	: Adet, sayı, sene, yıl, yaş,
Ve el hisâb	: Hesabını, işlem, incelik,
Mâ halak Allah	: Şey, ne, yaratılan, halk edilen,
Zalike illa bi el hakkı	: İşte bu, vardır, ancak, sadece, hakikat, gerçek, hakk ile,

Yufassılı el âyeti	: Tafsilatlı açıklama, ayrıntılı, âyet, işaret, delil,
Li kavmin yalemûn	: Bir kavim için, topluluk, kimse, bilen,

Meâli: “Ki O’dur güneşi ışık kaynağı yapan ve aydan o nuru yansıtan ve onun bir menzili, bir ölçüsü vardır, onunla yılların sayısını bilirsiniz. Allah’ın halk ettiği şeylerde bir hesap vardır. İşte bilen kimselerden olmanız için, tüm varlıkta hakikatleri gösteren en ince ayrıntısına kadar deliller vardır.”

Güneş, Dünyamızın ışık kaynağıdır.

Güneşin ışığı Aydan da yansır.

Dünyanın Güneş etrafında dönmesiyle aylar oluşur.

Hepsinin belli bir ölçüsü, hesabı vardır.

Varlık kitabını okuyan, nice hakikatlere erişecektir.

Aylar, günler, yıllar, geceler, gündüzler; Güneşin, Ayın, Dünyanın belli bir menzilde hareketi ile oluşur.

Enbiyâ Sûresi 33:

وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ وَالشَّمْسَ
وَالْقَمَرَ كُلٌّ فِي فَلَكٍ يَسْبَحُونَ

Ve huvellezî halakal leyle ven nehâre veş şemse vel kamer kullun fî felekin yesbehûn

Ve huve ellezi halaka	: O’dur, halk eden, oluşturan, yaratan,
El leyle ve en nehâre	: Gece ve gündüz,
Ve el şemse ve el kamer	: Güneş ve ay,
Kullun fi felek	: Hepsi, uzay, yörünge, felek, bütün varlık,
Yeshebûn	: Yüzme, akıp gitme, seyir,

Meâli: “Geceyi ve gündüzü, güneşi ve ayı oluşturan O’dur. Bütün hepsi bir yörüngede akıp giderler.”

Dünyanın gecesi, onun kendi gölgesidir.

Dünyanın gündüzü, onun bir yüzünün Güneşe dönük yönüdür.

Güneş, yaşamın kaynağı olarak belirtilir.

Ay, talebenin Kâmil insana yâni Dünyaya bağlı hareket etmesidir.

Talebe, öğretmenine uyduğu müddetçe, ilim irfan sahibi olacaktır.

Onun için Ayın, Dünyaya bağlı olarak hareket etmesi, yâni Dünyaya uyması, öğrencinin öğretmene uyması olarak işaret edilmiştir.

İnsan, yerlere göklere bakarak, yaşamın nasıl oluştuğunu ve yaşamı oluşturan gücün ne olduğunu anlamaya çalışmalıdır.

Bu arayışta Hazreti İbrâhîm tüm insanlığa örnek olarak gösterilir.

Hazreti İbrâhîm, göklere ve yerlere baktı, yaratılışı anlamaya çalıştı.

Hazreti İbrâhîm, gökyüzünde Güneş'i, Ay'ı, yıldızları incelemiş, bunları tanımlamaya çalışmıştır.

En'âm Sûresi 76: "Reâ kevkebâ kâle hâzâ rabbî."

Meâli: "Yıldızla baktı, Rabbim bu mudur?" dedi.

En'âm Sûresi 77: "Reâ el kamere bâzigân kâle hâzâ rabbî."

Meâli: "Ortaya çıkan Ay'ı gördü, Rabbim bu mudur?" dedi.

En'âm Sûresi 78: "Reâ el şemse bâzigâten kâle hâzâ rabbî hâzâ ekber."

Meâli: "Ortaya çıkan Güneş'i gördü, bu büyük olan mı Rabbim?" dedi.

Hazreti İbrâhîm'in yaratıcıyı anlamaya çalışması, Kur'ân'da bazı âyetlerde açıklanır.

İbrâhîm'in yaratıcısını araması, tüm insanlara bir örnektir.

İnsan, varlığa yüzünü döndürerek yaratılışı anlamaya çalışmalıdır.

Şahitlik mertebesi, her gün okunan ezanda 20 defa hatırlatılır.

Allah’a şahit olan kimse “Eşhedü” makamına ermiş kişidir.

Eşhedü makamına ermiş kişi, ilmi delillerle varlıktaki hakikatlere ulaşmış kişidir.

Allah’a şahit olmayan kimse ise, sadece duyduklarında kalır, iddialarda kalır.

Çok şey bilir ama bildikleri sadece bir inancın emrivaki bilgileridir.

Ezanda günde 20 defa söylenen “Eşhedü-şahit olmak” konusunu çok iyi anlamalıyız.

Ezanı düzenleyip insanlığa sunan Hazreti Muhammed, şahitlik makamına işaret etmiştir.

Her ezanda iki kez söylenen, “Eşhedü en lâ ilâhe İllAllah-e-dindiğiniz ilâhları yok edin, ancak Allah’a şahit olun” uyarısı vardır.

Bir kişi ilâh nedir, hevâsını ilah edinmek nedir bunları bildiğinde hevâsından geçer ve ilâh edindiği şeyleri terk eder ve Allah’a şahit olma sırrına vâkıf olur.

Furkân Sûresi 43: “E raeyte menittehaze ilâhehu hevâh.”

Meâli: “Hevâsını ilâh edineni gördün mü?”

Hevâsını ilâh edinen bizler hevâmızı terk etmeden, edindiğimiz ilâhları yok etmeden, Allah hakikatine şahit olamayız.

Şahitlik sırrı, şehitlik sırrıdır, yâni kendi varlığından geçme sırrıdır.

Allah’a olan şahitlik, ilmî bir yolculuk iledir.

İlmel, Aynel, Hakkel Yakîn boyutlarına ermek, kişiyi şahitlik makamına erdirecektir.

Bir göz doktoru düşünelim.

Doktorun gözü anlamak için gözü hücre hücre incelemesi “İlmel Yakîn” boyutudur.

Gözün görme sırrı ve tüm gözlerin aynıyla vazifesini yapması ve birbirine benzemesi “Aynel Yakîn” boyutudur.

Gözü oraya takan kimdir, o gözden görme tecellisi kime aittir hakikatine ulaşması “Hakkâl Yakîn” boyutudur.

İşte kişinin, nefs yâni bedenini işlevini ilmen incelemesi, bedenindeki işleyişin ve sıfatların ve bedenini tutan kuvveye, ilmî olarak şahit olması, İlmel Yakîn boyutudur.

Tüm bedenlerin geldiği ve tüm bedenleri ayakta tutan rûh boyutu “Aynel Yakîn” boyutudur.

Tüm varlıktaki “Nefahu fîhi min rûhî” üflenen rûh aynı rûhtur, aynısıyla Hakk’tır.

Görünen bu âlemi anlamanın yolu “İlmel Yakîn” yoludur

Varlığın birbiriyle aynılık derecesinde yakınlığı ve aynı kaynaktan gelişini hissetmenin yolu da “Aynel Yakîn” hissidir.

Tüm varlığı tutan Hakk boyutu da “Hakkâl Yakîn” zevkidir.

İşte İlmel Yakîn; Tecelliler boyutu olup, bu boyut, varlığın varoluşunun ve işleyişinin boyutudur.

Varlığın varoluşu ve işleyişi fiziksel, kimyasal, biyolojik işleyişle mümkündür.

İşte bunları anlamak “İlmel Yakîn” boyutudur.

Aynel Yakîn ise; rûh boyutudur.

Tüm varlığın geldiği kaynak rûh boyutu olup, tüm varlıktaki rûh Hakk’ın rûhudur.

Onun için âyette “Nefahu fîhi min rûhî- rûhumdan üfledim” der.

İşte tüm varlıkta olan can aynıyla aynı cândır.

“Hakkâl Yakîn” boyutu ise; nûr boyutudur.

Rûh boyutunun geldiği âlem, nûr boyutudur.

Nûr Sûresi 35. âyette: “Nûr üzere nûr, Allah yerlerin ve göklerin nûrudur” bu hakikate işaret eder.

Her varlıktaki nûr Halk’tır.

Cümle varlıktaki nûr Hakk’tır.

Her varlıktaki nûr ile cümle varlıktaki nûr tek nûrdur ve Hakk’tır.

Her varlıktaki damla nûra Muhammed boyutu denir.

Cümle varlığı tutan tek nûra Allah denir.

İşte, şuhûd-i kâlb makamına erenler, Allah’a kendi bedenlerinde ve varlığın bedeninde şahit olanlardır.

Şahitlik makamına ermeyenler ise, sadece bilgiler cihe-tinde kalırlar ve biliyormuş gibi anlatırlar.

Onlar sadece bilgileri aktarırlar.

Meâric Sûresi 33-34-35: “Vellezîne hum bi şehâdâtihim kâimûn, Vellezîne hum alâ salâtihim yuhâfizûn, Ulâike fî cen-nâtin mukremûn.”

Meâli: “Allah’a şahit olan kimseler, varlığı her an tutanı, sürüp gideni bilen kimselerdir. Onlar, daima Hakk’a bağlı olmanın şuurunu muhafaza edenlerdir. İşte onlar huzurun ikram edildiği kimselerdir.”

İşte, Hazreti İbrâhîm şahit olmanın duygusunu insanlığa sunmuştur.

Şahit olmadan iman olmaz.

Şahit olmadan mümin olunmaz.

Hakikati arayan her insan, kendi özündeki İbrâhîmî duyguya erişmelidir.

Hazreti İbrâhîm, atalarının zanlarına göre olan Tanrı inancını ilk reddeden kişi midir, bilemeyiz.

Ama Kur’ân’da, İbrâhîm’in sorgulaması hepimize örnek olmalıdır.

Anne babadan gelen, kendi zanlarına göre inanılan Tanrı inancını kabul etmeyen, annesine babasına; “ben sizin inandığınız Tanrı’ya inanmıyorum diyen” Tanrı’ya şahit olmak isteyen her kişi, İbrâhîm damarını taşıyordur.

Hazreti İbrâhîm, Tevhîd’in babası kabul edilir.

Kâinat kitabını inceleyerek hakikate ulaşan İbrâhîm, tüm insanlara “siz de böyle hakikati arayın” diye örnek gösterildi.

Denildi ki: “Siz de İbrâhîm gibi varlığı inceleyin, varoluşu anlayın, var edeni düşünün, Tevhîd idrakine erişin.”

En’âm Sûresi:

75- İşte böylece İbrâhîm; göklerdeki ve yerdeki gücün sahibini anlamak, nurumuzu anlamak ve hakikatlerden emin olmak için baktı gözlemledi.

76- Sonra da, gece bir bilememezlik içindeyken bir yıldız gördü ve dedi ki: Rabbim bu mudur? Fakat o gelip geçtiği zaman, gelip geçenlerde sevgiye ulaşamam, dedi.

77- Sonra da, ortaya çıkan Ay’ı gördüğünde dedi ki: Rabbim bu mudur? Fakat o da gelip geçtiği zaman, eğer ben Rabbimin hidâyetini anlayamazsam, elbette dalâlette kalan kim-selerden olurum, dedi.

78- Sonra da, ortaya çıkan güneşi gördüğünde dedi ki: Bu daha büyük olan mıdır Rabbim? Fakat o da gelip geçtiği zaman dedi ki: Ey kavmim! Ben sizin ortak koştüğunuz şeylerden uzağım.

79- Ben yüzümü Tevhîd üzere, gökleri ve yeri var eden o güce çevirdim ve ben O’nun varlığının yanında kendime varlık isnat eden değilim.

Hazreti İbrâhîm olmak; varlığı incelemek, varlığın işleyişini düşünmek araştırmak ve tüm kâinattaki tek güç olan Allah hakikatine ulaşmakla mümkündür.

En'âm Sûresi 96:

فَالِقُ الْإِصْبَاحِ وَجَعَلَ اللَّيْلَ سَكَنًا وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ
حُسْبَانًا ذَلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ

Fâlikul ısbâh ve ceale leyle sekenen veş şemse vel kamere
husbânâ zâlike takdîrul azîzil alîm

Fâliku el ısbâhı	: Sabahı yarıp çıkaran, aydınlığı ortaya çıkaran,
Ve ceale	: Yaptı, kıldı, düzenledi,
El leyle sekenen	: Gece, sükûnet yeri, dinlenme,
Ve e şemse ve el kamer	: Güneş ve ay,
Husbânên	: Bir ölçü olarak, hesabıyla, hesaplama,
Zâlike takdir	: İşte bu, takdir, ölçü,
El azîz	: Tüm değerlerin yüce sahibi, tüm sıfatların sahibi,
El alîm	: İlmin sahibi,

Meâli: “Aydınlığı ortaya çıkarandır. Geceyi sükûnet olarak, güneşi ve ayı bir ölçü ile düzenleyendir. İşte tüm sıfatların sahibi, ilmin sahibi olanın takdiri budur.”

Gece ve gündüz Dünyanın iki hâlidir.

Kişinin gecesi, onun gaflet hâlidir.

Kişinin gündüzü, onun irfan bulmuş, aydınlığa erişmiş hâlidir.

Ayrıca gecenin diğer bir sırrı, Allah'ın ulviyetinde sükûn hale geçmektir.

Nahl Sûresi 81: “Vallâhu ceale lekum mimmâ halaka zılâlen.”

Meâli: “Allah halk ettiği şeylerden size gölgeler sundu.”

Dünyanın gecesi de onun gölgesidir.

İnsan gölgenin ne olduğunu düşünmelidir.

Gölgenin sırrına ermeli, gölgenin aslını görmelidir.

Gölgeyi incelemeli, gölgeyi gölge yapan nedir, onu görmelidir.

Tüm âlem Allah'ın gölgesidir.

Her bir varlık O'nun gölgesidir.

“Zilâl Hû-O'nun gölgesi” Nahl Sûresi 48

Zilâl, “Zû” kelimesinden gelir.

Zû, Zât demektir.

Zilâl, Zât'ın görüntüsü, Zâtın gölgesi demektir.

İnsan Allah'ın gölgesidir.

Onun beşer bedeni Allah'ın gölgesidir.

Allah ise insanın özüdür.

İnsan beşer bedeninin aslını, özünü görmelidir.

Nasıl ki bir ağacın gölgesi vardır, Allah'ın gölgesi de insan ve tüm varlıktır.

Ağacın gölgesine bakan ağacı görmüş sayılmaz.

Gördüğü sadece yerde karanlık bir şeydir.

Ağacı görebilmesi için başını kaldırmalı ve gölgeyi oluşturan ağacın kendini görebilmelidir.

Ve gölgeyi ortaya çıkaran Güneş'i görebilmelidir.

İşte insan, bedenın gölge yâni sûret boyutunda kalmamalı bedenın aslı olan, bedenın özünü görebilmelidir.

İnsan gölge boyutunda kalmamalıdır, benlikte kalmamalıdır.

Vücûdunun Zâtını görmelidir.

Gölge, Güneş'in ispatıdır.

İnsan da Allah'ın ispatıdır.

Gölge kulluk boyutudur, gölgenin aslı Hakk boyutudur.

Kul Hakk birbirinden ayrı değildir.

Yâni ağacın gölgesi ile ağaç birbirinden ayrı değildir.

Kişinin özü Allah'tır, teni O'nun gölgesidir.

İnsan bu sırra ermelidir.

Gölgenin aslını görmelidir.

Varlığın aslını görmelidir.

İşte sûretiyle görünen her varlık, Hakk'ın kendi Zâtının zâhirdir, kendi gölgesidir.

İnsan varlığın sûretinde kalmamalı, varlığın Zâtını görmelidir.

İnsan gölgeyi asıl sanmamalı, gölgeyi gölge yapan gerçeği görmelidir.

Nasıl ki ağacın gölgesi her an değişmekte ise, insanın bedeni de her an değişmektedir.

Kâmil insanlar bu âleme ve her varlığa Allah'ın gölgesi diye bakmışlardır.

Nasıl ki ağacın gölgesi ağacın ispatı ise, bu âlem de Allah'ın ispatıdır.

Allah kendini, kendinden açığa çıkan zâhiri âlemle ispat eder.

Gölge ancak Güneş ortaya çıktığında oluşur.

Sabah güneşi doğduğu zaman, her varlığın ve insanın bir gölgesi olur.

Güneş yüksele yüksele, zeval, yâni tam tepeye geldiği vakitte, insanın kendinde zâhir olan gölge, gene kendisinde bâtın ve müstehlek olur, yâni gizli kalır.

Hakk'ın kendi zâtı Âdemiyetle kâim olan bir gölgedir.

Zâtı Hakk'ın kendi Zâtında, kendi Zâtıyla tecelli eden bu âlem, bir gölge mesabesinde olup aslı Hakk'tır.

İnsanın sûret bedeni bir gölgedir ve her an değişmektedir.

Ama sûret bedeninin aslı olan sîret bedeni ise Hakk'ın kendi zâtıdır.

Nasıl ki bir ağacın gölgesi her an değişir.

Bu değişim Güneşin hareketliliği sayesinde.

İnsanın bedeninin de her an bir değişim içinde olması, bedendeki Allah'ın zâtının tecellileri sayesinde.

İşte insanın bedeni, Allah'ın tecelligâhıdır.

İnsan varlığın sûretinde kalmamalı yâni gölge boyutunda kalmamalı, özünü görebilmelidir.

Nahl Sûresi 48: "Onlar, Allah'ın halk ettiği şeylerin gölgelerinin dahi sağa sola dönerek, Allah'a secde ettiklerini ve tüm var olanların bir bütünlük içinde olduğunu bakıp da görmezler mi?"

İnsan, varlığın sûretini de özün dışı yansıması olarak görebilmelidir.

Yâni su donduğunda buz adını alır.

Buz eridiğinde aslı olan suya döner.

İşte sûret bedenler de özün kesafet boyutu olarak görülebilmelidir.

İşte gölge de sûretin farklı bir boyutudur.

Tenler cândan, cânlar tenden ayrı değildir.

Tevhîdi bakış, bir olarak bakmanın bakışıdır.

Kesret gibi görünen varlık özünde tek kudret tarafından tutulmaktadır.

Beşer denen tenler boyutu, bir özden süzülüp gelmiştir.

Ve beşer denen tenler boyutu özden ayrı değildir.

AYLARIN SIRRI

Hakikatte Aylar, Aralık ayından başlar.

Tevbe Sûresi 36: “İnne iddeteş şuhûri indallâh isnâ aşera.”

Meâli: “Muhakkak ki ayların adedi, Allah’ın katında on ikidir.”

Bakara Sûresi 189: “Yeselûneke anil ehillet kul hiye mevâkîtu lin nâsi.”

Meâli: “Sana hilal durumunu sorarlar, de ki o insanlar için vakitleri gösterir.”

Kâmil insanlar ayların, günlerin isimlerini nasıl oluşturdular?

Ayların her bir isminde ne anlamlar gizlidir?

Ayların isimlerinden bizlere ne gibi mesajlar gelir?

Nasıl kapılar açar?

Aylar ne anlamlar taşıyor?

Ayların, hakikat yolculuğunda yeri nedir?

Kişinin Ayları ne zaman başlar?

Aylar; Ay’ın Dünya etrafındaki dönüşüne bağlı olarak oluşturulmuştur.

Birçok medeniyet kendine göre takvim oluşturmıştır.

Takvim geliştirmenin tarihini Antik Mısır medeniyetine kadar takip etmek mümkündür.

En en eski Mısır takvimlerinde yıl 3 mevsime ayrılır.

Bu takvim, Sirius yıldızının gökteki konumuna göre belirlenir.

Bu 3 mevsim, tarım ürünlerinin ekimi ve toplanması zamanına denk gelir.

Akhet (tufan, sel)

Peret (gelişim)

Ve shemu (hasat)

Daha sonraki dönemlerde geliştirilen ilk Babil takvimleri ise iki dolunay arasında geçen 29,5 günlük dönemi esas almıştır.

Bu sistem dâhilinde Güneş yılından yaklaşık 1 gün daha kısa olan 354 günlük bir ay takvimi ortaya çıkmıştır.

Modern takvimlerin temeli 8. yüzyılda atıldı.

Bu takvimler M.Ö 46 yılında Jül Sezar tarafından kullanıma sokuldu. Bu takvime Jülyen Takvimi ismi verildi.

Bu takvim son şeklini, M.S 8. yılda imparator Augustus tarafından aldı.

Roma takvimi günümüz takviminden biraz daha farklıdır.

Günümüz takvimi 1 Ocak ile başlarken Roma takviminde yeni yıl Mart ile başlamaktadır.

Tarihsel olarak incelediğimizde, Sümerler ayın devrelerine dayalı bir takvim kullanmıştır.

Sümerler ve Babiller ayları, yeni Ay'ın görüldüğü gün başlatıyorlardı.

Ay hem kendi çevresinde hem de Dünya'nın çevresinde dönerek aylar oluşturulmuştur.

Bununla beraber Dünya da Ay ile birlikte Güneş'in etrafında döner.

Bu dönüşler esnasında zaman zaman Ay ile Güneş aynı hizaya denk gelirler.

İşte Ay ve Güneş tam olarak aynı hizaya geldiklerinde çekim güçleri birleşir.

Bu toplam güç en yüksek seviyeye erişir ve sular Dünya yüzeyinden dışa doğru çekilir.

Bu dönemler ay takviminde yeni ay ve dolunay evrelerine denk gelir.

İlk dördün ve son dördün evreleri ise Güneş'in çekim gücünün en aza indiği ve daha çok Ay'ın çekim gücünün çalışmaya başladığı evrelerdir.

Böyle zamanlarda yükselen sular yeniden aşağı doğru geri çekilmeye başlar. Biz bu yükselme ve alçalma durumlarına kısaca gelgit diyoruz.

Okyanuslardaki su çok büyük bir kütle oluşturduğu için yükselip alçalması gözle görülür derecededir.

Ancak gerçekte suların yükselip alçalma durumu sadece okyanuslarda gerçekleşmez.

Suyun olduğu her yerde bu olgu vardır.

Buna bitkiler de dâhildir.

Ay takvimi tam da bu noktada önem kazanır.

Ay'ın ve Güneş'in etkisiyle sular yükselmeye başladığı zaman, toprak içinde yer alan sular da yukarı doğru yükselmeye başlar.

Böylece bitkiler için üçüncü bir su alma yolu daha oluşmuş olur: "Ay'ın ve Güneş'in ortak çekim gücü."

Artık su daha yukarılara çok daha kolay yükselebilir.

Böylece bitkilerin daha fazla enerji harcamalarına gerek kalmaz.

Bitkiler artan bu enerji fazlasını daha iyi büyümek, beslenmek ve korunmak için kullanabilirler.

Her ayda olan hava değişiminin, çevre şartlarının, insan üzerinde etkileri iyi incelenmelidir.

Gündüzün, karanlığın, insanın bedeninde kimyasal salgınları iyi incelenmelidir.

Güneşin, insan ve her varlığın üzerindeki etkileri iyi araştırılmalıdır.

Nuh Sûresi 16: "Işık veren güneşi düzenleyendir ve ışığı yansıtan ayı düzenleyendir."

Yûnus Sûresi 5: "Ki O'dur güneşi ışık kaynağı yapan ve aydan o nuru yansıtan."

Güneşten gelen ışık, her varlığı etkiler.

Ayrıca Aydan yansıyan Güneş ışığı insanın üzerinde ayrı bir etki yapar.

Kur'ân'da başlı başına "Güneş-Şems Sûresi" vardır.

Şems Sûresinde hem Güneş hem de Ay kelimesi geçer.

Ayrıca başlı başına "Ay-Kamer Sûresi" vardır.

Şems Sûresi:

1- Güneşe ve aydınlığın gelişine.

2- Ayı takip ettirene.

3- Gündüzü açığa çıkarana.

4- Geceyi kaplatana.

5- Gökyüzüne ve onu düzenleyene.

6- Yeryüzüne ve onu yayıp döşeyene.

7- Kişiye ve onu sıfatları ile düzenleyene.

8- Hakikatlerden sapmanın ve fenalardan sakınıp ortak koşmamanın ne olduğu bildirildi.

9- Hakikatlerle cehaletten temizlenen kimse, o kurtulmuştur.

10- Birliği anlayamayan kimse ise kaybeder.

11- Semûd kavmi, kendilerini büyük görmekten hakikatleri yalanladılar.

12- Şirk koşan o halleriyle hareket ettiler.

13- Allah'ın resulü onlara Allah'ın var ettiği bir deveyi verdi ve onu bakıp sulayın, dedi.

14- 15- Onun anlattığı hakikatleri yalanladılar. Öyle ki бүтүнлүгү anlamayıp ikilik hallerinde kaldılar ve onlar kendilerinde olan Rabbin hakikatlerini cehaletleriyle örttüler. Onlar fenalarda kaldılar, sonra da dağılıp gittiler ve akıbetlerinden de korkmadılar.

İşte Ayların oluşumu, Güneş ve Ay sayesinde.

Şimdi Ayları bir bir inceleyelim.

ARALIK AYI

Hakikatte aylar Aralık ayında başlar.

Bir şey aralanmadan ötesi görülemez.

Bir şey aralanmadan içeri girilemez.

Kapı aralanmadan odaya girilemez.

Kapı aralanmadan fetih başlayamaz.

Allah'ın sûret kapıları aralanmadan, enfüs boyutuna adım atılamaz.

Allah, tohumun kabuğunu aralar ve içinde olan açığa çıkmaya başlar.

Enfüsten afâka olan açığa çıkış, bir aralanmanın başlaması ile olur.

Annenin yumurta çeperi aralanır, sperm öyle içeri alınır.

Yumurtanın kabuğu aralanır, sonra civciv dışarı çıkmaya başlar.

Aralık Ayı, varlıkta her an tecelli etmektedir.

Kişinin gönlünde bir arayışın ateşi yanmadan, o gönül aralanmaz.

Gönül aralanmadan, oradaki ilâhi aşkın ateşi yanmaz.

Yâni Aralık Ayı gelmeden, Ocak Ayına erişilemez.

Aralık, arayışın sırrıdır.

Merakla başlayan arayış, gönlün aralanmasına kapı açar.

Gönlün Aralık Ayı, gönülde tecelli eden; merakın, öğrenme isteğinin, arayışın duygusunun filizlenmesinin ayıdır.

Aralık, gönle düşen hakikatin arama aralanışıdır.

Aralık, gönlünde arayış olanların ayıdır.

Gönlü aralananların ayıdır.

Sorup arayanların, gönülleri aralanır, oradan yansıyan ışık, arayana hakikatin yolunu açar, aralar.

Gönülde oluşan aşk, gönülü aralar, maşuğuna doğru yol aldırır.

İşte Aralık Ayı, bir yolun başlama ayıdır.

Bir duygunun filizlenme ayıdır.

Sorup arayanların ayıdır, Aralık Ayı.

Hakikati merak edenleri ayıdır, Aralık Ayı.

İçine ateş düşenlerin ayıdır, Aralık Ayı.

Allah hakikatini arayanların ayıdır, Aralık Ayı.

Gönüllerin aralandığı, oradan hakikat yolunun açılmaya başlamasıdır, Aralık Ayı.

Kişi, Allah ile arasında mesafe var sanır.

İşte mesafesizliği, yâni aranının olmadığını anlamının başlangıcı, Aralık Ayıdır.

Aralık Ayına erişenin, ilim yolu, şahitlik yolu, fetih yolu başlamıştır.

Hakikati arayanların duygusudur, Aralık Ayı.

Hakikati arayanlar, muhakkak ki hakikati arayanlarla aynı yolda buluşurlar.

Kâmil insanlar, gönlü Aralık ayına erişenlere, yâni gönlü aralananlara yardımcı olurlar.

İnsan, Allah ayrı kendisi ayrı zanneder.

Allah ile arasında mesafe var zanneder.

Aralık, ara kelimesinden gelir.

Allah'ı bilmeyen kişinin gönlü, Allah ile arasında mesafe var sanır, aralık var sanır.

İşte bu aralığın kapanması, aralığın olmadığına anlaşılması, hakikati bilmekle tecelli edecektir.

Aralık ayının ismi; gönlünde açılma olan, aralanma olan, hakikati arayan kişiler için konulmuştur.

Enbiyâ Sûresi 7: “Ve mâ erselnâ kableke illâ ricâlen nûhî ileyhim feselû ehlez zikri in kuntum lâ talemûn.”

Meâli: “Senden önce de onlara sunduğumuz hakikatleri bildirmek için açığa çıkan kâmil kişiler, Bizi anlatmaktan başka bir şey için açığa çıkmadı. Eğer hakikatleri bilmiyorsanız hakikatleri anlayıp anlatanlara sorun.”

Tâ-Hâ Sûresi 135: “Kul kullun muterebbisun fe terabbesû, fe se talemûne men ashâbus sırâtis seviyyi ve menihtedâ.”

Kul kullun muterebbis	: De ki, herkes, bekleyenler, arayanlar, gözlemleyenler,
Fe terabbesû	: Öyleyse, bekleyin, gözlemleyin, arayın,
Fe se talemûne	: Artık, yakında bileceksiniz, belki bilirsiniz,
Men ashâbu	: Kim, ashab, sahip, ehil olan,
Es sırâtî es seviyyi	: Sıratı Mustakîm, dosdoğru yolda olan,
Ve men ihtedâ	: Kim, Hakk'a yol buldu,

Meâli: “De ki: Hakikatleri arayıp gözlemleyenler gibi siz de arayıp gözlemleyin. Dosdoğru yolda olup hakikatlere ehil olan kimdir ve Hakk'a yol bulan kimdir, belki yakında bilirsiniz.”

Kur'ân'da bildirildiği gibi; gönlü Aralık ayına erişenler...

Yâni gönlü aralananlar...

Yâni gönlü bir arayışa düşenler, Hakk'a ve hakikatlere erişeceklerdir.

Sorup araştıranlar muhakkak ki aradıkları cevapları bulacaklardır.

Kur'ân, sorup araştırmamızı öğütler.

Bize verilen beyin, akıl; sormak, düşünmek, aramak, araştırmak, hakikate ulaşmak için sunuldu.

Kur'ân, duyduğumuz her sözün aslını aramamızı bize tavsiye eder.

"E fe lâ takılûn-akletmez misiniz?"

"Leallekum tuselûn-sorup araştırmaz mısınız?"

"Leallekum tefekkerûn-derin düşünmez misiniz?"

"Leallekum tezekkerûn-hakikatlere dayalı bakmaz mısınız?"

Kur'ân'da böyle onlarca âyetler vardır.

Kur'ân'ın yarıya yakını, düşünmek, araştırmak, akıl etmek üzeredir.

Hep "soru sorma dinden çıkarsın" diye korkuttular.

"Allah hakkında sorma, din hakkında sorma" diye korkuttular.

Gönüllerin aralanmasının önüne geçtiler.

Oysa düşünmenin, anlamanın yolu, sormaktan geçer.

Gönlünde arayış olmayanın, gönlü aralanabilir mi hiç?

Kur'ân'da "Yeselune" sorarlar, araştırırlar âyetleri vardır.

Öğrenmenin yolu soru sormaktan geçer.

Anlamanın yolu soru sormaktan geçer.

Tanımak, anlamak, idrak etmek için soru sormak gerekir.

Çocuk küçük yaşta gördüğü nesneleri öğrenmek için "Anne bu ne, baba bu ne?" diye sorular sorar.

Aslında çocuk saflığında sorgulamak, Aralık ayının sırrıdır.

Eşyanın hakikatine erişmek için soru sormak, Aralık Ayının sırrıdır.

“Yeselune ke-sana sorarlar” Bakara Sûresi 189-215-217-219-220-222-273

Merak; öğrenmek isteği, tanıma isteği, iletişim kurma isteğidir.

Merak; gönlün aralanışına götürür, yâni hakikati arayışa götürür.

Bir şeyi öğrenmek için soru sorulur.

Sorular sayesinde yaşamın oluşumunu, maddenin oluşumunu, tanımı, ne işe yaradığını anlarız.

Sorular sayesinde kendi bedenlerimizin nasıl var olduğunu anlamaya çalışırız.

Sorular sayesinde bir olayı net olarak anlamaya çalışırız.

Bilmediğiniz bir durumu en kısa ve en rahatça ele alma durumu soru sormaktır.

İşte soru sormak, aramanın, gönlü aralamanın yoludur.

Kendini bilmek, varlığın yaratılışını anlamak için sorup araştıranların ayı olan, Aralık Ayı başlamıştır.

Kur’ân’da sormamız, düşünmemiz, akletmemiz tavsiye edilir.

İnsan, gördüğü varlığın nasıl var olduğunu düşünmelidir.

İnsan kendi bedenine dönmeli “Bu beden nasıl var oldu?” diye sorgulamalıdır.

Gördüğün bedenlere bakıp “Bunlar nasıl var oldu?” demelidir.

Varoluşu düşünmeli, var edeni düşünmelidir.

Doğumu ve ölümü düşünmelidir.

Hiç durmadan devam eden, yaşam sürecini düşünmelidir.

Varlığın özünde olan kudreti düşünmelidir.

Bir atomun özündeki gücü düşünmelidir.

Atomların birleşimiyle olan bedenlenmeyi düşünmelidir.

Nereden geldik nereye gidiyoruz diye düşünmelidir.

“Yaşam nedir, yaşamın sırrı nedir?” düşünmelidir.

Düşünmek, sorgulamak, varlığın özüne bakmak, kişinin Aralık ayını başlatacaktır.

Sorup araştırmanın duygusu, gönlü aralayacaktır.

Kendi aslını bilmek isteyenin gönlü muhakkak ki bir titreşim içinde aralanacak, hakikatin yolu açılacaktır.

İşte hakikatin yolunun açılması, Aralık ayı sırrıdır.

Aralık Ayının İngilizce ve Fransızca kökeni Decembre.

Latincesi December olan bu ay Roma takviminde 10. ay olarak bilinir.

Bu ayın Latince anlamının kelime kökü decem- on (10) anlamındadır.

Eski Türkçede bu ay Kânunuevvel iken Cumhuriyetten sonra Aralık denmeye başlanmıştır.

Belli kaynaklara göre bunun sebebi Kasım ayı ile Ocak ayı arasında kaldığı için olduğu düşünülmektedir.

Sözcüğün tarihini 1390 tarihindeki “Beni-Fezare ile Beni-Abs aralığın [arasını] ıslah etdi.” satırlarına kadar takip etmek mümkündür.

Eski adı “Kânunuevvel”dir.

Bir şeyin ve her şeyin başı sonu, kanundur.

Varlık Allah’ın kanunları ile sarılıdır.

Bu hakikati anlamak isteyenin gönlü aralanır, Aralık olur.

Hakikat ancak onlara tebliğ edilir.

Kul ile Allah’ın arası zannî olarak aralı idi, yâni ayrı sanılır idi.

Yâni kul kendine benlik isnat ederdi ve Allah ile bir olduğunun farkında değildi.

Kul ile Allah arasında aralık olmadığını anlamak için bir Mürşid-i Kâmil'e varılır.

İşte, bir Mürşid-i Kâmil'le buluşanın Aralık Ayı başlamıştır. Aralık makamına erişenlerin, Allah hakikatini arama yolculuğu başlamıştır.

Kendini fethetme ayı başlamıştır.

Kur'ân'da başlı başına Fatiha Sûresi vardır.

Fatiha, kapıların aralanıp, içeriye girilmesi demektir.

İnsanın teni, beden şehrinin kapısıdır.

Bu kapı aralanmalı ki kişinin kendini bilme yolculuğu başlasın, kendini fethetme süreci başlasın.

İnsan, kendi vücûdunu "Fâtiha-fethedilecek kitâb" bilmelidir.

İnsan, kendi vücûd kitâbına dönmeli, bu kitâbın sayfalarını aralamalı ve orada nice hakikatleri fethetmeye çalışmalıdır.

İnsan, kendinin ve varlığın nasıl var olduğunu her zaman düşünmelidir.

İşte Aralık Ayı, gönülleri aralanların, hakikati arayanların ayıdır.

Gönlünde arayış başlayanların, gönül ocakları yanmaya başlayacaktır.

Gönlünde arayış başlayanın, yâni gönlü Aralık ayına erişenin, bir Mürşid-i Kâmil'le buluşması gerekir.

Ki ona yol gösterilsin.

Aradığı tüm soruların cevabının kendinde ve varlığın özünde olduğu bildirilsin.

OCAK AYI

İlâhi aşk, gönlünde ışık verince, o gönül bir ocak gibi yatar, tutuşur.

Gönül ocakları yananların, gönlü aşkla ısınanların ayıdır, Ocak Ayı.

Gönlü tutuşanların ayıdır, Ocak Ayı.

Gönül ocakları tüten, aşka kanat açanların ayıdır, Ocak Ayı.

Nasıl ki evlerde ocak yanar, o ocakta ekmek pişer, yemek pişer.

İşte gönül ocakları yananların; pişmeye, olmaya, olgunlaşmaya başlamanın ayıdır, Ocak Ayı.

Hakk yolunda aşk ateşiyle pişip, Hakk'a erme yolculuğu başlayanlarındır, Ocak Ayı.

Bir Mürşid-i Kâmil'le buluşan kişinin gönlünde ocak yanmaya başlar.

Mürşid-i Kâmil'den nasip alınan tebliğ ile gönüller tutuşmaya, aşk ateşi yanmaya başlar.

İşte gönlünde ilâhi arayışın ocağı yananların, Ocak Ayı başlamıştır, Ocak makamı başlamıştır.

Gönlü hakikatlere aralanan kişinin Aralık ayı başlamıştır.

Çünkü aralanan kapıdan geçilir.

Kapalı kapıdan geçilemez.

Kapı aralanmalı ki ve ardından açılmalı ki o kapıdan içeri adım atılsın.

O kapıdan içeri adım atılması, Ocak ayına adım atılmasıdır.

Gönlü aralanan kişinin hakikat yolculuğu başlamıştır.

Hakikat yolculuğu başlayan kişinin gönlünde aşk ateşi tutuşmuştur.

Yâni ocağı tutuşmuştur.

Yâni Ocak ayı başlamıştır.

Tohumun içinde bir ocak yanmadan, o tohumdan filiz açığa çıkmaz.

Yumurtanın içinde belli bir ısı oluşmadan, yâni ocak yanmadan, civcivin oluşması başlamaz.

Bir evde ocak yandığında, bacasından duman tüter.
Dumanlanma; arayıp sorgulama, gönlüne hakikat arayışının ateş  düşmesi durumudur.
Kur'ân'da geçen Duhân S resi, duman s residir.
Gönlü dalgalanan kişi Duhân'a erişmiş kişidir.
Din diye bildikleri ile ona sunulan hakikatler arasında dalgalanma yaşar.
Ve gönül kendine yol bulur.
İşte Ocak Ayı, gönülde ilâhi ocağın tutuşması anlamına gelir.
Kâmil insanlar, bu ayı bu anlam üzere oluşturmuşlardır.
Gönlünde arayışın ocağı yananlar, ilâhi aşka kapı açarlar.
Gönlü tutuşmayanın, gönül ocağı yanmayanın, aşkı olamaz.
Aşk gönülde tutuşan bir ocaktır.
Aşk, gönlü aralanan kişiyi hakikatlere akıp götürür.
Aşk gönülde yanıp tutuşan bir ocaktır.
O ocak kişiyi yanıp k l eyler.
Aşk duygusu kişiyi kendinden geçirir.
Aşk duygusu nasıl tarif edilir ki?
Gönlünde ocak yanan bilir o duyguyu.
Gönlü yanıp tutuşan bilir o duyguyu.
Aşka erişen tadar o ulvî duyguyu.
Gönül ocağı sönmeyen bilir o duyguyu.
Gönlünde ocak yanmayan aşka erebilir mi?
Aşk duygusu, tüm bedeni alır, bir ateşe, bir ocağı atıverir.
Aşk ateşi, bir C nandan gelir yakıverir.
Tekrar O Cânana bağlayıverir.
Elsiz, ayaksız, bedensiz bırakıverir.
Tüm duyguları, düşünceleri aşk duygusuna bağlayıverir.

Başka bir şey düşünmez ediverir.
Beden bir Cânanda eriyiverir.
Tüm beden Aşka secde ediverir.
O secdeden asla kalkmaz, secdede kaliverir.
Beden bir gönüle hapsoluverir.
Gönül illâ Aşk, illâ Aşk diye haykırır.
Bir Cânan tüm âlemi sarıverir.
O'ndan gayrı bilinmez, her yerden O görünür.
Aşk duygusu tertemizdir, saftır, kirlilik barındırmaz.
Aşk gönüllerde çağlayan ırmak olur, her yere akıverir.
Aşk gönülde Güneş olur, ışığı her yeri sarıverir.
Gözler aşkın nûruyla kamaşır, başka şey görmez oluverir.
Gönül aşktan gayrı bir şey bilmez oluverir.
Aşkı taşıyan melekler bile, bu duyguyu taşıyamamış.
O duygu ancak insana bahşedilmiş.
O ulvî duyguyu ancak gönül taşıyiverir.
Nice ulvî zevkler geliverir.
Nice güzellikler yeşeriverir.
İşte gönlünde ateş yananların ayıdır, Ocak Ayı.
Gönlünde aşk ateşi tutuşanlarıdır, Ocak Ayı.
Aşk ateşi tüm bedeni sarıverir.
Hakk yoluna salıverir.
Bir Cânana kul ediverir.
Nasıl ki ocakta her şey yanar, kalıplar erir gider.
Aşk ateşi de bedenden geçirir, bedeninin sahibine secde ettirir.
Aşk ikilikten geçirir, ikiyi aynı eder, birliğe erdirir.
Aşk uçurur, aşk duyurur, aşk gördürür.
Aşk hissettirir, aşk vardır.

Aşk eritir, aşk oldurur, aşk kavuşturur.

İşte Ocak Ayı, hakikati arayanların gönlünde ilâhi aşkın tutuştuğu aydır.

Onların gönlünde yanan ocak hiç sönmeden devam eder gider.

Onların aşk duygusu hevâ, heves değildir.

Gelip geçici değil, dâim kalıcıdır.

İşte gönlünde ilâhi aşk ateşi yananlar, ocakları tütenler hakikat yoluna dâhil olurlar.

Bir Mürşid-i Kâmil'in elinden tutularak alınan tebliğ ile hakikati anlama yolculuğu başlar.

İrşad yolculuğu, Allah'ın ilmi ile olur.

Gönlünde aşk ateşi yananlar, alınan tebliğ ile, kendi varlıklarından yavaş yavaş geçerler ve Allah'a teslimiyete hazırlanırlar.

Allah, ilim sıfatı ile kişiyi irşâd eder.

Toplumda mürşid diye anılan kimseler, Allah'a yol gösteren kimselerdir.

Lâkin onlar irşad edemezler, sadece irşad yolunu gösterirler.

Onlar sadece tebliğ ederler, yâni irşad yolu ve yöntemiyle ilgili ilme dayalı bilgiler verirler.

Mürşid dediğimiz kâmil kimseler, "İllâ belâğan" âyetinin işaret ettiği gibi, sadece tebliğ ederler.

Yâni ilme dayalı bilgiler verirler.

Bu bilgiler, tüm varlık kitabında Allah'ın ilminin satır satır yazılı olduğu, varlığın öz boyutu ile ilgili bilgilerdir.

Hakk yolunun Mürşid-i Kâmilleri, hakikatleri arayanlara yol gösterirler.

Onun için birçok Kâmil insan şöyle demiştir "Mürşid olan Allah'ın alîm isminin tecellisi olan ilimdir."

Bizleri her varlıktan her an Allah'ın ilmi irşad eder.

Yâni bizleri irşad edecek olan Allah'tır.

Kâmil insanlar, yalnızca nereye bakmamızı nereden ilmi alacağımızı gösterirler.

Yâni İlme ait olan bilgileri tebliğ ederler.

Bizi irşad eden Allah'ın ilmidir.

Âlîm olan Allah'tır, ilmin sahibi O'dur.

O ilmiyle bizi irşad eder.

Kâmil kişiler, Allah'ın rüşd esmâsıyla ilm-i irfan yolunda olgunlaşmış kişilerdir.

Kâmil bir insanın tanımanın incelikleri şöyledir:

Gelen talebeyi ilk anda Hakk'a yönlendirir.

Talebelik makamına gelen kişiyi, ilk anda kendi vücûduna döndürür.

Tüm aradığı soruların cevabının kendinde olduğunu belirtir.

Yolun da yolcunun da kendisinin olduğunu belirtir.

El etek öptürmez.

Tevhîd şuurundan ayrılmaz.

Sözleri ve yaşantısı tutarlılık içindedir.

Alnının teriyle çalışır karnını doyurur.

Kimini büyük görüp, kimini küçük görmez.

İnsanları, inançlarına, ibadetlerine göre kültürlerine göre ayırmaz.

Kızmaz, kimseyi kötülemez.

İnsanları Allah'la, şeytanla korkutmaz.

Kendilerini gerçek mürşîd, başkalarını sahte ilan etmez.

Kendilerini evliya, veli, gavs, mehdî, mesîh, seçilmiş ilan etmez.

Dedikodu, fitnelik, fesatlık bilmez.

Sabırlıdırlar, her şeyin hikmetini arar.

Kendilerine hidâyet verilmiş başkalarını hidâyetsiz ilan etmez.

Zenginlik, makam, saltanat derdine düşmez.

Tekasür Sûresinde belirtildiği gibi, çoğalma derdine, bu kadar müridim var, hâlifem var derdine düşmez.

İnsanları şeriatlı-şeriatsız diye ayırmaz.

Onlar bilirler ki bu âlem Allah'ın şeriatıdır, Ulvî nizâmıdır.

Gelen talebeye hemen, varlığın ilim boyutuna bakmasını tavsiye eder.

Varlıktaki işleyişi anlamasını tavsiye eder.

İşte, Allah'ın "El Reşîd- El Mürşîd" esmâları, varlığın olgunlaşmasında her an tecelli eder.

Bu esmâ boyutuyla bağ kuran kâmil insanlar da, kişilerin ilm-i irfan yolunda yol almalarına vesile olurlar.

Allah, ilmiyle kişiyi irşad eder.

Alîm olan Allah'tır, ilmiyle yol gösteren O'dur.

İlmiyle irşad eden O'dur.

İşte bir Mürşid-i Kâmil'le buluşma zamanına Ocak Ayı denilmiştir.

Mürşid-i Kâmil, gelen talebenin gönlünde bir Ocak yakar.

Bu ocak tüttükçe, talebe Hakk yolunda yol alır.

Aşk ateşi sönmeyenler, muhakkak ki "İlmel Yakîn, Aynel Yakîn, Hakkâl Yakîn" boyutlarına ulaşır.

Varoluşu ve Var edeni anlamanın ve bir teslimiyet içinde olmanın ilmî ve edebî yolu, hissiyatı bu makamlardan geçer.

Görünen bu âlem nasıl varolmuştur ve nereden varolmuştur ve işleyişi nasıldır?

İlm-el Yakîn-İlmel Yakîn:

Tekasür Sûresi 5-6: “Kellâ lev talemûne ilmel yakîn, le terevunnel cahîm.”

Meâli: “Eğer hakikatleri kesin delilleriyle bilerseniz, elbette cehaletin o benlik hallerini anlayıp tanırırsınız.”

Ayn-el Yakîn- Aynel Yakîn

Tekasür Sûresi 7: “Summe le terevunnehâ aynel yakîn:

Meâli: “Ardından O’nu aynel yakîn görüp anlayacaksınız.”

Hakk-el Yakîn- Hakkâl Yakîn

Vakîâ Sûresi 95: “İnne hâzâ le huve hakkul yakîn.”

Meâli: “Muhakkak ki kesin olan o gerçek elbette budur.”

Şimdi, İlmel Yakîn, Aynel Yakîn, Hakkâl Yakîn makamlarını kısaca inceleyelim.

İlmel Yakîn:

Tüm kâinat kitabı Allah’ın ilminin yazılı olduğu sayfalardır.

Hakikatler kâinat kitabında satır satır yazılıdır.

Her varlık ilmin sonsuz sayfalarıdır.

Varoluşu ve Var edeni anlamak, ancak ve ancak varlık kitabındaki ilmi okumakla, anlamakla mümkündür.

İlim Allah’ın alîm sıfatının tecellileridir ve tüm varlık bu ilimle açığa çıkar, varlık sayfalarında hep o ilim yazılıdır.

Kişinin Hakk’ı kesin delilleriyle bilmesi, kâinattaki Matematik, Fizik, Kimya, Biyoloji boyutlarını ve bunların varlık-taki işleyişini idrak etmesiyle mümkündür.

Varlık nasıl varolmuştur ve nasıl işlemektedir?

Varlığın varoluşundaki muhteşem sistem nedir?

Varlığın işleyişindeki muhteşem sistem nasıldır?

Hep bunların cevabı, varlığı saran ilmin boyutları olan Matematik, Fizik, Kimya, Biyoloji boyutlarında gizlidir.

Varlıktaki ilmî boyutlar, bunlardır.

İşte İlmel yakîn; kâinatta her an olmakta olan tecellileri idrak etme boyutudur.

Varlığın beşeri sistemi olan, Matematik, Fizik, Kimya, Biyolojik işleyişi okumak, anlamak “İlmel Yakîn” boyutudur.

Varlığın oluşumu ve işleyişindeki, Fiziksel, Kimyasal, Biyolojik işleyiş, hepsini saran Matematiksel yapı, varlığın varoluşundaki ve işleyişindeki ilmî boyutlardır.

İşte bunlara yakın olmak “İlmel Yakîn” boyuttur.

Her varlıktaki işleyişin ilmî boyutu o varlığın varoluşunu bizlere gösterir.

Mîsâl; gözün varoluşu ve gözün görmesi ilmî bir işleyiş iledir.

İlmel Yâkin boyuta yönelebilmek için, bir Mürşid-i Kâmil'den İlm-i Tevhîd dersleri almakla başlar.

İlm-i Tevhîd dersleri, talebeyi varlığın özüne yönlendirir.

Talebeye verilen, ilme dayalı bilgiler, talebenin tefekkür yolunu açar.

Ve talebenin hakikati anlama yolculuğu başlar.

Aynel Yakîn:

Ayn kelimesi; bakış, göz, zat, benzer, seyretmek, tıpkısı, kendisi, aynısı gibi birçok anlamlara gelir.

Kişi, her varlıkta Hakk'a ait olan aynılıkları müşahade ettiğinde yâni şahit olduğunda yâni gördüğünde bu makamı anlar.

Varlık farklı farklı görünse de her varlığı tutan aynılık boyutu vardır.

Yâni şöyle örnek verirsek; elektrik, lambada da, fırında da, buzdolabında da aynıdır.

Buzun da, karın da, dolunun da, bulutun da özü sudur.

İşte her varlıkta olan rûh aynıyla Hakk'a aittir.

Rûh'tan açığa çıkan fiil ve sıfatlar tüm varlıkta aynıyla Hakk'a aittir.

Tüm bedenleri tutan Zât, aynıyle Hakk'tır.

Hangi varlığa bakarsak bakalım, her varlıkta aynılık dereceleri vardır.

Her varlığın içindeki işleyiş, sıfatlar birbirinin aynısıdır.

Mesela, her varlıkta hayy sıfatı, ilim sıfatı, kudret sıfatı aynısıyla tecelli eder.

Her varlık Allah'ın irade sıfatının tecellisidir.

İrade sıfatı varlıkta her an tecelli eder.

Tüm varlığı tutan tek Zât, Hakk'ın Zâtıdır..

Hallacı Mansur bu zevkle "Enel Hakk" dedi.

Aynıyle bu kâinat "Zatı Mutlak" olanı gösterir.

Ayn makamında talebe rûh sırrına vâkıf olur, bilir ki kendindeki ve varlıktaki rûh aynıyla Hakk'tır.

Rûh'tan akıp gelen sıfatlar ve sıfatların birleşimiyle oluşan bedenlerin özü aynı tecellilerden oluşur.

Her bedende hayy sıfatı tecelli eder.

Her bedende ilim sıfatı tecelli eder.

Her bedende kudret sıfatı tecelli eder.

Tüm sıfatlar her varlıkta aynısıyla kendini gösterir.

Tüm cihazları çalıştıran elektrik gibi...

Hakkâl Yakîn:

Hakkâl Yakîn nûr boyutudur.

Yâni damlanın deryadan, deryanın damladan ayrı olmadığı boyuttur.

Muhammed makamıdır.

Halk makamıdır.

"Allah ile Muhammedi gördüm bir vücûd" bu sırra işarettir.

Talebe, Hakk Halk sırrına vâkıf olur.

İşte bu kâinat halkiyet sırrıdır ve Hakk ile kâimdir.

Hakkâl Yakîn, Halk ve Hakk birbirinden ayrı değildir hakikatidir.

Halkiyette Hakk vardır.

İşte kesin olan gerçek Halk Hakk yakınlığıdır, aynılığıdır.

Yâni damlalar deryanın kendisidir.

Damlada Hakk, deryada Hakk aynıyle Hakk'tır.

İşte Ocak Ayı, gönüllerinde ilâhi aşkın ocağının yandığı Aydır.

İşte gönlünde ocak yananların, aşk ateşi tutuşanların duygularına, Ocak Ayı adı verilmiştir.

İngilizcede Ocak ayının ismi bir yüzü sağa bir yüzü sola bakan Roma Tanrısı Janus'dan gelmektedir.

Çünkü Ocak Ayının iki yüzü vardır.

Bir yüzü geçen senenin bitişini simgelerken diğer yüzü yeni bir senenin başlangıcını temsil etmektedir.

Ocak ayının Latincesi ise Januarius mensis "Janus'un ayı" olarak isimlendirilmiştir.

Türkçede Ocak ayının ismi "fırın" sözcüğünden gelmektedir.

Kış aylarında yemek pişirmek adına ateş yakılan yere "ocak" denir ve Ocak ayı, adını buradan almaktadır.

Ancak aslen "ocak" sözcüğünün tarihini Divan-ı Lugati't Türk'e, yâni 1073'e kadar takip etmek mümkündür.

Bu sözlükte "ocak" sözcüğü, Arapçadaki "al-kânûn" sözcüğünün karşılığı olarak verilmektedir.

Hatta ilginç bir ek bilgi olarak, Arapçada Aralık ayı "kanun-u evvel" olarak da bilinir:

Yâni Aralık, "Ocak'tan önce" anlamına gelmektedir.

Ocak ayına "al-kânûn" denilmesinin hikmeti, Hakk yolunda talebe Allah'ın yasaları ile tanışır.

Bu yasalar; yaratma yasaları, işleyiş yasaları, ilâhi nizam yasalarıdır.

Yaratma yasalarına “din” adı verilir.

İşleyiş yasalarına “sünnetullah” adı verilir.

İlâhi nizam yasalarına “şeriat” adı verilir.

Toplumda, din diye bilinen insanların inançlarıdır.

“Benim dinim” diyenler, aslında kendi inançlarını dile getirirler.

Kur’ân’a göre din Allah’a aittir.

Mü’min Sûresi 14: “Lehu el din-Din O’nundur.”

Mü’min Sûresi 65: “Lehu el din-Din O’nundur.”

Zümer Sûresi 11: “Lehu el din-Din O’nundur.”

Nahl Sûresi 52: “Ve lehu ed dinu vasıben-ve din daima O’nundur.”

Peki, Kur’ân ölçüsüyle din nedir?

Kur’ân’ı incelediğimizde Yûsuf Sûresi 76. âyetinde ve Rûm Sûresi 30. âyetinde “Din nedir?” sorusunun hakikatine ulaşıyoruz.

Yûsuf Sûresi 76: “Mâ kâne li yehuze ehâhu fî dînîl meliki.”

Meâli: “İşte böylece hükümdarın yasaları olmasa, o, kardeşini tutamazdı.”

Yûsuf Sûresi 76. âyetinde “Dini Melik” kelimesi vardır, “Hükümdarın yasaları” demektir.

Yûsuf kıssasında, Bünyamin’in heybesinden çıkan Hükümdarın su kabı, Bünyamin’i hırsız durumuna düşürmüş ve Bünyamin, Hükümdarın hırsızlarla ilgili yasasından dolayı alıkonulmuştur.

Buradan anlıyoruz Bünyamin’in tutulması bir yasaya göre idi.

Yâni Mısır’ın Hükümdarı, Mısır’ı o yasalarla yönetti.

Buradan anlıyoruz ki Din; Yasa, Kanun anlamına geliyor.

Rûm Sûresi 30. âyetinde de “Fıtrat Allah” kelimesi vardır.

Fıtrat; açığa çıkma, yaratılış, yaratmak, varoluş, tüm kâinatın açığa çıkması, tohumun kabuğunun yarıp filizin açığa çıkışı.

Allah'ın fıtratı, Allah'ın varlığı yaratması. Allah'ın bir özden varlığı yaratması anlamındadır.

Rûm Sûresi 30: “Dîn hanîfâ fıtrat Allâh-Din, Allah'ın varlığı kendi özünden yaratmasıdır.”

Bu âyetten anlıyoruz ki, Din Allah'ın varlığı yaratma yasalarıdır.

Ve Din birçok âyette belirtildiği gibi Allah'a aittir.

Varlığın yaratılış yasaları; matematik, fizik, kimya, biyoloji yasalarıdır.

İşte yaratılışın yasalar boyutuna, din adı verilir.

İnsanın dini olmaz, çünkü insan bir atomu bile yaratamaz.

Din Allah'a aittir.

İnsanın imanı olur.

Dini anlayan, yâni varlığın yaratılış yasalarını idrak eden insan iman sahibi olur.

Peki, Sünnet nedir?

Yâni Sünnetullah nedir?

Toplumda sünnet kavramı; Hazreti Muhammed'in sözleri, hâl ve hareketleri diye öğretilir.

Oysa Kur'ân'da “Sünnetullah” âyeti vardır.

Nedir Sünnetullah?

Fetih Sûresi 23: “Sunnetellâhilletî kad halet min kabl ve len tecide li sunnetillâhi tebdîlâ.”

Meâli: “Allah'ın varlıktaki işleyiş yasaları geçmişten geleceğe devam eder gider ve Allah'ın varlıktaki işleyiş yasalarında asla bir değişiklik bulamazsınız.”

İşte Din: Varlığın yaratılış yasalarıdır.

Sünnet: Varlığın işleyiş yasalarıdır.

Yâni varlığın varoluşundaki yasalara “Din” denir.

Varlığın işleyiş sistemindeki yasalara “Sünnet” denir.

Allah varlığı kendine mahsus yasalarla yaratır.

Yaratılan varlığı da kendine mahsus yasalarla işletir.

İşte birine din denilir, birine sünnet denilir.

Bir de şeriat hakikati vardır.

Peki, nedir şeriat?

Toplumda şeriat denilince, bir inancın emir ve yasakları diye söylenir.

Kur’ân’a göre şeriat’ı incelersek:

Kur’ân’da Casiye Sûresi 18. âyetinde “şeriat” kelimesi vardır.

Ayrıca Necm Sûresi 49. âyetinde aynı kökten gelen “Şir’a” kelimesi vardır.

Kur’ân göre Şeriat; ilâhî yol, ilahî düzen, varlıktaki yüce düzene ait tüm işaretler, olarak kullanılmıştır.

Câsiye Sûresi 18: “Summe cealnâke alâ şerîatin minel emri fettebi hâ ve lâ tettebi ehvâellezîne lâ yalemûn.”

Meâli: “Sana kâinatın işleyişinin yüce düzenini sunduk. Artık ona tâbi ol ve sakın bilmeyen kimselerin hevâlarına uyma.”

Kur’ân’ı incelediğimizde anlıyoruz ki, “Din Sünnet, Şeriat” farklı anlamlarda karşımıza çıkıyor.

İşte Ocak Ayında talebe, Mürşid-i Kâmil’den aldığı ilmî bilgilerle, varlığın yaratılış, işleyiş kanunları ile tanışır.

Onun için Ocak Ayının diğer adı, “al-kânûn”dur.

Yâni kanunlar, yasalar.

Ocak makamında talebe, varlığın varoluş kanunlarını takip ederek, varoluş ve var edenin hakikatlerine erişir.

Kanunlara tâbi olan talebenin Şubat Ayı, Şubat makamı yavaş yavaş açılır.

ŞUBAT AYI

Şubat makamı, “subat-şabat” makamıdır.

Allah’ın efâli ilâhiyesinde, talebe kendine nisbet ettiği işleyiştten geçer.

Varlıkta olan işleyişin ve işleyenin Allah olduğuna, kendinde ve varlığın işleyişinde şahit olur ve ben işlerim deme gafletinden kurtulur.

Bunun için Şubat makamına, iş bırakma, işleyiştten geçme, fiil fâil hakikatine erme makamı denilir.

Eski İngilizcede Februarius olarak geçmektedir.

Romalılar her Şubat ayının 15. gününde imparatorluklarının daha iyi bir yaşama odaklanabilmesi için “arınma festivalleri” düzenliyorlardı.

Bu festivallerde, vücûdlarını temizleyip arındıracak her türlü malzemeye februa denmekteydi.

Bu da, Antik Roma’daki arınma tanrısı Februus’tan gelmektedir.

İşte İngilizcedeki “february” sözcüğü de buradan gelmektedir.

Türkçeye ise Şubat ayı Süryâniceden gelmiştir.

Kökeni “şabat” sözcüğüdür.

Aynı zamanda şubât, Rumi takviminin 11. ayına, şebât ise Süryâni takviminin 11. ve son ayına denk gelmektedir.

Şabat; “dinlenen gün, sükûn günü” anlamına gelmektedir.

Tarım toplumu olan Anadolu Süryânilerinin kışın son ayı olan Şubat ayında, mevsim koşullarından dolayı, tarımsal

faaliyet göstermediklerinden dolayı evde kışın bitmesini beklemelerinden ve dinlenmelerinden kaynaklanmaktadır.

Şubat, şabat, sebt, sabit, sûbut kelimeleri birbirine bağlıdır.

Şabat, sebt; iş bırakma, dinlenme günüdür diye çevrilir.

Dinlenen günden maksat, Allah'ın sükûn boyutuna dâhil olmaktır.

Allah'ın efâli ilâhiyesine adım atmaktır.

Yâni her şeyiyle Allah'a teslim olma boyutudur.

Subât- سُبَاتًا; uyutan, uyku moduna geçiren, dinlendiren, dinlenmeyi veren anlamına da gelir.

Uyku modu da sükûn boyutudur.

Uyku modu Allah'a uymanın, uyumlanmanın sırrıdır.

Subât, sabit, sebt, şubat, şabat, aynı kökten gelen kelimelerdir.

Sabit kelimesi de buradan gelir; duran, yerinde duran, değişmeyen, hareket etmeyen, bağlı olan anlamındadır.

Yatağa yatıldığında, tam uyku hâline geçileceği zaman, o salisede "El Subât" esmâsı tecelli eder ve beden uyku-uyumlanma moduna geçer, dünya ile bağını keser.

İbrânicede geçen "Sebt" kavramı "dinlenme-durma, uyumlanma" diye adlandırılır.

Arapçada cumartesi gününe "Sebt" denir.

Subât, sebt aynı kökten gelen kelimelerdir.

"Sebt günü", cumartesi yasağı olarak bilinir, Kur'ân'da geçer.

Mûsevilerin kutladığı "Şabat günü" kelimesindeki şabat, sebt kelime kökünden gelir.

"Şabat günü" yâni "Sebt günü" cumartesi günü, tatil günü, çalışmamak, durmak, iş bırakmak günü olarak kutlanır.

İbrânice "Lişbot" (İş bırakma) anlamına gelir.

İş bırakma aslında, fâil olan Allah’a teslim olma sırrıdır.

Yâni kişi, kendine nisbet ettiği işleyişi terk etmesi, bırakması, durması, o düşünceyi terk etmesi sebt olarak adlandırılır.

Kişi kendinde ve varlıkta olan işleyişin Allah’a ait olduğunu anlayamadığında, Allah’a ait olan işleyişi “Ben işlerim” diyerek bir gaflet içinde işleyişi kendine nisbet eder.

Ne zaman anlar ki kendi bedeninde ve varlığın bedeninde her an işleyen Allah’tır.

İşte o zaman, Hazreti İbrâhîm’den gelen “İş bırakma” diye adlandırılan konunun, yâni “kendine nisbet ettiği işleyişi, Allah’ın işleyişinde bıraktı, fâni etti” hakikatiyle buluşmuş olur.

“Fenâfillah-Allah’ta fâni oldu” hakikati de, bu hakikate işaret eder.

Allah’ın işleyişine teslim olmak, Allah’ın deryasında uykuya dalmak, “Sebt” boyutudur.

Uyku-uyumlanma, Allah’ta varlığından geçme sebt boyutudur.

Uyumlanma, kendinden olan Allah’a uyma, teslim olma boyutudur.

Nasıl ki bir damla su denize uyumlanır, karışır gider.

Kişi de uyku modunda, Allah’a uyumlanır, O’na teslim olur.

İşte uyku, uymak, uyumlanmak, kendi bedeninden çıkıp, Allah’ın vücûd deryasına karışma sırrıdır.

Subât, damlanın deryaya karıştığı salisedir.

Subat esması ile Şubat kelimesi bağlantılıdır.

El Subat esması ile ilgili bazı bilgiler şöyledir.

Subât-سُبَاتًا: Uyutan, uyku moduna geçiren, dinlendiren, dinlenmeyi veren, sükûn eden, sabit hâle getiren, subut.

Subât, sabit, sebt, subutiye aynı kökten gelen kelimelerdir.

Sabit kelimesi de buradan gelir, duran, yerinde duran, değişmeyen hareket etmeyen anlamındadır.

Yatağa yatıldığında, tam uyku hâline geçileceği zaman, o salisede “El Subât” esmâsı tecelli eder ve beden uyku moduna geçer, dünya ile bağını keser.

Allah’a uyumlanmak, uyku sırrıdır.

Allah’a uymak, uyku sırrıdır.

Uyku rûhsal boyutun âdeta kapısıdır.

Uyku, Allah’ın ulviyetine kapı açmaktır.

İnsan beyni, mânevi alana açılan bir kapıdır.

Beden uykuda, bedensizlik boyutuna geçer.

Uyku, insanın vücûdunun kendine ait olmadığıнын en güzel ispatıdır.

Uyku yarı ölümdür denir.

Beden yorulduğunda, dinlenmek için kendini uyku moduna geçirir.

Her canlıнын uyuma modu vardır ve zamanı farklı farklıdır.

Uyku bedenİN dinlenmesidir.

Bedendeki tüm hücreler, dokular ve organlar, günün yorgunluğu sonrası dinlenmek için, beyin tarafından uyku moduna uyumlandırılır.

İnsan uyusa da onun bedeni çalışmaya devam eder, ama bu çalışma yavaş bir çalışmadır.

Uykuda görülen rüyalar, beyinde geçmişten gelen kayıtların, beyin ekranına bir film gibi yansımasıdır.

Rüya, kişinin dersler çıkarması gereken, beyinden gelen mesajlardır.

Rüyalar önemsenmelidir, çünkü rüya, insanın beyninde olan kayıtların kendini hatırlatma boyutudur.

Rüya, geçmişten gelen kayıtlarla, geleceğin hazırlanmasına kapı açar.

Yâni rüya, geçmişten ders alıp, geleceğe hazırlanma mesajıdır.

İnsan beyininde, dört anasırın yanı sıra, bitkisel boyutun, hayvansal boyutun ve insansal boyutun da kayıtları vardır.

Beyin, Evren'in ilk oluşmaya başladığı zamandan bu zamana kadar olan her şeyin kaydını tutar.

Ayrıca insan beyni, her bir insanın kendi yaşadığı zaman dilimi içinde, başından geçen her şeyi, söylemlerini, eylemlerini, duygu ve düşüncelerini, hastalıklarını, acı ve sevinçlerini, yaptığı iyilikleri ve kötülükleri kaydeder ve bunu kendinden sonraki nesillere aktarır.

İnsan DNA'sı bu kayıtların yeridir.

Allah'ın "El Subât" esmâsı, bedenin uyku modu için oluşturulmuştur.

Uyku, yaşam için gerekli olan bir durumdur, yaşam için bedenin dinlenmesi şarttır.

Uyku hâlinde, beden dinlenmeye başlar, kaslar gevşer, kâlb atışı yavaşlar, nefes alıp verme azalır, hücreler daha yavaş çalışır.

Nebe Sûresi 9: "Ve cealnâ nevmekum subât."

Meâli: "Dinlenmeniz için uyku hâlini düzenledik."

Nebe Sûresi 10: "Ve cealnel leyle libâsâ."

Meâli: "Geceyi örtü yaptık."

Uyku hâlinde iken, melatonin ve adenezin hormonları artar, gündüzleri azalır.

Uykuda, melatonin hormonu yükselir ve uykumuz derinleşir.

Melatonin aynı zamanda büyüme hormonudur, onun için çocuklar çok uyurlar ve beden yavaş yavaş büyümeye başlar.

Uykudan uyanacağımız zaman, melatonin salgısı azalır, kortizol, adrenalin ve noradrenalin salgılanarak, vücûd gündüz yaşamına kendini hazırlar.

Bunlar hep, Allah'ın, "El Subât" esmâsının tecellileridir.

Melatonin, Epifiz bezimiz tarafından salgılanır, Epifiz bezi serotonin ve bazı hormonları da salgılar.

Epifiz bezimiz, her ortamda farklı çalışır, deniz, çöl, dağlar, nehirler gibi yerlerde, hormon salgılaması değişir.

Mesela kişi deniz gördüğünde ya da dağlara çıktığında, epifiz daha farklı çalışır, kişinin mânevi duyguları daha da derinleşir.

Tıbbi araştırmalarda, gece çalışıp gündüz uyuyanların melatonin dengesinin bozulduğu görülmüştür.

Melatonin eksikliğinin yaşlanmayı hızlandırdığı tespit edilmiştir.

İşte Allah'ın "El Subât" esmâsı sırlarla dolu bir boyuttur.

Bu bakımdan vücûdun dilini duyabilmeliyiz ve o dile uyumamız gerekir.

Uykusu rahat olan kişiler daha huzurludurlar.

Stres, sıkıntı, panik, huzursuz olan insanların uyku dengeleri yoktur, uyku dengeleri olmayan kişilerin içsel sıkıntıları daha da artar.

Allah'ın "El Subât" esmâsı, uyku, dinlenme esmâsıdır.

Allah her bedeni, belli mizan içinde var etmiştir.

İbrânice'de geçen "Sebt" kavramı "Dinlenme-durma" diye adlandırılır.

Arapça'da cumartesi gününe "Sebt" denir.

Subât, sebt aynı kökten gelen kelimelerdir

"Sebt günü" cumartesi yasağı olarak bilinir, Kur'ân'da geçer.

A'râf Sûresi 163: "Yevme sebt"

Sebt günü, iş bırakma günü, fâil olana teslim olma günü, tüm işleyişin Allah'a ait olduğunu idrak günü, fiil fâil hakikatinin açığa çıktığı gün.

Fâil olan Allah'a teslim olmak, kendinde olan işleyişi yapanın Allah olduğunu anlamaktır.

Kur'ân'da "fâil olan Allah'tır" diye bildirilir.

Enfâl Sûresi 44: "Allah emr kâne mefûlen."

Meâli: "İşleyişte fâil olan Allah'tır."

Ahzâb Sûresi 37: "Ve kâne emr Allah mefûlen."

Meâli: "İşleyişinde fâil olan Allah'tır."

İşte Kur'ân'da da belirtildiği gibi, tüm varlıkta her an işleyen Allah'tır.

Bu işleyişi anlayıp, Allah'ın işleyişine teslim olmak, "sebt-subat-şubat" boyutudur.

Allah'ın ulviyetinden sükûna geçmek, yâni uykuya dalmak "Sebt" boyutudur.

"El Subât" esmâsı da muhteşem boyutlara kapı açan bir esmâdır.

Tam uykuya geçildiği saliseyi hissedenler, bedeninin sahibinin bedende nasıl tecelli ettiğini hissederler.

Uyku moduna geçildiği salise, bedensizlik boyutuna adım atmaktır.

Yâni kendi bedeninden çıkıp, Allah'ın vücûd deryasına karışma sırrıdır.

Yâni damlanın deryaya karıştığı salisedir.

Subat, beden boyutunun hissinden, bedensizlik boyutunun hissine geçmektir.

İşte Şubat ayı, her varlıkta işleyen Allah olduğunu bilip, kendine işleyiş nisbet etmekten vazgeçmektir.

Fiil, fâil hakikati, işleyen ve işleyenin işi hakikatidir.

İşte bu Tevhîd-i Efâl boyutudur.

Şubat makamı, işten geçme yâni Tevhîd-i Efâl makamıdır.

Tevhîd-i Efâl; efâlin birliği demektir.

Bir işe fiil, birçok işe ise efâl denir.

Tevhîd-i Efâl bütün işlerin bir iş olduğunu bilmektir.

Bir iş ve bir işleyicinin hakikatini anlamak Şubat makamının sırrıdır.

Enfüste ve afâkta, sükûn ve harekette görünen fiil âlel itlâk Hakk'ındır.

Enfûs; yâni bizde, afâk; yâni bizden gayri varlıkta ne varsa, hepsinde, gerek hareket, gerek sükûnat hâlinde olsun, görünen fiiller bir fiil olup işleyicisi Hakk'tır.

Herkes, "Allah her şeye kâdirdir dilediğini işler" der ama, Allah'ın işi ayrı kendi işi ayrı zanneder.

Oysa Tevhîd-i efâl dersi, bizde ve bizden gayrı görünen âlemde ne varsa, tüm varlıkta her an işleyen Allah olduğunu belirtir.

Allah tüm bedenlerde her an işleyendir.

Bedenleri var eden ve bedenlerden işleyen Hakk'tır.

İnsanın; kâlbini atması, kanının dolaşımı, hücrelerin çalışması, nefes alıp vermesi gibi bedeninde olan faaliyet fiildir, bunu yapan fâildir.

Fâil ise Allah'tır.

Hiç kimse kendi bedeninde olan işleyişin sahibi değildir.

İşte bu makamda talebe, işleyişin sahibini anladığında, ben işlerim gafletinden düşer. İşte, iş bırakma hakikati budur.

Kişi, bedeninde olan Allah'ın işleyişi sayesinde, eylemler yapar buna amel denir.

Kişinin, bahçesine çapa yapması, gübre atması, meyve toplaması, araba sürmesi, mutfağında yemek yapması, evini

temizlemesi, çamaşır yıkaması, elbisesini ütölemesi gibi eylemlerinin hepsi onun yaptığı amelleridir.

Kişi amellerini, kendi bedeninde Allah'ın işleyişi sayesinde yapar.

Kişinin fiili olmaz, kişinin ameli olur.

Fiil amel inceliğini anlamak, Tevhîd yolunda ana derstir.

Yoksa kişi, kötülükler de Allah'tan deme gafletine düşer.

Enbiyâ Sûresi 23: "Lâ yuselu ammâ yefalu ve hum yuselûn."

Meâli: "Allah fiilinden sorumlu değildir. Ama insanlar amellerinden sorumludurlar."

Enbiyâ Sûresi 22-23: "Eğer Allah'tan başka güçler olsaydı, kargaşalık olurdu. Allah noksan sıfatlardan münezzehtir. Bütün kâinatı vücûdlandırır. O'nu tarif etmeye kelimeler yetmez. Allah fiilinden sorumlu değildir. Ama insanlar amellerinden sorumludurlar."

Fiil fâil hakikatini anlayan kimsenin amelleri, sâlih amel olacaktır.

Fiil fâil hakikatini anlayamayıp, kötülük de Allah'tandır, Allah her şeyi işler diyenler, zalim amel üzere olacaklardır.

İşte Şubat makamında talebe, zâkir, fâil, mevsûf, mevcûd hakikatine ârif olur.

Zikrullah makâmında zâkir Allah'tır.

Fiillullah makâmında fâil Allah'tır.

Sıfatullah makâmında mevsûf Allah'tır.

Zâtullah makâmında zât Allah'tır.

Yâni her varlıkta zikriyle Zâkir olan, fiiliyle Fâil olan, sıfatlarıyla Mevsûf olan, bedenlerde mevcûd olan zât Allah'tır.

İşte bu hakikate eren, sükûn boyutuna erer, kendinden geçer, kendine asla işleyiş, sıfat, vücûd nisbet etmez.

Gönlü aralananın gönlünde ocak yanar.

Yanan ocağın devamlı olmasıyla, kişi fâil olan Allah’a teslim olur, yâni Şubat-Şabat’a erişir.

Şubat makamını idrak eden kişinin, Mart makamı tecelli eder.

MART AYI

Mart, mirt, mert, mertebe, meratib birbirine bağlı kelimelerdir.

Makam ve meratib görenler, Allah’a ait olan hakikatlere erişirler.

Mart ayının sırrı, makam ve meratibler sonrası her şeyiyle Allah’a teslim olma sırrıdır.

Her varlıkta Allah’ın zâtına şahit olup, o şuurla yaşayanlar mert kişilerdir.

Bu ay, kendi varlığından geçip fenâfillah makamına erenlerin ayıdır.

Mart ayının isminin söylenişi ve anlamı birçok dilde benzerlik göstermektedir.

Almancada März, Fransızcada Mars, İspanyolcada Marzo ve Hollandacada Maart olarak isimlendirilmiştir.

Bu kelimelerin ortak kökeni, Roma Savaş Tanrısı Martius diye aktarılır.

Mart ayının Latince Martius mensis yâni “Mars’ın ayı”dır.

Mars ise Martius kelimesinin zaman içerisinde değişiminden gelmektedir.

Martius ise Arkaik Latincedeki maurs veya mavors sözcüğünden türetilmiştir ki bu sözcükler “öldürgen” anlamındadır.

Mart Ayı, bedenden geçme, fenâfillah olma ayıdır.

Ölmeden önce ölümün hakikatine erme makamıdır.

Bu makama gelen, tüm bedenleri tutan Zâta şahit olur ve O Zâtta fâni olur.

Mart ayı, kişinin Hakk yolunda mertçe yürüyüşünün ayıdır.
Hakk'a mertçe teslim olmanın ayıdır.
Fâil olan Allah'a teslimiyet içinde olan...
Her varlıkta fâil olan Allah'a nazar eden...
Artık Hakk yolundan ayrılmaz, mertliğini gösterir.
Ve mertçe Allah'a teslim olur.
Mert, mirt, murat, mirat buradan gelir.
Artık kişi gönlünün muradına ermiştir.
Hakk yolunu bulmuştur.
Orada mertçe, sadakat içinde yürür.
Mirt; yünden elbise, üste giyilen yün elbise demektir.
Yâni kişi, fâil olan Allah'ın fiil elbisesini giyerek hareket eder.
Mart ayı, uyanış, diriliş, doğanın canlanma ayıdır.
Mart ayı kişinin gönlünde, diriliğe ermenin başlamasıdır.
Nasıl ki doğa, Mart ayının sonunda canlanmaya başlıyorsa,
ilkbahar yavaş yavaş başlıyorsa...
Mert kişinin gönlünde Allah'ın hakikatleri bir bir yeşerir.
Necm Sûresi 6:

ذُو مِرَّةٍ فَاسْتَوَىٰ

Zû mirreh festevâ

Zû mirt : Sahip, zât, ayna, azamet, elbise, kendini göstermek,
Fe istiva : İstikamet, istikrar, aynı, eşit, kapladı, yöneldi,
göründü, düzgün bir şekilde oluşturdu, ona uygun
olanı ona uygun kıldı,

Meâli 1: "Bütün her şeyde kendini gösteren Zat'tır, bütün her şeyi sonsuz nitelikleri ile kaplayandır."

Meâli 2: "Allah; tüm vücûdları tutan Zâttır, her şeyi sonsuz nitelikleriyle kuşatandır."

İşte Mart Ayı, Mirt makamıdır.

Her varlığı tutan zâtın Allah olduğunu anlama ayı, Mart Ayıdır.

Mart makamı, Rabb makamıdır.

Bedenin Zâtına Rabb denilir.

Bu makamın Rabb hakikati, bedenleri tutan Zâta şahit olma, O'nda fâni olma makamıdır.

Kişinin vücûdunu şekillendiren, yâni kişiyi vücûdlandırıran ve her an o vücûdda işleyişle kendini gösteren, vücûdu tutan, Allah'ın kişideki adı Rabb'dır.

Her vücûdu tutan Allah'ın vücûd boyutundaki karşılığı Rabb'dır.

Tâ-Hâ Sûresinde, firavun ile Hazreti Mûsâ'nın konuşma konusu vardır.

Firavun, Mûsâ'ya sorar: "Kâle fe men Rabbikumâ yâ Mûsâ-Ya Mûsâ! Rabbim dediğin kimdir?"

Tâ-Hâ Sûresi 49:

قَالَ فَمَنْ رَبُّكُمَا يَا مُوسَى

Kâle fe men rabbikumâ yâ mûsâ

Kâle fe men rabbi kumâ : Dedi, sizin rabbiniz kimdir,

Yâ Mûsâ : Yâ Mûsâ,

Meâli: "Firavun dedi ki: Ya Mûsâ! Rabbim dediğin kimdir, nedir?"

50-

قَالَ رَبُّنَا الَّذِي أَعْطَى كُلَّ شَيْءٍ خَلْقَهُ ثُمَّ هَدَى

Kâle rabbunellezî atâ kulle şey'in halkahu summe hedâ

Kâle rabbu nâ : Dedi, rabbimiz, bizi vücûdlandırıran,

Ellezi atâ : Ki o verdi, lütfetti, ihsan etti,
Atâ kule şeyin halka hu : Bütün her şeyi, halk eden, var eden,
yaratan,
Summe hedâ : Sonra, hakikatlere ulaştırandır,
tecellileriyle yol gösteren,

Meâli: “Mûsâ dedi ki: Bizi vücûdlandırandır. Ki O’dur bütün her şeyi tecellileriyle halk eden, sonra da tüm varlıktaki tecellileriyle yol gösteren.”

Her varlığın bedenini tutan zât, Allah’ın zâtıdır.

Bunu anlamak, Mart makamının sırrına ermektir.

Yûnus Emre bu hakikatle bu ilâhiyi yazmıştır.

“Severim ben seni candan içeri

Yolum vardır bu erkândan içeri.

Beni bende demen bende değilim

Bir ben vardır bende benden içeri.

Nereye bakar isem dopdolusun

Seni nere koyam benden içeri.”

İşte Yûnus’un dediği gibi, her varlıkta dopdolu olan zât Allah’ın zâtıdır.

Allah, her varlıkta tekliğini gösterir.

Allah, fiiliyle tektir, O’ndan başka işleyen yoktur.

Allah, sıfatlarıyla tektir, O’ndan başka sıfat sahibi yoktur.

Allah, zâtıyla tektir, O’ndan başka vücûd sahibi yoktur.

Allah, zâtıyla ehâddır, sıfatlarıyla vâhiddir.

Allah, zâtıyla da tekliğini gösterir, sıfatlarıyla da tekliğini gösterir.

Cümle vücûdları tutan tek zât Allah’tır.

Her bir sıfatıyla varlığı ihâta eden Allah’tır.

İşte Mart makamında talebe, sûret boyutunun ardına geçer.

Sûreti tutan Zâta şahit olur.

Sûret bedenleri tutan vücûd Hakk'ın vücûdudur.

Talebe bu makamda, sûret vücûdlarına değil, sûreti tutan ilâhi kudrete yönelecek.

Sûret bedenlerini tutan vücûd Hakk'ındır.

İşte vücûdu mutlak O'dur.

İşte bu âlem bir ağacın gölgesine benzer.

Ağacın gölgesi inkâr olunmaz, yerde siyah bir şey görünür ama kendi vücûdu yoktur.

O gölge ağacın vücûdu ile durur.

İşte bu âlemdeki varlıklar gözümüze görünür, ama kendi vücûdları yoktur.

Hakk'ın Zâtının gölgesidir.

Hakk'ın Zâtı ile dururlar.

İşte bu makamda her şey her an fânidir.

Zâtı mutlak bâkidir.

Talebe Mart makamında, bu makamın zevk ve şuhudunda, Hakk'ın Zâtından gayrı bir şey göremez.

İşte Mart ayı fenâfillah makamının sırrıdır.

Bu makam, bedenden geçme makamıdır.

Fenâfillah, Allah'ın ulviyetinde faniliğini bilme makamıdır.

Hakk ile Hakk olma makamıdır.

Damlanın deryadan ayrı olmadığını görme makamıdır.

Üflenen rûha erme makamıdır.

Varlığından geçip aslına teslim olma makamıdır.

Her an Allah'a râbıta içinde olma makamıdır.

Amaç vücûdun sahibi olan Allah'a teslim olmaktır.

Benim vücûdum demeyi terk etmektir.

Kişi kendini bilmeli, kendinin kendine ait olmadığına şahit olmalıdır.

Mart-Mirt-Mert makamı, ölmeden önce ölme makamıdır.

Fenâfillah makamına eren, Hakk'ta fâni olmuştur.

Hakk'ta fâni olan, Hakk'ta bâki olur.

Her şeyiyle Allah'a teslim olanlar, mert kişilerdir.

Mert kişilere Nisan-İnsan makamı açılır.

Mert, mertebe, meratib birbirine bağlı kelimelerdir.

Makam ve meratib görenler, Allah'a ait olan hakikatlere erişirler.

Kulluk mertebesi, mert kişilerin durduğu mertebedir.

Onlar kendilerinin ve her varlığın Allah'ın kulu olduklarını bilirler ve bu şuurda yaşarlar.

Onlar zerre kadar kul hakkına girmezler.

Çünkü bilirler ki kul hakkına giren, Allah'ın hakkına girmiştir.

Onlar; "İyyâke nabudu ve iyyâke nestaîn-yalnız senin kulunuz, yalnız senden yardım buluruz" şuuruyla yaşarlar.

Abd kul demektir.

Deryanın damlasına işaret eder.

Damla deryadan gelir ve deryaya aittir.

Damlanın kendine ait bir vücûdu yoktur, onun vücûdu deryaya aittir.

Denizin dalgalarını düşünelim.

Denizde dalga oluştuğunda, oluşan yapıya dalga deriz.

Oysa dalga denizdir, denizden ayrı değildir.

Dalgaya kul dersek deniz dalganın efendisidir.

İşte tüm varlık Allah deryasının dalgalarıdır.

Her varlık bir kuldur, Allah ile bir bütünlük içindedir.

İşte dalga denize “İyya ke nabudu- yalnız senin kulunuz” der.
Allah, tüm her şeyi kendi özünden açığa çıkarmıştır.

Açığa çıkardığı her şey O’na aittir ve O’na bağlıdır.

İşte açığa çıkardığı ve kendine bağlı olan her şey O’nun kuludur, yâni O’nun kendisidir.

Allah, kul boyutuyla, kendini gösterir.

Kendine kul boyutuyla şahitlik eder.

Her varlık “Abîd” boyutudur.

İşte hepimiz Allah’a bağlıyız, O’nun kuluyuz, O’nun kölesiyiz.

O, her an vücûdlarımıza hâkim olandır, vücûdlarımızın sahibidir.

Bu, biz kabul etsek de etmesek de böyledir.

Başımıza gelecek olan, yaşlanma, ölüm bunun en güzel ispatıdır.

Efendimiz sadece Allah’tır.

Yâni, rabbimiz sadece Allah’tır, yâni vücûdumuzun sahibi sadece Allah’tır.

İnsan bunu anlamalı ve yaşantısını bu şuurda geçirmelidir.

İşte Mart Ayı bu hakikate erme, kulluk boyutunda mertçe yaşama ayıdır.

Her varlıkta Allah’a nazar eden, zerre kadar zulme düşmez.

Nisâ Sûresi 36: “Ve abd Allâh ve lâ tuşrikû bihî şeyen ve bil vâlideyni ihsânen ve bizil kurbâ vel yetâmâ vel mesâkîni vel câri zil kurbâ vel câril cunubi ves sâhibi bil cenbi vebnis sebîli ve mâ meleketeymânukum innallâhe lâ yuhıbbu men kâne muhtâlen fehûrâ.”

Meâli: “Allah’ın kulu olduğunuzu idrak edin ve O’na hiçbir şeyi ortak koşmayın. Anne babanıza ve yakınlarınıza ve yetimlere ve çaresizlere ve yakın komşularınıza ve uzak komşularınıza ve etrafınızdaki arkadaşlarınıza iyi davranın ve

evlatlarınıza hakk yolunu gösterin. Siz sahip olduğunuz gücün sahibi değilsiniz. Muhakkak ki kendini üstün gören, kibirlilik içinde olan kimselerde Allah sevgisi yoktur.”

İşte kulluğun mertebesine erişenler;

Allah’tan ayrı olmadıklarını bilirler.

Kulluk nedir bilirler.

Yalnız Allah’ın kulu olduklarını idrak etmişlerdir.

Her an kulluk şuuruyla yaşarlar.

Mertçe yaşarlar.

Hiçbir varlığa zarar vermezler, kimseyi aldatmazlar, kim-
senin hakkına girmezler.

Çünkü onlar, her varlığın Allah’ın kulu olduğuna şahit ol-
muşlardır.

Niçin yaratıldıklarını bilirler, yeteneklerini bilirler, istidat-
larını bilirler ve ona göre yaşarlar.

Tüm varlığa Hakk gözüyle nazar ederler, damla derya bir-
dir şuuruyla yaşarlar.

“İyyâke nabudu ve iyyâke nestaîn” makâmının şuuruyla
yaşarlar.

Her varlık bir deryanın damlasıdır ve damla her an der-
yaya bağlıdır.

Varlıktaki fâil olan, mevsûf olan, mevcûd olan ancak Allah’tır.

Varlıktaki işleyişi yapan O’dur.

Varlıktaki sıfatların sahibi O’dur.

Her varlığı Zâtıyla kuşatan O’dur.

Bu mertebeleri görmek, Mart ayının sırrıdır.

Bu mertebelerde kişi, varlıktaki işleyişi, sıfatları, Zât bo-
yutunu anlar, kulluk nedir bilir, kulluğun mertliğinde yaşar.

Üflenen rûh boyutuna eren, kulluk nedir anlayacaktır.

Ve ona göre yaşayacaktır.

Bir insanın vücûdunu Allah olarak düşünelim, tüm hücrelerini kul olarak düşünelim.

İşte nasıl ki vücûddaki hücreler ile vücûd birbirinden ayrı değilse, Allah ile kul birbirinden ayrı değildir.

Allah, her an kulunda kendini tecellileri ile gösterir.

İşte “İyyâke nabudu ve iyyâke nestaîn” mertebesine erenler, kulluk mertebesinin mertliğiyle yaşarlar.

Mart ayı onların gönüllerinde tecelli etmiştir.

İşte onlar “insan-nas-nisan” olma makamına yürüyenlerdir.

NİSAN AYI

Nisan, nâs makamının işaretidir.

Nisâ’dan nâsa erişme yolculuğudur.

Nisan, insan olma makamının açılışıdır.

Gönülde insan çiçeğinin açılışıdır.

Mertlik makamına erenler, insan makamına ererler.

Mert kişiler, her varlığın ünsiyetinin Allah olduğunu bilirler.

Üns, ünsiyet, nâs, nisâ, insan, nisan, birbirine bağlı kelimelerdir.

Latincesi Aprilis olan Nisan ayı, anlamını yine Latince “aperire” (açmak) kelimesinden almaktadır.

Ağaçların çiçek açmaya başladığı mevsimi ifade etmektedir.

Yunancada ise Nisan ayı Απρίλιος (Aprillius) olarak isimlendirilmiştir.

Kelime, anlamını Güzellik Tanrıçası olan Aphrodite’in kısıltması olan Aphro’dan almıştır.

Türkçesi ise Farsça (Nisan), Süryânice (Nisanna), Sümerce (Nisag)’den gelmektedir.

Kelime anlamı Akatça ve Sümercede “ilk meyve”, “yılın ilk ayı”, “taze mahsül”, “tufanda” gibi anlamlara gelir.

Âşık Paşa’nın 1330 tarihli Garibname’sinde “çünkü gökden indi nîsân çatresi” şeklinde kullanılmaktadır.

Sözcük, aynı zamanda Arapçada “Rumi takviminin ikinci ayı” olarak kullanılmaktadır.

Nisan ayı, insanlık makamına yürüyüşü temsil eder.

Nisâ, hakikat yolunda yürüyen anlamındadır.

Nisâ, nâs yolunda olan demektir.

Yâni insan olma yolcusu demektir.

Nisâ kadın anlamına da gelir.

Ama kadından maksat, zahirde cinsiyet olarak kadın demek değildir.

Kadın, kada, kadı kelimesiyle bağlantılıdır.

Kadı; çözen, analiz eden, delillerle hareket eden, adım adım hakikate erişen demektir.

Fenâ makamlarında sâlik kadındır, yâni varlıktaki tecellileri analiz eder, çözer, bunların Allah’a ait olduğuna şahit olur.

Bekâ makamlarında sâlik, Er’dır, Nâs’dır, İnsan’dır.

Fenâ makamları nisâ makamlarıdır.

Fenâ makamlarının sonunda Bekâ makamlarına erişilir.

Bekâ makamları Nâs makamlarıdır.

Nâs yolunda olanlar Nisâ’dır, Nisan’dır.

Onlar İnsan olma yoluna adım atmışlardır.

Nisâ makamları sonrası, İnsan makamına erişmişlerdir.

Yâni kendindeki değerlere, nâsa erişmiş olan demektir.

Allah’ın nâsını, ünsiyetini görme makamı Nisan makamıdır.

Nâs, değer anlamına da gelir.

Varlıktaki değerlerin sahibi Allah’tır.

Nasıl ki doğa, Nisan ayında yeşillenmeye başlıyorsa, insan makamına erenlerin, gönülleri irfaniyetle yeşerir.

Gönülleri yeşeren, yâni hakikatlerle buluşan Kâmil insan olmuştur.

Gönlüne Allah hakikatini yerleştiren, şuurlu olan Kâmil insan olmuştur.

Nisan makamı, İnsan makamıdır.

İnsan makamı, “İnsanı Kâmil” makamıdır.

Nisan makamına eren, “İnsanı Kâmil” olmuştur.

Allah hakikatine layıkıyla erenlerden olmuştur.

Allah’ın zâtında fâni olanlardan olmuştur.

Allah’ın rûhunda bâki olanlardan olmuştur.

Allah’ın nûrunu giyinenlerden olmuştur.

Tüm resûl nebîlerin makamlarını görenlerden olmuştur.

Muhammedî mertebeye erenlerden olmuştur.

Hakk deryasına karışanlardan olmuştur.

Nice mânâyâ erenlerden olmuştur.

Hakk’ın vahyinden duyanlardan olmuştur.

Halk’ta Hakk’ı seyredenlerden olmuştur.

Hakk’ın nûrunu yansıtanlardan olmuştur.

Sevgi makamına, aşk makamına erenlerden olmuştur.

Sevgi makamında dirilenlerden olmuştur.

Aşk makamında ölümsüzlerden olmuştur.

İnsan, her varlığın özünü görendir.

İnsan olarak doğulmaz, İnsan olunur.

Hepimiz beşeri varlıkları.

Hepimiz içimizde İnsan damarı taşıyırız.

Her kim bu damarı filizlendirdi, Nisan ayının makamı ile tanıştı, Nisan ayının sırrına erdi.

Kişinin bedeni bir mektuptur.

İçinde kâinata ait sistemin değerlerini taşır.

Bu değerlere erişme yolculuğu, Nisan ayının sırrıdır.

O bedende beşeri âlemin ve ûlvî âlemin sırları vardır.

Kim ki bedenini okur, özünü anlar, o İnsan makamına ulaşır.

Yâ-Sîn Sûresi 1-2

1- Ey kendindeki özü anlayan! Ey İnsan makamına eren!

2- Tüm kâinat kitabına hâkim olanı anlayan.

Kim ki kendi özünü anlarsa, tüm varlıktaki özü de anlar.

Tüm varlığa hâkim olan Zâtı'da anlar.

Kendi özünü anlayan, İnsan makamına ulaşır.

İnsan olan, varlığın toprak cihetine değil, öz cihetine bakar.

Tüm varlığın geldiği özü bilir.

İnsan kelimesinin kökeninin nereden geldiği hakkında birçok bilgi vardır.

Arapça dense de birçok dilde İnsan kelimesine rastlanır.

Arapçada; Ans, İns

İbranicede; Enûş

Türkçede; İnsan.

Dede Korkut'ta; "oğlanum, sen insansın, hayvanla musahip olmagıl" yazısı vardır. (Başat Destanı)

Kendi özünü anlayan kişilere, İnsan dendi.

Kim ki kendini bilmez iken bilir oldu.

Kendi özünü bilen oldu.

Cümle varlıktaki özü bildi.

Cümle varlığın birbiriyle yakınlığını anladı, bağını anladı.

İşte o İnsan makamına geldi, İnsan oldu.

İns, üns, ünsiyet, aynı kökten gelen kelimelerdir

Yakınlık demektir.

İnsan olan, cümle varlığın birbiriyle bağını anlar, yâni yakınlığını anlar.

Bir bebek beşer olarak doğar.

İçinde İnsanlık tohumunu taşır.

Gün gelir geliştiğinde, kâinat kitabını okur, tüm kâinata hâkim olanı anlar ve her varlığın özünün tek öz olduğunu anlar.

İşte o İnsan olur.

İnsan olan tüm varlığın birbiriyle olan yakınlığını gâyet iyi anlamıştır.

Tüm varlığın birbiriyle kardeş olduğunu iyi anlamıştır.

Eğer kişi kendi ailesinden gelen inanç sisteminde kalır, varlık kitabını okuyamazsa, o insan makamına ulaşmadan ölüp gider.

Çünkü İnsan bir özdür ve öz de ölümlü değildir.

İşte İnsan ölümsüzdür.

Ölüm denilen şey, kendini bilmezlikle ilgilidir.

Kendini bilmeyen, İnsan makamına gelemeyen ölüm denilen şeyi de bilemez.

Ve ölüp gideceğini düşünür.

Onun için Yûnus emre; İnsan ölmez, tenler ölür, der.

İşte İnsan; kendi özünü anlayandır.

Tüm varlığın özünü anlayandır.

Tüm varlığı tutan zâtı mutlak olan Allah hakikatini anlayandır.

Bunu anlayan da “İnsan” makamına ulaşandır.

Her şeyin özünün bir öz olduğunu anlayan İnsan olur.

İnsan olan İslam olur.

İslam olan, çevresine huzur sunar, sevgi sunar, samimi-yet sunar.

Hep dayanışma, yardım içinde olur.

Hangi varlığa bakarsa baksın o varlıkla kardeş olduğunu bilir.

Her varlığın ardında olan özün Hakk olduğunu bilir.

Hiçbir zaman hiçbir varlığa zerre kadar zarar veremez.

Hiçbir zaman kimsenin hakkını yemez ve asla Dünyanın şanına, şöhretine, para, mal-mülküne esir olmaz.

Hiçbir zaman Allah'ı unutmaz, içinde hep Allah sevgisiyle yaşar.

İnsan olan huzurludur, mutludur.

Neden Dünyaya geldiğini bilir ve ona göre yaşar.

Bedeninin sahibini bilir ve hep sabır içinde, şükür içinde, tevazu içinde yaşamaya gayret eder.

İşte Nisan ayı, insan makamına erme ayıdır.

Kur'ân'da Nisâ Sûresi vardır.

Nisâ ve Nisan Ayının bağlantısı olduğunu düşünüyoruz.

Bunların aynı kelime kökünden geldiğini düşünüyoruz.

İnsan olma yolculuğu, Nisâ'dan Nâs'a olan yolculuktur.

Hakikat yolunda nisâ olan yâni talebe, varlığın yaratılışını tefekkür eder.

Her şeyin bir özden geldiğini anladığında, Nâs makamına, yâni İnsan makamına erişir.

MAYIS AYI

Mayıs ayı, gönüllerinde; mayi, mey, ilâhi rahmet akanla-rın ayıdır.

İnsan makamına gelenlerin gönlü, ilâhi sarhoşluk içindedir.

Bu sarhoşluk, merhametin, şefkatin, samimiyetin, ihlâsın çevreye hissettirilmesidir.

İnsan makamına gelenlerin, gönüllerinden hep olumlu duygular akar, yayılır.

Fransızcası Mai, eski İngilizcesi ise Maius’dur.

Anlamını Romalılar’dan; Yağmur Tanrıçası olan Maia’dan almaktadır.

Bereket ve bitkileri büyüten Tanrıça olarak da bilinir.

Latincesi Maius menelis’dır (Maia’nın ayı).

Sözcük, Türkçeye de Latince den geçmiştir.

Kelime anlamı “taze, yaş sığır gübresi”dir.

Bu dönemlerde yağmur yağışı yüksek oranda olduğundan dolayı bu isim verildiği düşünülmektedir.

Mayıs, mayi, mey, kelimeleriyle bağlantılıdır.

İnsan makamına erişenin gönlünden yağmur yağmaya başlar, yâni rahmet yağmaya başlar.

Mey, şarap, içki, sıvı, akıcı olan, akan şey anlamına gelir.

Şarap içki, zahiri anlamda bildiğimiz şarap, içki demek değildir.

Şaraptan içkiden maksat, ilâhi sarhoşluktur.

İnsan makamına gelen, her an ilahi bir sarhoşluk içinde rahmete gark olmuş kişidir.

İnsan makamına gelenlerin gönüllerinden, ilim akar, rahmet akar, edep akar.

Artık o kâmil insanın, sözü, bakışı, hâli, davranışı hakça olur.

Sabrı, tevekkülü, teslimiyeti tastamam olur.

İhlâsı, samimiyeti, tüm gönlünden olur.

Güvenilen, emin olunanlardan olur.

Yaptığı her şey Hakk için olur.

Her sözünde, her davranışında Hakk'ı hatırlatır.
Her bakışı, her seyri Hakk'a olur.
Her hâli tenezzül, tevâzû içinde olur.
Çevresine gül kokusu saçanlardan olur.
Yüzleri güldürenlerden olur.
Karamsarlıkları, kaygıları söndürenlerden olur.
Umut verenlerden, sevindirenlerden olur.
Çaresizlere çare olanlardan olur.
Sorunları çözenlerden olur.
Sevdirenlerden olur.
Korkuları yok edenlerden olur.
Fitneliği, fesatlığı bitirenlerden olur.
Öfke, nefret ateşini söndürenlerden olur.
İlim ile yol gösterenlerden olur.
Hakk'a hakikate yönlendirenlerden olur.
Çalışmayı, keşfetmeyi hissettirenlerden olur.
Şahit olmanın yolunu gösterenlerden olur.
Gönüllerde nice sırlara kapı açanlardan olur.
Gönül gözüyle baktıranlardan olur.
Gönüllere huzur verenlerden olur.
Edebe, adalete sevk edenlerden olur.
Şefkati, merhameti hissettirenlerden olur.
İyiliği, yardımı, hizmet etmeyi, kendi yaparak gösteren-
lerden olur.
Beden diliyle nice güzellikleri hissettirenlerden olur.
Barışı sağlayanlardan olur.
Tevhîd şuuruna eriştirenlerden olur.

İşte Mayıs makamı, İnsanı Kâmilin açığa çıktığı makam olup, yaşantısında Tevhîd'in şuurunu gösterme makamıdır.

Hakka Sûresi 23: "Yakınlığı anlayıp kâmil olmuştur."

Enbiyâ Sûresi 107: "Seni âlemlere rahmet olmaktan başka bir şey için göndermedik."

Âl-i İmrân Sûresi 80: "Ve siz varlığın işleyişini anlamayı terk etmeyin, varlıktaki gücü anlayın, hakikatlere sımsıkı sarılın ve hakikatleri bildirin ve kâmil kimseler olun."

Nahl Sûresi 43: "Kâmil insanlar, bizi bildirmekten başka bir şey için açığa çıkmadılar."

Nûr Sûresi 37: "Hakikatlerin bilgilerini alıp vermede kâmil kişilerin dikkatleri dağılmaz ve onlar Allah'ın zikrinden ayrılmazlar ve her an Hakk'a bağlılık şuuruyla hareket ederler ve temizlenme içinde olup kendindekini paylaşırlar. Kâlblerinin dönmesinden her vakit çekinirler ve onlar basîret sahipleridir."

İşte Mayıs ayı, çevresine rahmet yağdırma ayıdır.

Kâmil insanlar çevrelerine merhamet duygusunu akıtırlar.

Kur'ân Sâlih insan olmamızı tavsiye eder.

Yâni iyi insan olmamızı tavsiye eder.

İyi insan, çevresine rahmet içinde davranır.

Yûsuf Sûresi 22: "O ergenlik çağına ulaştığında, sunduğumuz hakikatlerle her şeyde mutlak hâkim olanı ve ilmiyle var edeni anladı ve işte böylece Bizi anlamanın karşılığı olarak iyi insanlardan oldu."

Mücadele Sûresi 9: "Ey iman edenler! Bir araya gelip konuştuğunuzda, artık fenalardan konuşmayın ve hiçbir kimseye düşmanlık içinde, sinsilik içinde olmayın ve hakikati gösterene karşı güvensizlik içinde olmayın ve iyi insan olma konusunda istişare edin ve fenalara düşmekten sakının ve Allah'a ortak koşmayın. Ki hepiniz O'nun birliğindesiniz."

Kur’ân’da birçok yerde “Sâlih amel” geçer. Yâni “İyi insan olarak çalışmak ve üretken olmak”

İyi insan vücûdu hep pozitif bir enerji üretir ve bu enerji ile kendi vücûdunun etrafında bir pozitif kalkan oluşur.

Aynı Dünyamızda olduğu gibi, nasıl ki dünyamızda bir enerji kalkanı vardır.

Ki biz buna atmosfer diyoruz.

Bu enerji kalkanı, güneşten gelen zararlı ışınlardan ve göktaşlarından Dünyayı korur.

Dünyamıza gelen göktaşları eğer olduğu gibi Dünyamıza düşse yaşamın sonu gelir.

Göktaşları Dünyamızın atmosferine girdiğinde yanarak küçülür, ya Dünyamıza düşmeden toz hâline gelir ya da çok küçük parça olarak düşer.

İşte Sâlih insan olan kişinin, yâni iyi insanın da vücûdunun etrafında pozitif bir enerji kalkanı vardır.

Bu kalkan o kişinin imanının güçlülüğü ve yaşantısında Sâlih amelde olmasından dolayı oluşur.

İman; ancak ve ancak yaratılışı okumakla ve hakikatlere ulaşmakla oluşur.

İman sahibi olan kişi, zerre kadar zararlı haller içinde olmaz.

Varoluşu ve var edeni idrak ettiğinden dolayı “Sâlih İnsan” makamına ulaşır.

Sâlih insan, imanî cihette güçlü insandır.

İmanı güçlü olan kişi;

Çevresine merhamet olur.

Çevresine, rahmetin mayısını, maisini akıtır.

Hep iyilik için koşar.

Hep iyilikleri hissettirir.

Dedikodulardan etkilenmez.

Başına bir sıkıntı geldiğinde ümitsizliğe düşmez.
Her an Allah aşkıyla yaşar ve bu aşk onu korur.
Yaratılanı hor görmez, yaratılанда Yaradanı müşahede eder.
Her an “Tevhîd” şuuruyla yaşar.

Adaletlidir.

Yaşantısı ile örnek olur.

Paylaşma, dayanışma, yardımlaşma içindedir.

Kendini üstün görmez,

Başkasını küçük görmez,

Kötü hallerde asla olmaz,

Hasetlik içinde asla olmaz,

Haksızlık asla yapmaz,

Başkasına zulüm etmez, herhangi bir varlığa zarar vermez.

Yûsuf Sûresi 22. âyette de belirtildiği gibi “sunduğumuz hakikatlerle her şeyde mutlak hâkim olanı ve ilmiyle var edeni anladı ve işte böylece Bizi anlamamanın karşılığı olarak iyi insanlardan oldu.”

İşte kişi ancak ve ancak, kâinatın sahibini anlamakla iman sahibi olur.

İman sahibi olan da iyi insan olur.

İyi insan çevresine zerre kadar zarar vermeyen insandır.

Çünkü varlığa baktığında, varlığın ardında Hakk’a nazar eder.

Nereye dönerse dönsün, neye bakarsa baksın Hakk’ın yüzünü görür.

İşte bizden istenen, bizlerin iyi insan olması ve o şuurda yaşamasıdır.

İyi insan olmanın yolu da iman sahibi olmaktan geçer.

İman sahibi olmanın yolu da, varoluşu ve var edeni anlamaktan geçer.

İman sahibi olan kişi iyi insan olmuştur.

İyi insan olanın vücûd çevresinde ilahi bir enerji kalkanı vardır.

Bu enerji kalkanı onu korur.

İyi insan hep iyi hâl ve davranışlar içinde olduğundan dolayı bu ilahi kalkan daha da güçlenir.

İşte bu halde olan kişinin, vücûdunda ve tüm kâinatta olan kanallar birleşmiştir.

İşte o kanalların birleşmesiyle İlâhi bir enerji o kişinin vücûdunu sarar ve o kişiye gelecek olan zararları engeller.

İyi insan hep İman şuuruyla yaşar ve o kişi:

Zerre kadar zulüm yapmaz.

Zerre kadar dedikodu yapmaz.

Zerre kadar kimseye kötülük yapmaz.

Zerre kadar yalan söylemez.

İçinde zerre kadar öfke, kin, nefret, gurur, kibir gibi haller barındırmaz.

İnsanların eksikliğini gediğini aramaz.

İnsanlara kötü mahlas, lakap takmaz.

İnsanların ırzına namusuna tasallut etmez.

İnsanları ötekileştirmez.

Her varlığı Allah'ın kulu görür.

İnsanlar hakkında bu cehennemlik bu cennetlik demez.

İnsanları inançlarına göre ayırmaz, inançlarına karışmaz.

Allah adına asla hüküm vermez.

Dini; makam, mevki, şan, şöhret için kullanmaz.

İbadetlerinde zerre kadar gösteriş içinde olmaz.

Kimsenin hakkına girmez.

Yaptığı hataları unutmaz.

Hep iyilik peşinde koşar, hep güzel sözler söyler, hep hakikatlerden bahseder.

İhtiyacı olanlara yardım eder, darda olanlara yardım eder.

Asla kendi çıkarına göre hareket etmez, kendine iyi denilsin diye hareket etmez.

Kimse hakkında zerrece kötü söz söylemez, içinden dahi geçirmez.

İman sahibi olan yâni iyi insan olan güvenilir olandır.

Mümin, emin olunan, güvenilen kimse demektir.

Tüm Kâmil insanların mücadelesi, toplumda güvenin, samimiyetin, barışın, huzurun oluşması gayretidir.

Elinden, dilinden, hâlinden, çalışmalarından güven verendir.

İyi bir insana rast geldiğinizde, size yardım etmek için çırpır, sıkıntınızı çözmeye çalışır ve zerre kadar bir beklenti içinde olmaz.

Hep kâinat kitabını okur, orada bulunan Allah'ın lütuflarını anlamaya çalışır.

İşte böyle kişilerin gönüllerinden merhamet akar.

Şefkat akar, samimiyet akar.

İşte bu akışlar, mai-mayıs ayının sırrıdır.

İyi insanların vücûdundan etrafına, her an merhametin o ilâhi akışı yansır.

Bu akış çevresine huzur sunar, mutluluk sunar.

Bu akış, bu mai cennetten gelen akıştır, esintidir.

İyi bir insanın yanına vardığımızda, ondan gelen cennet esintisi bizlere çok farklı bir huzur sunar.

Güzel insan Hazreti Muhammed'in yanına gelenler: "Senin yanına geldiğimizde sıkıntılarımız hafifliyor, ayrı bir huzur hissediyoruz" demişlerdir.

İşte Kur'ân, bizlere hep iyi insan olmamız gerektiğini tavsiye eder.

Ve bunun nasıl olacağını açıklar.

Çünkü iyi insan, çevresine ve kendine hep huzur sunan insandır.

İlimle ve edeb üzere hareket edenin dilinden ilmi sözler akar.

İlim ve edeb ile hareket edenin hâlinden, samimiyet, ihlâs akar.

İşte Mayıs ayının sırrı, insan makamına gelenlerin, çevrelerine her türlü olumlu duyguyu yayma, akıtma ayıdır.

HAZİRAN AYI

Haziran, Hızır, Hazır, Hazret, Hazirûn bağlantılı kelimelerdir.

Haziran, Hazret makamının sırrıdır.

Hazret, Halk demektir.

Halk'ta Hakk'a nazar etme makamı, Haziran makamıdır.

Haziran, ilâhi aşkın sıcaklığına, hararetine işaretler.

İlâhi aşka erişenler, Hazret makamına erenlerdir.

Onlar her dâim Halk'ta Hakk'a nazar ederler.

Haziran ayı gönül boyutunun açılım ayıdır.

Gönül ehli olma sırrı, Haziran-Hazret makamının sırrıdır.

Bu ay, eski Fransızca'da Juin, eski İngilizce'de ise Junius, Latincesi ise yine Junius menelis'tir (Juno'nun ayı) diye adlandırılır.

Kelime anlamı Roma mitolojisinde gençliği sembolize eden ve doğumla da ilişkilendirilen Juno Tanrısı'ndan gelmektedir.

Türkçeye ise Süryânicede "sıcak" anlamına gelen "haziran" sözcüğünden gelmiştir (Arapçada hâzîrân olarak geçmektedir).

İnsan makamına gelen, rahmete gark olan, ilahi bir haz-
zın, sıcaklığın içine düşmüştür.

İşte onlar gönül ehlidir.

Onlar her varlıkta Hakk’a nazar ederler.

Onların tüm bedenleri ilahi aşkla sarılmıştır.

Halk’ta Hakk’a nazar etme makamına erişmişlerdir.

Her an Hakk’ın huzuruyla yaşarlar.

Her an Hakk’ın huzurundadırlar.

Haziran ayı, haziran makamı, gönül boyutudur.

Mümin olan gönül makamına ermiştir.

Ancak gönül ehilleri, her an Allah’ın huzurunda gibi yaşarlar.

Gönül ilâhi aşkın, birliğin tecelli ettiği duygular boyutudur.

Gönül, tüm bedeninin, bedendeki tüm hücrelerin, Allah’a ra-
bıta olduğu boyuttur.

Gönül; akıl ve kâlb boyutlarının açılmasıyla açılır.

Akıl ve kâlb sahibi olan kişi, gönül boyutuna geçer.

Gönül, kâlb ehli olan kişilerde açılır.

Gönül, mümin olanların müşerreflendiği bir boyuttur.

Kâlb ehli olan, Allah hakikatine ermiş kişidir.

Allah’tan emin olmuş, her an O’na teslimiyet ve tevekkül
içinde olan kişidir.

Kâlb ehli olan kişinin yaşantısı, gönül boyutudur.

Hazreti Muhammed’in güzel sözü, mü’minlik makamına
eren kişinin kâlb sahibi, kâlb sahibi olan kişinin gönül ehli ol-
duğuna işaret eder.

Allah bildirir: “Ma vesiani semai ve la ard ve lakin vesian
kâlbî abdi el mumin.”

Meâli: “Ben yere göğe sığmadım, mü’min kulumun kâl-
bine sığdım.”

Allah hakikatine ermiş olan kişi, mü'minlik makamına gelmiş kişidir.

Mü'min "Emn" kelimesinden gelir.

Emin olmak kelimesi de buradan gelir.

Emniyet, emanet, iman, âmin kelimelerinin kaynağı da "Emn"dir.

Varlığın varoluşundan ve varlığı var edenden emin olan kişi, mü'min kişidir.

Mü'min, kendine ve varlığa baktığında, varlığın ardında varlığı tutan, varlıktaki niteliklerin sahibinin orada tüm işaretleleriyle kendini gösterdiğinden emin olan kişidir.

Ve bu şuura ulaşp bu şuurda yaşayan kimseye "Mü'min-Emin" kimse denir.

Mü'min, kâlb sahibidir, gönül ehlidir.

Mü'min, Hadîd Sûresi 3: "Huvel evvelu vel âhiru vez zâhiru vel bâtın-Evvel ve sonsuz olan, zâhir olan ve bâtın O'dur" hakikatine erişmiş kişidir.

O nereye dönerse dönsün, Hakk'ın cemâline nazar eder.

Mü'min olanın kâlbi her an Allah için atar, her an ilâhî aşkla atar.

Mü'min olan kâlb makamına ermiştir, gönül ehli olmuştur.

Gönül ehli, Halk'ta Hakk'a nazar ederek yaşar.

Nereye bakarsa baksın, Hakk nazarıyla bakar.

Gönül ehlinin gönlü, Allah'ın nûruyla nûrlanmıştır.

Hazreti Muhammed'e "Allah onun gönlünü nasıl açar?" diye sorulur.

Bunun üzerine Hazreti Muhammed; "Allah o kimsenin gönlüne bir nûr atar da, bunun üzerine onun gönlü genişler" der.

Bu cevap karşısında Hazreti Muhammed'e tekrar; "Bunu bilmeyi kolaylaştıran bir alamet var mıdır?" diye sorulunca...

Hazreti Muhammed şöyle der: “Ebedilik yurduna yönelmek, aldanış yurdundan uzaklaşmak ve ölüm gelmeden önce ölüme hazır olmak.” Ebu’l-Leys Nasr b. Muhammed es-Semerkindî

İşte gönül ehli, dünya menfaatine bağlanmaz.

Ölüm gelmeden Allah’ta fâni olmuş olandır.

Her dâim Allah’a yönelmiş kişidir.

Gönül ehli, yaşantısıyla kendini belli eder.

Gönül ehli, gönül rahminden doğar.

Gönül rahminden doğan, Muhammedî şuura erer.

Gönlünden Muhammedî şuur doğan kişi;

Çevresine hep rahmet akıtır.

Çevresindeki her sıkıntıyı gönlünde hissederek ve onlara çareler arar.

O, ister ki; sıkıntılar, acılar bitsin.

O, ister ki; huzur, mutluluk, sevgi, yardımlaşma, paylaşma olsun.

Onun her hâli şifâ verir.

O, gönüllere rahatlık, huzur, sabır, mutluluk verir.

O, sıkıntıları unutturur.

Kadının ay hâli dediğimiz olay, bir bebeğin ana rahmînde tutunup gelişmesi için, tertemiz bir zeminin hazırlanma olayıdır.

Gönül ehlinin kâlbî, yâni idrâkî, anlayışı, duyguları, düşünceleri hep Hakk üzeredir.

Hakk’la bakar, Hakk’a bakar, Hakk’sal bakar.

Gönül ehli, toprak boyutunda kalmaz, toprağın özüne bakar.

Gönül ehlinin, inanç, ibadet, din, millet, cinsiyet ayrımcılığı asla olmaz.

O nereye bakarsa baksın, Muhammedî şuurla bakar.

Gönül ehli kişiler, sevgi dolu, saygı dolu, tevâzû içindedirler.

Onlar yaşantılarında, davranışlarıyla, sözleriyle, ikili ilişkileriyle hakk ve adalet içindedirler.

Onlar çözümsel ve birlik üzere davranırlar.

Yâni onlar aklî ve kâlbî davranırlar.

İşte gönül, akıl ve kâlbî boyutun sonucunda tecelli eder.

İşte gönül; ilâhi aşkın, samimiyetin, ihlâsın, Allah’a olan teslimiyetin, tevekkülün, Tevhîd şuurunun bulunduğu duygular boyutudur.

Gönül ehli dediğimiz zaman o kişiler, her an Halk’ta Hakk’a nazar ederek yaşarlar.

Onlar her an ilâhi aşkın duygusuyla yaşarlar.

İşte Haziran ayı, gönlü ilâhi hazza erişmiş kimselerin ayıdır.

Onlar Halk’ı Hakk’tan ayrı görmezler.

Onlar Hızır makamına ermiş kimselerdir.

Hızır’dan maksat “tüm hazeratta her an hazır ve nazır olan Allah’tır” şuuruyla hareket eden kimsedir.

Hızır, Halk’ta Hakk’a nazar edendir, arayana yol gösterendir, yola intisâp edeni eğitendir.

TEMMUZ AYI

Talebenin, Aralık ayında başlayan hakikat yolculuğu, Temmuz-Temmuzda kemâlata erişir.

Tamamlanmak, olgunlaşmak kâmil insanların durumudur.

Bu ay kâmil insanların olgunlaştığı, piştiği aydır.

Bu ay gönül insanların yâni kâmil insanların ilâhi aşкта zirve yaptıkları aydır.

Temmuz, Tam, Tamû, Tamûz birbirine bağlantılı kelimelerdir.

Tammuz-Temmuz ayı, tamû-cehennem ayı olarak da bilinir.

Temmuz ayının sıcaklığından dolayı, cehenneme tamû demişlerdir.

Tammuz, Sümerlilerin en ünlü tanrısıdır.

Tammuz, bereket ve Güneş tanrısı olarak görülür.

Tammuz, Sümer kayıtlarında bereketin ve çoğalmanın sembolüdür.

Bereket, toprak ve ay tanrısı olan İnanna ile Tammuz evlenir ve onlardan bereket, verimlilik, çoğalma meydana gelir.

Burada bereketten maksat, kâmil insanın çevresine ilme ve edebe dayalı hakikatleri anlatma bereketliliğidir.

Hakikat yolunda rehber kimselerin gönülleri, hakikatleri anlatma olgunluğuna erişmiştir.

İbrani Kutsal Kitabı Tanah'ta Tammuz birkaç yerde geçer.

Hezekiel 8:14 ve 15'te Tammuz ismi geçer.

14: Bundan sonra beni Rab'bin Tapınağı'nın kuzeye bakan kapısının giriş bölümüne götürdü. Orada oturup Tammuz için ağlayan kadınları gördüm.

15: Bana, "İnsanoğlu, bunu gördün mü? Bundan daha iğrenç şeyler de göreceksin" dedi.

Kâmil insanın verimlilik ayı Tammuz-Temmuz makamıdır.

Kâmil insanlar, benlik içinde olanların; gayrılarını yakar, eritir.

Kâmil insanlar bu makama geldiklerinde, artık çevrelerine en olgun yardımı yaparlar.

Bu aya verimlilik ayı olarak bakılır.

Bu ay, Kâmil insanın kendilerindeki noksanları tamir etme, eritme ayıdır.

Nasıl ki ateşte her şey erir, bu ay Kâmil insanın da kendi noksanını terbiye etme ayıdır.

Kâmil insan kendini Tam etme-tamamlamaya çalışan kişidir.

Hakk yolunda derslerini tamamlamış, yaşantısında bunu göstermeye gayret eden kişidir.

Kâmil kişi, Tamlik makamına erişmiştir.

Tam olan, noksansız olan Allah'ı idrak etmiştir.

Kâmil insanlar, Hakk yolunda olanların gafletlerini, kibirlerini yakmalarına yardımcı olurlar.

Kibir içinde olan insanların, gönüllerindeki cehennem ateşini yâni tamu'yu söndürürler.

Cehennem ateşini söndürür, yerine cennet bahçeleri oluştururlar.

Allah, Hazreti Muhammed'e; "işte burası cehennemdir, burayı söndür, burada cennet bahçeleri oluştur" diye bildirmiştir.

Hazreti Muhammed; "hiçbir arkadaşım yoktur ki cehennem ateşinden geçmemiş olsun" diye bildirmiştir.

Yâni kişi, kendi cehennemini söndürmeden cennete erişemez.

Yâni kendi benliğinden, gururundan, kibrinden geçmeyen Allah'ın cemâli ilâhisine erişemez.

İşte Temmuz ayı, ilâhi ateşin içinde yanıp kül olma, tam olmak, kâmil olma makamıdır.

Kâmil kişi:

İnsan makâmına gelmiş olan kişidir.

Baktığı her yerde varlığın ardında varlığın sahibini görendir.

Varoluşun ve var edenin hakikatine ulaşmış kişidir.

Allah hakikatine ulaşmış kişidir.

Rahîm ve Rahmân boyutlarına ulaşmış kişidir.

İlmen Yakîn, Aynel Yakîn, Hakkâl Yakîn boyutlarına ulaşmış kişidir.

Asla kendini makâm sahibi görmez, tüm makâmların sahibinin Allah olduğunu bilir.

Cümle varlığa bir gözle bakar.

Birden çıkan birleri seyreder.

Her bir birin üzerinde yüklü olan işaretleri bilir.

Akışın nereden geldiğini nereye gittiğini sezer.

Çiftçinin tohumdan ne çıkacağını, ne zaman çıkacağını ve nasıl şekillenip nasıl meyve vereceğini bildiği gibi, Kâmil kişi de varlığın akışını ve olayları görür.

İlim üzere, irfân üzere hareket eder.

Asla sûret görmez, nûrun akışının seyrindedir.

İşaretleri okuyabilir.

Varlığın sırlarını görür, akışını görür, nihâyetini görür.

Üflenen rûhun ne olduğunun keyfiyetindedir.

Halk'a Hakk nazarıyla bakar.

Deryanın ve dalgaların seyrindedir.

Hakk deryadır, Halk deryanın dalgasıdır, bu şuurdan hiç ayrılmaz.

Tevhîd şuuruyla hareket eder.

Evvelden âhire akışı seyreder.

Evvelden âhire olan akışın ne olacağını bilir.

Âhirden evvele dönüşü seyreder.

Âhirden evvele yeni bir oluşumun ne olacağını bilir.

Bâtından zâhire olan akışı ve ne çıkacağını bilir.

Zâhirden bâtına dönüşü ve yeni oluşan yazılımı görür.

Gönüllere ilâhî aşk eker.

Gönülleri ısıtır.

Kişiyi asla karamsarlığa sürüklemeyiz.

Korkutmaz, ümit verir.

Ayrı bir huzur verir, moral verir, kişiyi güçlü hissettirir.

Güler yüzlüdür, hizmet ehlidir.
Çevresine hizmet eder.
Üretkendir, çalışkandır.
Keşifler yapar, hikmetlere erişir.
İşte tüm bunlar Tammuz sırrıdır.
Kâmil kimselerin sevindirici özelliği vardır.
Merhamet duyguları çok gelişmiştir.
Her varlığa merhamet üzere davranırlar.
Tüm sözleri, eylemleri, tüm düşünceleri sadece merhamet üzeredirler.
Biz seni âlemlere rahmet üzere gönderdik âyetine mazhar olmuşlardır.
Rızayı İlâhiyi bilirler o rıza üzere hareket ederler.
Niçin yaratıldıklarını bilirler.
Şefkat doludurlar.
Koruyucu özellikleri vardır.
İşte tüm bunlar tam olmuş, kâmil olmuş, olgunlaşmış kimselerin özellikleridir.
Tammuz ayının İngilizcesi Julie'dir.
Latincesi Julius'dur.
"Julius'un ayı" anlamında kullanılmıştır.
Roma İmparatoru Julius Caesar'a ithafen Gregoryen takviminde bu aya "July" ismi verilmiştir.
Eski Türkçede "çok sıcak" ve "cehennem" anlamına gelen "tamu-z" kelimesi kullanılmaktaydı.
Türkçede bu aya "orak ayı" veya "ot ayı" denmektedir.
Ayrıca sözcüğün kökeni olan Tammûz, bir Babil ve Asur tanrısıdır.
Sümerler'de Dumuzi olarak bilinir.

Verimlilik tanrısı olan bu tanrının, baharda doğaya can verdiği inandırıldı.

Bu Ay, kâmillerin onlara gelen talebelerinin içindeki cehennem ateşini söndürüp, cennete kapı açma ayı olarak değerlendirilebilir.

Temmuz ayının sıcaklığı, hem kâmil insanın içindeki ilâhi ateşin en yüksek heyecanıdır.

Hem de gaflet içinde olan kimselerin içindeki cehennem ateşinin karşılığıdır.

Ocak ayında başlayan gönüllerdeki tutuşma, hiç sönmeden devam ederse, temmuz ayında kâmil insanın gönlünde en yüksek derecede ilâhi aşka dönüşür.

Aşk elinde yanıp bitmek, Temmuz ayının sırrıdır.

“Aşk yolunda yananlar, külli aşka erdiler

Her nereye baksalar, mâşuğunu gördüler

Aşkta bekâ bulanlar, her şeyden vazgeçtiler

Hâlîl İbrâhim gibi, ateşi gül ettiler

Aşk narına düşenler, aşka kurban oldular

Terk-i beden ettiler, aşka secde ettiler.”

Hazreti İbrâhîm bir ateşe atıldı, ama o, o ateşi cennete döndürdü.

İşte kâmil kimseler, gaflet içinde olanların düştüğü cehennem ateşini, gül bahçesine döndürürler.

Bu onların Tam olma-kâmil olma makamına erdiklerinden dolayıdır.

Kâmil kimseler, öncelikle kendi içlerindeki her türlü olumsuzluk ateşinin söndüren insanlardır.

Kur’ân’ı incelediğimiz zaman, kibir ehillerinin cehennem sıkıntıları yaşayacakları bildirilmiştir.

Kibir cehennem ateşinin kişideki karşılığıdır.

Gururlanan, kibirlenen, başkasını hor gören, kendini yüce sanan kişi, cehennemin yakıcı sıcaklığından dolayı böyle yapıyordur.

Kişinin düştüğü cehalet, kişinin hakikatten uzaklaşmasına, kibre düşmesine yol açar.

Bu durumda kişi asla huzura erişemez, cenneti hissedemez.

İman edenler ve Sâlih amelde olanlar ise, cennet ehli olacaklar, huzur içinde olacaklardır.

Onların içlerinde hep ilâhî bir huzur olup, devamlı o hâl içinde olacaklardır.

Bir gaflet içinde, kibir içinde olan bir kimse, kâmil bir kimseye gelse, kâmil kimse onun içindeki cehennem yakıcılığını ona gösterir.

Kâmil insanlar gönülleri aydınlatırlar.

Kâmil insanlar, insanların ilim ve edeb bulmalarına yardımcı olurlar.

İşte Temmuz ayının sırrı; Kâmil kimselerin gönüllere hakikat yolunu sevdirmeye, ilgiyi çekmeye, arayışlarda yol gösterme ayıdır.

Hakikati arayan kimse, muhakkak ki hakikat yolunda bir rehber bulmalıdır.

Bu rehber Kâmil kimsedir.

Kâmil kimse, ilim ve edepte olgunlaşmış tamam olmuş kimsedir.

Tammuz, Kâmil kimselerin gönüllere ilâhi aşkı hissettirme ayıdır.

Nasıl ki 12 ayın en sıcak günleri Temmuz ayında oluyorsa, Kâmil kimselerin gönüllere sıcaklık hissettirmesi bu ayla bir tutulur.

AĞUSTOS AYI

Türkçede bu aya “Harman ayı” denir.

Harman, buğday, arpa gibi tahılların saptan ayrılması işlemine denir.

Buğday başağından buğday tanelerinin, düven, makine veya hayvanla yapılan dövme işlemi sonucu ayrılmasına harman denilir.

Harman sonrası hasat elde edilir.

Hasat ekip biçme, ürün kaldırma, ürün elde etmek demektir.

Bakla, fasulye, nohut, susam gibi bakliyatın dövme işlemi sonucu tanelerinin saplarından ayırma işlemine de harman denilir.

Harmandan maksat hasattır.

Kâmil insanın yetiştirdiği öğrencilerin sûret ve sîreti anlama ayına Ağustos makamı olarak bakılmalıdır.

Talebe aldığı derslerin sonucu sûretten geçerek özü görmeye başlar.

Aldığı dersler sonrası, tefekkür içinde olarak hasata ulaşır.

Yani varlığın özünü görmeye ulaşır.

Kur’ân’da hasat günü âyeti vardır.

En’âm Sûresi 141: “Yevme hasâd”

Hasat günü, karşılığını bulma günü, verimlilik günü, gerçeğe ulaşma günü olarak düşünülebilir.

İşte talebenin aldığı dersleri hasat etmesi, yâni gerçeğe ulaşması, sûretten sîrete kapıların açılmasıdır.

Her insanın ve her varlığın özü Allah’tır.

İnsan varlığa baktığı zaman dışını değil, özünü görerek bakmalıdır.

Bu gördüğümüz varlık, sûret boyutuyla bir perdedir.

Perdenin ardı Allah boyutudur.

İnsan perdede kalmamalı, perdenin ardını görmelidir.

İşte sûretten sîrete adım atmak hasattır.

İşte başağın içindeki buğdaya ulaşmak, hasattır.

Varlığın özüne ulaşmak da talebenin hakikat yolunda eriştiği hasattır.

Toprak boyutunda kalıp aslını görememek, hasat makamına erememektir.

Sûret boyutunda kalmak iblislik boyutudur.

İblis “o toprak” diyerek secde etmekten kaçınandır.

Her kim; kendini gördü, kendinde Hakk’ı göremedi, o iblis oldu.

Her kim; karşısındaki kişiyi gördü, onda Hakk’ı göremedi, o iblis oldu.

Her kim, tende kaldı câna eremedi, o iblis oldu.

Her kim, güzel çirkin diye gördü, o iblis oldu.

Her kim, kadın erkek diye baktı, insan olarak bakamadı, o iblis oldu.

Her kim; eşyayı gördü eşyada esmayı göremedi, o iblis oldu.

Eğer biz, sûretleri görür sûretleri tutan sîreti göremezsek, yâni toprağı görür, toprağın ardında olanı göremezsek, yâni teni görüp cânı göremezsek, iblislik hâli bizde açığa çıkar.

İşte iblis; varlığın dış elbisesinde kalan, yâni varlığın toprak boyutunda kalan demektir.

Bizden istenen sûretleri tutan gücü anlamak ve secde sırrına ermektir.

Hasat iblislikten kurtulmaktır.

Hasat toprağın özünü görmektir.

Başağın içinde buğday taneleri vardır.

Hasatta buğday taneleri açığa çıkar.

Harmanın dövülmesi, talebenin tefekkür boyutuna işarettir.

Nahl Sûresi 44: “Leallehum yetefekkerûn.”

Meâli: “Umulur ki onlar, varlığın hakikatlerini anlamak için tefekkür içinde olurlar.”

Nahl Sûresi 67: “İnne fî zâlike le âyeten li kavmin yakılûn.”

Meâli: “Muhakkak ki akleden kimseler için, her şeyde hakikatlere götüren âyetler-deliller vardır.”

Nahl Sûresi 69: “İnne fî zâlike le âyeten li kavmin yetefekkerûn.”

Meâli: “Muhakkak ki tefekkür eden kimseler için, her şeyde hakikatlere götüren âyetler-deliller vardır.”

Tefekkür; anlamını aradığı şeyin hakikatlerine ulaşacak şekilde derin düşünmek, fikir üretmek demektir.

Talebeye, anlamını aradığı şeyi düşünmesi için, ilme dayalı bilgiler verilir.

İlmi yolda o talebe de, o bilgilere dayanarak düşünür.

Kişi tefekkür ehli olduğunda fikir üretir.

Mürşid-i Kâmil talebeye ilme dayalı bilgiler sunar.

Talabe de tefekkür ederek hasata, hâsılataya başlar.

Yâni tefekkür sonrası nice değerlere ulaşır.

Tefekkür sonucu, başağın içinden buğday tanelerinin elde edilişi gibi, sûretlerin ardındaki öz anlaşılmaya başlanır.

Yâni sûretten sîrete olan yolculuk tecelli eder.

İşte Ağustos ayı, Mürşid-i Kâmil’in talebelerinden hasat elde etme ayıdır.

Yâni onlara verdiği emeğin, karşılığının geldiği aydır.

Ağustos ayı, kâmil insanın dâim zikre eriştiği makamdır.

Zâkir olan Allah’tır.

Ağustos, zâkir olan Allah'ın kâmil insandan zikrini gösterdiği aydır.

Allah'ı anlayan, Allah'ı anlamak isteyenlere yol gösterir.

Hakikati sunma makamına gelir.

Yâni dâim zikir içinde olur.

Nasıl ki Allah zikirle her an varlıktan kelâmını duyuruyorsa, Kâmil insandan da hakikatini duyurur.

Allah, her varlıktan dâim zikrini gösterir.

Allah, her varlıktan dâim ulvîyetini gösterir.

Ağustos böceğinin Ağustosta daim ötmesi, insanlara her varlıktan dâim zikreden Allah'ı hatırlatması olarak değerlendirilmiştir.

Ağustos böceği, Kâmil insanın Allah'a duyurma mücadelesi olarak görülebilir.

İşte Ağustosun bir anlamı da, yücelik, ulvilik, artış anlamındadır.

Buradaki artış, idrakin, kemâlatın artışıdır.

Talebe Allah'ı anladıkça idraki artar, kemâlâtı artar.

Latincede Augustus menilis, yâni "Augustus'tun ayı" olarak geçer.

Latincede augere, "artmak, büyümek, yücelmek" anlamına gelmektedir.

Ağustos ayı; Roma'nın ilk imparatoru olan Ceasar Augustus'a ithaf edilmiştir.

Augustus'un doğumdaki adı aslen Gaius Octavius Thurinus'tur; ancak sözcüğün "yücelme" anlamından ötürü bu lakabı almıştır.

Tıpkı Julius Ceasar'ın ayı olan Temmuz ayının (July) 31 gün çektiği gibi kendi ayında da 31 gün olmasını istediği için Ağustos ayında da 31 gün vardır.

Augustus, Cleopatra'nın öldüğü döneme denk geldiği için bu ayın, takvimde bulunduğu yere yerleştirilmesini istemiştir.

Bu ay değişikliği yapılmadan önce Mart ayı ile başlayan Roma takviminde Ağustos ayı 6. ay olduğu için Latince'de Sextilis menelis (6. ay) olarak isimlendirilmekteydi. Türkçeye ise yine Latince'den geçmiştir.

Ağustos ayının adı, Türkçe kökenleri Piri Reis'in 1521 tarihli Kitab-ı Bahriye'sine kadar gider.

EYLÜL AYI

Eylül, Akatçadaki "elûlu-el alâ" kelimesinden gelir.

El ulû, El alâ; ulu olan, ulvi olan demektir.

Eylül ayı, ulviyet makamının ismidir.

Allah'ın ulviyetinin hatırlatılması olarak isimlendirilmiştir.

Eylül makamına erişenler ulviyetin sonsuz âlemine gark olmuşlardır.

Onlar İnsanı Kâmil mertebesiyle müşerref olmuşlardır.

Kâmil insanlar, Elulû, El alâ, Ulviyet, Ulûhiyet makamına erişmiş, her yerde Allah'ın birliğinin seyrinde yaşarlar.

Kâmil insan bu ayda; Alâ olan, Ulvî olan, Allah'ın yüceliğini her zerrede görme makamının hayretiyle, zevkiyle yaşar.

Ve bunu çevresine hissettirmeye gayret eder.

Bu aya hasat makamı denilmiş olmasının sırrı; İlm-i Tevhîd yolunda her bir makamın mânâsına erişmenin sırrıdır.

Her makamın, Allah'ın ulviyetiyle sarılı olduğunun sırrıdır.

Eylül, El ulû, El alâ, ulviyetiyle tek olan Allah'a işaret eder.

Ağustos ekilenin harman olduğu, Eylül harmandan hasat elde etme, yâni harmanın içindeki tohumlara erişme ayı-makamı olarak da değerlendirilir.

Bu ay hasatla elde edilen tohumların birleştirilme ayı olarak görülür.

Nasıl ki harmandan sonra elde edilen, buğday, arpa gibi tahıllar bir çuvala konarak birlik içinde tutulur.

İşte bu makamda her varlığı ulviyetiyle, birliğiyle tutan Allah'tır şuuruna erişenler, o şuurda yaşarlar.

Artık bu makam itibariyle Kâmil insan, her varlıktan akan Allah'ın lütuflarına erişir.

Nice himmetlere erişir ve bunları insanlığa sunar.

Hasat sonrası; birlik, Tevhîd, beraberlik makamı açılmıştır.

Allah'ın ulviyeti her yeri sarmıştır.

Eylül ayının adı, Türkçeye Arapçadaki aylül sözcüğünden, Arapçaya ise Süryânicedeki elül sözcüğünden geçmiştir.

Süryâniceye ise Akatçadaki “elûlu-el alâ” sözcüğünden geçmiştir.

Ki bu sözcük, “hasat festivali, bu festivalin yapıldığı ay” sözcüğü ile eş kökenlidir.

Bazı diğer kaynaklara göre ise Eylül ayı Akadların 6. ayı olduğu ve “sevinçten haykırmak” anlamına gelmektedir.

Süryânicede el ûlu-aylul üzüm anlamına da gelir.

İngilizce kökeni septembre, Latince kökeni ise September'dir.

Latince'de septem- yedi (7) demektir.

Latince'de October menelis olarak adlandırılır.

Türkçe anlamı ise “yedinci ay”dır.

İlm-i Tevhîd makamlarından yedinci makam; Hû, A'lâ, Ulviyet, Ulûhiyet makamıdır.

Bu âlemde Allah'ın ulviyetinden, ulûhiyetinden başka bir şey yoktur.

Bu makam Tevhîd makamıdır.

Bu makam Allah'ın birliğinin kendini gösterdiği makamdır.

Hayatı ile dâim, sıfatı ile bâki ve her esma, Efâl ve Sıfat O'nun Zât-ı Ulûhiyeti ile kâimdir.

Zâhirde, Hayyûn sıfatı ile zâhirdir.

Yedinci makamda, evveli Hakk, âhiri Hakk, zâhiri Hakk, bâtını Hakk şuhûd, zevk edilir.

“Lâ yese'unî arzi ve lâ semaî ve illa yese'unî kâlbü abdil müminin.”

Yâni: “Yere ve göğe tecellim ile sığmam, fakat mümin kulumun kâlbine sığarım.”

Bu makamın zevki ile söylenmiştir.

İşte Eylül, “Elûlu-El alâ” makamının sırrıdır.

A'lâ Sûresi

1- Seni vücûdlandırıran; işaretleriyle, tecellileriyle, Ulvîyetiyle sendedir.

2- Ki O'dur halk eden ve şekil verip düzenleyen.

3- Ki O'dur bir ölçüyle var eden, var ettiği her şeyden yol gösteren.

4- Ki O'dur tüm varlığı ortaya çıkaran.

5- Sonra da varlığı bir değişim içinde hareket ettiren O'dur.

6- Sana tüm varlıktan hakikatleri her an okuyoruz, artık bunu anla, unutma.

7- Allah'ın dilemesinin dışında bir şey var olmaz. Muhakkak ki görünen ve görünmeyen her şeyi ilmiyle var eden O'dur.

8- Ve sen, Bizi anlamanın rahatlığıyla huzur içinde olacaksın.

9- Bundan sonra hakikatlerden faydalanmak isteyenlere hakikatleri hatırlat, hakikatleri an.

10- Hakikatleri düşünüp anlayan kimse huşû duyar.

11- Hakikatlerden uzak duran ise ikilikte kalır.

12- 13- Cehaletin yakıcılığında kalan o kimse, o hâlin içinde ölümü de anlayamaz ve diriliği de anlayamaz.

14- Cehalet hallerinden temizlenen kimse ise kurtuluşa erer.

15- Kendini vücûdlandırıranın tüm varlıktaki işaretlerini anlayan o kimse, böylece arınmış, bağlanmış.

16- Fakat siz dünya hayatında menfaat peşinde koşuyorsunuz.

17- Hakikatleri anlayan ise hayırlı olana ve bâki olana sonunda kavuşur.

18- Elbette bu durum evvelkilerin yaşantılarında vardı.

19- İbrâhîm ve Mûsâ'nın yaşantılarında.

İbrâhîm'den maksat, hepimizin geldiği yer olan, Allah'ın zâtının makamıdır.

Mûsâ'dan maksat, Allah'ın varlığı kuşatan sıfatlar boyutudur.

Allah her varlıktan, ulviyetini gösterir.

Her sıfat O'nun ulviyetinin göstergesidir.

Allah'ın El ulû, El Aliyy esması Eylül ayının sırrıdır.

Allah'ın "El Aliyy" esması tüm âlemleri kuşatır.

"El Aliyy" esması, tüm esmâlardan kendini gösterir.

"Allah yücelerin yücesidir" demek, tüm sıfatlarıyla yücedir, sıfatların bağlı olduğu zâtı ile yücedir demektir.

İnsanı Kâmil'in gönlünde "El Aliyy" makamı açılmıştır.

Kâmil insan, Allah'ın yüceliğine tüm varlıkta şahit olandır.

Allah, varlığın özü olan, ulvîyetin tek sahibidir.

Bu ulvîyeti anlatmak kelimelere sığmaz.

"El Aliyy" esmasının lafzından çok mânâsını hissedebilmelidir.

Allah'ın zâtına mahsus yüceliği El ulû, El alâ, Eylül sırrıdır.

Allah yüceliğini sıfatlarından da gösterir.

Allah, zâtı ve sıfatlarında "Ulû, Alâ" yüceliğini gösterir.

İşte Eylöl makamı, Allah'ın yüceliğini unutmadan yaşamanın makamıdır.

Burada Tevhîd şuuru vardır.

Kâmil insan bu şuurda yaşayan insandır.

Allah'ın yüceliği dile gelemmez, anlatılamaz.

Allah yüceliğini her varlıktan gösterir.

Allah'ın yüceliğinin yanında başka bir yücelik yoktur.

Damla deryaya karışınca, bir olur.

İşte buğday taneleri bir çuvala girdiğinde bir görünür.

Bu âlem kesret gibi görünse de Allah'ın ulviyetinin birliği ile kuşatılmıştır.

“Aliyy, ulvî, ulu, ulvîyet, El ulû, El âla” Eylöl ayının sırrıdır.

Kâmil insan öncelikle, Allah'ın her varlıktaki yüceliğine şahit olmuştur, sonra da O'nun ulviyetine ermiştir.

Kâmil kişi, hangi varlığa bakarsa baksın, o varlığın içiyle dışıyla Allah'ın yüceliğini yansıttığını görür.

El ulû, alâ, aliyy; rûhun ve nûrun ulviyetidir.

Varlıktaki tüm yücelikler Allah'ın “El Aliyy” esmâsından gelir.

Müteâli, yüceliklerin sahibi demektir.

Eylöl ayı, üzümün eridiği lezzet bulduğu aydır.

Üzümün lezzeti, ulvi zevke de işaret edilmiştir.

Üzümünden elde edilen şarap, ilâhi sarhoşluğa işaret edilmiştir.

Cennette sunulacak şarap ırmakları betimlemesi, ilâhi sarhoşluğa işaret eder.

Cennet, Allah'ın cemâli ilâhiyesidir.

Cennet, mü'min olanların erişeceği ilâhi huzur, mutluluktur.

Mü'min Allah hakikatine erdikçe, gönlünde huzur hisseder.

Mü'min Hakk yolunda nice makamlara erdikçe, o makamın gönlüne sunduğu huzur hissinde olacaktır.

Kur’ân’da cennet mü’minlerin erişeceği makamlar olarak belirtilmiştir.

Mü’min; Allah’tan ve her yerde O’nun tecellilerinden emin olan, her yerde O’na nazar eden demektir.

Mü’min, varlıkta Allah’ın tecellilerine şahit olmuş, Allah’ın ulviyetine teslim olmuş kişidir.

İşte cennet makamlarına mü’min olanlar erişecektir.

Ki onlar Sâlih kimselerdir, Hakk yolunda Hakk için koşanlardır.

Hazreti Muhammed’in bu konu ile ilgili sözleri şöyledir: “Mü’minler cennette Allah’ı görme mutluluğuna ereceklerdir. Bundan daha çok mutlu olacakları hiçbir şey olmayacaktır.” (Buhârî, “Tefsiru Sure”, 32; Müslim, “Cennet”, 1; Tirmizî, “Tefsiru Sure”, 32)

Eylül ayı, Allah’ın aliyy esmâsı; nûr boyutunun, rûh boyutunun varlıktan yansımaları makamına erişmenin ayıdır.

Eylül ayı, el ulu, illiyyûn makamının adıdır.

İlliyyûn makamı, Allah’ın ulviyetinde ilâhi sarhoşluğa erişme makamıdır.

Bu makam sarhoşluk makamıdır.

Bu makam, hayret makamıdır.

Bu makam, mecnunluk makamıdır.

Bu makam, âşıklık makamıdır.

Bu makam, tüm varlığın geldiği kaynak olan nûr makamıdır.

Bu makam, İlliyyûn Cennetinin açıldığı makamıdır.

Bu makamda kişinin gönlü, ilâhî bir sarhoşluğun içine düşer.

Bu makam Allah’ın ulviyet sırrıdır.

İşte üzümden elde edilen şarabın etkisi, ilâhi sarhoşluğa işaret edilmiştir.

Eylül ayının sırrı; Allah'ın ulviyetini hissetmenin ve bu ulviyetin hissiyle, ilâhi sarhoşluğa erişmenin sırrıdır.

EKİM AYI

Gönülleri uygun olanlara, hakikatin bilgilerinin ekilme makamı olarak, Ekim ayı diye isimlendirilmiştir.

Mürşid-i Kâmil, kimin ekime hazır, kimin hazır olmadığını bilir.

Gönlü, hakikatin bilgilerinin ekimine hazır olanlara, hakikat tebliğ edilir.

Ekim ayı, Mürşid-i Kâmilin gönüllere ekim yaptığı ay olarak kabul edilir.

İngilizce kökeni Octobre, Latince kökeni ise October'dir.

Octo- kelime kökünün anlamı ise 8'dir.

Roma takvimine göre bu ay 8. aydır.

Türkçeye ise bu ayda tarlalara ekim yapıldığından dolayı Ekim ismi verilmiştir.

Bu sözcüğün ve bundan sonraki iki ayın Türkçe isimlerinin dilimize girişi çok yenidir. 10 Ocak 1945 tarihli yasayla, eski Türkçede "teşrin-i evvel" ya da "Birinci Teşrin" olan ayın adı "Ekim" olarak değiştirilmiştir.

Buna bağlı olarak Teşrin-i sâni ayı "Kasım", Kanunu evvel ayı "Aralık", Kanunu sâni ayı da "Ocak" olarak değiştirilmiştir.

Ekim ve Kasım aylarının asıl adı; Teşrîn-i evvel ve Teşrîn-i sâni'dir.

Teşrîn-i evvel ekim ayı, Teşrîn-i sâni de kasım ayı diye değiştirilmiştir.

Birinci teşrin, birinci ekim demektir.

İkinci teşrin, ikinci ekim demektir.

Birinci ekimden maksat, fenâ makamlarının bilgilerinin talebenin gönlüne ekilmesidir.

İkinci ekim, bekâ makamlarının ulviyetinin gönüllere ekilmesidir.

Onun için, ekim ayı, Kâmil insanların gönüllere ekim yaptığı ay olarak anlam taşır.

Kâmil insanlar, hakikati arayanların gönüllerine nice güzellikleri ekerler.

Yâni hakikati hissettirirler.

Ekim ayının ortalarında başlayan buğday ekimleri dolayısıyla, bu ay böyle isimlendirilmiştir.

Mürşid-i Kâmiller, sâliklerin gönüllerine ilmî bilgiler ekerler.

Hazreti İsâ'nın arkadaşlarına buğday tohumlarını gösterip, "bunları nereye ekersiniz" hikâyesi vardır.

Kâmil kimseler Allah'ın hakikatlerinin bilgilerini nasıl bir gönüle ekeceklerini bilirler.

Allah'ın sırları, gönülleri hazır olanlara ekilir.

İşte Ekim ayı; Eylül-Elûlu-El alâ makamını, makam edinen Kâmil insanların gece gündüz Tevhîd hakikatini gönüllere ektiği makamdır.

Allah'ın sırlarının bilgileri gönül tarlası uygun olanlara ekilir.

Nasıl ki tohumlar uygun olan tarlaya ekilir.

Çöle, taşlık olan yere, çalılıklara tohum ekilmez.

Yâni gönlü çöl olmuş olanlara, gönlü taşlaşmış olanlara, hâlden çevresine zarar akanlara, hakikat bilgileri ekilmez.

Verimli toprak, gönlü hazır olandır.

Buğday, Allah'ın ilmi bilgileridir.

Gönlü hazır olana, ilmi bilgiler sunulur.

Toprak hazır değilse, ekim yapılmaz.

Toprak hazır ise hemen ekim yapılır, vakit kaybedilmez.

Onun için Kâmil insanlar, “gönlü hazır olana ekim yap, ki-
şiyi yazık etme, gönlü hazır olmayana ekim yapma, bilgiye ya-
zık etme” demişlerdir.

Onun için Mürşid-i Kâmil gönlü hazır olanlara hakikatin
bilgilerini tebliğ eder.

Yâni gönül toprağı hazır olana ekim yapılır.

Hakikat yolunda yol almak isteyen talebe, öncelikle aklını
ve gönlünü temizlemelidir.

Kur’ân’da onlarca yerde bildirilen edebi öğütler, cân kula-
ğıyla duyulmalı, bunlar hayata geçirilmelidir.

Bunlardan bazı örnekler verelim.

Kur’ân’ın öğüdünü her birimiz kendimize sesleniyor gibi
duymalıyız.

Kur’ân her birimize şöyle seslenir:

Dilini tut.

Kimsenin dedikodusunu yapma, arkasından çekiştirme.

Kimseyi hor görme, kötöleme, alay etme, hiçbir varlığı kü-
çük görme.

Kimsenin özelini, gizli yönlerini, hatalarını araştırma,
ayıbını arama.

Kimsenin inancına, ibadetine, kültürüne, cinsiyetine, mil-
letine, rengine, laf etme.

Kendini tanı, çevrene yardımcı ol.

(Hucurât Sûresi)

Asla kibirlenme.

Asla övünme, büyükenme, kendi inancını diğerlerinden
büyük görme.

Bilgili olmadığın şeyler hakkında asla konuşma.

Anne babana, yakınlarına, çevrene, herkese iyi davran.
İnsanlara suratını asma, böbürlenme.
Hep tevâzu içinde ol, edepli ol, öfkelenme.
Asla kimseyi aldatma, yalan söyleme.
(Lokmân Sûresi)
Asla kul hakkı yeme, asla çalıp çırpma.
Verdiğin sözü yerine getir.
Gösteriş peşinde olma, makam, şan şöhrat peşinde olma.
Kan dökme, kimseye asla zulmetme.
Kötülük için yardımlaşma, iyilik üzere yardımlaş.
Sıkıntılar, kederler verme.
Gereğinden fazla yeme, içme.
Bedenine zarar verecek şeyler içinde olma.
(Mâide Sûresi)
Kul hakkı yeme,
Kendi çıkarın için başkasına zarar verme.
Kendi çıkarın için, kimseyi kırma, hor görme, aşağılama.
Boş hayaller peşinde koşma.
Kulaktan dolma bilgilerle hareket etme, aslı olmayan şey-
lere itibar etme.
Varlığın dış yüzünde kalma.
İkilikte kalma.
Bıkkınlık, karamsarlık, ümitsizlik içinde olma.
Kendi zannında var ettiğin ilâha sığınma.
(Hicr Sûresi)
Kibirli olma.
Riyakâr olma.
Gösteriş içinde olma.

İkilik çıkarma.

Sakın kötülük yapma.

Hainlik yapma.

(Enfâl Sûresi)

İşte bunlara uyan talebenin aklı ve gönlü temizlenir.

Ve gönlü ekime hazır hâle gelir.

O zaman o gönülde hakikatin bilgileri yeşerecektir.

O talebe, ilim ve irfanda nice hakikatlere erişecektir.

Önemli olan, çocuk saflığında bir gönüle erişmek ve ekim sırrına ulaşmaktır.

İşte birinci ekim makamına gelen talebe, yâni gönlü hazır olan talebe, ekim ayı makamına erişmiştir.

Birinci ekimde, yâni teşrin-i evvelde, fenâ makamları talebenin gönlüne ekilir.

İkinci ekimde yâni kasım ayında, yâni teşrin-i sanîde, Bekâ makamları talebenin gönlüne ekilir.

Mürşid-i Kâmilin gönüllere ekim yaptığı ay, ekim ayı olarak isimlendirilmiştir.

Talebenin gönlüne ekilen ilmî bilgilerle talebe, bir tefekkür içine girerek, nice hakikatlere kapılar açar.

Ekim ayında yapılan buğday ekimi benzetmesiyle, gönüllere hakikat bilgilerinin ekilmesine işaret edilmiştir.

Tarihte, insanların toprağa ilk ektiği meyve, buğday olarak bilinir.

İşte bu ekimle Kâmil insanlar gönüllere ekim yapmanın kapısını aralamışlardır.

Buğdaydan murâd, Allah'ın ilmidir, ehli olan gönüle ekilmelidir.

Taşlık yere, çalılık yere ekilmemelidir, yâni kâlbleri taşlaşmış, etrafına zulüm edenlere ekilmemelidir, onlar kendilerini hazır etmediği müddetçe, onlara hakikat bilgileri açılmamalıdır.

İncil’de İsâ’nın şöyle bir açıklaması vardır.

Matta İncili 13: “Aynı gün İsâ evden çıktı, gidip göl kıyısında oturdu.

Çevresinde büyük bir kalabalık toplandı.

Bu yüzden İsâ tekneye binip oturdu.

Bütün kalabalık kıyıda duruyordu.

İsâ onlara benzetmelerle birçok şey anlattı.

“Bakın” dedi, “Ekincinin biri tohum ekmeye çıktı.”

Ektiği tohumlardan kimi yol kenarına düştü.

Kuşlar gelip bunları yedi.

Kimi, toprağı az, kayalık yerlere düştü; toprak derin olmadığından hemen filizlendi. Ne var ki, güneş doğunca kavruldular, kök salamadıkları için kuruyup gittiler.

Kimi, dikenler arasına düştü.

Dikenler büyüdü, filizleri boğdu.

Kimi ise iyi toprağa düştü.

Bazısı yüz, bazısı altmış, bazısı da otuz kat ürün verdi. Kuşlağı olan işitsin!”

İşte Hazreti İsâ’nın sunduğu bilgiler, hakikat bilgilerinin uygun gönüllere ekilmesi öğüdür.

Mürşid-i Kâmil, kimin gönlünün ilâhi bilgileri taşıyıp taşıyamayacağını bilir.

Ekimi ona göre yapar.

Uygun gönülü bekler, ondan irfaniyet oluşacağına kanaat ettiği zaman, o gönüle hakikatlerin bilgilerini eker.

Kur’ân’da emaneti ehline verin uyarısı vardır.

Nisâ Sûresi 58: “İnnallâhe yemurukum en tueddûl emânâti ilâ ehlihâ.”

Meâli: “Allah’ın size hükmüdür: Emanetleri sadece ehline verin.”

Bir Mürşid-i Kâmil’e varıldığında, “İlm-i Tevhîd, İlm-i le-dün” sırları ancak ve ancak o sırları taşıyabilecek olan kimseye emanet edilir.

Ehil kişi, aklı ve gönlü hazır kişidir.

Ehil kişi, gönül toprağı hazır olan kişidir.

Ehil kişi, aşk içinde hakikatleri talep eden kişidir.

Gönlü samimi, aklı hazır, aşkı derin, teslimiyeti güçlü olacak olan kişidir.

Emaneti, gururlu, kibirli, bilmişlik içinde olan yüklenemez.

Bu haller kişinin emaneti yüklenmesine engel olur.

Hakikati aramak ve anlamaya çalışmak bir gönül hâlidir.

Gönlünde samimiyet olan, aşk olan, tevazu olan, şefkatli olan muhakkak ki hakikatlerle tanışacaktır.

Gönül hazırlanmadan hakikatler o gönülde tecelli etmez.

Nasıl ki tohum uygun toprağı ekilir.

Hakikatin bilgileri de gönül toprağı uygun olan kimse-
lere ekilir.

Çünkü gönül Allah’ın evidir.

O evi temiz tutmak gerekir.

İşte, emanet ehline sunulmalıdır.

Ahzâb Sûresi 72. âyette emaneti kimin yükleneceğı çok güzel işaret dirmiştir.

Bu âyeti inceleyelim.

Burada geçen, emanet, göklere, yere, dağlara mı teklif edildi?

Yoksa burada bir benzetme mi var?

Allah'ın emaneti nedir?

Emanetin teklifi nedir?

Emaneti kim yüklenir, kim yüklenmiş gibi görünür, kim yüklenmekten kaçınır?

Ahzâb Sûresi 69. âyetten 72. âyete kadar Hazreti Mûsâ'nın kıssası sunulur.

Ahzâb Sûresi 72: "İnnâ aranda el emânete ala el semâvâtî ve el ardı ve el cibâlî fe ebeyne en yahmilnehâ ve eşfakne minhâ ve hamelehal insân innehu kâne zalûmen cehûlâ."

Diyanet Meâli: "Şüphesiz biz emaneti göklere, yere ve dağlara teklif ettik de onlar onu yüklenmek istemediler, ondan çekindiler. Onu insan yükledi. Çünkü o çok zalimdir, çok cahildir."

Tevhidî Kur'ân Meâli: "Biz emaneti, kendini ulvi âlemin yüceliği içinde olduğunu sananlara ve yeryüzünde hâkimlik taslayanlara ve kendini büyük görenlere teklif ettik, fakat onlar onu yüklenmekten çekindiler. Şefkatli olan insan ise onu yükledi, doğrusu o hakikatlere meyletti, cahillerden olmadı."

Hazreti Mûsâ'nın kıssasının bir bölümü olan, firavun sarayında; firavuna, firavunun peygamberi diyen bilinen kişiye ve firavunun din adamlarına, Allah'ın hakikatleri Hazreti Mûsâ tarafından sunulur.

Yâni Allah'ın hakikatleri olan "İlm-i Tevhîd" bilgileri sunulur.

İşte Ahzâb Sûresinin 72. âyetinde bu hakikat anlatılmıştır.

Diğer meâllerde genelde; göklere, yerlere, dağlara emanet sunuldu diye meâl edilir.

Biz de sanırız ki Allah'ın emaneti, göklere, yere, dağlara sunuldu.

Oysa âyette "âlâ el semâvâtî ve el ardı ve el cibâlî" âyeti "âlâ" diye başlar ve, ve bağlacıyla devam eder.

Yâni, âlâ el semâvât, âlâ el ard, âlâ el cibâl.

Âlâ kelimesi; yükseklik, büyüklük, yücelik, şeref, şan, pekiyi, üzerinde, nimet, ihsan gibi anlamlara gelir.

Burada; gökler, yer, dağlar ile benzetme yapılmıştır.

O günün dilinde insanların halleri ve tavırları bazı varlıklarla örnek gösterilerek anlatılmıştır.

Âlâ el semâvât âyeti ile; kendini göklerin tanrısı ile bağlantı hâlinde olduğunun iddiası içinde olanlar, göklerin yüceliği içinde olduğunu sananlar, Semâdan haber aldığını iddia edenler, ulvî âlemin yüceliğinde olduğunu sananlar işaret edilmiştir.

Ve burada firavunun peygamberi diye bilinen “Haman”dan bahsedilmiştir.

Âlâ el ard âyeti ile kendini; “Yeryüzünün sahibi, yeryüzünün hükümdarı, yeryüzünde yücelik verilen” gibi vasıflarda gören kişi ya da kişiler anlatılmıştır.

Ve burada “Firavun” işaret edilmiştir.

Âlâ el cibâl âyeti ile kendini; “Büyük gören, ileri gelen gören, kendini yüce gören, kendini meşhur sayan” kişiler anlatılmıştır.

Cibal-Cebel; dağ, yüksek tepe, bir kavmin ileri geleni, meşhur kişi, bir toplumda büyük kişi, gibi anlamlara gelir.

Ve burada firavunun din adamları denilen kesim “El Mele” işaret edilmiştir.

Bu âyetle anlatılan hakikat, Hazreti Mûsâ’nın, firavunun sarayında hakikatleri orada bulunan 3 zümreye tebliğ etmesidir.

İşte bu 3 zümre:

1- Firavunun kendisi, (âlâ el ard âyeti ile)

2- Haman yâni firavunun veziri ve kendini peygamber gören firavunun peygamberi, (âlâ el semâvât âyeti ile)

3- El mele, yâni firavunun ileri gelen din adamları(âlâ el cibâl âyeti ile)

İşte Hazreti Mûsâ, firavunun sarayında bu 3 zümreye emaneti yâni hakikatleri tebliğ etti.

Kasas Sûresi 38. âyette de bu 3 zümreden bahsedilir.

Peki, bu 3 zümre yapılan tebliği kabul etti mi?

Hayır etmediler.

Çünkü bu 3 zümre kendi bilmişliklerinin kibrinde olan kişilerdi.

Atalarının inancından gelen kişiler, o inanca ait olan bilgileri doğru kabul eder ve farklı bir bilgi sunulduğunda onu kabul etmez, reddeder hatta bilgiyi sunanı kafir ilan eder.

Peki, emaneti kim yüklenir, yâni kim kabul eder?

Âyette belirtilmiştir “eşfakne minhâ ve hamelehal insân” emaneti ancak şefkatli olan kimse yüklenir.

Kur’ân’ın bazı yerlerinde hakikatleri kimin yükleneceği ve kime tebliğ edilmesi gerektiği anlatılır.

Allah’ın emaneti olan “İlm-i Tevhîd” ancak ve ancak tevazulu olan, şefkatli olan, saygılı olan, kibri olmayan, koruyuculuğu olan kimselere tebliğ edilir.

Yâni, gönül cihetiyle hazır olan kişilere ancak hakikatler tebliğ edilir.

Emanet, ancak ve ancak hakikati, varoluşu ve var edeni anlamak isteyen, sorgulayan, araştıran, düşünen kimselere verilir.

Onlarda samimiyet, tevazu, saygı, sevgi, şefkat halleri varsa; İlm-i Tevhîd’e ait bilgiler, onlara özel olarak sunulur.

Hazreti Mûsâ, firavunun sarayında Allah’ın emaneti olan hakikatin bilgilerini, orada olanlara sundu.

Ancak hakikatin bilgilerini, orada bulunan 3 zümre kabul etmedi.

Âyette belirtildiği gibi emaneti, ancak ve ancak “eşfakne minhâ ve hamelehal insân” yâni şefkatli olan kimse yüklenir.

Hakikati aramak ve anlamaya çalışmak bir gönül hâlidir.

Gönlünde samimiyet olan, aşk olan, tevâzû olan, şefkat olan, muhakkak ki hakikatlerle tanışacaktır.

Gönül toprağı hazırlanmadan hakikatler o gönüle ekilmez.

İşte Ekim Ayı, Mürşid-i Kâmilin, gönlü uygun kimselere, ekim yaptığı ay olarak işaret edilmiştir.

Onun için bu ayın adına Ekim adı denilmiştir.

KASIM AYI

Kasım; kısım, bölüm, pay anlamına gelir.

Kasım; kısım kısım veren, pay eden demektir.

Adaletin eşit şekilde dağıtılmasının hissettirilme ayı olarak bilinir.

Adalet, Allah'ın adl esmasının tecellisidir.

Teşrîn-i sâni, Kasım ayının adıdır.

Teşrîn-i sâni, ikinci ekim demektir.

İkinci Ekim den maksat, kısım kısım, kademe kademe makamlar gören, fenâfillah makamına eren kimseye, Bekâ mertebelerinin ulvîyeti Mürşid-i Kâmil tarafından gönüllere ekilir.

İngilizce "Novembre", Latince kökeni ise "November" olarak adlandırılmıştır.

Kasım sözcüğü Türkçeye Arapçadan geçmiş olduğu düşünülmektedir.

Arapçada kısim sözcüğü "bölen, taksim eden" anlamında olan bir sözcüktür.

Asırlar önce Anadolu'da halk yılı kasım, kasım günleri ve hızır, hızır günleri olarak ikiye ayırırdı.

Hızır günleri 6 Mayıs günü başlar ve Kasım ayına kadar sürerdi.

Bu yüzden bu aya Kasım denildiği düşünülmektedir.

Mürşid-i Kâmil, gelen kişilerin istidatlarına göre makam makam, kısım kısım, kısım hakikatleri tebliğ eder.

Hakikatleri anlatma usulüne de çok riyaet eder.

Hakikatleri kısım kısım, tane tane sunar.

Gönüllere sindirir.

Arapçada kasama; böldü, pay etti demektir.

Yâni adaletle dağıttı demektir.

Allah'ın adl esmasının hakikatine eren, çevresine adaleti hissettirir.

Mürşid-i Kâmil adaletlidir, gönlü uygun olan kimseye hakikatin bilgilerini kısım kısım aktarır.

Çünkü Kâmil insan, öncelikle varlıkta adaleti görür.

Allah'ın varlığı nasıl kısım kısım yarattığını, yarattığı varlıkta, o varlığın fitratına göre kısım kısım nitelikleri pay ettiğini görür.

Allah'ın adil esmâsı, varlığın varoluşunda ve varlığın işleyişinde kendini gösterir.

Varlığın açığa çıkışı, bir özden gelen akışla mümkündür.

Bu akışta muhteşem bir adalet vardır.

Mesela, insanın hücreleri, dokuları, organları, Matematiksel, Fiziksel, Kimyasal, Biyolojik, işleyişin düzenini gösterir.

Göz hücrelerinin sayısı bellidir, göz hücreleri ya da kulak hücreleri dokuları birbirine karışmaz.

Göz ya da kulak ya da diğer organlar oluşurken, kendilerine has hücrelerle şekillenirler ve sayıları bellidir, kimyasal salgıları da bellidir.

Anne karnında çocuk bedenlenirken, her hücre yerini bilir, her doku yerini bilir ve oluşum ona göre olur.

İşte bu Allah'ın âdil esmasının tecellisidir.

Tarlaya ektiğimizde tohumda ne varsa, zaman dilimi içinde adım adım o açığa çıkacaktır.

Tohumun içsel yazılımı, tohumda olanın açığa çıkışı muhteşem bir adalet hakikatini ortaya koyar.

İncir tohumunda, incir ağacının yazılımı vardır, bu yazılım bir adaletin göstergesidir.

İncir ağacının yaprakları, dalları, çiçeği, meyvesi, bellidir, tohumda hepsi bir düzen içinde bulunur.

Zamanı gelince, bir bir açığa çıkmaya başlar, meyve en son açığa çıkar.

Bu işleyiş düzenini okumak, Allah'ın adil esmâsını görebilmektir.

Varlıktaki bu işleyişi anlayan kimse, kendi yaşantısında da adalet üzere olur.

Yâni adalet, varlıktaki Hakk'sal düzeni anlayabilmekte gizlidir.

Hakk ve adalet birbirinden ayrılmaz kavramlardır.

Allah'ın her varlıkta Hakk esmâsı vardır, o Hakk esmâsının hukuksal işleyişi adalettir.

Güneşin, Dünyanın her gün bir ölçü içinde hareket edişinde "Adil" esmâsını görmek mümkündür.

Bir hücrenin oluşumu ve işleyişinde, adil esmâsını görmek mümkündür.

Adil esmâsı, öncelikle varlığın varoluşu ve işleyişinde okunmalıdır.

Bir kişinin sosyal hayatta, dürüst olabilmesi, adaletli olabilmesi, varlıkta Allah'ın adil esmâsını anlamakla mümkündür.

Evren'in; Matematiksel, Fiziksel, Kimyasal, Biyolojik bir düzeni vardır.

Bu düzenin akışı, bir adaleti gösterir.

Ateş, toprak, su, hava boyutlarının muhteşem oluşumu ve işleyişi vardır.

Bunların işleyişinde bir düzen vardır, işte bu düzen iyi okunursa, oradaki oluşum ve akışta “Adil” esmâsı görülür.

İnsan bu adaleti anlamalı ve sosyal hayatta adaletli olmalıdır.

Nahl Sûresi 90. âyet bize muhteşem bir öğüt sunar.

Nahl Sûresi 90: “Muhakkak ki Allah; adil olmayı ve iyiliklerde olmayı ve sahip olduklarınızı yakınlarınızla paylaşmayı emreder. Kendini üstün görmeyi ve fenalarda kalmayı, inkâr etmeyi ve hasetlik yapmayı, haksızlık yapmayı, zulümlerde olmayı ise yasaklar. İşte size böylece öğüt verir. Umulur ki hakikatlere ulaşır o hâl ile davranırsınız.”

Allah’ın adaleti ama varlığın işleyişinde, ama sosyal hayatta asla şaşmaz.

Kim ne yaparsa, iyilik de olsa, kötülük de olsa, muhakkak ki karşılığını bulur.

Allah’ın “Adl” esmâsı ve “Hakk” esmâsı her an tecelli eder.

Adl ismi, adaletin karşılığıdır.

Hakk ismi, Hukuk’un karşılığıdır.

Hukuk, Hakk kelimesinin çoğuludur.

Hukuk, adaletin korunmasıdır.

Her varlığın:

Yaşama hakkı,

Üreme hakkı,

Beslenme hakkı,

Korunma hakkı,

Barınma hakkı, gibi hakları vardır.

İşte hukuk, bu hakları korumak için tecelli etmiştir.

Hukuk’un temeli adalettir.

Kim, adalet üzere davranmazsa, hukuk'a riâyet etmezse zalim olur.

İşte:

Kim ne yaparsa yapsın, karşılığını bulur.

Kim birine zulüm ederse, muhakkak ki karşılığını bulur.

Kim birine haksızlık ederse, muhakkak ki kendi azabının içine düşer.

Allah sistemini, insanın vücûduna gizlemiştir.

Kimsenin yaptığı zulüm yanına kalmaz.

Kim birine iftira atar, biri hakkında yalan söylerse, kendi kuyusunu kazmıştır, o kuyu azaptır, eninde sonunda oraya düşer.

Kim birinin hakkını yerse, muhakkak ki kendisi, büyük bir azabı kendine davet etmiştir.

O azap kendi vücûdundan o kişiye gelir.

Allah'ın şaşmaz adaleti insanın vücûduna gizlenmiştir.

Nahl Sûresi 90: "Allah haksızlık yapmayı, kötülük yapmayı yasaklar."

Zilzal Sûresi:

7- "Artık kim, zerre kadar iyilik yaparsa onun karşılığını görür."

8- "Ve kim, zerre kadar kötülük yaparsa onun karşılığını görür."

Birine kötülük yapan, hakkını yiyen, iftira atan, asla kurtulacağını sanmasın. Muhakkak ki karşılığını görür.

Furkân Sûresi 19: "Sizlerden kim, birine haksızlık ederse, o büyük bir azabın içinde kalır."

Birine kötülük yapan kişinin, vücûdunda kimyasal dalgalanma değişir.

Hücreleri farklı çalışır, beyin farklı çalışır.

Birine kötülük yapan, haksızlık yapan, iftira atan, arkasından konuşan, toplumda bir kişiyi aşağılayan kişinin, vücûdundaki heyecan, mutluluk hormonları dediğimiz, “Adrenalin, Endorfin, Serotonin, Dopamin” gibi hormonların salgılanması değişir.

İnsan güzel şeyler yaptığında, bu hormonların salgısı artar.

Kötü şeyler yaptığında, bu hormonların salgılanması azalır.

İyi şeyler yapan insanlar bu hormonlar sayesinde mutlu, huzurlu, sevgi dolu olur.

Kötü şeyler yapan kişinin bu hormonları azalır, azalan bu hormonlar sayesinde kişi; çevresindeki kimselere karşı saldırgan olur, bu saldırganlık onu, geçimsiz, huzursuz, mutsuz, kavgacı, karamsar, panik hâline düşürür.

Vücûd, kişi ne yaparsa yapsın, anında gerekli karşılığı verir.

Bu karşılık yaşamın içinde büyüyerek devam eder.

Huzura kavuşmanın tek yolu, sâlih amelde olmak, iyi insan olmaktır.

Huzursuzluğun yolu, kötü amelde, zararlı kişi olmaktır.

(Kişinin vücûdundaki, rahatsızlıklarının farklı bir boyutu olan, tıbbi, genetik hastalıklar farklı mesajlar içerir. Bu konu çok dikkatli değerlendirilmelidir.)

Kur’ân:

Zarar veren bilgisiz kimselerden olmayın,

Kötü hâllerde olmayın,

Birbirinizin arkasından konuşmayın,

İkiliğe düşmeyin,

Adalet üzere olun,

Birbirinizle alay etmeyin,

Birbirinize iftira atmayın, yalan söylemeyin,

Kötü sözler söylemeyin,

Birbirinize yardım edin,
Kimsenin hakkını yemeyin, der.
Hep bunlar bizlerin iyi insan olması içindir.
İyi insanın alacağı karşılık, sevgi, huzur, mutluluktur.
İyi insan tüm varlığa sevgi ile bakar.
İyi insan huzur içindedir, asla stres içinde değildir.
İyi insanın gönlü hep Allah sevgisi içindedir.
İyi insanda, Allah'ın "Adl" ve "Hakk" ismi tecelli etmiştir.
Allah, sistemini insanın vücûdunda oluşturmuştur.
Kim ne yaparsa muhakkak ki karşılığını bulur.
Kim ne yaparsa, yaptığı şeyi önce kendi vücûdu kaydeder.
Yaptığı şeye karşılık vücûd, ona göre çalışmaya başlar.
İyi ya da kötü bir şey yaptığında, beyni ona göre çalışır,
ona göre salınımlar yapar.
Kişi kendi yaptığıyla kendi vücûduna, huzur ya da huzur-
suzluk tohumları eker.
Ve bu tohumlar muhakkak ki eninde sonunda kendi vü-
cûdunda yeşerir.
Kim, birine bir kötülük yaparsa o bunun karşılığını gör-
meyeceğini sanmasın.
Kim, birinin zerre kadar hakkına girerse o kârlı çıkaca-
ğını sanmasın.
Kim, birinin ardından konuşur, onu kötülerse kendinin hu-
zur bulacağını sanmasın.
Kim, birine iftira atar, yalan söyler, onu hor görürse, yap-
tığının karşılığını görmeyeceğini sanmasın.
Kim, biri hakkında bir kötülük düşünse, anında karşılı-
ğını bulur.
Zâten kötülük düşünen, Allah sevgisinden uzaklaşır.

Bu bile en büyük ceza değil midir?

Kim, yaratılan bir varlığa zerre kadar kötülük yaparsa mutlaka bunun karşılığını görür.

Karşılığı kendi vücûdu ona sunar.

Allah'ın şaşmaz adaleti insanın kendi vücûduna gizlenmiştir.

Kişi bir şeyleri birilerinden gizleyebilir.

Hırsızlık yapsa, rüşvet yese, birilerinin hakkını yese, gizli plan yapsa, tuzak kursa, bunları Halk bilmeseyse bile, Hakk biliyordur, kişinin kendi vücûdu biliyordur.

Kişi ne yaparsa yapsın, öncelikle kendi vücûduna yaptıkları anında kaydedilir ve ona karşılığı hemen sunulmaya başlar.

İnsan beyni yapılan şeyleri kaydeder ve karşılığını hazırlar.

Kimsenin yaptığı kötülük, asla yanına kalmaz.

Adalet eninde sonunda tecelli eder.

Hukuk ve adalet; Allah'ın Hakk ve Adl esmasının karşılığıdır.

Adalet mutlak olarak tecelli edecektir.

İşte Kasım ayı, ayların sonudur.

Ve bu ay tüm makamları içine alır.

Ve bu ayda adalet, rahmet, şefkat, saygı, sevgi vücûd bulur.

Bu ay, Kâmil insanların konuşan kitâb hâline geldiği aydır.

Allah'ın adaletini gösterdiği aydır.

İşte fenâ ve bekâ makamlarını, kısım kısım gören talebe Kâmil insan olma yolunda yol alır.

Kasım ayının manasına erenler, erdemli insanlar olurlar.

Erdemli insanlar, nerede nasıl bir ölçü içinde hareket edeceğini bilirler.

Erdemli insanlar, toplumu ilim ve irfan üzere yönlendiren insanlardır.

Kasım ayının sırrı, kısım kısım pay etme, adalet makamına erişme sırrıdır.

12 ay, hakikat yolunda 12 şuhûd ve 12 sünûn'a işaretler.

Sünûn; sene, yıl, Sinan, İnsan, dayanmak, güvenmek demektir.

Hakikat yolunda talebe 12 boyutta Allah'a şahit olur.

12 yerde Allah'ın sırlarına şahit olur, O'na dayanır, O'na kendini teslim eder.

12 Ay sırrı şöyle de betimlenmiştir.

Yâ'kûb'un 12 oğul sırrı.

Musâ'nın taşa vurmasıyla 12 pınarın akması.

Mûsâ'nın Nil'e asasını dokundurmasıyla açılan 12 yol.

Yunan Mitolojisi'nde 12 Tanrı.

İsrailoğulları'nın 12 kabilesi.

Mısır şehrinin 12 kapısı.

İsâ'nın 12 havarisi.

12 imam sırrı.

"Lâ İlâhe İllâ El Hû" Arapça 12 harf.

Hep bu hakikati anlatmak için işaret edilmiştir.

12 ay kişinin makam makam insan olma yolculudur.

Sıra	Aylar	Arapça Adı	Sözcük Anlamı	Kısa Açıklama
1	Muharrem	محرم	Haram, kutsal, yasak kılınmış	Kişinin kendi bedeni Allah'a aittir ve kutsaldır. Buna benim demesi ona yasak edilmiştir,
2	Safer	صفر	Boş, sefer, Allah'a olan sefer, arayışa çıkmak	Allah'ı arayış ayı, varlığından geçme ayı, vücûd evini boşaltıp, sahibine teslim etme ayı,

3	Rebiülevvel	ربيع الأول	Rab kelimesinden gelir.	Rabbe teslim olmakla, gönlün bahara erişme ayı, doğuşların başladığı ay,
4	Rebiülahir	ربيع الآخر	Bu da Rab kelimesinden gelir.	Rabbe teslim olanın, fenâfillah, O'nda fâni olma ayı,
5	Cemaziyelevvel	جمادى الأولى	İlk Cem'e erişme âyı, rûhun üfleniş, varlığın açığa çıkmadan önceki boyutu.	Hakk'ta cem olma, Hakk'ta Hakk olma, Hakk'ta kaybolma ayı,
6	Cemaziyelahir	جمادى الآخرة	İlk cemden sonraki cem.	Halk'ın Hakk'a bağlı olarak zâhire çıkma ayı, Halk'ın Hakk'a olan cem boyutu,
7	Recep	رجب	Her varlığı heybetiyle tutan, tüm varlıkta güzelliğini gösteren,	Her varlığı esmalarıyla, tecellileriyle, kudretiyle sarıp kuşatan, her varlıktan heybetini gösteren,
8	Şaban	شعبان	Saflaşmış, Hakk'ın işleyişine teslim olmuş, kendinden geçmiş, meczup olmuş,	Her yeri saran Allah'ın tecellilerine karışıp gitmiş, özüne sarılıp gitmiş, sükûnete ermiş,
9	Ramazan	رمضان	Yanma, erime, varlığından geçme, ram olma ayı.	Tenden câna olan yükseliş, gönlüne düşen aşk ateşiyle Hakk'ı arayış
10	Şevval	شَوَّال	Şevkli, huzur bulmuş, yükselmiş, sıcak kanlı	İlâhi huzura erişmiş, her varlıkta Hakk'a nazar etmiş,
11	Zilkade	ذو القعدة	Kada'nın, yaratılışın Zâtı, sahibi.	Tüm varlığı, kaderi ilahiden var eden, bedenlendiren Zâta şahit olma ayı.
12	Zilhicce	ذو الحجة	Âlemin Zâtına erişme, O'na teslim olma ayı.	Hakikat yolunda yol alma, ilim ile Allah'ta fâni olma ayı.

GÜNLERİN SIRRI

Gün, Dünyanın kendi eksenini etrafında dönmesiyle oluşan zaman birimidir.

Gün, Güneş kelimesinden gelir.

Güneş, gündüz, gün, günler, günaydın, günlük, aynı kelimeden gelmiştir.

Güneşin, doğmasıyla meydana gelen aydınlığa gündüz denilir.

Gündüz, Güneşin verdiği aydınlıktan dolayı böyle adlandırılmıştır.

Nasıl ki Dünyanın gündüzü, aydınlanması Güneş ile ilgili ise, insanın gönlünün aydınlanması da, Allah'ı anlamakla ilgilidir.

İnsanın gönlüne Güneşin doğması, insanın her yerden tecelli eden Allah'a şahit olması ile mümkündür.

Gönüllerin aydınlanması, hakikate erişmesi ile mümkündür.

Gönlüne Güneş doğmayan, karanlıktadır, gaflettedir.

Dünya Güneş ile aydınlanır.

İnsan, hakikati görmekle aydınlanır.

Gaflette olan insan hep karanlıkta yaşar.

Her gün doğan Güneş, insanoğluna mesajdır.

“Senin de gönlüne Güneşin doğsun, sen de aydınlığa eriş.”

İnsan her gününü hakikati anlamak için geçirmelidir.

Kur’ân’da “yevm” kelimesi tekil ve çoğuluyla beraber yaklaşık 400 yerde geçer.

Yevm kelimesinin çoğulu eyyâm kelimesidir.

Günler 7 gündür.

Pazar.

Pazar ertesi-pazartesi.

Salı.

Çarşamba.

Perşembe.

Cuma.

Cuma ertesi-cumartesi.

Günleri isimlendiren Kâmil insanlar, muhakkak ki insanlığa bir şeyleri duyurmaya çalışmışlardır.

Pazar gününden maksat;

Pazar eylemek.

Bir Mürşid-i Kâmil'in sofrasında tebliğ bulmak.

Hakikatin yoluyla tanışmak.

Alışveriş içinde olmak.

Teveccüh makamı.

Zikrullah makamı.

Pazar-ertesinden maksat;

Kamîl insanın pazarında alınan ilme dayalı bilgileri düşünmek.

Mürşid-i Kâmil'in sofrasında alınan tebliği anlamaya çalışmak.

Kendini bilme yolunda tefekkür içinde olmak.

Şahitlik makamına ermek için gayret içinde olmak.

Allah'ı anlamak ve O'na teslimiyet içinde olmak için aklı işletmek.

Efâli ilâhiye makamı.

Salı gününden maksat;

Üçüncü gün.

Üçüncü makam.

Selâset içinde olmak.

İlme dayalı bilgilerle yavaş yavaş hakikati anlamak.
Varlığın akışının tecellilerine şahit olmak.
Varlığın bağını görebilmek.
İdrakin açılışı.
Kâlb makamının açılışı.
Doğru ve düzgün hareket etmek.
Sıfat-ı ilâhiye makamı.
Çarşambadan maksat;
Cahar şembe, dördüncü gün.
Dördüncü makam.
Çahr, cehr; açıkta görünen varlığın aslına ulaşmak.
Açığa çıkış.
Vücûd buluş.
Enfûstan âfâka çıkışı seyr etmek,
Açığa çıkışın sırrına ulaşmak.
Zâtı ilahiye makamı.
Perşembeden maksat;
Penc şenbih-Perşembe.
Beşinci gün.
Perişan olmak, dağılmak, varlığından geçmek.
Bedenden geçme makamı.
Cumâyâ açılan kapı.
İsâ'nın çarmıha gerilme günü.
Fenâfillah makamı.
Rûhun ulviyetine kapı açma makamı.
Cuma-Cem;
Cem olmak.
Birlik, bütünlük.

Tüm âlemin birliği.
Hakk boyutu.
Halk'ı tutan Hakk'ın birliği.
Tek kudretin her yerden kendini göstermesi.
Makamı Cem.
Cuma-ertesi;
Her gününü Cem-Cuma şuurunda geçirmek.
Âleme birlik gözüyle bakmak.
Yaşantısını birlik duygusuyla geçirmek.
Halk'Ta Hakk'a nazar etmek.
Halk'ın Hakk ile birliğini görebilmek.
Hazretül Cem-Cemül Cem makamı.
Şimdi her bir günün anlamlarını anlamaya, açıklamaya
gayret gösterelim.

PAZAR GÜNÜ

Günlerin ilk başladığı gün Pazar günüdür.
Pazardan maksat, Hakk'ın sofrasında Hakk'a ait ilmi almaktır.

Adından da anlaşılacağı gibi pazar-bazar; alışveriş günü, alışveriş yeri, ticaret yeri, sofraya uymak, mâide sofrasına gitmek, Elif sofrasına girmek, Elif sırrına adım atmak demektir.

“Elif eyledik ötürü

Bazar eyledik götürü

Yaradılanı sevdik

Yaradan'dan ötürü.” Yunus Emre

Bazar-pazar;

Pazar eylemek, alışveriş yapmak, Elif sırrını öğrenmek için ilim pazarına gitmek, öğretmenin okuluna-sofrasına gitmek.

Mürşitten ilim talep etmek.

Ticaret yapmak, alışveriş yapmak, varlığını vermek Hakk'ı almak.

Alış-veriş;

Mürşid'in sofrasında İlm-ü Ledün bilgilerini talep etmek.

Aldığı İlm-ü Ledün irfâniyeti ile varlığını vermek.

Kur'ân'da pazar "Esvak" kelimesidir.

Farşçada ise "bazar" kelimesidir.

Niyazi Mısri'nin rehberi Ümmi Sinan'ın güzel ilahisinde, Mürşitlerin pazarında-sofrasında ilâhi güzelliklerin nasıl alınıp satıldığını belirtir.

Seyrimde bir şehre vardım
Gördüm sarayı güldür gül
Seyrimde bir şehre vardım
Gördüm sarayı güldür gül

Sultanımın tacı tahtı
Bağı duvarı güldür gül
Sultanımın tacı tahtı
Bağı duvarı güldür gül

Gül alır gül satarlar
Gülden terazi tutarlar
Gül alır gül satarlar
Gülden terazi tutarlar

Gülü gül ile tartarlar
Çarşı pazar güldür gül.
Gülü gül ile tartarlar
Çarşı pazar güldür gül.

Burada belirtilen, Kâmil kimselerin sofralarında, hakikatın sözlerinin zevki ilâhisi vardır.

Bu zevk gül ile işaret edilmiştir.

Gül, Hazreti Muhammed'in makamının sırrıdır.

Muhammed makamı, tüm varlıktaki Allah'ın halk boyutudur.

Halk'ta Hakk'ı seyretmenin zevki gül ile anlatılmıştır.

Âyette belirtildiği gibi, pazar resûl ve nebîlerin yolunda olan Mürşid-i Kâmil'lerin sofrasıdır.

Kâmil insanın sofrası, her zaman ilim sofrasıdır.

Orada ilim talep edilir.

Oraya gönlündeki arayışın hissiyle sevk edilen talebe-alıcı, gönlüne ilmi bilgileri yüklenir, idrak ve şahitlik yolculuğu başlar.

Furkan Sûresi 7:

وَقَالُوا مَالِ هَذَا الرَّسُولِ يَأْكُلُ الطَّعَامَ وَيَمْشِي فِي الْأَسْوَاقِ لَوْلَا أُنْزِلَ إِلَيْهِ مَلَكٌ فَيَكُونَ مَعَهُ نَذِيرًا

Ve kâlû mâli hâzer resûli yekulit taâme ve yemşî fîl esvâk lev lâ unzile ileyhi melekun fe yekûne meahu nezîrâ

Ve kâlû mâ li hâza el resûl	: Dediler, ne, nasıl, şey, bu resûl,
Yekuli el taâm	: Yiyor, besleniyor, yemek,
Ve yemşî fi el esvak	: Yürür, çarşılarda, Pazar,
Levlâ unzile ileyhi	: Olmaz mıydı, indirilen, ona,
Melek	: Melek, güç, kuvve,
Fe yekune	: Böylece, olur,
Mea hu nezîr	: Onunla beraber, uyarıcı,
	hakikatler çağrı yapan,

Meâli: "Dediler ki: Bu nasıl bir Resul? Yemek yiyor, pazarda dolaşıyor. Ona bir melek indirilseydi ya, böylece onunla beraber hakikatlere çağrı yapıp uyarsaydı olmaz mıydı?"

İşte Kâmil insanların bulunduğu yer, pazar yeridir, aşk pazarıdır, yâni Hakk ilminin sunulduğu yerdir.

Yunus Emre şöyle söylemiş:

“Aşkın pazarında canlar satılır

Satarım canımı alan bulunmaz.”

Kâmil kimsenin pazarında-sofrasında cânlar satılır.

“Canlar satılır ne demek?” cânın sahibinin Allah olduğunu bilip, kendinden geçmek demektir.

Kâmil kimselerin pazarında, cânın sahibinin Allah olduğu öğretilir.

Furkân Sûresi 20: “Ve mâ erselnâ kableke minel murselîne illâ innehum le yekulûnet taâme ve yemşûne fîl esvâkı ve cealnâ badakum li ba’dın fitneten e tasbirûn ve kâne rabbuke basîrâ.”

Meâli: “Senden önce de Bizi anlatanlar açığa çıkmasın ki, onlar hakikatlerden lütuflanmamış olsun, pazarda bulunmamış olsun. Sunduğumuz hakikatlerle gerçeği arama konusunda birbirinize yardım edin ve sabırlı olun. Rabbin hakikatleri anlamanız için basîret verendir.”

Âyette belirtildiği gibi, ortaya çıkan tüm Kâmil insanlar, öncelikle Allah’ın lütuflarından nasiplenmişlerdir.

Sonra da pazarda yâni hakikat sofrasından nice insana yardım etmişlerdir.

Âyette geçen şu bölüm; “Sunduğumuz hakikatlerle gerçeği arama konusunda birbirinize yardım edin ve sabırlı olun” öğüdü buna işaret eder.

İşte hakikatte ticaret, insanı kurtaracak olan, bir Kâmilin sofrasında, ulvî bilgilerin alışverişinde olmaktır.

Saff Sûresi 10:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلَىٰ تِجَارَةٍ
تُنَجِّكُمْ مِنْ عَذَابٍ أَلِيمٍ

Yâ eyyuhellezîne âmenû hel edullukum alâ ticâretin tun-
cîkum min azâbin elîm

Yâ eyyuhâ ellezine âmenu	: Ey iman edenler,
Hel edullu-kum	: Göstereyim mi, kanıt, delil, kanıtladığı, siz,
Alâ ticâretin	: Yüce ticaret, bilgi alışverişi, hakikatin sunulması,
Tuncî-kum	: Sizi kurtaracak, necat bulduracak, huzur verecek,
Min azâbin elîm	: Azap, sıkıntı, elim, acı,

Meâli: “Ey iman edenler! Acı sıkıntılardan sizi kurtaracak yüce bir ticareti kanıtlarıyla size göstereyim mi?”

İnsanı benlikten, gururdan, dünya çıkarının esaretinden kurtaracak olan ticaret, Allah’ın hakikatleriyle tanışmaktır.

İnsanın, bir Mürşid-i Kâmil’in sofrasında bulduğu tebliğ ile benlikten geçmesi, Allah’ın ulviyeti ile tanışması, onun yaptığı en büyük ticarettir.

İşte pazar gününde pazar eylemenin sırrı da budur.

Saff Sûresi:

10- Ey iman edenler! Acı sıkıntılardan sizi kurtaracak yüce bir ticareti kanıtlarıyla size göstereyim mi?

11- Allah’a inanın ve o reslû anlayın ve Allah yolunda mallarınızla, canlarınızla hakikatleri anlamak, anlatmak için gayret gösterin. Eğer bilerseniz, işte bu sizin için daha hayırlıdır.

12- Günahlarınız için size mağfiret eden O’dur. Sizi makamlarında akıp giden bir ilmin huzuruna ulaştırır ve tertemiz

olan o makamlarda, Hakk zevkiyle Halk'ı seyretmenin huzuru vardır. İşte büyük aydınlanma budur.

13- Allah'ın yardımını anlayın ve her yerde O'nun aşkıyla hareket edin ve O'na olan yakınlığın hakikatine ulaşın ve müminlerden olun, ümit verenlerden olun.

İşte Pazar gününden maksat, Mâide sofrasına oturmak, Allah'ın ilmiyle tanışmaktır.

Allah hakikatinin ne olduğunu bilmek isteyenler, bir Kâmil insanın sofrasına otururlar.

O kimseler her an Allah'a bağlılık şuuru ile hareket ederler.

Fâtır Sûresi 29:

إِنَّ الَّذِينَ يَتْلُونَ كِتَابَ اللَّهِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَأَنفَقُوا مِمَّا
رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً يَرْجُونَ تِجَارَةً لَّن تَبُورَ

İnnellezîne yetlûne kitâballâhi ve ekâmûs salâte ve enfekû mimmâ rezaknâhum sirren ve alâniyeten yercûne ticâreten len tebûr

İnne ellezine yetlûne	: Muhakkak, o kimseler, okurlar, incelerler,
Kitâbe Allah	: Kitâb, Allah
Ve ekâmu el salâte	: İkame, her an salât üzere olmak, bağlılık şuuru,
Ve enfek	: Vermek, infak etmek,
Mimmâ rezak nâ hu	: Şeyler, rızık, nitelik, hakikat, incelik, biz, onu,
Sirren ve alâniyeten	: Sır, gizli ve aleni, açık olarak,
Yercûne	: Ümit, umut, arzu, aslı, rica,
Ticâret	: Alışveriş, bilgi alışverişi,
Len tebûr	: Devamlı, kesilmeyen, hep,

Meâli: “Muhakkak ki tüm varlığın Allah'ın kitabı olduğunu anlayıp onu inceleyen o kimseler, her an Hakk'a bağlılık

şuuruyla hareket ederler ve onlar ulaştıkları hakikatlerimizin bilgilerini yeri gelir gizli olarak ve yeri gelir açık olarak infak ederler. İşte onların arzuları; hep hakikatlerin bilgilerinin alışverişinde olmaktır.”

Bu bölümde de belirtildiği gibi, “hakikatlerin bilgilerinin alışverişinde olmak” pazar eyleminin sırrıdır.

Nisâ Sûresi 29:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُمْ بَيْنَكُمْ بِالْبَاطِلِ
إِلَّا أَنْ تَكُونَ تِجَارَةً عَنْ تَرَاضٍ مِّنْكُمْ وَلَا تَقْتُلُوا
أَنْفُسَكُمْ إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِكُمْ رَحِيمًا

Yâ eyyuhâllezîne âmenû lâ tekulû emvâlekum beynekum
bil bâtlı illâ en tekûne ticâraten an terâdın minkum ve lâ tak-
tulû enfusekum innallâhe kâne bikum rahîmâ

Yâ eyyuhâ ellezine amenu	: Ey iman edenler, emin olanlar,
Lâ tekulû	: Yok, yemek, fayda, yarar,
Emvâle-kum	: Mallar, değerler, maldan faydalanmak,
Beyne-kum	: Kendi aranızda,
Bi el bâtlı	: Bâtıl, boş olan, aslı olmayan, yalan,
İlla en tekûne ticâreten	: Ancak, sadece, olmanız, alışveriş,
An teradın min-kum	: Razı olmak, uzlaşmak, yardım, sizden, birbirinizden,
Ve lâ taktulû	: Yok, öldürmek, yazık etmek,
Enfus kum	: Can, kendinizi, nefsinizi, öz varlığınız,
İnne Allah kâne bikum	: Muhakkak, Allah, oldu, etti, sizi,
Rahîm	: Rahîm, özünden var eden, kaynak,

Meâli: “Ey iman edenler! Kendi aranızda aslı olmayan şeyler-
den faydalanmaya çalışmayın. Sadece hakikatlerin alışverişinde

olun, birbirinize yardım edin ve kendinize yazık etmeyin. Mu-
hakkak ki Allah sizleri kendi özünden var etti.”

İnsan boş şeylerle vaktini geçirmemelidir.

Her an hakikati anlamak için gayret göstermelidir.

Kâmil insanların sofrasında bulunmalı, ilim yolunda ol-
malıdır.

Hayatını boş geçirmemeli, ilim, irfan, edep içinde olmalıdır.

Maide Sûresi 114:

قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ اللَّهُمَّ رَبَّنَا أَنْزِلْ عَلَيْنَا مَائِدَةً
مِّنَ السَّمَاءِ تَكُونُ لَنَا عِيدًا لِأَوَّلِنَا وَآخِرِنَا وَآيَةً مِّنكَ
وَارْزُقْنَا وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ

Kâle îsebnü meryemellâhumme rabbenâ enzil aleynâ mâi-
deten mines semâi tekûnu lenâ îden li evvelinâ ve âhirinâ ve
âyeten mink verzuknâ ve ente hayrur râzikîn

Kâle Îsâ ibnu meryeme	: Dedi, Meryem oğlu Îsâ,
Allahumme rabbe na	: Allah'ım, rabbimiz, vücûdlandıran, Allah'ım sensin bedenimin sahibi,
Enzil aleynâ	: İndir, sun, göster, bize, hakikatlerinin bilgileri,
Mâideten	: Sofra, hakikatlerin bilgileri, İlm-i Tevhîd,
Min es semâi	: Ulvî âlem, semâdan, gökten,
Tekûnu lena iden	: Olsun, bizim için, bayram, tatil, huzur, rahat,
Li evveli na ve ahiri na	: İçin, önceki, evvel, biz ve sonraki, biz,
Ve âyeten min-ke	: Bir âyet, bir delil, işaret, senden,
Ve urzuk-nâ	: Rızık, fayda, yarar, biz,
Ve ente hayru	: Sen, hayırlı olan,
El razikîn	: Rızık, nimet, fayda, yarar,

Meâli: “Meryem oğlu İsâ: Allah’ım sen bizi vücûdlandıransın. Bize Ulvi Âlem’in hakikatlerinin bilgilerini sun. Bizim önceki ve sonraki bilişlerimiz için bize huzur getirsin ve senin o delillerinle bize fayda ver ve sen hayırlısıyla fayda verensin, dedi”

İşte Mâide sofrasında, Allah’ın hakikatleri sunulur.

Tebliğ ile tanışan kimsenin, muhakkak ki Allah’a şahitlik yolu açılır.

İşte Pazar-Bazar gününden maksat; Hakk sofrasında yâni mâide sofrasında, Hakk’ın ilmi bilgilerini yüklenmenin sırrıdır.

İşte bu tebliğ hakikatidir.

Kâmil kimseler, hakikatin yolunu gösterirler.

Hakikatin yolu ile ilgili ilmi bilgiler sunarlar.

Bu bilgiler, varlığın özünde olan ilimden gelen bilgilerdir.

Kâmil kimseler, gönlünde arayış başlayanlara yardım ederler.

Onları kendilerine ve varlığın özüne döndürürler.

İlimle yol aldırırlar.

Kâmil insanlar, Allah’ı anlamanın yolunun varlığın kendisi olduğunu belirtirler.

İşte tebliğ, ilimle yol aldırmanın hakikatidir.

Kâmilin pazarına herkes uğrar, ama gönlü samimi olanlar tebliğ ile tanışır.

Gönül samimiyeti, aklın ve gönlün temizlenip edep bulmasıyla mümkün olur.

“Edeple gelen lütûf bulur” sözü bunun için söylenmiştir.

Kişi gönlünü ve aklını temizlemediği müddetçe, ona tebliğ sofrası açılmaz.

Hakikatleri anlayabilmek için kişi edep sahibi olmalıdır.

Edep sahibi olan bir kimseye yol gösterilir, ilmi bilgiler tebliğ edilir.

Kur'ân'da Kasas Sûresi 56. âyette "Sen sevdiğin kimseyi hidâyete erdiremezsin" mesajı vardır.

Kasas Sûresi 56: "Doğrusu sen, sevdiğin kişiyi hidâyete erdiremezsin. Ancak isteyen kimseye Allah hidâyet verendir ve o ilmin sahibini bilerek hidâyete ulaşır."

Kişinin gönlünde öncelikle, bir arayış hissi olmalıdır.

Hakikati anlamanın yolu ilimdir, kişi ilme uymalıdır, ilimden şaşmamalıdır.

İlim kişiyi hidâyete erdirecektir.

Hakk yoluna tâbi olmanın sırrı, edep içinde olmaktır.

Edep içinde olan, Kâmilin pazarına oturur, Hakk sofrasıyla tanışır, varlığından geçer, Hakk'a ait nice sırlara kavuşur.

Pazarda vermeden alınmaz.

Pazarda kul kendi varlığını Hakk'a vermelidir ki, Hakk'a ait hakikatler alınsın.

İnsan kendine nisbet ettiği vücûdu Hakk'a teslim etmeden, Hakk'ın lütuflarına kavuşamaz.

İşte Kâmil'in sofrası, lütuflara erme, hidâyet bulma sofrasıdır.

İşte Pazar günü, tebliğ bulma sırrıdır.

Pazartesi günü ise, yüklendiği tebliği anlama, düşünme, tefekkür etme, hakikate erişmek için gayret günüdür.

PAZARTESİ- PAZAR ERTESİ GÜNÜ

Pazartesinin sırrı, Mürşid-i Kâmilin pazarında edinilen ilmi bilgileri, şahitlik yolunda, hakikati anlamak için gayret içinde olmanın işaretidir.

Mürşid-i Kâmil'in sofrasında nasip alınan ilmî bilgiler, artık akıl etmeye, tefekküre akar gider.

Pazar sofrasında alınan bilgileri, ertesi güne yaymak, her gün varlık sofrasında Hakk'ın ilmiyle beslenmek, tefekkürle beslenmek nice hakikatlere kapılar açar.

Pazardan sonra yâni ertesi gün ve diğer günler, Mürşid-i Kâmil sofrasında edinilen bilgilerle, tefekkür kapısı açılır ve nice lütuflar gelir.

Pazar ertesi; alınan İlm-i Ledün sırları ile günlerini tefekkür içinde geçirmek, aslını anlamaya çalışmak, ertesi gün boyutudur.

İşte her günümüz;

Görünen varlığın ne olduğunu anlamaya çalışmak ile geçmelidir.

Varlığın oluşunu, işleyişini, niteliklerini, şeklini anlamaya çalışmak ile geçmelidir.

İşte pazarın ertesi günü, yâni pazartesi; akıl etme, tedebür etme, tefekkür etme, şahit olma gönüdür.

Bunlar talebeyi teslimiyete, Hakk'a fâni olmaya, Hakk'ta bekâ bulmaya götürür.

İşte Pazar ertesi günü, aklını işletme gününün başlamasıdır.

Akıl işlemeli ki talebe hakikatlere şahit olsun.

Akıl gördüğü varlığı anlamaya çalışır, çözüme götürür.

Kâlb, birleştirir, bağlar.

Varlığın birbiriyle olan bağını görür.

Gönül eriştiği değerleri, yaşama geçirir.

Hâle döker, duyguya döker, amellere geçirir.

Akıl, insana hakikati anlaması için, eşyanın özelliklerini çözebilmesi için, varlığın birbiriyle olan bağını görebilmesi için, bahşedilen ilâhi bir anahtardır.

Akıl: bağlamak, tutmak, korumak, menetmek, çözmek, bu-
luşturmak, gibi anlamlara gelir.

Genelde akıl için, “insana neyin iyi, neyin kötü, neyin doğru neyin yanlış olduğunu gösteren bir yetidir” dense de, bunun kâlb makamı olduğunu söylemek daha doğrudur.

Akıl vardır, insana kötülüğü de düşündürür.

Akıl vardır, insana iyiliği de düşündürür.

Akıl vardır, insanı yanlışla sürükler.

Akıl vardır, insanı doğruya sürükler.

Ama, kâlb sahibi olan insan, iyilik ve doğruluk üzere hareket eder.

Çünkü kâlb sahibi insan, Kâmil insandır.

Akıl vardır, kişinin hevasına esir olmuştur, insanı hevasına göre hareket ettirir.

Akıl vardır, kişinin kâlbine bağlı çalışır, insanı ilme göre hareket ettirir.

Tûr Sûresi 32: “Em temuruhum ahlâmuhum bi hâzâ em hum kavmun tâgûn.”

Em temuru-hum	: Yoksa, işleyiş, emir, hüküm, hareket,
Ahlamu hum	: Akılları, düşünceleri, hevaları, onlar,
Bi hâzâ em hum	: Bu, işte onlar, yoksa, mı, öyle mi,
Kavmun tagun	: Tagun kavmi, azmış, sapmış, putperest,

Meâli: “Yoksa onların akılları kendi hevalarına göre mi hareket ediyor? İşte onlar, kendi var ettikleri putlara tapıyorlar.”

Akıl ilme dayalı hareket ederse, varlığın niteliklerini çözer, yaratılışın hikmetine erer.

İşte o zaman akıl, saf düşünceye ulaşır.

Akıl duyuma dayalı, nakle dayalı, hemen inanmaya dayalı kodlanmışsa, saf düşünmeye ulaşamaz.

Akıl bağımsız bir şekilde yetiştirilmişse, duyduğuna hemen inanmaz, onu araştırır, aslına ulaşmaya çalışır.

Ama akıl, bağımlı bir şekilde yetiştirilmişse, inanç kodlaması ile yetiştirilmişse, düşünmeden, araştırmadan inanır.

Aklın kendine has özelliği, anne baba tarafından korunur, ya da esir edilir.

Aklın yaratılmasında ana gaye; düşünmek, çözmek, kavramak, kaynağına ulaşmak, akışın nereye olduğunu görebilmektir.

Fakat anne ve baba, sorgulayan bir çocuğa; “Sorma din-den çıkarsın, çarpılırsın, sadece inan, sana ne deniyorsa onu yap, emirlere yasaklara uy” diyerek aklın çalışmasına engel oluyorsa, akıl yaratılışın ana gayesinden uzaklaşır ve esir bir hale düşer.

Aklımızın esir olup olmadığını anlayabilmemiz gerekir.

Esir olmuş bir akli esaretten kurtaran bir kişi, yaratılışın sırlarını bir bir çözmeye başlar.

Akıl neye esir olmuş olabilir?

Dünya menfaatine mi?

Mal mülk, şan şöhret, makam sevdasına mı?

Yalan, dedikodu, hasetlik, fesatlık, kin, nefret, gibi duygulara mı?

Din adına anlatılan, aslı olmayan şeylere mi?

Karamsarlık, umutsuzluk, gelecek korkusu gibi duygulara mı?

Allah korkusu, cehennem korkusu, cin, iblis, şeytan korkusuna mı?

Kibir, gurur, hor bakmak, kendini yüce görmek, yolunu yüce görmek, seçilmişlik, üstünlük gibi duygulara mı?

Evet, akıl neye esir olmuş olabilir?

Bunu çok iyi anlamalıyız.

Anlamalıyız derken bile, anlama aklın başka bir kanadıdır.

Akıl yüzlerce kanatlı bir kuştur.

Kişiyi ya dünyaya uçurur, ya da hakikatleri çözmeye uçurur.

Aklı esir eden şeylerden kurtulan bir kişi, saf bağımsız düşünebilir, varoluşu ve var edeni anlayabilir.

Akıl, iman için şarttır.

Akıl olmadan iman olmaz

İnsan olarak yaratılmanın sırrı akıldır.

İnsan doğduğunda, yâni bebek iken, saf bir akılı vardır.

O akılda asla yargılama alanı yoktur.

Çocuk en saf bir şekilde eşyanın hakikatini anlamak için bakar.

Çocukta, yargılama yoktur, kötülüğe meyletme yoktur.

Çocuğun akılı, şahitliğe doğru akar.

İşte tam bu akışta aile devreye girer.

Ya çocuğun aklının akışına engel olur ve akılı bazı bilgilere, duygulara esir eder.

Ya da, aklın akışına yardımcı olur ve çocuk eminlik yolunda, yâni iman yolunda ilerler.

Çocuğun beynine, her türlü ayrımcılık, üstünlük, kötülük-lere kapı açacak olan bilgiler, aile tarafından ekilir.

Şahit olmak, anlamak, idrak etmek, çözümlemek için akıl şarttır.

Aklın beşeri boyutu ve kâlbî boyutu vardır.

Onun için Kur'ân'da "kulûbun yakılûne" akledecek kâlb-ten bahseder.

Hacc Sûresi 46: "E fe lem yesîrû fîl ardı fe tekûne lehum kulûbun yakılûne bihâ ev âzânunyesmeûne bihâ fe innehâ lâ tamal ebsârü ve lâkin tamal kulûbulletî fîs sudûr."

Meâli: "Yeryüzünde gezip dolaşmazlar mı? Böylece onların akıl edecek kâlbleri yok mu, ya da işitecek kulakları. Fakat onların görmelerinde körlük olmaz ve lâkin gönüllerindeki idraklerdedir körlük."

Kâlbi akıl tefekkürle, kendi aslını anlama yolunda idrak yolculuğu yapar.

Beşeri akıl beden ihtiyaçları ile ilgili çalışmalar yapar.

Kâlbi akıl rûha, beşeri akıl tene bağlı çalışır.

Kâlbi akıl, akıllı temizler, zekâ ile tanıştırır.

Zekâ, zekât aynı kökten gelen kelimelerdir,

Kendini temizleyen akıl, esaretten kurtulan akıl “Kad ef-leha men tezekkâ” kurtulmuştur.

“Ulil elbâbi”; Hakk üzere aklını işletenler.”

Kâlbi akıl, hakk ile batılı çözer.

Îlâhi akıl “Lübb”dür.

Kâmil akıl, hep hakikatler için çalışır, hep öze bakar, her şeyin içyüzüne bakar, hikmetlere erişmeye çalışır.

Lübn aynı zamanda “Öz” demektir.

İnsanın özünü oluşturduğu için, ilâhi akla da “Lübb” denmiştir.

Îlâhi akıl, yâni tarife gelmeyen Allah’ın akıllı “Lübb”dür.

Allah cümle varlığı, kendi özünden çözerek şekillendirmiş, beden elbisesi giydirmiştir.

Îlâhi akıl, Allah’ın akıllı desek doğru olabilir.

Hicr-i akıl; çözen, süzen, öze ulaşan, batılı haktan ayıran, taşlaşmış kayıtları eriten akıl,

Hicr: tam akıl sahibi, engel olan, taş, bırakan, ayıran,

Fecr Sûresi 5: “Hel fî zâlike kasemun lizî hicr.”

Meâli: “İşte bunların içinde, hakk ile batılı ayıran tam akıl sahipleri için, sağlam deliller vardır. “

Necm Sûresi 11: “Mâ kezebel fuâd mâ reâ.”

Meâli: “Gördüğü şeyi kâlbi yalanlamadı.”

Kur'an'ı incelendiğimizde, akletmek, kâlbın bir işlevi gibi sunulur.

Akıl görmek için, anlamak için, şahit olmak için, yaratılmıştır.

Yeter ki, çocuğun akli ailesi tarafından baskılanmasın.

Tarihte akılcılar ve nakilciler her zaman tartışmışlardır.

Bu kâinat bizim bakıp gözlemlememiz, okumamız, akıl edip düşünmemiz için apaçık bir kitâbtır.

Bir de insanların yazdığı kitaplar vardır.

Allah'ın satır satır yazılı kitabı olan varlık kitabında hata yoktur.

Lakin kulların yazdığı kitaplarda hatalar çoktur.

Bir kişi, insanların yazdığı kitaplardan, işte bunlar hakikatlerdir, diye aktarıyorsa bu nakilciliktir.

Zaten "Ehli kitap" denilen kimseler, kitaplardaki bilgilere göre tartışan, iddialarda kalan kimselerdir.

Nakilcilik, insanların yazdığı, ya da anlattığı şeyleri hakikat diye bilip nakletmektir.

Akılcılık ise hem kâinat kitabını düşünmek hem de insanların yazdığı kitapları düşünmektir.

Ama asıl düşünülmesi gereken varlık kitabıdır, çünkü oradaki hakikatler tüm saflığıyla tertemizdir.

İnsanların yazdığı kitaplarda her zaman hatalar olabilir.

İnsanların yazdığı ya da anlattığı boyut, nakiller boyutu, bilgiler boyutudur.

Ama varlığın, Matematik, Fizik, Kimya, Biyoloji, boyutu ilmî bir boyuttur, orada hata yoktur.

Akılcılık bize bahşedilen akli çalıştırmak, ince ince düşünmektir.

Göz, gözlemlemek içindir.

Kulak, duymak içindir.

Akıl, gözlemleneni ve duyduğunu düşünmek araştırmak içindir.

Hucurât Sûresi 4. âyet, Lokman Sûresi 21. âyet, Bakara Sûresi 170. âyet gibi bir çok âyetle nakilcilerin halleri açıklanır.

Hucurât Sûresi 4: “İnnellezîne yunâdûneke min verâil hucurâti ekseruhum lâ ya’kılûn.”

Meâli: “Muhakkak ki sana karşı kendi bildikleriyle inat edip karşılık veren o kimseler; kendi geçmiş bildiklerinde, kendi egolarındadırlar. Onların çoğu akledip düşünmezler.”

Lokman Sûresi 21: “Ve minen nâsi men yucâdilu fillâhi bi gayri ilmin ve lâ huden ve lâ kitâbin munîr ve izâ kîle lehumuttebiû mâ enzelallâhu kâlû bel nettebiu mâ vecednâ aleyhi âbâenâ, e ve lev kâneş şeytânü yedûhum ilâ azâbis saîr.”

Meâli: “İnsanlardan Allah hakkında bir bilgisi olmadan ve yol gösterici olmadan ve nur saçan o varlık kitabını anlamadan tartışıp duran kimseler vardır. Onlara: Allah’ın sunduğu şeylere uyun denildiği zaman, derler ki: Atalarımızdan bulduğumuz inançlara tâbi oluruz. Ya onlar şeytani hâllere uymuş, ötekileştirmenin cehaletinin sıkıntılarında kalmış olsalar bile mi?”

Bakara Sûresi 170: “Ve izâ kîle lehumuttebiû mâ enzelallâhu kâlû bel nettebiu mâ elfeynâ aleyhi âbâenâ e ve lev kâne âbâuhum lâ yakılûne şeyen ve la yehtedûn.”

Meâli: “Onlara Allah’ın sunduğu şeylere tâbi olun denildiği zaman, derler ki: Hayır, biz atalarımızı ne üzere bulduysak ona tâbi oluruz. Eğer ataları bir şeyi akıl etmiyorlar ve doğru yol üzere olmasalar da mı?”

Kur’ân’ı incelediğimiz zaman, aktarılan bilgilerde kalan kimseler, akıl etmeyen kimseler olarak açıklanmıştır.

Akıl etmeyen kimseler; kitaplardan okudukları, atalarından duydukları şeyleri araştırmadan inanırlar ve kendi bildiklerinde inat ederler.

Çünkü onlar ilk defa duydukları şeyi, “Okuduğumuz kitaplarda yoktur, ben böyle bir şey duymadım” deyip hemen itiraz ederler.

Maalesef ki gençliğimiz nakilci bir zihniyetle yetişmeye zorlanıyor.

Bir kişi, kendi düşüncesini sunsa, akıl edip düşündüğü bir tespiti ortaya koysa, hemen karşısına:

- Bu dediğin hangi kitapta yazıyor?
- Biz böyle bir şey duymadık.
- Dinden çıkıyorsun, kâfir oluyorsun.
- Kaynağın nedir, diyerek engeller konuluyor, korkular konuluyor.

Akıllar zincire vurulur, esir edilirse, düşünme, araştırma, sorgulamaya yasak konulursa, aklın nasıl bir cevher olduğu asla anlaşılamaz.

Kur’ân yüzlerce yerde akledin, düşünün, tefekkür edin, araştırın, derken; akletmenin, düşünmenin, tefekkür etmenin yasaklanmaya çalışıldığı bir toplumda, yeni keşifler ortaya konulabilir mi?

Bir çocuk bile 1-2 yaşına geldiğinde tüm saflığıyla, bu nedir anne, diye sormaya başladığında karşısına kocaman nakilcilik dünyası çıkar.

Televizyonlarda çıkan ister ilahiyatçı ister bazı tarikatların ileri gelen kişilerinin hep konuştukları şeyler nakledilen şeylerdir.

Kur’ân bizlere nakillerde kalmamayı tavsiye eder.

Kur’ân bizlere verilen aklın kullanılmasını öğretir.

Oturduğumuz topluluklarda, dinlediğimiz ve konuştuğumuz şeyler hep insanların yazdığı kitaplardan aktarılanlardır.

İşte pazar ertesi gününden maksat, pazar günü bir Kâmilin sofrasında alınan ilmi bilgileri, akletmeye başlamaktır.

Kişi hakikatlere erişebilmek için, yönünü varlık kitabına döndürmelidir.

Ve duyduğu lafzî sözlerde kalmamalıdır.

Kur'ân'da akletmek, tedebbür etmek, tefekkür etmek, tezekkür etmek birçok âyette sunulur.

Kişi ağzından çıkan kelimelerin lafzında kalmamalı, anlamını her zaman aramalıdır.

Telaffuz: Ağızdan çıkan kelimelerin lafzî yönü, yâni söyleniş yapısı.

Kişi, ağzından çıkan sözlerin, anlamını bilerek söylemeye gayret göstermelidir.

Tedebbür: Bir şeyi her yönüyle düşünmek, onun anlamını aramak, anlamını bulmak için gayret göstermek, iç yüzüne bakmak demektir.

Tedebbür, dübür kelimesinden gelir, bir şeyin ardına, iç yüzüne bakmak demektir.

Dübür; hadiselerin ve eşyanın arkasına geçmek, iç yüzünü görme gayretidir.

Tefekkür; anlamını aradığı şeyin hakikatlerine ulaşacak şekilde derin düşünmek, fikir üretmek demektir.

Kişiye, anlamını aradığı şeyi düşünülmesi için, ilme dayalı bilgiler verilir, o bilgilere dayanarak düşünür.

Kişi tefekkür ehli olduğunda fikir üretir.

Tezekkür; kişi, ona sunulan ilme dayalı bilgileri tefekkür ederek hakikatlere ulaşmıştır.

Hakikatler gönlünde yer etmiştir.

O hâl üzere bu âleme bakar ve o hâl üzere yaşar ve hiç hatırından çıkarmaz

Tezekkür, zikir kelimesinden gelir, varlıkta her an olmakta olan bir zikir vardır, bu zikir zâkirin zikridir.

Kişi gönlünü bu zikre rabıta etmiştir, o şuurla hareket eder.

Müdebbir; kişinin ulaştığı hakikatler varlığı var edenin hakikatleridir. Her varlığın ardında o varlığı var eden, düzenleyen, yöneten vardır.

Müdebbirî şuur; varlığın sahibini, varlığın ardında O'na ait olan tecellilerle, görme şuhuduyla yaşamak demektir.

Müdebbirî şuura erişenler, “rahîm, rahmân, bism, Allah” besmele şuuruna erişmişlerdir.

Müdebbirî şuura erişenler, vücûdlarının fatihi olmuşlardır.

Müdebbirî şuura erişenler, hangi varlığa bakarlarsa bak-sınlar, varlığın ardında varlığın mâlikini-sahibini görür.

Onun için insan düşünmeli, akletmeli, gördüğü varlığın hakikatine ermeye çalışmalıdır.

İnsan gördüğünü düşünmeli, okuduğunu düşünmeli, duyduğunu düşünmeli, anlamaya çalışmalıdır.

İnsan, Fâtiha Sûresinin nice hakikatlerine kapılar açmak istiyorsa, aklını işletmek, tedebbür içinde, tefekkür içinde olmalıdır.

İnsan, apaçık kitâb olan, yâni kitâb-ı mubîn olan kendi vücûd kitâbına dönmeli, oradan okumalıdır.

Her varlık kitâb-ı mubîn'dir.

Yâni tüm hakikatleri gösteren apaçık kitâbdır.

Her insan bedeni de kitâb-ı mubîn'dir.

Yâni Allah'ın tüm sırlarını taşıyan bir kitâbdır.

Kişinin aradığı nice hakikatler o kitâbda gizlidir.

Allah hakikatine ermek mi istiyorsun?

Yaratılışın sırlarına ermek mi istiyorsun?

“Ben neyim” sorusunun cevabını bulmak mı istiyorsun?

Gel, canlı, apaçık kitâbdan oku.

Gel, kendi vücûd kitâbının sayfalarına eriş.

Gel o sayfalardan oku.

Bil ki aradığın soruların cevabı orada.

Duhân Sûresi 2: “Vel kitâbil mubîn- apaçık kitâb.”

Dön yönünü kendi vücûd kitâbına.

Sen Fâtiha kitâbısın.

Sen konuşan kitâbsın.

“Kitâbun yantıku-konuşan kitâb” Mü’minûn Sûresi 62

Oku oradan.

Aradığın tüm hakikatlerin senin beden kitâbında olduğunu bil.

İşte Pazar-ertesi gününün sırrı, her an ilim yolunda olmaktır.

İlmî olarak tefekkür etmektir.

Kendi yaratılışının ve varlığın yaratılışının nice hakikatlerini anlamak için gayret içinde olmaktır.

SALI GÜNÜ

Salı gününün adı “Selase” kelimesinden gelir.

Selaset kelimesi de selase kelimesiyle bağlantılıdır.

Varlıktaki niteliklerin, birbirine akışı, birbiriyle bağı anlamındadır.

Bu bağı ve bu nitelikleri idrak etmek, Salı günü olarak belirtilmiştir.

Salı, yevm-ü selâse- selâset günü.

Arapçada “Yevmü selâse” kelimesi vardır.

Yâni salı günü, yâni üçüncü gün, selâset hâli, akıcılık durumu, sıfatların birbirine bağı olarak belirtilmiştir.

Yâni Hakk sofrasından alınan ilmî bilgileri, selâset'e dönüştürmek.

Yâni anlayışa, ahenge, akıcılığa, idrake, varoluşu anlamaya, idrakin açılışına, anlayışın akıcılığına dönüştürmek.

Selâset hâli; "İlm-i Ledün" ile varoluşu okumak, varlığın sahibini anlamak, idrak sahibi olmak, gönül hâlinin oluşması.

Salı gününden maksat, varlıktaki nitelikleri idrak etme boyutuna girıştır.

Varlıktaki tüm sıfatlar birbirine bağlıdır.

Cümle varlık Hakk'ın sıfatları ile donatılmıştır.

Her varlık, her beden sıfatlarla varlığını sürdürmektedir.

Ve tüm varlık sıfatların işleyişinin ahengini gösterir.

İşte bu ahenk, selase-selaset olarak belirtilmiştir.

Her varlıkta, her ne kadar Hakk'ın sıfatlarının mazharı tam değilse de mazharı nakısıdır, mazharı tam ancak insan olarak belirtilmiştir.

Kâmil insanlar tarafından, Hakk'ın mâhlukata tâalluk eden sıfatları yedi olarak belirtilmiştir.

Yedi sıfatın birliği, geldiği yer Tekvin'dir.

Tekvin ile sekiz sıfat da denilir.

Varlıkta olan sıfatlar şöyle belirtilmiştir.

Hayat- İlim- İrade- Semi- Basar- Kudret- Kelâm ve Tekvin

Bu sıfatlara "Sıfat-ı Subutiye" denir.

Subutiye demek; Hakk'ın Zâtına sabittirler demektir.

Değişmeyen demektir.

Yâni her varlıkta, hayy sıfatı aynıysa Allah'ın hayy esmasının tecellisidir.

Tüm sıfatlar Allah'ın zâtına bağlıdır.

Hakk'ın Zâtı bâki olduğu gibi, sıfatları dahi Zâtı ile bâkidir.

Kıyamları Zâtullah ile kâimdir, kendilerine ait vücûdları yoktur.

Hakk'a mahsus olan bu sıfatların cümlesi, insanda mevcut olup, tecelli etmiş ve bütün sıfatları ile âlemi ihâta etmiştir.

Tüm varlığın sıfatları, insan bedeninde cem olmuştur.

Ucu bucağı olmayan bu âlem, işte bu sekiz sıfattan ibarettir.

Bu sıfatlar kalkmış olsa âlem yok olur.

Demek oluyor ki bizim âlem dediğimiz Hakk'ın kendi sıfatlarından ibarettir.

Hakk'ın sıfatları kâmilten insandan tecelli eder.

İnsandan tecelli eden sıfatlar şunlardır.

Hayat: Bizdeki ve cümle varlıktaki dirilik Hakk'ındır

İlim: Bizdeki ve cümle varlığın bedenindeki satır-satır yazılı olan ilim, Hakk'ındır

İrade: Zerredeki ve bütündeki varoluşun isteği Hakk'ındır

Semi: Bizdeki ve tüm varlıktaki işitme Hakk'ındır

Basar: Bizdeki ve tüm varlıktaki görme Hakk'ındır

Kudret: Bizdeki ve tüm varlıktaki kuvvet Hakk'ındır

Kelâm: Bizdeki ve tüm varlıktaki kelimeler Hakk'ındır

Tekvin: Allah'ın halk edici sıfatıdır

Bütün bu âlem, Tekvin sıfatından halk edildi.

Tekvin sıfatı, Allah'ın fiilinde gizlidir.

Tüm sıfatların geldiği merkez tekvin sıfatıdır.

Fiilinin işleyişiyle sıfatlar tecelli eder.

Yâni işleyişin akıcılığından gelen nitelikler, birbirine bağlı olarak tecelli eder.

İşte Salı gününden maksat, yâni varlığın selaseti, fiilden açığa çıkışın akıcılığını, sıfatların birbiriyle olan bağını anlamaya duygunun olduğu yerdir.

Sıfatlar, yâni hayat, ilim, irade, semi, basar, kudret-kuvvet, kelâm birbirine akar gider ve birbirine bağlıdır.

Bunu idrak etme, Salı günü olarak işaret edilmiştir.

Kur'ân'da selâse kelimesi geçer.

A'râf Sûresi 142: “Ve vâadnâ mûsâ selâsîne leyleten ve etmemnâhâ bi aşrin fe temme mîkâtu rabbihî erbaîne leyleh ve kâle mûsâ li ahîhi hârûnahlufnî fî kavmî ve aslıh ve lâ tettebi sebîlel mufsidîn.”

Ve vaad na Mûsâ	: Vaad, tecelli, yerine getirme, söz, işleyiş, Mûsâ,
Selasin	: Üç, anlama kolaylığı, açık, otuz, makamlar, ahenk, sıfatların birliği,
Leyleten	: Karanlık, cehaletin karanlığı, gece, bilinmeyen,
Ve etmem nâ hâ	: Tamam, uygun, biz, o,
Bi aşr	: On, bölüm, kısım kısım,
Fe temme	: Tamamlamak, anlamak,
Mikatu	: Tespit edilen, belirlenen, mekân ilişkisi,
Rabbi hi	: Rabbini,
Erbaîne	: Dört olmak, kısım, bölüm, rabbine dönmek, taraf,
Leyleten	: Gece, karanlık, cehaletin karanlığı, belli bir zaman,
Ve kale Mûsâ	: Dedi, Mûsâ,
Li ahi hi harun	: Kardeşine, Hârûn,
Ahluf-nî fi kavmi	: Benim yerime geç, bana hâlife ol, kavmim içinde,
Ve aslıh	: Islah et, temizlenmek, düzeltme, iyileştirme,
Ve lâ tettebi	: Yok, uyma, tâbi olma, tâbi olmak, uymak,
Sebîl el müfsidîn	: Yolunda, bozguncu, ikilik çıkaran,

Meâlî: “Mûsâ tecellilerimizi anlamak için, karanlıktan geçip belli bir ahenk içinde kaldı ve o Bizi anlamayı kısım kısım

tamamladı. Böylece o Rabbini anlamak için Rabbine döndü, belirlenen o makamları tamamladı. Mûsa, kardeşi Hârûn'a: Kavmim içinde benim yerime geç ve onları ıslah etmeye devam et ve sakın ikilik çıkaranlara uyma, dedi."

İşte âyette belirtildiği gibi, varlıktaki sıfatların ahenk içinde işleyişini anlama idraki, selase-salı-selaset olarak işaretilmiştir.

Mâide Sûresi 73: "Sâlisu selâsetin" burada sâlis-selâse iki defa geçer.

Varlıktaki işleyişin, sıfatlar olarak bağıllığı ve akıcılığı olarak düşünülebilir.

Salı makamına erenler, varlıktaki Allah'ın sıfatlarının işleyişine şahit olmaya başlarlar.

Sıfatların birbiriyle olan bağıını idrak ederler.

Varlığın varoluş ve işleyiş niteliklerinden biri olan sıfatlar boyutunun idrakinde olurlar.

İşte, salı-selaset, Allah'ın varlıktaki işleyişinin akıcılığı, ahenk birliğidir.

Üçüncü makam, İlm-i Tevhîd yolunda, Tevhîd-i Sıfat makamıdır.

Sıfatların hakikatini anlama boyutu, salı-selaset olarak belirtilmiştir.

ÇARŞAMBA- ÇAHAR ŞEMBE GÜNÜ

Çarşamba, dördüncü gün, dördüncü makamdır.

Dördüncü makam, vücûd makamıdır.

Bu makam, tüm bedenleri tutan vücûd hakikatini anlama günü olarak belirtilmiştir.

Her varlık bir özden süzülüp gelir ve açığa çıkar.

Çahr, Cehr; açıkta görünen varlığın aslına ulaşmak.

Enfûstan âfâka çıkışı seyr etmek.

Açığa çıkışın sırrına ulaşmak.

Pazar günü alınan ilmin açılımına ulaşmak.

Hakikatleri açıkça görmek, şahit olmak.

İlmi eğitimle, hakikatin açığa çıkması.

Açığa çıkan varlığın özünü görmek.

Açığa çıkan varlığı tutan ilâhi kudreti anlamak.

Çarşamba- perşembe; her iki günün de sonu “şamba-şembe” olarak geçer.

Şamba-Şembe kelimesi, İbranice şabbat kelimesinden geçmiş olarak bilinir.

Şabbat; iş bırakma, dinlenme günü diye ifade edilir.

Farsçaya; şanba-şenbe-şenbih kelimesine dönmüştür.

Çarşamba, bedenın Rabbine şâhit olma makamı olarak da düşünülebilir.

Perşembe; bedenın Rabbinde perişan olma, yâni her şeyini kaybetme, her şeyinden geçme makamı olarak düşünülebilir.

Bu makamın gününü yaşamak, Çarşamba, Perşembe olarak belirtilmiştir.

4. Gün Hazreti İbrâhîm'in makamı olan Rububiyet makamıdır.

Talebe Çarşamba makamına geldiğinde, bedenın sahibi olan Rabbine ârif olmuştur.

Her varlığı tutan tecelli-i Zât'a eriştiğinde, kendi bedenından geçmiştir.

Rabb makamını incelemeye çalışalım.

Bedenler boyutunda Allah esması Rabb kelimesiyle ifade edilir.

Tüm bedenlerin birliği boyutunda Allah kelimesi kullanılır.

Bir bedendeki Allah boyutu Rabb'dır.

Tüm bedenlerin tek sahibi Allah'tır.

Yâni damladaki derya Rabb'dır.

Deryadaki damlalar birliği Allah'tır.

Şimdi Rabb kelimesini inceleyelim.

“Râb- رَبّ”; vücûdlandırıran, var eden, dizayn eden, terbiye eden, şekillendiren, vücûdun sahibi, vücûdu işleten demektir.

Râb, Rubûbiyet, Erbaa, Râbia, Mürebbiye, Râbîta, Râbit, Râbtiye, terbiye, ribâ, birbirine bağlı kelimelerdir.

Hepsi Rabb kelime kökünden gelir.

Rabb “R-B” harfleriyle yazılır, “Rı” harfi varlığın açığa çıkışı, filizlenme, bedenlenme boyutudur.

“Be” harfi, her şeyin bir özden açığa çıkışına işaret eder.

Râbb esmâsı; Allah'ın her bedendeki, bedeninin sahibi ve o bedendeki işleyişin esmâsıdır.

Allah'ın, bir vücûddaki karşılığı “Rabb” esmâsıdır.

Yâni bir vücûdun sahibine Rabb denir.

Tüm vücûdların sahibine Allah denir.

Tüm âlemlerin sahibi Allah'tır.

Allah'ın bir vücûddaki sahipliği Rabb'dır.

Onun için, bir evin sahibine de “Rabbü'l dâr” denir.

Bir malın, bir mülkün, bir sermayenin sahibine de “Rabbü'l mâl” denilir.

Rabbim kelimesi, efendim anlamında da kullanılmıştır.

İnsanın bedeninin efendisi Allah'tır, bedendeki Allah'ın efendi boyutu Rabb'dır.

Gönüllerin efendisi ise, Muhammed nûrudur.

Muhammed nûrundan maksat; Hakk'ın Halk'daki nûrudur, İlm-i Tevhîd'dir, İlm-i Ledün'dür, Nûr alâ nûrdur, gönüldeki Rabb esmasının tecellisi olan Mürebbiyedir.

Rabb, ribâ, râbîta kelimeleri aynı kelime kökünden gelir.

Rab: “رَبَّ”

Ribâ: “رَبَا”

Râbîta: “رَابِطٌ”

Ribâ kelimesi de Rabb kelimesinden gelir.

Rabb, ribâ inceliği çok önemlidir.

Ribâ, faiz diye çevrilemez.

Rabb kelimesi ile ribâ kelimesinin yazılışlarını incelersek, “Rı, َBe ب” harfleri ile yazıldığını görüyoruz.

Ribâ kelimesinin sonunda hemzeli elif harfinin olduğunu görüyoruz.

Ribâ kelimesinin geldiği kökeni incelediğimizde görüyoruz ki:

Ribâyı anlamamız için, Rabb kelimesinin anlamını doğru anlamalıyız.

Rabb;

Bedeni oluşturan, bedeni işleten, bedenin Zâtı...

Beden boyutundaki Allah'ın işleyişi...

Vücûdlandırıran, şekillendiren, biçimlendiren...

Terbiye eden, yâni bedeni en ince bir biçimde şekillendiren, anlamlarına gelir.

Şöyle düşünelim, bir tohumda Rabb esması gizlidir.

Ne zaman tohumdan ağaç adım adım açığa çıkmaya başlar, işte Rabb esması orada tecelli eder.

Allah, Rabb esmasıyla, ağacı şekillendirir, terbiye eder, işletir, sıfatlandırır.

İşte, kişinin vücûdunu şekillendiren, yâni kişiyi vücûdlandırın ve her an o vücûdda işleyişle kendini gösteren, vücûdu tutan, Allah'ın kişideki adı Rabb'dır.

Her vücûdu tutan Allah'ın vücûd boyutundaki karşılığı Rabb'dır.

İşte Çarşamba gününün sırrı, 4. ders olan vücûd dersidir.

Vücûd dersinde talebe Allah'ın Rabb esmasına ârif olur.

“Allah'ın sensin vücûdumun sahibi” duygusuna erişir.

Kendi bedeninin ve tüm bedenlerin sahibinin Allah olduğunu anlar ve O'na bir teslimiyet içinde olur.

PERŞEMBE – PENC ŞEMNE-PENÇ ŞABAT GÜNÜ

Perşembe 5.gün diye de anılır.

Perşembe, Hazreti İsâ'nın bedeninin çarmıha gerilme günüdür.

Perşembe, fenâfillah makamıdır.

Perşembe, fâni bedenden geçme günü olarak sembolize edilir.

Perişan kelimesi buradan mı geliyor bilemiyoruz.

Ama kelimenin anlamına baktığımızda, sanki bir bağı varmış gibi bir hisse kaplıyoruz.

Çünkü perişan, her şeyi kaybetmiş demektir.

İnsanın her şeyini kaybetmesi, kendine nisbet ettiği bedenden geçme hakikatidir.

“Perşembenin gelişi, çarşambadan bellidir” sözü vardır.

Bu söz “bir şeyin sonunun ne olduğu bellidir” anlamındadır.

İnsan kendine nisbet ettiği vücûdunun sahibini anladığında, vücûd varlığından geçer, hiçbir şeyi kalmaz.

Eğer Hakk yolunda talebe, aşk ve samimiyet içinde derslerine bakar, tefekkür içinde olursa, o muhakkak ki bedeninin sahibini anlayacak ve teslimiyet içinde olacaktır.

Çarşamba günü, yâni dördüncü makamda Zât makamının mânâsına erdiğinde, muhakkak ki perşembe günü yâni Zât makamının içinde olan tecelli-i Zât makamını anlayacaktır.

O makam tecelli edecektir.

İşte Perşembe günü, cuma-cem meratibinin kapılarının açılma günüdür.

Sipîhr-i pencüm; beşinci kat, sema, gök, ulvî âlemin kapısına gelmek demektir.

Yâni bedenden geçen kişi, rûh boyutunun kapısına gelir.

Bu makamda gasil yâni Mürşid-i Kâmil, talebeyi bedenden geçirir.

Ve kişi bu makamda rûhun ulviyetine adım atar.

Bu adım atış, bedensiz bir yolculuktur.

Manaya adım atmaktır.

Varlığından geçmek, varlığını sahibine teslim etmektir.

Talebe Pazar günü, Mürşidin sofrasında aldığı “İlm-i Ledün” bilgilerinin irfaniyeti ile, varlığını sahibine verir.

Alışveriş sırrının hakikati de budur.

Pazar günü; almak,

Perşembe günü; vermek, bedeni sahibine verme boyutudur.

İşte, alışveriş eyleminin sırrı da budur.

Bu makam “gusül, gasil, gasilhane” boyutunun açıldığı yerdir.

Gusül abdesti nedir?

Gasil kimdir?

Gasilhane nedir?

Gusül; tüm bedenden geçmektir.

Gasil; tüm bedenden geçirendir.

Gasilhane; bedenin sahibine teslim olmanın ilmi yolculuğudur, o yolda ilmi olarak yıkanmaktır, şahit olmaktır.

Gasil, Mürşid-i Kâmil'dir.

Seni yıkar, paklar, vücûdun sahibine teslim eder.

Sen de ilmi irfan yolunda, bedeninin sana ait olmadığını anlar ilim ve edep ile yıkanırsın.

İşte bu da gusüldür.

Gâsil bedeni temizler, Allah'ın vücûd mülküne gömer.

Vücûd mülküne gömülen beden, o vücûdda bâtın kalır.

Beden, vücûdun toprak giymiş boyutudur.

Gusül abdesti, fenayı Zât boyutudur.

Yâni vücûd benim gafletinden yıkanma, kurtulma boyutudur.

Hakk yolunda yol alan talebenin gönlünde, tecelli Zâtın mânâsı tecelli ederse, gasil olan Mürşid-i Kâmil Allah'ın vücûd mülküne kişinin fâni bedenini gömer.

Bedenden geçen sâlik, rûh merâtibine müşerref olur.

"Enel Hakk" kelamını her varlıktan duyar.

Rûhun batınında kalan Halk, Hakk'ın dilinden "Enel Hakk" der.

Hallacı Mansur'un "kim dediye o dönsün" sırrı budur.

Çünkü Halk'ın dilinden "Enel Hakk" diyen Hakk'ın kendisidir.

Fâni beden, Allah'ın rûhunda batın kaldığında, fani bedene ait hiçbir şey kalmaz.

Bedene ait, kaygılar, korkular, dünya çıkarları, dünyalık hırslar, senlik benlik kavgaları, hasetlik, fesatlık, dedikodu çe-kiştirme gibi olumsuz haller kaybolur gider.

Sadece Allah'a olan teslimiyet ve güven kalır.

Hâlâ fâni bedeninin olumsuz duygularına bağılı yaşayanlar, o duygularla uğraşıp duranlar, bir gasilin elinden Allah'ın zâtına henüz rücû etmemişlerdir.

İşte Perşembe gününün mânâsına erenler, beden mülkünden geçenler, Allah'ın vücûd mülküne erişenlerdir.

Kişinin gönlünde Perşembe gününün mânâsı tecelli ederse, ona Cem-Cuma kapıları açılır.

O kişi bedensiz olarak, rûh meratibine erişir.

Şöyle düşünelim, buz suyun donmuş hâlidir.

Buz kalıp hâline gelir ve bir bedene bürünür.

Buzun perişan olması, kalıbından geçmesidir.

Kalıbından geçen buz, aslı olan suya dönüşür.

Yâni buz varlığını kaybeder ve aslına akar gider.

Kişinin gönlünde perşembenin makamı tecelli ettiğinde, ben benim demekten vazgeçer, aslı olan Allah'a teslimiyet içinde olur.

CUMA-CEM GÜNÜ

Cuma günlerden bir günün adı değildir.

Bu gün, birliğin, Tevhîdin hakikatine işaret eden bir gündür.

Perşembe günü bedeninden geçen, cem boyutuna erişir.

Yâni Allah'ın birliği boyutuna erişir.

Bu makam rûhun hakikati makamıdır.

Nûrun birliğinden akan tüm âlemin birliğinin hakikatidir.

Cuma kelimesi, cem kelimesinden gelir.

Cem, birlik, bütünlük, beraberlik, anlamındadır.

Birlik sırrına ulaşmak,

Cem'e ulaşmak,

Üflenlen rûh sırrına ulaşmak.
Hakk ile Hakk olmak.
Hakk'ın vechine ulaşmak.
Damlanın Hakk deryasına karışması.
Cuma gününün, yâni cem makamının mânâsına erenler,
birlik bakışına erişirler.
Kesreti tutan Zâtın birliğini görürler.
Cuma gününden maksat, cem makamıdır.
Bu makama eren, tüm âlemin tek zâtı olan Allah'ın birliğine erişmiştir.
Tüm varlıktaki tecellilerin sahibinin Allah olduğuna şahit olmuştur.
Nasıl ki ağacın birçok yaprakları vardır.
Ama hepsi bir gövdeye bağlıdır.
Bu âlemde de sonsuz varlık vardır, ama hepsi Allah'ın zâtına bağlıdır.
İşte bu bakışa erişmek, Cuma-Cem makamına erişmekle mümkündür.
Hazreti Muhammed'in; "3 Cumayı-Cemi terk etmeyin" sözü, Makamı Cem, Hazretül Cem, Cemül Cem makamları içindir.
Makamı Cem; rûh boyutunun, Hakk zâhir Halk bâtın sırrıdır.
Hazretül Cem; nûr boyutunun, Halk zâhir Hakk bâtın sırrıdır.
Cemül Cem; rûhun, nûrun birliği olan Hû, Ulviyetin sırrıdır.
Cuma-Cem; iki cemin cemi boyutudur.
İnsan varlığı ayrı ayrı görmemelidir.
Varlığı tutan tek kudreti görebilmelidir.
Damlaların ve deryanın birbirinden ayrı olmadığını bilmelidir.
Kesrette kalmamalı, vahdete ermelidir.

Cumanın, Cemin mânâsına ermelidir.

Ayrı ayrı bakmamalıdır.

Birlik şuuruyla bakmalıdır.

Nasıl ki insan bedeninde sonsuz hücre vardır, ama hepsi tek vücûda bağlıdır.

İşte tüm sonsuz varlık da tek olan Allah'ın zâtına bağlıdır.

İşte bu hakikat Cem-Cuma gününün sırrıdır.

Cuma-Cem makamına erenler, varlığın geldiği kaynağın birliğine ererler.

Varlık, vahdetin kesretidir.

Varlık kesret gibi görünse de, tüm varlığı birliğiyle tutan Allah'tır.

Suyun damlaları çok gibi görünse de, tüm damlalar deryanın damlalarıdır.

Ağaçta yüzlerce yaprak olsa da, tüm yapraklar bir ağaçta birlik içindedir, hepsi tek gövdeye bağlıdır.

Tüm ağaç bir tohumdan gelir.

Bu tüm âlem de Allah'ın rahîmiyet boyutundan gelir.

İşte bu görünen varlık, çok gibi görünse de, birbirinden ayrı gibi görünse de hepsi özünde birdir, bir olana bağlıdır.

O bir olan Allah'tır.

Allah herkese şah damarından yakındır. Kâf Sûresi 16

Allah, herkesin hem teninin hem canının sahibidir.

O birdir, tektir.

Birliğini her şeyin sîretiyle-özüyle gösterir.

Tekliğini her şeyin sîretiyle-dış görüntüsüyle gösterir.

Bir insan bir insana benzemez, her insan tektir.

Her insan özüyle birdir.

O bir olan Allah'tır.

Bir şeyin bir şeye benzememesiyle tekliğini gösterir.

Her şeyin özülle bir olmasıyla birliğini gösterir.

Binlerce ampul olsa da, binlerce cihaz olsa da hepsi aynı elektrikle çalışır.

Her şeyin özü birdir.

Tüm âlemin geldiği kaynak birdir.

Hepimizi yaratan birdir.

Hepimizi şekillendiren birdir.

Hepimizin özünde olan birdir.

Tevhîd, birlik hakikatine erişmektir.

Her varlığın özünde, Zâkir olan, Fâil olan, Mevsûf olan, Mevcûd olan birdir, O da Allah'tır.

İşte birliğin makamı, Cuma günün sırrıyla işaret edilmiştir.

Tevhîd hakikati Cuma gününün sırrıdır.

Tevhîd, Halk'ta Hakk'ı görmenin hakikatidir.

Halk'ı Hakk'ı bir bilmenin hakikatidir.

Tevhîd gözüyle bakmanın yolu, yönünü önce kendi bedenine sonra da varlığın bedenine dönüp, varlığı okumaktır, incelemektir, yaratılışı anlamaktır.

Ra'd Sûresi 16: "Allâh hâliku kulli şeyin ve huvel vâhidul kakhâr."

Meâli: "Allah bütün varlığı şekillendirip yaratandır ve O tekliğini her şeyden gösterendir, bütün her şeyi sımsıkı tutandır."

İhlâs Sûresi: "Kul huvallâhu ehad, Allâhus samed, lem yelid ve lem yuled ve lem yekun lehu kufuven ehad."

Meâli: "Allah birdir, muhtaç, ihtiyaç sahibi değildir, doğmamış, doğurmamıştır, her şeyde birliğini tekliğini gösterir, onun eşi, benzeri yoktur."

Enfâl Sûresi 46: “Lâ tenâzeû-birlik bakışından kopmayın, bölünmeyin, ayrışmayın.”

Tevhîd şuuruna erişen, birlik gözüyle bakmaya erişecektir.

Her şeye Hakk nazarıyla bakacaktır.

Bu bakış Cem-Cuma makamının nazarıdır.

Bu makama eren Hakk nazarıyla bakar, gönlü her an bu bakışta durur.

Bu nazarı ilâhiyeye erişen kimse;

Kimseyi hor görmeyecektir, kendini de asla yüce görme-yecektir.

Ekber olanın Allah olduğunu bilip o nazarla bakacaktır.

Asla hiçbir varlığa kötülük yapmayacaktır.

Kimseyi aldatmayacaktır.

Varlığın geldiği kaynağın Allah olduğunu, gittiği kaynağın Allah olduğunu, görünenin, görünmeyenin her şeyiyle Allah olduğunu anlayacaktır.

Her şey evveliyle, âhiriyle, zâhiriyle, bâtınıyla Allah'tır.

Hadîd Sûresi 3: “Huvel evvelu vel âhiru vez zâhiru vel bâtın.”

İşte Cuma-Cem şuuruna erişen;

“Ehâdîyet, vâhidîyet-birlik, teklik” sırrına ermiştir.

İnsan makamına ermiştir.

İslâm makamına ermiştir.

Müslüman olarak yaşama makamına ermiştir.

Halk'ın Hakk ile bir olduğunun şuuruna erişmiştir.

Halk'ta Hakk'a seyr makamına erişmiştir.

Hakk yolunda talebe; Cuma-Cem makamının yolculuğunda makam makam Allah'a şahit olur.

O şahadet talebeyi, ilâhi nazarın şuuruna eriştirir.

O şuura erişen talebe; o şuurla yaşar, o şuurla hareket eder.

Hazreti Muhammed: “Ey insanlar! Şunu iyi bilin ki, Rabbiniz birdir, atanız da birdir. Arap’ın Arap olmayana, Arap olmayanın Arap’a, beyazın siyaha, siyahın beyaza bir üstünlüğü yoktur...”

“Size birlik şuuruyla hareket etmenizi tavsiye eder; çokluk gözüyle bakmaktan, birlikten kopmaktan, şiddetle kaçınmanızı isterim. (Tirmizi)

“Cem- Birlik şuurundan ayrılmayınız. (Ebû Davûd)

“Kardeşini kırma, tartışmaya girme ona yerine getiremeyeceğin sözü verme.” (Tirmizi)

CUMARTESİ- CUMA ERTESİ GÜNÜ

Cuma ertesi, her gününü Cuma-Cem makamının şuuruyla yaşamak demektir.

Cuma’nın manasını ertesi güne taşımak...

Yâni tüm günleri Cuma şuuruyla yaşamak...

Her varlığın ardında Hakk’ı seyretmek...

Teni değil Canı görmek...

Tüm kâinatı Câmi bilmek...

Her anı, her günü Cuma bilmek, demektir.

Cuma’ya ulaşan kimse, İnsan makamına ulaşır.

İnsan makamına ulaşan, İslâm makamına ulaşır.

İslam makamına ulaşan, her gününü İslam şuuruyla yaşar, yâni Müslüman olarak yaşar.

Cumanın, Cemin mânâsına erenler;

Birlik nazarıyla bakarlar.

Her varlığın özünün Allah olduğunu bilirler.

Tüm kâinatın Allah’ın tezâhürü olduğunu bilirler.

Her varlığın bir damla olduğunu ve damlanın deryadan ayrı olmadığını bilirler.

Cumanın, Cemin mânâsına erenler, kimseye zerre kadar kötülük yapmazlar.

Cumanın yâni bir olmanın hakikatine erenler, öldürmek için değil yaşatmak için gayret gösterirler.

Onlar Allah'ın mesajlarını cân kulağıyla duyarlar.

Çünkü onlar cân makamının şuuruyla yaşarlar.

Mâide Sûresi 32: “Men katele nefsen bi gayri nefsin ev fesâdin fîl ardı fe ke ennemâ katelen nâse cemîa ve men ahyâhâ fe ke ennemâ ahyen nâse cemîa.”

Meâli: “Bir kişiyi öldüren, sanki tüm insanları öldürmüş gibi olur. Kim, birinin yaşaması için gayret gösterirse, sanki tüm insanların yaşaması için gayret göstermiş olur.”

Tüm kâinatta bir olanı bilenler, sonsuz olan varlığı tutan tek Zât'ı bilenler, kimseyi üzmezler.

Cumayı gönlünde hissedenlerin içinde, asla kin, nefret olmaz.

Cem makamına erenler, asla kibir içinde olmazlar.

Onlar Ekber olan Allah'a teslim olurlar, kendilerine asla varlık isnat etmezler, ben de varım gafletine düşmezler.

“Allah'ım senin ulvîyetinin yanında yokluğumu bilirim” şuuruyla yaşarlar.

Cuma Sûresi 9-10

9:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا نُودِيَ لِلصَّلَاةِ مِنْ يَوْمِ
الْجُمُعَةِ فَاسْعَوْا إِلَىٰ ذِكْرِ اللَّهِ وَذَرُوا الْبَيْعَ ذَلِكُمْ خَيْرٌ
لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ

Yâ eyyuhellezîne âmenû izâ nûdiye lis salâti min yevmil
cumuati fesav ilâ zikrillâhi ve zerûl beya zâlikum hayrun le-
kum in kuntum talemûn

Yâ eyyuhâ ellezine amenu	: Ey iman edenler,
İzâ nûdiye	: O zaman, nida, davet, çağırılma,
Li el salât	: Salât, bağlılık şuuru, Hakk'a bağlılık,
Min yevmi	: Gün, vakit, zaman, an, her an,
El cumuati	: Cem, toplama, birlik, bütünlük, tutan,
Fesav	: Acele edin, uyun, hemen koşun,
İla zikri Allah	: Anmak, Allah'ın zikrine,
Ve zerû	: Bırakın, terk edin,
El beya	: Alışveriş, alış satış, alıp vermek,
Zâlikum hayrun lekum	: İşte bu, daha hayırlı, sizin için,
İn kuntum talemûne	: Eğer, keşke, bilerseniz,

Meâli 1: "Ey iman edenler! Tüm varlığı nuruyla her an bir
birlik içinde tutanı anlamak için, Hakk'a bağlılık şuuruna da-
vet edildiğinizde, Allah'ın zikrine uyun ve alıp vermeyi bıra-
kın. Eğer bilerseniz, işte bu sizin için daha hayırlıdır."

Meâli 2: "Ey iman edenler! Her şeyin Allah ile birlik içinde
olduğunu anlamaya davet edildiğinizde, o davete uyun, Allah'ın
zikri üzere olun, kendinize varlık nisbet etmeyi terk edin. Eğer
bilerseniz, işte bu sizin için daha hayırlıdır."

10-

فَإِذَا قُضِيَتِ الصَّلَاةُ فَانْتَشِرُوا فِي الْأَرْضِ وَابْتَغُوا مِنْ
فَضْلِ اللَّهِ وَادْكُرُوا اللَّهَ كَثِيرًا لَّعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ

Fe izâ kudiyetis salâtu fenteşirû fil ardı vebtegû min fad-
lillâhi vezkurûllâhe kesîren leallekum tuflihûn

Fe izâ : O zaman, durumunda,

Kudiyeti	: Bitirmek, bütünleşme, tamamlamak, yapmak, ulaşmak,
El salât	: Salât, bağlılık şuurunda olmak, Hakk'a bağlılık,
Fe inteşirû fi el ardı	: Yayılın, dağılın, bakın, hareket edin, yeryüzüne,
Ve ibtegu	: Arayın, bakın, araştırın, anlamaya çalışın,
Min fadli Allah	: Lütuf, değer, fazilet, yaratılışın tüm incelikleri,
Ve uzkurû Allah	: Anmak, hatırlamak, zikir, Allah,
Kesiran	: Devamlı, çok, hep,
Lealle-kum	: Umulur ki, siz,
Tuhlifûne	: Kurtuluş, başarısınız, selamet, özü anlama,

Meâli 1: "Her an Hakk'a bağlı olduğunuzun şuuruna ulaştığınızda; artık yeryüzüne o şuurla bakın, o şuurla hareket edin ve tüm varlıktaki Allah'a ait olan değerleri anlamaya çalışın ve Allah'ı devamlı hatırlayın. Umulur ki siz başarısınız."

Meâli 2: "Her şeyin bir birlik içinde olduğunu gördüğünüzde, artık o şuurdan kopmayın, hep o şuurla hareket edin. Allah'a ait olan varlıktaki değerleri keşfetmeye çalışın. Allah'ı anlamaya çalışın. Umulur ki siz felâha erersiniz."

İşte Cuma gününün yâni Cuma-Cem makamının mânâsına erenler, yaşadıkları her günü Cuma-Cem bilirler, o şuurla yaşarlar.

Her varlığa o şuurla davranırlar.

Artık onlar varlığın sûretine bakmazlar, özüne bakarlar.

Tüm özlerin Hakk olduğunu bilirler.

Herkese Hakk nazarı ile bakarlar ve ona göre davranırlar.

Zâhir olan Hakk'tır, bâtın olan Halk'tır zevkiyle nazar ederler.

Nasıl ki Güneş çıktığında tüm yıldızlar görünmez olur.

Allah'ın zâtı gönüllerde öyle tecelli etmiştir ki, O'ndan gayrı bir şey görmezler.

Nasıl ki denizin dalgaları denizden ayrı değildir.

Deniz sakın dururken dalgası yoktur.

Fakat deniz hareketlenip dalgalanmaya başladığı zaman büyük dalgalar, hatta gemiler kadar büyük dalgalar meydana gelir.

Dalga denizden yukarı kabarınca, kendi aslı deniz olduğu halde dalga ismini alır.

Ama dalga denilen sadece onun sûretidir, şeklidir,

O sûretin aslı manası sudur ki, deniz denizdir.

Burada dalga ben denizim dese, denizim diyen bir dalga sûretinde görünmektedir.

Dalganın kendine has bir varlığı yoktur.

Değil deniz sadece deniz suyunun az bir miktarının sûretidir.

İşte sûret âlemi de aynen böyledir.

Her varlık Allah deryasının dalgasıdır ve asla Allah'tan ayrı değildir.

Kâinatta her şey yalnız bir sûretten ibarettir.

Asli varlıkları Allah'tır.

Nasıl ki su donduğunda buz ismini alır.

Ama eridiğinde aslı olan suya döner.

İşte her varlık da bir buz mîsâli gibidir, aslı Allah'tır.

İşte Cemin-Cumanın mânâsı budur.

Tüm âlem Allah'ın birliğini gösterir.

Tüm âlemde bir olan Allah'tır.

Allah her varlıkta tekliğini gösterir, yâni damla olduğunu gösterir.

Tüm varlıkta birliğini gösterir, yâni derya olduğunu gösterir.

İslâm makamına ermenin sırrı, Cem-Cuma makamında gizlidir

İnsan olmanın sırrı, Cem-Cuma makamında gizlidir.

Cem-Cuma makamına erenler, günlerini cem-birlik şuurıyla geçirirler.

Artık onların, başka günleri olmaz, onların her günü Cuma-Cemdir, yâni Cuma ertesi-Cumartesidir.

“Cem” sırrının yâni birlik hakikatinin mânâsına erseydi insanoğlu...

Hiç kimseye zarar verebilir miydi?

Hiç öldürür müydü?

Hiç öldürmeyi düşünür müydü?

Fitnelik, fesatlık aklına gelir miydi?

Dedikodu, gıybet aklına gelir miydi?

Zerre kadar zarar vermek aklına gelir miydi?

Gönlünde “Cuma-Cem” hakikatini hissetseydi:

Hiç senlik benlik kavgasına girer miydi?

Hiç öteki diye bakar mıydı?

Hiç kimseyi aldatabilir miydi?

Bilseydi, tüm varlığı nuruyla tutanı

Bilseydi, tüm varlıkta “Bir” olanı,

Bilseydi, tüm varlığın Hakk’a bağlı olduğunu,

Kendi vücûdundaki hücrelerin kendi bedenine bağlı olduğu gibi, âleme baksaydı, o şuura ulaşıyaydı,

Bilseydi, her varlıkta Allah’ın zikrinin olduğunu,

Hiç kibre, egoya düşer miydi?

Bedenler değil gönüller Cumaya uysaydı...

Yâni “Cem” olmanın mânâsına uysaydı...

Her gününü Cuma bilseydi...

Bir kimse bir kimsenin hakkına girer miydi hiç?
Bir kimse bir kimseye zarar verebilir miydi hiç?
Kimsenin yuvasını, düzenini yıkabilir miydi hiç?
Kimsenin malını çalabilir miydi hiç?
Saltanat peşinde koşabilir miydi hiç?
Bir makama gelmek için ezip geçebilir miydi hiç?
Dünya menfaatine düşüp birilerinin hakkını yiyebilir miydi hiç?

Başkasının çocukları ne olursa olsun, benim çocuklarım zengin olsun diyebilir miydi hiç?

Her gün şatafat, gösteriş içinde yaşayabilir miydi hiç?
Tıka basa yemek yiyebilir miydi hiç?
İlle de benim olmalı, ille de o makama geçmeliyim diyebilir miydi?

Eğer bilseydi emaneti ehline vermez miydi?
Eğer gönüller erişseydi Ceme:
Her varlığın birbiriyle kardeş olduğunu anlamaz mıydı?
Her varlığın Hakk'ın nûrunu taşıdığını bilmez miydi?
Her varlığı tutanın Hakk olduğunu hissetmez miydi?
Her bedende şah damarından yakın olan Allah hakikatine vasıl olmaz mıydı?

“Semme Vechullah” hakikatine ermez miydi?
Yeryüzüne baktığında hep “Cuma-Cem” hakikatiyle bakmaz mıydı?

Cem makamının mânâsına erişenler;
Birlik şuuruyla hareket ederler.
Her yerin sahibinin Allah olduğunu bilerek yaşarlar.
Senlik benlik kavgasına düşmezler.
Âl-i İmrân Sûresi 26: “Kul Allâhumme mâlikel mulki.”

Meâli: “De ki: Allah’ım sensin mülkün sahibi.”

“Malikü’l-Mülk” tüm mülkün sahibi demektir.

Zerreden küreye, her şeyin sahibi Allah’tır.

Mülkünde ortağı yoktur, kendinden başka Mâlik yoktur.

Bir atomun da sahibi O’dur, vücûdun sahibi de O’dur.

Mülk Sûresi 1: “Tebârekellezî bi yedihî mulku ve huve alâ kulli şeyin kadîr.”

Meâli: “O Zâtıyla yüce olandır, tüm kâinat O’nun yöneti-mindedir ve O bütün her şeydeki kudrettir.”

İnsanın vücûdu da bir mülktür, o mülkün sahibi de ancak ve ancak Allah’tır.

Allah mülküne tecellileri ile sahip olandır.

Ve Allah bunu her nefeste kuluna hatırlatır.

Nefesin sahibi de Allah’tır.

Tüm bedende ve tüm varlıkta zâkir olan Allah’tır.

İnsanın vücûdunda, her an olmakta olan işleyişin sahibi Allah’tır.

Vücûdun işleyişine “fiil”, fiilin sahibine “Fâil” denir.

Fâil olan Allah’tır.

Vücûddaki sıfatların sahibi Allah’tır.

Mevsûf olan Allah’tır.

Vücûdu tutan zât Allah’tır.

Allah, vücûd mülkünün sahibi olduğunu, fiiliyle, sıfatla-riyla, vücûdu tutan zâtıyla her an gösterir.

Tüm vücûdlar onun hâkimiyeti altındadır.

İşte, fiil, sıfat, Zât makamlarının mânâsına erenler, Cem-Cuma makamına ererler.

Cem-Cuma makamının-gününün mânâsına erenler, yaşam-larını bu şuurla geçirirler.

Vücûd mülkünün de, toprak mülkünden de, görünen görünmeyen her şeyin sahibinin Allah olduğunu bilerek yaşarlar.

Bilirler ki, kendi vücûdları da ve malım mülküm dediği şeylerin sahibi de Allah'tır.

İşte bu şuurda yaşamak, her gününü Cuma-Cem bilmektir, yâni Cuma ertesi bilmektir.

İşte Cumartesi-Cuma ertesi gününün anlamı, her gününü Cuma bilmektir.

Yâni Allah'ı bir bilmek, birlik şuuruyla yaşamını sürdürmektir.

Kur'ân'da geçen "Yevm-Eyyam" âyetlerinden bazı örnekler.

Câsiye Sûresi 14: "Eyyâme Allah."

Eyyâm kelimesi, günlerin dosdoğru akıp gitmesine de işaret eder.

Bunun için yol, doğruluk, güzellik, intizam anlamlarına da gelir.

Eyyâm; gün, günler, yol, akış, güzellik, intizam, dosdoğru,

Câsiye Sûresi 14: "Kul lillezîne âmenû yagfirû lillezîne lâ yercûne eyyâmallâhi li yecziye kavmen bi mâ kânû yeksibûn."

Kul li ellezine amenu	: De, söyle, de ki, iman eden kimseler, inanan,
Yagfirû li ellezine	: Mağfiret, lütuflarıyla temizleyen, tertemiz olma, kimseler,
Lâ yercûne	: Ümit kesmeyin, umutsuz,
Eyyame Allah	: Gün, yol, güzellik, doğruluk, intizam, Allah,
Li yecziye kavmen	: Karşılığı, ceza, kavim, insanlar, kimseler,
Bi mâ kanu yeksebune	: Onun, ne, oldu, kazanmak, edinmek,

Meâli: “İman eden kimselere de ki: Allah yolunda doğruluk, güzellik üzere olsunlar, umutsuz olmasınlar, lütuflarıyla temizlenen kimselerden olsunlar, kazandıkları şeylerin karşılığını veren kimselerden olsunlar.”

İbrâhîm Sûresi 5: “Ve zekkirhum bi eyyâm Allah.”

Meâli: “Onlar günlerini Allah’ı anlamak için geçirdiler.”

Kur’ân’da yevme kelimesi bazı yerlerde de şöyle geçer:

Mü’minûn Sûresi 100: “Yevmi yubasûn”

Beâs olma günü, dirilme günü, şuur günü, açığa çıkış günü, tecelli etme günü, gönlün diriliş günü.

Mü’minûn Sûresi 16: “Yevmel kıyâmeh”

Kıyam günü, ayağa kalkış günü, kayyum olana teslim olma günü, her varlığı kontrol edeni idrak etme günü, Allah’ta dirilme günü.

Hayy ve kayyum olan Allah’a teslim ve tevekkül günü.

Kâf Sûresi 42: “Yevmul hurûc”

Açığa çıkış günü, içten dışa çıkma günü, kendini gösterme günü, dışta olanın iç ile bağını görme günü.

Mü’min Sûresi 15: “Yevm el telâk”

Telak ki günü, anlayış günü, idrak etme günü, yakınlaşma günü, kendi varlığından ayrılıp Allah’ın ulviyetine yakınlaşma günü.

Sad Sûresi 16: “Yevmil hisâb”

Hesap günü, muhasebe günü, kıyaslama zamanı, ince ince hesaplama anı, ölüm zamanı, karşılığını ödeme günü,

Bakara Sûresi 8: “Yevmil âhiri”

Âhir günü, son gün, bir şeyin sonu, yeni bir şeyin başlangıcı, Allah’ın âhir esmasının tecellisi, ecel günü, öze dönüş günü, karışma günü, birleşme günü,

A’râf Sûresi 8: “Yevme izin”

Yetkili olanın yetkisini gösterdiği an, izin günü, yetkili olanın izlerini gösterdiği gün, işaretlerin belli olduğu gün, hükümlerin belli olduğu gün, yetkilerin tecelli ettiği gün,

A'râf Sûresi 163: "Yevme sebt"

Sebt günü, iş bırakma günü, fâil olana teslim olma günü, tüm işleyişin Allah'a ait olduğunu idrak günü, fiil fâil hakikatinin açığa çıktığı gün,

Abese Sûresi 34: "Yevme yefirru"

Firar günü, Allah'a firar etme günü, kendinden çıkıp Allah'a erişme günü, bâtıldan uzaklaşma günü, benlikten gururdan firar etme günü, ışığa erişme günü,

Ahkâf Sûresi 20: "Yevme yuradu"

Arz günü, sunum günü, açığa çıkarma günü, düzenleme günü, gösterme günü, iradenin tecelli günü,

Ahkâf Sûresi 20: "Yevme tuczevne"

Ceza günü, karşılığını bulma anı, iyiliğin ya da kötülüğün karşılığını bulma zamanı, yaptığı şeylerin karşılığını bulma zamanı, emeğinin karşılığını bulma vakti,

Ahkâf Sûresi 35: "Yevme yerevne"

Görme zamanı, anlama zamanı, bulma zamanı, görüp anlama zamanı, hakikate şahit olma zamanı,

Ahzâb Sûresi 44: "Yevme yelkavne"

Kavuşma zamanı, kuçaklaşma zamanı, ilkâ zamanı, dâhil olma zamanı, varıp sahibine gitme zamanı,

Ahzâb Sûresi 66: "Yevme tukallebu"

Kâlb zamanı, değişim zamanı, tekallub etme zamanı, bir idrakten bir idrake geçme zamanı, dönüşüm zamanı, değişim zamanı, tekâmül zamanı,

Âl-i İmrân Sûresi 30: "Yevme tecidu"

Yapma zamanı, karşılığın geldiği zaman, emek zamanı, ne yaparsan karşılığını görme zamanı,

Âl-i İmrân Sûresi 106: “Yevme tebyaddu”

Aklanma zamanı, temizlenme zamanı, beyazlaşma zamanı,

Ankebût Sûresi 55: “Yevme yagşâ” kaplama günü, kuşatma günü, sarılma günü,

Bakara Sûresi 281: “Yevmen turceûn”

Rücû günü, dönüş günü, aslına varış günü, karışma günü, bir olma günü, özünü anlama günü, varlığından geçme günü, deryaya karışma günü,

Burûc Sûresi 2: “Yevmil mev’ûd”

Vaat günü, gerçekleşme günü, sözün gerçekleştiği gün, oluşun tecelli ettiği an,

Sâd Sûresi 81: “Yevmil vakt”

Vakit günü, o zaman, günün geldiği zaman, beklenen zaman, ölüm zamanı, günün bir zamanı, belirlenen gün,

Saffat Sûresi 21: “Yevmil fasıl”

Ayrılma zamanı, yolların ayrılması, kısım kısım olma zamanı, yer edinme zamanı, bölüm, çözülme anı,

Saffat Sûresi 26: “Yevme musteslimûn”

İslâm makâmına erme zamanı, teslim olma zamanı, gönlüne İslâmın yerleşme zamanı, barışa huzura erme zamanı, Allah’a teslim olma zamanı,

Sebe Sûresi 40: “Yevme haşir-yahşuru”

Toplanma zamanı, cem etme zamanı, gönlün diriliş zamanı, birlik zamanı, her şeyi tutan Allah’a şahit olma zamanı, diriliğe erme zamanı,

Secde Sûresi 29: “Yevmel feth”

Fetih zamanı, hakikat kapılarını açma zamanı, cân şehrinin kapılarını açma zamanı, kendini fethetme zamanı, kendini

bilme zamanı, hakk ile bâtilı anlama zamanı, Fâtîha Sûresinin kapılarını açma zamanı, Kur'ân'ı fethetme zamanı, varlık kapılarını açıp öze erme zamanı, kendinde Allah'a şahit olma zamanı,

Şuarâ Sûresi 38: "Yevmin malûm"

Bilinen zaman, belli olduğu zaman, beklenen zaman, ke-sinkes gelecek zaman, olacak olanın olacağı zaman, açığa çıkış zamanı, Güneşin doğuş zamanı, Güneşin batış zamanı, ecel zamanı,

Şuarâ Sûresi 135: "Yevmin azîm"

Zamanın gücü, kararın gerçekleştiği zaman, kararlılık zamanı, güçlü olanın zamanı, kararlı olanın zamanı, azametini gösterdiği zaman, güçlü olanın gücünü gösterdiği zaman,

Şuarâ Sûresi 189: "Yevmiz zulleh"

Karanlık zamanı, gölge zamanı, gaflet zamanı, aslından kopma zamanı, benlikte kalma zamanı, cehalete düşme zamanı,

Şura Sûresi 7: "Yevmel cem"

Ceme erişme zamanı, birlik günü, cem etme günü, rûh günü, rûh makâmına erme günü, ten ile cânın bir olduğunu anlama günü, cân ile cân olma günü, Hakk ile Hakk olma günü, Hakk'a karışma günü, Hakk zâhir günü, Halk Hakk birliğinin zevkine erişme günü,

Tâ-Hâ Sûresi 59: "Yevmuz zînet"

Ziynet günü, değerlerle sarılı olduğunu anlama günü, Allah'ın lütûflarına erişme günü, makâmlara erişme günü, mânâlara erişme günü, Allah'ın hazinelerine erişme günü, nice sıralara erişme günü, merhamete erişme günü, aşk makâmına erişme günü, muhabbetullah makâmına erişme günü, aşk elbisesi giyme günü, İslâm elbisesi giyme günü,

Tâ-Hâ Sûresi 126: "Yevme tunsâ"

Unutma günü, kendinden geçme günü, hakikatlerin unutulduğu an,

En'âm Sûresi 73: "Yevme yunfehu"

Nef günü, nefes günü, üfürölme günü, nefesin sahibinin günü, rûhun üfleniş anı,

En'âm Sûresi 141: "Yevme hasâd"

Hasat günü, karşılığını bulma günü, verimlilik günü,

Enbiyâ Sûresi 104: "Yevme natvi"

Dürölme günü, döndürölme günü, yaprakların dürülmesi, evrilmesi, dönüştürölmesi günü

Enfâl Sûresi 41: "Yevmel furkân"

Fark etme günü, bedenlerin ardını görme günü, Halk'ta Hakk'ı fark etme günü, furkâna erişme günü, hak ile bâtılı fark etme günü,

Furkân Sûresi 14: "Yevme subûr"

Yıkım günü, tahrib günü, bozma günü, ayırma günü,

Furkân Sûresi 25: "Yevme teşakkak"

Ayrılma günü, hakikatin açığa çıktığı gün, yarılma günü, açılma günü, yaratılan her varlığın yaratılış fıtratına göre yolunun belirlendiği gün,

Fussilet Sûresi 47: "Yevme nidâ"

Seslenme günü, nidâ günü, duyurma günü, çağırma günü,

Hacc Sûresi 55: "Yevmin akîm"

Akış günü, arınma günü, verimliliğin bittiği gün, kısırlaşma günü, temizlenme günü,

Hadîd Sûresi 12: "Yevme cennet"

Cennet günü, huzur anı, cemâle kavuşma anı,

Hûd Sûresi 3: "Yevmin kebîr"

Büyük gün, ekber olanın kendini gösterdiği an, beklenen gün, sonuç günü,

Hûd Sûresi 26: "Yevmin elîm"

Sıkıntı ânı, acı çekme ânı, azap günü, eziyet çekme zamanı,
Hûd Sûresi 77: “Yevmun asîb”

Asabiyet ânı, kızgınlık ânı, öfke ânı, zorluluk ânı, meşakkat zamanı, kritik zaman,

Hûd Sûresi 84: “Yevmin muhîr”

Kuşatılma zamanı, ihâta edilme ânı, her yeri kuşatana şahit olma günü, sarılma ânı,

Hûd Sûresi 103: “Yevmun meşhûd”

Şahit olma zamanı, şuhud etme zamanı, her yerde Hakk'ı görme zamanı, şâhitlik makâmı,

İbrâhîm Sûresi 18: “Yevmin âsîf”

Fırtına zamanı, rüzgâr zamanı, esme zamanı, mânânın rüzgârına kapılma zamanı,

İbrâhîm Sûresi 42: “Yevmin teşhas”

Teşhis zamanı, ilmi ispat zamanı, tanıma zamanı, delillerle görme zamanı, ilmi gerçeğe erişme günü,

İnsân Sûresi 10: “Yevmen abûse”

Abes görme ânı, gaflet ânı, bunalım, huzursuz, gereksiz şeylerle uğraşarak vakit kaybetme zamanı,

İnsan Sûresi 27: “Yevmen sekîlâ”

Müşkül duruma düşme ânı, sıkıntılar içinde olma ânı, zor, çetin, zor durumda olma zamanı,

Kâf Sûresi 22: “Yevme hadîd”

Hududları belirleme zamanı, sınır koyma zamanı, ölçülü davranma zamanı, güçlü, keskin, sağlam durma ânı,

Kâf Sûresi 34: “Yevmul hulûd”

Sonsuzluk sırrına erme zamanı, sonsuzluğun kapısını açma zamanı, devamlılık zamanı, ebedi olanı anlama zamanı, kararlılık zamanı,

Kâf Sûresi 42: “Yevme yesmeûn”

İşitme zamanı, anlama zamanı, duyma zamanı, varlığın özünden gelen seslenişi duyma zamanı, seslenenin sesini işitme ânı,

Kâlem Sûresi 42: “Yevme yukşefu”

Keşif zamanı, ortaya çıkma zamanı, ilmi görüş zamanı, hikmetine erme zamanı, görme zamanı, derinliğine erişme zamanı,

Yûsuf Sûresi 92: “Yevm yagfir”

Mağfiret zamanı, bağışlanma zamanı, temizlenme zamanı, korunma zamanı,

Yûnus Sûresi 92: “Yevme naci-necat”

Necat bulma zamanı, aydınlanma zamanı, kurtuluş zamanı, ışığa erişme zamanı,

Yâ-Sîn Sûresi 65: “Yevme hatem”

Kapanma zamanı, bitiş zamanı, mühür ânı, hatim anı, bitirme zamanı,

Kıyâme Sûresi 6: “Yeselu eyyâne yevmul kıyâme.”

Yeselu : Sormak, aramak, araştırmak, sorar,
Eyyane : Ne zaman, nasıl, ne,
Bi yevmi : Gün, zaman, her an, gelip geçen zaman, son günü,
El kıyâme : Diri olan, diriliş, ayakta tutan, canlanmak, yaşam,

Meâli: “Yaşamının sonuna kadar hakikatlerin ne olduğunu sorup araştırmalı.”

Kıyâme Sûresi 10: “Yekûlul insânu yevme izin eynel mefer.”

Yekûlu el insane : Der, söyler, diyecek, insan,
Yevme izin : Gün, vakit, zaman, her an, her an yetkili olan,
Eyne : Nerede, nereye, neresi, zaman, an,
El meferru : Kaçış yeri, terk etmek, gidecek yer, firar,

Meâli: “İnsan her an her şeyde yetkili olanı anladığında, başka gidecek yer yok, der.”

Kıyâme Sûresi 12: “İlâ rabbike yevme izinil mustekar.”

İlâ rabbi-ke : Ancak, sadece, Rabbin, sen,
Yevme izin : Gün, vakit, zaman, her an, yetkili olan, her
zaman,
El mustekarru : Yerleşilecek yer, varılacak, makâm, karar
kılınacak yer, sağlam,

Meâli: “Karar kılınacak yer, her an her şeyde yetkili olan
Rabbindir ancak.”

Kıyâme Sûresi:

- 1- Şüphesiz, yaşamınızın sonu gelecektir.
- 2- Şüphesiz, kendini anlamaya çalışan insan hakikatlere ulaşacaktır.
- 3- İnsan, o bedenindeki kemiklerini bir arada tutanın Biz olmadığını mı sanıyor?
- 4- Bilakis onun parmak uçlarını bile düzenlememiz kudretimizin işaretidir.
- 5- Doğrusu insanın hâli öncelikle fenalarda kalmaya isteklidir.
- 6- Yaşamının sonuna kadar hakikatlerin ne olduğunu sorup araştırmalı.
- 7- Böylece varlığın hakikatini her yönüyle görüp anladığında, hayrette kalakalır.
- 8- Sıfatlar Zâtında kaybolur.
- 9- Zâtı ve sıfatları bir bütünlük içindedir.
- 10- İnsan her an her şeyde yetkili olanı anladığında, başka gidecek yer yok, der.
- 11- Hayır, O’ndan başka sığınacak yer yoktur.
- 12- Karar kılınacak yer, her an her şeyde yetkili olan Rabbindir ancak.

13- İnsan her zaman hakikatlerle bilgilenmeli, önceki ve sonraki şeyleri düşünmeli.

14- Doğrusu insan kendini tanıyabilecek bir yetenektir.

15- Veleve ki o mazeretlerini bıraksın.

16- Dilini tutsun, o hakikatleri sabırla dinlesin, konuşmak için acele etmesin.

17- Muhakkak ki O bir olan ve her varlıktan her an okuyan Biziz.

18- O okuduğumuza ulaştığında, artık o okunanı dikkatlice takip etsin.

İnsan, zamanını hakikatleri anlamakla geçirmelidir.

Boş şeylerle uğraşmamalıdır.

Her varlıktan sunulan nice sırlara gönlünü açmalıdır.

Zamanın kıymetini çok iyi bilmelidir.

Ona verilen ömrün kıymetini bilmeli, kaygılardan, karamsarlıklardan çabuk dönmeli ve ilim üzere olmalıdır.

İşte yevm kelimesi, zaman ile alâkalıdır.

Zaman ise varlık ile alâkalıdır.

Varlık, açığa çıktığı an onun zaman dilimi başlar.

Varlığın da zamanın da mâliki- sahibi Allah'tır.

Kur'ân'da yaklaşık 400 defa geçen yevm kelimesini çok iyi anlamalıyız.

Yevm'e- zamana tâbi olmalı, o akışta nice ortaya çıkışa şahit olmalıyız.

Duygularımızın, düşüncelerimizin, eylemlerimizin de ortaya çıkış ânı vardır.

Bunu çok iyi analiz etmeliyiz.

Rahmânî doğuşlara tutunmalıyız, o ânı yakalamalı ve o ânın akışına tâbi olmalıyız.

Zulmani doğuş anını da yakalamalı ve ona engel olmalıyız.
İşte “Yevm” âyeti çok iyi idrak edilmelidir.

Zaman, gün, vakit, ân, akıp giden zaman, belirlenmiş zaman “Yevm” kelimesi ile bağlantılıdır.

Her şeyin bir zamanı vardır.

Ortaya çıkacak olan varlığın bir zamanı vardır.

Mesela bir tohumdan filizin çıkış zamanı vardır, filizden yaprakların bir çıkış zamanı vardır, adım adım çiçekten tohumla giden sürecin her bir ânının zamanı vardır.

İnsanın dünya geliş zamanı, yaşam zamanı, ölüm zamanı, ölüm sonrası zamanı vardır.

Onun için “yevm-zaman-gün-ân-vakit” akışını çok iyi anlamalıyız.

O akıştaki tecellileri, hikmetleri çok iyi anlamalıyız.

Meryem Sûresi 15: “Ve selâmun aleyhi yevme vulide ve yevme yemûtu ve yevme yubasu hayâ.”

Meâli: “Zamanını tertemiz bir halde, ölünceye kadar barış ve huzur üzere geçirdi ve her an ortaya çıkan her şeyin Hayy olandan geldiğini anladı.”

Bu âyette yevm-zaman âyeti üç defa geçer.

İnsan zamanını hep hakikatleri anlamak üzere geçirmelidir.

Dosdoğru hareket etmelidir.

Fenalardan sakınmalıdır.

Takva üzere olmalıdır, yâni benlikten sakınmalı, Allah’a ortak koşmamalıdır.

Ve her an Tevhîd şuuruyla yaşmalıdır.

Bakara Sûresi 203: “Vezkurûllâhe fî eyyâmîn madûdât fe men teaccele fî yevmeyni fe lâ isme aleyhi ve men teahhara fe lâ isme aleyhi li menittekkâ vettekûllâhe ve âlemû ennekum ileyhi tuhşerûn.”

Meâli: “Allah’ı anlayın, anın. Vaktinizi doğruluk içinde, hakikatleri anlama içinde geçirin. Hakikatleri anlamada günlerini gayret içinde geçiren kimse vardır, artık ona bir vebal yoktur ve kimi de tehir eder durur. Fenalardan sakınma içinde olan kimselerin üzerlerinde bir vebal yoktur. Artık fenalardan sakının, Allah’a ortak koşmayın ve hepinizin O’nun birliği içinde olduğunuzu bilin.”

DÖRT MEVSİM SIRRI

Mevsimler; İlkbahar, Yaz, Sonbahar, Kıştır.

İlkbahar, 21 Mart-21 Haziran.

Yaz, 22 Haziran-22 Eylül.

Sonbahar, 23 Eylül-21 Aralık.

Kış, 22 Aralık-20 Mart, ayları arasındadır.

Her bir mevsimin insanın üzerinde etkileri vardır.

Her mevsimin ısı şartları, çevre şartları farklıdır.

Isıların ve çevrenin farklılığı, insanın bedeninin çevreye uyumu ve bedenin yaşayabilmesi için çok önemlidir.

İLKBAHAR MEVSİMİ

İlkbahar; doğustur, tecellidir, yaşamın oluş sırrıdır.

Özde olanın açığa çıkışıdır.

Rahîmiyetten, rahmâniyete olan yürüyüştür.

Allah'ın kendinden olan halkiyetidir.

21 Mart-21 Haziran ayları arasına ilkbahar denilmiştir.

İlkbahar ayına şöyle bakabiliriz.

Hakikat yolunda talebenin, ilkbaharı, yazı, sonbaharı, kışı vardır.

İlkbahar, doğanın yeşermeye başlama ayıdır.

Bir Mürşidi Kâminden alınan ilmî bilgilerle, gönüller irfanıyete kapılar açar.

Yâni ölü gönül dirilmeye, yeşermeye başlar.

Hakikat yolunda talebenin, insan makamına ilerleme yolculuğunu, doğanın yeşermesine benzetebiliriz.

Nasıl ki ağaçlar çiçek açar, meyveye kadar olan bir yolculuğa başlar.

Nasıl ki karpuz, kavun, bamya, börülce gibi tohumlar bu aylarda ekilir ve meyveye kadar bir yolculuk başlar.

İşte bu aylarda talebenin gönlüne ekilen bilgiler, yavaş yavaş yeşermeye ölü gönül dirilmeye başlar.

Talebe irfaniyet yolculuğunda yavaş yavaş hakikatlere erişir ve insan makamına erme yolculuğu başlar.

Talebenin meyve vermesi, Kâmil insan olmasıdır.

İlkbaharda havalar yavaş yavaş ısınmaya başlar.

Ağaçlar çiçek açmaya başlar.

İçte olan dışarı çıkmaya başlar.

Tomurcuklanma başlar.

Kâf Sûresi 42: “Yevmul hurûc.” Bu âyet ilkbaharın ayeti olarak görülebilir.

“Açığa çıkış günü, içten dışa çıkma günü, kendini gösterme günü, dışta olanın iç ile bağını görme günü.”

İlkbaharda karlar erimeye başlar, yağış bol olur.

Dereeler akmaya, akan sular denize koşmaya başlar.

Tüm bunlar talebe açısından şöyle değerlendirilebilir.

Havaların ısınması; gönüllerin hakikat yolunda ısınması, ilginin artması, arayışın samimi olması, ilâhî aşkın yavaş yavaş kendini göstermesi olarak düşünülebilir.

Karların erimesi; gönül kapılarının yavaş yavaş açılması, gönlün ilme akışı, gönüllerin hakikatleri hissedışı, gönül top-
rağının yavaş yavaş hazırlanması olarak değerlendirilebilir.

Yağışın bol olması, yavaş yavaş rahmet duygularının filizlenmesi, gönüllerin ilimle yıkanması, nice gönül kirliliğinden kurtulmak, gafletten uyanmak olarak değerlendirilebilir.

Yağmurlarla, karların erimesi ile başlayan nehirlerin akışı, ilmi bir tefekkürle hakikatlere erişilmesi, yolculuğun Hakk'a oluşu, varlığın geldiği öze olan yolculuk olarak değerlendirilebilir.

Ağaçların çiçek açması, gönüllerde hakikatlerin yeşermesi, ârifliğe adım atış, tüm varlıkta Allah'ın tecellilerine şahit olmak olarak değerlendirilebilir.

İlkbahar gönüllerin uyanışı olarak bakılabilir.

Yâni gönüllerin baharı olarak bakılabilir.

Baharda açan çiçeklere, nice hakikatlerin gün yüzüne çıkması olarak bakılabilir.

Yeşil renk, hakikatlerin rengidir.

Bu mevsimde görülen, toplum arasında kırkikindi yağışları adı verilen sağanak yağışlar yağmaya başlar.

Kırkikindi yağmurlarına, dört kapı kırk makam sırrı olarak bakılabilir.

Dört kapı, Hazreti İbrâhîm'in düzenlediği fenâ makamlarındaki 4 makamdır.

Bunlar; Zikrullah, Fiillullah, Sıfatullah, Zâtullah'tır.

Bu dört kapıdan geçen, bu dört kapının mânâsıyla lütuflanan, Allah'ın ulviyetine kapı açacaktır.

Bu dört makamın, makama ait şuhûdları, sunuları, sıfatları, rabıtası; kırk makama, kırk hakikate kapı açar.

İlm-i Tevhîd yolunda talebe dört kapıdan geçerek, kırk makamın sırrına erer.

Bunlar fenâ, beka makamları: 2

Fenâ makamlarının “Zikrullah, Fiillullah, Sıfatullah, Zâtullah” makamları: 4

Fenâ makamlarında şuhûd, sünûnları: 24

Allah’ın sıfatları: 7

Sıfatlar: “Hayat- İlim- İrade- Semi- Basar- Kudret- Kelâm.”

Bekâ mertebeleri, “Makam-ı Cem, Hazretül Cem, Cemül Cem”: 3

Toplam 40 makam yapar.

İşte talebe 4 kapıdan geçerek, 40 makamın mânâsına erer ve Allah’ın ulviyetine gark olur.

Ayrıca 40 makam şöyle de değerlendirilebilir.

Arapçada aşr 10 demek olsa da, aynı zamanda tamam olmak, tamamlanmak demektir.

1’den 9’a kadar olan rakamların birleşimine, 10 denilmiştir.

10 rakamı, ilk 9 sayının birleşimidir, On olmasıdır, tamam olmasıdır.

İşte buna “Aşr” denilir.

Yâni; On etmek, tamamlanmak, tamamlamak, birleşmek, tamam olmak, bütünleşmek, kemâlâta erişmek.

“Zikrullah, Fiillullah, Sıfatullah, Zâtullah” 4 kapıdır.

Her birini anlayan, mânâsına eren, o makamda aşr’a yâni o makamın rûhuna erişmiştir.

Yâni o makamı anlamayı tamamlamıştır.

Her bir makamda bir aşr vardır, yâni 10 vardır, yâni tamamlanması, anlaşılması gereken mânâ vardır.

Her bir kapıdan geçilerek, “Zikrullah, Fiillullah, Sıfatullah, Zâtullah” makamlarının idrakine varılır.

“Zikrullah” makamında, bu makamın mânâsına eren, bu makamı anlamayı tamamlamıştır.

Yâni aşr etmiştir.

4 kapıdan geçen 4 aşr'a kapı açar, yâni 40'a erişir.

İşte 4 kapıdan geçilerek, 4 makamı anlamayı tamamlayan 4 aşr'a yâni 40'lara karışmıştır.

4 kapı 40 makam sözünü böyle de anlayabiliriz.

İşte ilkbahar sırrı, Allah'ın ulviyetinden olan doğuşun sırrıdır.

Doğuş, rûhdan gelen üflenişle olur.

Allah, rûhumdan üfledim âyetiyle varoluşun hakikatini sunar.

İsâ'nın ölüleri diriltmesi sırrı budur.

İsâ'dan maksat Allah'ın ruhudur.

Kur'ân'da Âdem ve İsâ'nın durumu aynı makamda belirtilmiştir.

Âl-i İmrân Sûresi 59: "İnne mesele İsâ indallâhi ke meseli Âdem halakahu."

Meâli: "Muhakkak ki Allah'ın katında İsâ'nın durumu, Âdem'in durumu gibidir."

İşte İsâ ve Âdem makamı, Allah'ın rûhuna işaret eder.

Her varlık Allah'ın rûhundan gelir.

Rûhun üflenışı, içten dışa açığa çıkışın sırrıdır.

Rûhda ne varsa açığa o çıkacaktır.

İsâ'nın ölüyü diriltme hakikati budur.

Ölü, tohumun içinde olan ağacın ölü mesabesinde duruşudur.

İsâ ve Âdem boyutu, rûh makamının boyutudur.

Rûhdan olan üfleniş, Âdem'in beşeri elbise giymeye hazırlanış üflenışidir.

Hazreti İsâ arkadaşlarına, rûhdan gelen üflenişle olan doğuşu anlattı.

Bu Kur'ân'da belirtilmiştir.

Maide Sûresi 110: “İz kâlellâhu yâ îsebine meryemezkur
nimetî aleyke ve alâ vâlidetike iz eyyedtuke bi rûhil kudusi
tukellimun nâse fîl mehdi ve kehl ve iz allemtukel kitâbe vel
hikmete vet tevrâte vel incîl ve iz tahluku minet tîni ke heye-
tit tayri bi iznî fe tenfuhu fîhâ fe tekûnu tayran bi iznî ve tub-
riul ekmehe vel ebrasa bi iznî, ve iz tuhricul mevtâ bi iznî, ve
iz kefeftu benî isrâîle anke iz citehum bil beyyinâti fe kâlel-
lezîne keferû minhum in hâzâ illâ sihrun mubîn.”

İz kâle Allah	: Demişti, bildirmişti, Allah
Ya İsâ ibn meryeme	: Ey Meryem oğlu İsâ,
Uzkuur nimeti aleyke	: Nîmetimi hatırla, an, anla, senin üzerindeki,
Ve alâ valideti-ke	: Annenin üzerinde,
İz eyyedtu-ke	: O zaman, destek, onay, güç, kuvvet, sen,
Bi rûhi el kudusi	: Kutsal, rûh, tertemiz, bereket,
Tukellimu en nâse	: İnsanlarla konuşuyorsun, doğuş, beşik, yatak, yaygı,
Fî el mehd	: Doğuş, beşik, yayıp döşemek, yatak, hazırlanmak,
Ve kehlen	: Kemalat, erkek, mert, yetişkin iken,
Ve iz allemtu-ke el kitab	: Sana öğretmiştim, bildirdik, kitab, hakikatler,
Ve el hikmete	: Hikmet, varlığın yaratılışının bilgileri, düşünceleri,
Ve el tevrâte	: Yasalar, hüküm, öğreti, hükümler,
Ve İncil	: Müjde, rûhun açığa çıkması, huzur veren bilgi,
Ve iz tahluku	: Oluşturmak, yapmıştın, halkiyet,
Min el tin	: Özümnden, toprak,
Ke heyeti	: Gibi, vücûd, heykel, sûret,
El tayr bi izn	: Kuş, uçmak, yücelik, yetkili, ruhsat,

Fe tenfuhu fiha	: Sonra, uçurmak, üflemek, onun içinde,
Fe tekûnu tayran	: Sonra, böylece, olmak, kuş, uçmak, yücelik,
Bi izn	: Yetkili, ruhsat,
Ve tubriu el ekmehe	: Aklamak, temize çıkarmak, boş, kör, göremeyen,
Ve el ebrasa	: Alaca tenli, lekeli, baras, vücûdu kendine nisbet eden,
Bi izni	: Yetkili, izin, sorumlu,
Ve iz tuhricu	: Çıkarıyordun, açığa çıkarmak,
El mevt	: Nutfe, öz, ölü, idraksiz, ölü gibi,
Bi izn	: Yetkili, sorumlu, tüm varlığın işleyişinde yetkili,
Ve iz kefeftu	: O zaman, sıkıntı, savmıştım,
Beni İsrail anke	: İsrail oğulları, Yâkûb'un oğulları, senden,
İz cite-hum	: Sundun, anlattın, getirdin, onlar,
Bi el beyyinât	: Apaçık deliller, açıklamalar,
Fe kâle ellezine keferû	: O zaman dedi, hakikatleri görmemezlikten gelip örten,
Minhum in hâzâ	: Onlardan, bu ancak sadece,
İllâ sihrun mubînun	: Apaçık bir sihir, aldatma,

Meâli: “Allah bildirdi: Ey Meryem oğlu İsâ! Senin üzerindeki ve annenin üzerindeki nimetlerimi anla. Sendeki kuvvet tertemiz Rûhumuzdur. Sen insanlarla doğuş hakkında ve kemalât hakkında konuşuyordun. Sana; kitabın hakikatlerini, hikmeti, yasaları ve huzur veren bilgileri bildirdik. Sen; varoluşun Özümden olduğunu, sonra da o vücûdlardaki yüceliğin Bizim yetkimiz olduğunu anlatıyordun. Onların içine üfleyeni, sonra bir yücelik içinde ortaya çıkışın hep Bizim yetkimiz olduğunu anlatıyordun. Hakikatleri görmeyenlere gerçekleri tertemiz gösteriyordun. Cehalet kirliliğiyle vücûdları kendine

nisbet edenlere; o vücûdları tutmada Bizim yetkili olduğumuzu, tüm varlığın Özümden açığa çıktığını, tüm varlığın işleyişinde yetkili olduğumuzu anlatıyordun. Sen; İsrailoğullarına hakikatlerimizi apaçık delillerle anlattığında, senden uzak durmuşlar, sonra da onlardan hakikatleri görmemezlikten gelip örtenler, bu apaçık bir aldatmadır demişlerdi.”

İşte bu âyette ilkbaharın sırrı olan doğuş bildirilir.

Hazreti İsâ, varoluşun, rûhdan gelen bir üflenmeyle başladığını bildirmiştir.

İşte ilkbahar ayının sırrı budur.

Doğanın yeşillenmesi, rûhdan gelen üflenme sırrıdır.

Tohumu düşünelim, orada ağaç tohumun rûhunda ölü mesabesinde.

Yâni sükûn durumundadır.

Bir gün gelir tohumun rûhunda olan üflenmeyle, tohumun özü hareketlenir ve tohumdan filiz açığa çıkar.

İşte ilkbaharda doğanın yeşillenmesi, içten dışa olan akışın boyutudur.

İç, enfüs boyutudur.

Yâni rûh boyutudur.

Âfâk, dış boyuttur.

Yâni beşeri âlemdir.

Enfüs iç âlemdir.

Âfâk dış âlemdir.

Enfüs tohumun özüdür, âfâk tohumdan açığa çıkan ağaçtır.

Enfüsten âfâka olan akış, varlığın açığa çıkış yolculuğudur.

İşte ilkbaharda doğanın yeşillenmesi, içten dışa olan bir akıştır.

Enfüste ne var ise açığa o çıkacaktır.

Tohumun özündeki henüz açığa çıkmamış ağacı düşünelim.
İşte o ağaç, tohumun özünde yâni tohumun enfüsünde nurânî bir boyutta durur.

Ne zaman oradan bir üfleniş olur.

Ki o üflenişe rûhun üflenışı denilir.

O üflenişle ağaç açığa çıkmaya başlar.

O rûhun üfleniş zamanı geldiğinde, ağaca ait olan kök, filiz, dal, gövde, yapraklar, çiçekler, meyveler bir bir açığa çıkar.

İşte rûhun içinde ağaca ait nice âlemler vardır, bu âlemler bir bir kendini gösterir.

Açığa çıkan ağacın, matematiksel, fiziksel, kimyasal, biyolojik nice sırları, zamanı gelince rûhun üflenışıyle bir bir açığa çıkar.

Enfüsten âfâka olan çıkış, enfüste olanın kendini göstermesidir.

Tohumun içinde olan ağaç, gün gelir bir üflenişle başlayan tecelli ile açığa çıkışa başlar ve adım adım meyveye kadar gider.

Kendini gösteren beşeri âlemin içinde de görünmeyen nice âlem vardır.

Zahirde görünen her şey rûhun üflenışıyle açığa çıkar.

Açığa çıkan her şeyde ruh üflenmeye devam eder.

Çünkü enfüsten âfâka çıkış her an devam eder.

Fussilet Sûresi 53: "Fi el âfâk ve fî el enfusihim."

Meâli 1: "Enfüsün içinde olan, âfâkın içinde olacaktır."

Meâli 2: "Enfüste ne varsa âfâka o çıkacaktır."

Enfüs Allah'ın evvel boyutudur.

Âfâk, Allah'ın zâhir boyutudur.

Hadîd Sûresi 3: "Hû el evvel, Hû el zâhir."

İşte ilkbaharda nasıl ki doğa canlanıyorsa, insanın gönlü de hakikatlerle canlanır.

Allah'ı bilmeyen gönül ölü gönüldür.

İlkbahar mevsiminde doğa nasıl yeşilleniyoorsa, ağaclar çiçek açıyorsa, hakikat yolunda ölü olan gönüller de yavaş yavaş dirilmeye başlar.

Bir Mürşid-i Kâminden alınan eğitimle, gönüllerin ilkbaharı başlar.

İşte ilkbahar sırrı, insan olma yolculuğunun başlamasıdır.

Gönüllerde hakikatlerin tecelli edişidir.

Ölü gönüllerin dirilişidir.

Hakikatlerin yavaş yavaş bilinmesidir.

YAZ MEVSİMİ

Yaz ayları, 22 Haziran-22 Eylül arasındaki aylardır.

İlkbahar sonrası havaların iyice ısındığı aydır.

Bu ısınma, makamlarda ilerleyiş sonrası gönüllerdeki aşkın güçlenmesine işaret sayılabilir.

Gönüller ısındıkça Hakk'a rabita güçlenir.

Gönüller ısındıkça ilâhi aşkın derecesi artar.

Ve ilâhi aşk kişiyi kendinden geçirir, Allah'ta fâni eyler.

Buzlar, karlar, yazın sıcaklık arttıkça erir.

İşte bu erime hakikatte kişinin varlığından geçmesine işarettir.

Bedeni buz kalıbı gibi düşünelim.

Buz eridiği zaman, aslı olan suya dönüşür.

İşte kişinin varlığından geçmesinin yolu, yâni aslının Allah olduğunu anlamının yolu, gönüllerin ilâhi aşkla buluşması sonucudur.

Yaz ayını aşk duygusunun arttığı ay olarak görebiliriz.

Nasıl ki yazın sıcaklığından kan dolaşımı hızlanır, hormon salgısı artar ve aşk duygusu kendini gösterir.

İşte yaz ayında artan hava sıcaklığı, kişinin gönlünde ilâhi aşkın derecesinin artması olarak işaret edilmiştir.

Aşk duygusu, tüm bedeni alır, bir ateşe atıverir.

Aşk ateşi, bir Cânandan gelir yakıverir.

Tekrar O Cânana bağlayıverir.

Elsiz, ayaksız, bedensiz bırakıverir.

Tüm duyguları, düşünceleri aşk duygusuna bağlayıverir.

Başka bir şey düşünmez ediverir.

Beden bir Cânanda eriyiverir.

Tüm beden Aşka secde ediverir.

O secdeden asla kalkmaz, secdede kalıverir.

Beden bir gönüle hapsolüverir.

Gönül illâ Aşk, illâ Aşk diye haykırıverir.

Bir Cânan tüm âlemi sarıverir.

O'ndan gayrı bilinmez, her yerden O görünüverir.

Aşk duygusu tertemizdir, saftır, kirlilik barındırmaz.

Aşk gönüllerde çağlayan ırmak olur, her yere akıverir.

Aşk gönülde Güneş olur, ışığı her yeri sarıverir.

Gözler Aşkın nûruyla kamaşır, başka şey görmez oluverir.

Gönül Aşktan gayrı bir şey bilmez oluverir.

Aşkı taşıyan melekler bile, bu duyguyu taşıyamamış.

O duygu ancak insana bahşedilmiş.

O ulvî duyguyu ancak gönül taşıyıverir.

Nice ulvî zevkler geliverir.

Nice güzellikler yeşeriverir.

İllâ Aşk, illâ Aşk diyen gönül kendinden geçiverir.

İllâ Sen, illâ Sen diye inleyiverir.
O ulvî duygu her yeri sarıverir.
Bir Cânana kul ediverir.
İşte yaz ayı aşkın zirve yaptığı aydır.
Aşkın derecesi arttıkça, Allah'a olan teslimiyet güçlü olur.
Gönül aşkla ısındıkça, teslimiyet, sadakat güçlü olur.
Aşk, Allah'ın ilk tecellisidir.
Âlemin ilk nûrudur.
Varlığın açığa çıkış sebebidir.
Aşk, nûr boyutunda cân bulur.
Cân aşkla beden bulur.
Beden aşkla yaşam bulur.
Beden gün gelir fâni olur.
Ama aşk her an bâkidir.
Aşk yerlere göklere sığmaz.
Aşk ehlinin gönlüne sığar.
Aşk ehlinin kâlbi, illa aşk, illa aşk diye atar.
Aşk makamı nûr makamıdır.
Nûr makamına erişenler, nûr-u aşk ile boyanırlar.
Aşkın nûruna erişenler, gerçek aşka erenlerdir.
Ehl-i aşk, aşkın nûruyla nûrlananlardır.
Aşk bedeni esir alan, götürüp cânâ secde ettiren bir nûrdur.
Aşk, Allah'ın kendine ait bir ulviyettir.
Yunus Emre ne güzel söylemiş.
"Aşkın aldı benden beni"
Aşk Allah'ın nûruna ait bir ışıktır.
O ışığa kapılan, aşk ile görür, aşk ile duyar, aşk ile yürür.
Allah'ın aşkı, kişiyi kendinden geçirir.

Aşk-ı ilâhiyeye erenler, âşıklardır.
Cennet âşıkların kâlbidir.
Cennet ehl-i âşıkların yeridir.
Cennet ehl-i aşığa secde eder.
Hazreti Muhammed ne güzel söylemiş.
“Allah aşkı ilk yarattı.
Aşk ile âlemi donattı.
O aşk ile sevenler
Yerleri gökleri titretti.”
Aşkın nûruyla buluşan gönül, tüm bedeni bir gönüle çevirir.
O gönül aşkın gözü olur, her an her yerde sevdiğini görür.
Aşk dünyalık her şeyi yıkar geçer.
Gururu, kibri, benliği kül eyler.
Ben demeyi bıraktırır, illâ Sen dedirtir.
İsâ makamı Sevgi makamıdır.
Muhammed makamı Aşk makamıdır.
Muhammedî nûra erişen gönül, gerçek aşkı tadar, aşk ehli olur.
Ârif her varlıkta Allah’ın tecellilerini, tecellilerindeki güzelliğini görür.
Aşk ehli, o güzelliklerin geldiği nûru görür.
Yaz ayında zirve yapan aşk, kişiyi kendinden geçirir, fenâ-
fillah makamına erıştırir.
Yaz ayında, buğday, arpa, yulaf, mısır gibi tahıllar toplanır.
Bunu şöyle değerlendirebiliriz.
Gönülde ilâhi aşkın harareti arttıkça, bir tefekkür içinde,
nice hakikatler tahsil edilir.
Yâni hakikat yolunda tefekkürle nice ilmî hasat elde edilir.

Ve nice hakikatler nasip olur.

Yazın sıcaklıkta bol su içmeyi şöyle değerlendirebiliriz.

Su ilmi tutar, yazın bol su içmek, ilimden beslenmeye işaret eder.

Talebe ilimden hiç ayrılmadan hakikatleri anlamaya çalışmalıdır.

Yazın bedenın terlemesi, bedendeki toksinlerin atılmasıdır.

Yâni ilâhi aşka düşen gönül, gaflete düştüğünü anlar ve bu gaflet zehrinden kurtulmak için temizlenme içinde olur.

Yaz ayında ayrıca yavaş yavaş kalın elbiseler çıkarılır, ince elbiseler giyinilir.

İşte gönüller ısındıkça şeffaflaşır, varlık elbisesinden sıyrılır, bedenın sahibine teslimiyete hazırlanılır.

İşte yaz ayı, gönülerde ilâhi aşkın sıcaklığının arttığı aydır.

Temizlenme ayıdır.

İlimle beslenme ayıdır.

İlmi tefekkürle, vücûdun sahibini idrak etme ayıdır.

SONBAHAR MEVSİMİ

Sonbahar, 23 Eylül-21 Aralık ayları arasındır.

Sonbahar fenâfillah makamının sırrıdır.

Bir Mürşidi-i Kâmile başlayan yolculukta talebe, hasata erişir.

Yâni irfan sahibi olur.

Yâni varlığının sahibini bilir, O'na teslim olur.

Sonbaharda yapraklar sararır ve düşer.

Kuşlar göç etmeye başlar.

Göç, hicret sırrıdır, miraç sırrıdır.

Tenden câna olan yolculuk hicrettir, miraçtır.

Miraç, kendi beden varlığından geçip, Allah'ın ulviyetine erişme sırrıdır.

İlkbaharda başlayan miraç, yâni gönüllerde başlayan irfâ-niyet yolculuğu, Allah'ta fâni olmaya kadar gider.

Sonbaharda yaprakların sararıp dökülmesi, hakikat yolunda talebenin kendi varlığından geçmesine, fenâfillaha erişmesine işarettir.

Hakk yolunda talebe, İlm-i Tevhîd eğitimiyle, kendine nisbet ettiği bedenini terk eder, bâkî olan Allah'ta fâni olur.

Tenden câna olan hicret, Hakk yolunda talebeyi Hakk'ta fani eyler.

Yâni talebe sûretten sîrete olan yolculukla, kendi vücûdunda olan işleyişe şahit olur.

Ve bu işleyişi yapanın Allah olduğunu anlar.

Talebe kendine nisbet ettiği, işleyişin, sıfatların, vücûdun sahibinin Allah olduğunu anladığında, Allah'a karşı düştüğü günahattan arınır, temizlenir, bir yaprak misali düşer.

Ve böylece fenâfillah ve bekâbillah boyutlarına erer.

Fenâfillah sırrı, Allah'ta fâni olmaktır, yâni Allah'ın ulviyetinin yanında kendine benlik isnat etmeyi terk etmektir.

Kişi kendindeki işleyişin sahibini idrâk ettiğinde, nisbetlerini bir bir terk eder.

Kişi vücûdundaki işleyişin sahibi değildir.

Çünkü kişi, vücûdunda olan atomdan hücreye, hücreden dokuya, dokudan bedene kadar olan işleyişi yapan kendisi değildir.

Bu işleyişi yapan fâil'dir.

Fâil'in vücûdun işleyişi boyutundaki durumu fiil'dir.

Fâil'in fiil boyutundaki adı fiil'dir.

Fiilin fâil boyutundaki adı fâil'dir.

İşte bu kâinat bir fâil'in fiil'idir.

Fâil kendi aslîyetini fiil'iyle ispat eder.

Fiil, fâil'in kendini, fiil'iyle ispat etmesidir.

Fiil'i yapan kimdir, fâil'dir.

Ortada bir fiil varsa, bu fâil'in kendini açığa çıkarmasıdır, kendini fiil'iyle ispat etmesidir.

Kişi, kendi vücûdunda fâil olanın, mevsuf olanın, mevcûd olanın Allah olduğunu idrâk ettiği an ve O'na teslim olduğu an, mağfiret kapıları açılmıştır.

Kişinin vücûdunu her an zâtıyla tutan, her an sıfatlarıyla onu kuşatan, her an vücûdunda işleyen Allah'tır.

Yunus Emre, bu zevki çok güzel dile getirmiştir.

“Severim ben seni candan içeri

Yolum vardır bu erkândan içeri

Beni bende demen bende değilim

Bir ben vardır bende benden içeri

Nereye bakar isem dopdolusun

Seni nere koyam benden içeri”

İşte Hakk yolunda talebenin sonbaharı, varlığından geçmek, kendini Allah'a teslim etmektir.

Yûnus Emre'nin dediği gibi, her varlıkta tecelli eden, Allah'ın zâtıdır.

Hiçbir varlık kendine ait değildir.

İşte sonbahar sırrı, talebenin vücûdunun kendine ait olmadığını idrak etme sırrıdır.

İlkbaharda başlayan Allah'a hicret, yâni miraç, sonbaharda Allah'a teslim olmakla sona erer.

Miraç; kendi vücûduna dönüp, vücûdunun sonsuz sırlarını anlama yolculuğudur.

Miraç; varoluşu ve var edeni anlama yolculuğudur.

Miraç; kendi aslını bilme, aslına teslim olma yolculuğudur.

Miraç; kendi beden gemine binip, tefekkür ve şahitlikle yaptığı irfâniyet yolculuğudur.

Miraç; kendi vücûd Kur'ân'ına dönüp, o canlı Kur'an'da Allah'ın âyetlerine şahit olma yolculuğudur.

Miraç; kendi vücûdunu Kur'ân, vücûdunun sonsuz işaretlerini âyet bilme yolculuğudur.

Miraç; kendi bedeninin işlevselliğini seyretme, bedeninin sahibine bedende şahit olma yolculuğudur.

Miraç; kendi vücûdunun risâlet ve nebilik boyutlarına şahit olma yolculuğudur.

Miraç; kendi vücûd şehrinde Cebrâil ile buluşup, vücûdunun sahibine olan yolculuktur.

Miraç; kendi vücûd şehrinde, Allah'a ait olan nice ulvî boyutlara şahit olmaktır.

Miraç; sonbaharda dökülen yapraklar gibi, bedenlerin Allah'ta dökülmesi, O'na karışmasıdır.

Miraç; Allah'ta bekâ bulmaktır.

Miraç; damlanın deryaya karışmasıdır.

Meâric Sûresi 3: "Minallâhi zîl meâric."

Meâli: "Ulvî makamların sahibi Allah'tır."

Meâric, Miraç'ın çoğuludur.

Miraç; makam makam Allah'a şahit olup, bir yaprağın sararıp solması gibi kendi varlığından adım adım geçme yolculuğudur.

İşte sonbahar mevsiminin sırrı, hakikat yolunda edilen miraç sonrası, varlığından geçme hakikatidir.

Kuru yaprak aslı olan toprağa düşer, o toprakta erir gider.

Hakikat yolunda talebe de aslı olan Allah'ta fâni olur.

KIŞ MEVSİMİ

Kış, 22 Aralık-20 Mart ayları arasındadır.

Kış mevsimi, havaların soğuduğu aylardır.

İnsanların kalın giysilerle örtüldüğü aylardır.

Kış mevsimi, suların buza döndüğü, karların yağdığı aylardır.

Kış ayında her yer karla kaplanır.

Her yerin karla kaplanması, tüm varlıktaki nûranî yapıya işaret eder.

Kış ayında ayrıca su donar, buza dönüşür.

Su, buz hâline gelerek kalıba bürünür.

Kar, bulutlarda olan su taneciklerinin aşırı soğuk ile karşılaşması sonucu kristalleşerek oluşur.

Bir kar tanesinin yapısı, diğer bir kar tanesine benzemez.

Kış ayı, insanoğluna “beden kalıbının asılını gör” mesajıdır.

Nasıl ki buz eridiğinde aslı olan suya dönüşür.

Her varlık ayrı ayrı kalıplara girmiş olsa da aslı birdir, aslı Allah’tır.

İşte insan, varlığın kalıplar, yâni sûretler boyutunda kalmamalı, onun aslını görmelidir.

İşte insan, toprak boyutunda kalmamalıdır.

Toprağın aslını, özünü görmelidir.

Toprak boyutunda kalan, iblis durumuna düşer.

İblis toprak görmüştü, varlığın iç yüzünü görememişti.

“O topraktan yaratıldı, ben ondan hayırlıyım” demişti.
(A’râf Sûresi 12)

Başkasını toprak görmek, özünü görememek, kendini bir başkasından daha hayırlı görüp kibre düşmek, ne büyük bir gafletti.

İblis, kendini yaratılan diğer varlıklardan daha hayırlı görendir.

İblis dış elbisede, sûrette kalan demektir.

Yâni buzun kalıbını görüp, aslı olan suyu göremeyenin durumu, iblisin durumudur.

İşte kış mevsimin sırrı, insanoğluna “varlığa baktığında dış yüzünde kalma, iç yüzünü gör, mânâya er” seslenişidir.

Tüm sûret vücûdlarını tutan Allah’tır.

Eğer biz sûretleri görür sûretleri tutan sûreti göremezsek, iblis durumuna düşeriz.

Hızır onun için Mûsâ’ya seslendi: “iç yüzüne bak, hikmetine er” dedi.

Kişi kendi beden kalıbında kalmamalıdır.

Kişinin Allah ile arasına perde, kendi beden kalıbıdır, yâni sûret boyutudur.

Onun için kış mevsiminde önce su buza dönüşür, sonra buz eriyip suya dönüşür, bunu görebilen suyun buzdan, buzun sudan ayrı olmadığını bilir.

Buzun su ile arasının olmadığı gibi, kişinin de Allah ile arası yoktur.

Bunu görebilen, Allah’ın kendinden ayrı olmadığını anlayacaktır.

Hepimizin aslı, özü Allah’tır.

Buzun erimesi, aslı olan suya secde etmesidir.

Buzun secdesi, erimesidir.

Kalıbından geçmesidir.

İşte insanın secdesi de bedeninden geçmesi, Allah’ın ulviyetine karışmasıdır.

İşte secde sırrı, her şeyin aslı olan Allah ile birlik içinde olmasıdır.

Her şeyin Allah'a bağılılık durumudur.

Kur'ân'da her varlığın her an Allah'a secde hâlinde olduğunu bildirir.

Yerlerde, göklerde ne varsa, her şeyin her an Allah'a secde hâlinde olduğunu belirtir.

İşte Kur'ân'dan bazı örnekler.

Âyetlerde "Yescudu-secde ederler" diye geçmektedir.

Ra'd Sûresi 15: "Ve lillâhi yescudu men fis semâvâti vel ardı tavan ve kerhen ve zilâluhum bil guduvvi vel âsâl."

Meâli: "Göklerde ve yerde olan ne varsa, istese de ve istemese de ve onların gölgeleri dâhil, sabah, akşam hiç durmadan Allah'a secde ederler."

Nahl Sûresi 48, 49:

48: "E ve lem yerev ilâ mâ halakallâhu min şeyin yetefeyyeu zilâluhu anil yemîni veş şemâili succeden lillâhi ve hum dâhırûn."

Meâli: "Onlar, Allah'ın halkettiği şeylerin gölgelerinin dahi sağa sola dönerek, Allah'a secde ettiklerini ve tüm var olanların bir bütünlük içinde olduğunu bakıp da görmezler mi?"

49: "Ve lillâhi yescudu mâ fîs semâvâti ve mâ fîl ardı min dâbbetin vel melâiketu ve hum lâ yestekbirûn."

Meâli: "Göklerde ne varsa ve yerde ne varsa, bütün varlıklar ve bütün kuvveler Allah'a secde ederler. Bu hakikati anlayanlarda kibirlilik yoktur."

Rahmân Sûresi 6: "Ve el necmu veş şeceru yescudân."

Meâli: "Yıldızlar ve ağaçlar her an secde hâlindedirler."

İncelediğimiz zaman görüyoruz ki, âlemde olan her şey her an Allah'a secde hâlindedir.

Peki, nedir secdenin Kur'ânî mânâsı?

Namazda secde diye bildiğimizle hakikatte secde arasında nasıl bir fark vardır?

Toplumda secde, başımızı yere koymak diye bilinirken, Kur'ân bizlere nasıl bir secde sırrı sunuyor?

Her varlığın her an Allah'a secdesi nasıldır?

Varlığın gölgesinin dahi secde hâlinde olma sırrı nedir?

İşte buzun eriyip aslına dönmesi secdenin sırrıdır.

Kendi vücûdumuza bakalım.

Vücûdumuza baktığımızda görüyoruz ki, vücûdumuzdaki sonsuz hücre, vücûdumuza bir ömür bağlılık içinde, yâni secde içindedir.

Vücûdumuz ten boyutuyla ve can boyutuyla bir bütünlük içindedir.

Tenimiz canımıza bağlı bir haldedir.

Vücûdumuzdaki, kulağımız, gözümüz, elimiz, ayağımız, tüm organlarımız her an vücûdumuza bağlı bir haldedir.

Vücûdumuzdaki, tüm atomlar, tüm hücreler, tüm dokular, tüm organlar, birbirine bağlı olduğu gibi, hepsi de her an bir vücûda bağlı bir haldedir.

Yâni vücûdumuzda ne varsa, hepsi tek vücûda secde hâlinindedir.

İşte bu kâinatta da durum aynıdır.

Görünen görünmeyen tüm varlık, varlığın özü olan Allah'a her an bağlı bir haldedir, secde hâlinindedir.

İşte kış ayı, soğumanın etkisiyle gelen suyun donması, kalıp hâlinde görünme sırrıyla, buzun aslı sudur seslenişinin sırrıdır.

Ayrıca kış ayları korunma aylarıdır.

Kış ayları örtünme aylarıdır.

Yâni Allah'ın sırları herkese açılmaz.

Allah'ın sırlarını, gönlü hazır olmayandan örtmek gerekir.

Kâmil insanlar, Allah'ın hakikatlerini henüz gönülleri uygun olmayanlara açmazlar.

Ancak gönlü uygun olanlara hakikatin sırları açılır.

Kur'ân'da Müddessir ve Müzzemmil Sûreleri bu hakikati açıklar.

Müddessir Sûresi:

1- Ey örtülere bürünen, bildiği hakikatleri saklayıp söyleyemeyen!

2- Tevazu içinde geleni karşıla, sonra hakikatleri açıklayıp uyar.

3- Rabbinin yüce tecellilerinden bahset.

4- 5- Tertemiz hallerle hareket et ve fena hallerden uzak dur.

6- Gönülsüz davranma, karşılık bekleme.

7- Rabbinin hakikatlerini anlatmak için sabırlı ol.

8- Öyle ki, içinizde nefes aldırıp verdiren o gücü tanıttıncaya kadar.

9- Her an her yerde yetkili olanı anlatmak zor bir süreçtir.

10- Hakikatleri görmemezlikten gelip örtenlere hakikatleri anlatmak kolay değildir.

11- Var olan Benim ve halk ettiğim ne varsa tekliğimi gösterir.

12- Yayılıp giden her varlığı düzenledim.

Müzzemmil Sûresi:

1- Ey örtülere bürünen, bildiği hakikatleri söylemekten çekinen!

2- Tevazu içinde geleni karşıla, cehaletin karanlığında olana yavaş yavaş hakikatleri anlat.

3- O cehaleti bitirmek için yavaş yavaş hakikatlerle yol göster.

4- Kâinat kitabını düşünce düşünce, orada yazılan hakikatleri anlama içinde anlayışını arttırarak oku.

5- Muhakkak ki Biz sana mana dolu sözler naklediyoruz.

6- Muhakkak ki cehaletin karanlığından uyanmak kolay değildir. Doğru olan ise budur.

7- Sen, devamlı bir şekilde hakikatlerin aydınlığı içinde hareket et.

8- Seni vücûdlandırıran sendeki tüm işaretleriyle anla ve kendine nisbet ettiğin zannlardan kurtul, tertemiz bir halde O'na dön.

9- Doğuda ve batıda ne varsa her şeyi vücûdlandırıran O'dur. O'ndan başka bir güç yoktur. Artık tüm her şeyde yetkili olan O'na sığın.

10- Söylenen şeylere sabret ve onların yanından ayrılacağın zaman güzellikle ayrıl.

11- Beni anlayamayanları ve kendilerine verilen nimetleri yalanlayanları bırak. Onlara biraz mühlet ver.

12- 13- Elbette fenalarına bağlanıp kalanlar, Bize ait hakikatleri anlayamazlar ve sıfatları kendine nisbet etmenin cehaletine düşerler ve onlar kendi ürettikleri cehaletin kirliliğinden beslenirler ve acı sıkıntılarda kalırlar.

14- Yeryüzünde büyüklük taslayanların ve kendini yücelik içinde görenlerin de kâlbini her an attıran O'dur. O büyüklük hallerinde olanların bildikleri kum yığını gibi dağılır gider.

İşte iki sûrede de belirtildiği gibi, hakikat ancak gönlü uygun olanlara açılır.

Kış ayları, Kâmil insana örtün, sırları herkese açmayın seslenişidir.

Nasıl ki toprak karla kaplanır, sular buza dönüşür.

İşte Kâmil insan, Allah'ın nûr elbisesi ile örtünür.

Gönlü uygun olanın gelmesini bekler ve örtüleri yavaş yavaş kaldırır.

Hakikati taşıyacak kişi; tevazulu, alçakgönüllü, şefkatli, koruyucu, merhametli olan kişidir.

Hakikati aramaya ilgili, samimi kişidir.

Susmayı bilen, dinlemeyi bilen, saygı içinde olan kişidir.

Gönlünde hidâyet damarı filizlenen kişidir.

Emanet ancak onlara yüklenilir.

İşte Kâmil insan böyle biri geldiğinde perdeleri kaldırır.

Kış ayında her yerin karla kaplanması, Kâmil insanın varlığa Allah'ın ulviyeti olarak nazar etmesinin işaretidir.

Kâmil insan, bu zevki ilâhiden hiç ayrılmadan varlığa nazar eder.

Yağan kar taneleri bembeyazdır.

Bu beyazlık Allah'ın nûruna işaret eder.

Her bir kar tanesinin şekli, diğer bir kar tanesine benzemez.

Her kar tanesinin farklılığı Allah'ın tekliğine işaret eder.

Yağmur, Allah'ın ilmine, rahmetine işaret eder.

Karla karışık yağmurun yağışı, Allah'ın ilmiyle, Allah'ın ulviyetine erişmenin sırrına işaret eder.

Halk'a Hakk nazarıyla bakmak, Kâmil insanın duygusudur.

Ayrıca kış ayları bazı ağaçların budama aylarıdır.

Mürşid-i Kâmil'e gelen bir talebenin budanmasına işaret eder.

Talebenin kendine nisbet ettiği Allah'a ait olan niteliklerden kurtulması, onun budanması olarak görülebilir.

Talebe bir benlik içinde gaflete düşer.

Allah'a ait olan bedeni ve O'nun niteliklerini kendine nisbet etme gafleti içinde olur.

İşte talebenin Mürşid tarafından budanması, onun nisbetlerinden kurtulmasına işarettir.

İşte tüm mevsimlerden insana gelen nice hikmetler vardır.

Yeter ki insan varlığa hikmet nazarı ile baksın ve oradan gelen nice mesajları anlamaya çalışsın.

İlkbahar, gönüllerde olan doğuşun sırrıdır.

Yaz, gönüllerin ilâhi aşkla sarılma sırrıdır.

Sonbahar, varlığından geçme, Allah'ın ulviyetine erme sırrıdır.

Kış mevsimin sırrı;

Her yeri saran ilâhi nûra nazar etmektir.

Hakikatleri ehline açmanın, henüz ehli olmayana hakikati örtmenin sırrıdır.

Korunmanın sırrıdır.

Heryeri saran karın, varlığın nûrani yapısına işaret ettiğinin sırrıdır.

ŞAKK-I KAMER

Toplumda anlatılan ayın ikiye yarılması olayı nedir?

Böyle bir olay olmuş mudur?

Kur'ân'da geçen "şakk-ı kamer" bizlere hangi hakikati açıklar.

Hadis diye anlatılan ve Kamer Sûresinde geçtiği iddia edilen Ayın ikiye yarılması olayı nedir?

Hazreti Muhammedin mucizesi diyerek anlatılan olay gerçek midir?

Yoksa anlatılmak isteneni biz farklı anlamlara mı kaydırдық?

Hadisçiler, böyle bir olayın olduğunu Hazreti Muhammed'in mucize gösterdiğini, ellerini kaldırıp dua ettiğini ve elini gökyüzüne doğru kaldırdığını ve Ayı ikiye yarıdığını anlatırlar.

Bazı Kâmil kimseler, böyle bir olayın olmadığını, Araplarda "şakk-ı kamer" denilen şeyin iki kişinin bir konu hakkında tartışırken diğerlerinin "hadi bakalım şakk- kamer olsun" yâni hakikatler apaçık ortaya çıksın diye söylediklerini iddia ederler.

Bazı kimseler de kıyamete yakın ayın ikiye bölüneceğini iddia ederler.

Toplumda, Hazreti Muhammed'in mucize göstererek Ayı ikiye böldüğü anlatılır.

Şakk-ı Kamer mucizesi, Hazreti Muhammed'in vazifeli kılındıktan sekiz sene sonra vuku bulduğuna inanılır.

Olay şöyle anlatılır:

Kureyş Kabilesinin ileri gelen müşrikleri Hazreti Muhammed'e gelmişler ve "bir mucize göster, senin Allah resûlü olduğuna inanalım" demişlerdir.

Bunun üzerine Hazreti Muhammed, elini, gökyüzünde dolunay hâlinde olan Ay'a doğru kaldırır ve Ay bir anda ikiye ayrılmıştır, diye bilgi aktarılır.

İnanç gruplarında buna inananlar da vardır, bunun başka hikmeti vardır diyenler de vardır.

Kur'ân'ı incelediğiniz zaman, Hazreti Muhammed'den mucize istenildiği bilgisine rastlarız.

Kur'ân bambaşka bilgi sunar.

Ankebût Sûresi 50: "Ve kâlû lev lâ unzile aleyhi âyâtun min rabbih kul innemel âyâtü indallâh ve innemâ ene nezîrun mubîn."

Diyanet İşleri Meâli: "Dediler ki: "Ona Rabbinden mucizeler indirilseydi ya!" De ki: "Mucizeler ancak Allah katındadır ve ben ancak apaçık bir uyarıcıyım."

Ra'd Sûresi 31, Diyanet İşleri Meâli: "Eğer Kur'ân ile dağlar yürütölmüş veya yeryüzü parçalanmış yahut ölüler konuşurulmuş olsaydı, kâfirler yine de inanmazlardı."

Kur'ân'da bildiriliyor ki müşrikler mucize bile gösterilse inanmazlar.

İşte bu durumda Hazreti Muhammed, müşrikler için mucize gösterdi demek ne kadar doğrudur düşünmek gerekir.

Peki "Şakk-ı Kamer" ne demektir?

Şakk-ı Kamer kelimesi, Kur'ân'da Kamer Sûresinde geçer.

Önce farklı meâlleri inceleyelim

Kamer Sûresi:

1-2: "İkterebetis sâatu ven şakkal kamer ve in yerev âyeten yu'ridû ve yekûlû sihrun mustemir."

Diyanet meâli 1-2: Kıyamet saati yaklaşır, ay yarılr; onlar bir delil görünce hala yüz çevirirler ve: ‘Süregelen bir sihir’ derler.

Diyanet Vakfı 1: Kıyamet yaklaştı ve ay yarıldı.

2: Onlar bir mucize görürlerse hemen yüz çevirirler ve: Eskiden beri devam edegelen bir büyüdür, derler.

3: “Ve kezzebû vettebeû ehvâehum ve kullu emrin mustekır.”

Diyanet Meâli: Yalanlarlar da kendi heveslerine uyarlar. Ama her işin karar kılacağı bir sonucu vardır.

4: “Ve lekad câehum minel enbâi mâ fihî muzdecer.”

Diyanet Meâli: And olsun ki, onları bu hallerinden vazgeçirecek nice haberler gelmiştir.

5: “Hikmetun bâligatun fe mâ tugnin nuzur.”

Diyanet: Bu haberlerin her birinde üstün hikmet vardır; ama uyardılar fayda vermiyor

6: “Fe tevelle anhum, yevme yedud dâi ilâ şeyin nukur.”

Diyanet Meâli: Öyleyse onlardan yüz çevir; çağırın, görülmemiş ve tanınmamış bir şeye çağırdığı gün;

7-8: “Huşşe’an ebsâruhum yahrucûne minel ecdâsi keennehum cerâdun munteşir, Muhtûne iled dâi, yekûlul kâfirûne hâzâ yevmun asir.”

7-8: Gözleri dalgın dalgın, çekirgeler gibi yayılmış, o çağırana koşarak kabirlerden çıkarlar. İnkârcılar: ‘Bu, zorlu bir gündür’ derler.

Tevhîd-i Kur’ân Meâli:

Kamer Sûresi 1.....8

1- Hakikatlerin açığa çıkma vakti yaklaştı ve hakikatler apaçık ortaya çıktı.

2- Delilleriyle görseler bile hakikatleri reddedip kendi cehaletlerine dönenler, bunlar eskiden beri söylenen aldatmacalardır, derler.

3- Yalanlarlar ve kendi şahsi çıkarlarına tâbi olurlar ve bütün işleyişin düzenini anlayamazlar.

4- Doğrusu, onlara fenalardan vazgeçirtecek hakikatlerin bilgileri sunuldu.

5- Kemâlâta ulaşmaları için ilmin incelikleri sunuldu, fakat onlara sunulan sözler fayda vermedi.

6- Artık, hakikatlere davet edenin davetine karşılık vermeyenlerden her zaman uzak dur.

7- Onlar bakışlarıyla dehşet saçan, etrafa yayılmış yağmacılar gibi yalnız kendi çıkarlarına göre hareket ederler.

8- Hakikatlere davet edeni bir hata içinde görürler. Hakikatleri görmemezlikten gelenler her zaman bir sıkıntı içindedirler.

Meâlleri incelediğimizde farklılıkları görüyoruz.

Tevhîd-i Kur'ân Meâlini incelediğimizde; Hazreti Muhammed hakikatleri delilleriyle apaçık anlatıyor, hakikatleri bir ay gibi apaçık gösteriyor. Fakat kendi cehalet bilişlerinden vazgeçemeyenler, kendi bildiklerine dönüyorlar, bilgisine rastlıyoruz.

Diyanet Vakfı ve Diyanet İşleri, ay yarılır, ay yarıldı gibi farklı meâl yapıyorlar.

Ay yarıldı ile Ay yarılır farklı şeylerdir.

Biri olmuştur, biri gelecekte olacaktır.

Şakk-ı Kamer; hakikatin dolunay gibi apaçık ortaya çıkmasıdır.

Aktarılan bir bilgiye göre; Araplarda bir olayın çözümlenmesi için, yâni hakikatin ortaya çıkması için iki taraf karşılıklı münazara yaparlarmış.

Her iki taraf da delilleri ortaya koyarlar ve hakikatler apa-
çık ortaya çıkarmış.

Ve bunu dinleyenler işte “şimdi Şakk-ı Kamer oldu, yâni
hakikat dolunay gibi ortaya çıktı” derlermiş.

Kâmer Sûresi kelime açılımı:

1-

اَقْتَرَبَتِ السَّاعَةُ وَانْشَقَّ الْقَمَرُ

İkterebetis sâatu ven şakkal kamer

İkterebeti : Yakınlaştı, yanaştı, yakın oldu, geldi,
El sâatu : Saat, süre, zaman, vakit, gelip geçen
zaman, her an
Ve inşakka el kameru : Hakikatler apaçık ortaya çıktı,

Meâli 1: “Her zaman hakikatlere yakınlık vardır ve haki-
katler her an apaçık ortaya çıkar.”

Meâli 2: “Zaman yaklaştı ve hakikatler apaçık ortaya çıktı.”

2-

وَإِنْ يَرَوْا آيَةً يُعَرِّضُوا وَيَقُولُوا سِحْرٌ مُّسْتَمِرٌّ

Ve in yerev âyeten yu’ridû ve yekûlû sihrun mustemir

Ve in yerev âyeten : Eğer, bile, görseler, ister, âyet, işaret,
delil,
Yuridu : Dönen, yüz çeviren, reddeden, cehalete
dönen,
Ve yekulu sihrun : Derler, sihir, aldatmaca,
Mustemir : Devamlı, sabit, eskiden gelen,

Meâli 1: “Delilleriyle görseler bile, hakikatleri reddedip
kendi cehaletlerine dönenler, bunlar eskiden beri söylenen al-
datmacalardır, derler.”

Meâli 2: “Hakikati reddedenlere, ne kadar delil sunsanda, bunlar aldatmaca derler, inanmazlar.”

3-

وَكَذَّبُوا وَاتَّبَعُوا أَهْوَاءَهُمْ وَكُلُّ أَمْرٍ مُسْتَقَرٌّ

Ve kezzebû vettebeû ehvâehum ve kullu emrin mustekır

Ve kezzebû	: Yalanladılar, yalanlarda kaldılar, aslı olmayan,
Ve ittebe	: Tâbi oldular, uydular,
Ehvâe hum	: Hevâ, heves, zan, çıkarlarına uymak, onlar,
Ve kullu emrin	: Bütün işler, hükümler, tüm varlıktaki işleyiş,
Mustekır	: Kararlı, sağlam, istikrar, yerleşme yeri, düzen,

Meâli 1: “Onlar hakikatleri yalanlarlar ve onlar kendi şahsi çıkarlarına tâbi olurlar ve bütün varlıktaki istikrarlı işleyişi anlayamazlar.”

Meâli 2: “Onlar aslı olmayan şeylere inanırlar, hevâlarına tâbi olurlar, varlıktaki işleyişi anlayamazlar.”

4-

وَلَقَدْ جَاءَهُمْ مِّنَ الْأَنْبَاءِ مَا فِيهِ مُزْدَجَرٌ

Ve lekad câehum minel enbâi mâ fihî muzdecer

Ve lekad câehum	: Andolsun, doğrusu, geldi, sunuldu, verildi, onlar,
Min el enbâi	: Haberler, hakikatlerin bilgileri,
Mâ fi hî muzdecer	: Ondak sakındıracak nasihat, caydırıcı, vazgeçirici,

Meâli 1: “Doğrusu onlara fenalardan vazgeçirtecek hakikatlerin bilgileri sunuldu.”

Meâli 2: “Oysa onlara da içinde nice nasihatlar olan, haki-katin bilgileri sunuldu.”

5-

حِكْمَةُ بَالِغَةِ فَمَا تُغْنِي النَّذْرُ

Hikmetun bâligatun fe mâ tuginin nuzur

- Hikmetun : Bilgelik, ilmin inceliği, içteki sır,
Bâligatun : Erişmek, yetişkin, kemâlât
Fe mâ tugini : Bir yarar sağlamadı, fayda vermedi,
El nuzur : Bakma, nezr, nazar, uyarma, açıklanan hakikatler, sözler,

Meâli 1: “Kemalâta ulaşmaları için ilmin incelikleri onlara sunuldu. Fakat açıklamalar, uyarılar onlara fayda vermedi.”

Meâli 2: “Sunulan bilgilerin içinde nice hikmetler vardı, fakat onlara uyarılar fayda vermedi.”

6-

فَتَوَلَّ عَنْهُمْ يَوْمَ يَدْعُ الدَّاعِ إِلَى شَيْءٍ نُّكْرٍ

Fe tevelle anhum yevme yedud dâi ilâ şeyin nukur

- Fe tevelle : Artık, yüz çevir, uzak dur,
Anhum yevme : Onlardan, gün, zaman, an, her zaman,
Yedu ed dâi : Davetçinin daveti,
İlâ şeyin nukur : Bir şey, vermemek, reddetmek,

Meâli 1: “Artık, hakikatlere davet edenin davetine karşılık vermeyenlerden her zaman uzak dur.”

Meâli 2: “Bundan böyle hakikate davet edenlerin davetine uymayanlardan uzak dur.”

7-

خُشَّعًا أَبْصَارُهُمْ يَخْرُجُونَ مِنَ الْأَجْدَاثِ كَأَنَّهُمْ جَرَادٌ مُنْتَشِرٌ

Huşşe'an ebsâruhum yahrucûne minel ecdâsi keennehum
cerâdun munteşir

Huşşean	: Korku, dehşet,
Ebsâru hum	: Gözler, bakışlar, halleri,
Yahrucûne	: Çıkarlar,
Minel ecdâs	: Mezar, kabir, ev, vücûdlar, ortaya fırlayan,
Keenne hum cerâdun	: Sanki, gibi, onlar gibi çekirge, yağma edenler,
Munteşir	: Dağılan, etrafa yayılan, hareket eden,

Meâli 1: "Onlar bakışlarıyla dehşet saçan, etrafa yayılmış
yağmacılar gibi yalnız kendi çıkarlarına göre hareket ederler."

Meâli 2: "Onlar kendi çıkarları için hareket ederler, her
yere kendi çıkarları için giderler."

8-

مُهْطِعِينَ إِلَى الدَّاعِ يَقُولُ الْكَافِرُونَ هَذَا يَوْمٌ عَسِرٌ

Muhtiîne ilel dâi yekûlul kâfirûne hâzâ yevmun asir

Muhtiîne	: Hızlı yürüyen, acele eden, koşan, hata eden,
İla ed dai	: Davet etmek, yönelmek,
Yekulu el kâfirûne	: Derler, örten, hakikati görmemezlikten gelen,
Hâzâ yevm	: Bu, şu, bunlar, gün, zaman, her zaman,
Asir	: Zorluk, sıkıntı, reddeden, müşkül, karmakarışık,

Meâli 1: "Hakikatlere davet edeni bir hata içinde görürler.
Hakikatleri görmemezlikten gelenler derler ki: Bunlar her za-
man sıkıntı verirler."

Meâli 2: “Onlar hakikate davet edenin eksikliğini, hatasını ararlar, hakikat yolunda olanlara sıkıntı verirler, onları görmezden gelirler.”

Kamer Sûresinin ilk sekiz âyetini incelediğimizde delillerle hakikatlerin ortaya konması vardır.

Ama cehalette kalanlar, kendi çıkarları için koşanlar, hakikati anlamaktan uzaktırlar.

“Onlar hakikatleri yalanlarlar ve onlar kendi şahsi çıkarlarına tâbi olurlar ve bütün varlıktaki istikrarlı işleyişi anlamazlar.”

İşte Kâmil insanlar, Ay’ın hilalden dolunaya dönmesi gibi, adım adım hakikati delilleriyle ortaya koyarlar.

Şakk-ı Kamer demekle, hakikat ortaya çıktı, görülmeyen görüldü, bilinmeyen bilindi, denilmek istenmiştir.

Şakk-ı Kâmer denilen olay da budur.

Yâni hakikatin apaçık ortaya çıkması demektir.

Bu görüş bir kısmının kabul ettiği görüştür.

Bu görüşün akla daha yatkın olduğudur.

Çünkü Kur’ân’ı incelediğimizde mucize diye bir kelime yoktur.

Müellifler, âyet kelimesini mucize diye çevirmişlerdir.

Âyet; Allah’ı gösteren işaretler, deliller demektir.

Kur’ân’ı dikkatlice okursak, yeryüzünde ve gökyüzünde olan her şeyin âyet olduğu bildirilir.

Câsiye Sûresi 3: “İnne fîs semâvâtî vel ardı le âyâtin lil mûminîn.”

Meâli: “Muhakkak ki göklerde ve yerde ne varsa elbette müminler için âyettir.”

Lokman Sûresi 31: “Elem tere ennel fulke tecrî fîl bahri bi ni’metillâhi li yuriyekum min âyâtih inne fî zâlike le âyâtin li kulli sabbârin şekûr”

Meâli: “Göklerde olanların bir sonsuzluk içinde akıp gittiğini görmez misin? O âyetlerini size her an gösterir. Allah’ın nimetlerini anlayanlar bilgelik içindedirler. İşte bu âlemdeki her şey, sabredenler, varlığın sahibini bilip teslim edenler için elbette bir âyettir.”

Yâ-Sîn Sûresi 33: “Ve âyetun lehumul ardul meyteh ahyey-nâhâ ve ahrecnâ minhâ habben fe minhu yekulûn.”

Meâli: “Yeryüzü onlar için bir âyettir. Biz orada nutfelerden hayat vereniz ve ondan bitkiler, daneler çıkartırız. Böylece onlardan beslenirler.”

Yâ-Sîn Sûresi 41: “Ve âyetun lehum ennâ hamelnâ zurriyetehum fîl fulkil meşhûn.”

Meâli: “Onların zürriyetlerini dopdolu bilgilerle bir gen sistemi içinde taşıyıp aktarmamız da onlar için âyettir.”

Bakara Sûresi: 164: “Vel ardı le âyâtin li kavmin yakulûn.”

Meâli: “Ve yeryüzünde olan her şeyde, elbette akledip düşünen insanlar için âyetler vardır.”

Âyet; iz, işaret, alâmet, delil, sinyal, demektir.

Evet, tüm kâinatta her şey bir âyettir.

Varlığın kendisi de, varlıktaki nitelikler de hep bir âyettir.

Her bir âyet; bir işarettir, bir delildir, bir sinyaldir, bir izdir.

Bu iz bizi varlığın sahibine götürür.

Her âyet, varlığın sahibini gösterir.

Varlıkta bulunan, varlıktan akan her şey âyettir.

Allah dediğimiz, inanıp da şahit olmadığımız o gizemi, ancak ve ancak âyetlerle, yâni varlıktaki işaretlerle anlayabiliriz.

Yeter ki görünen varlığı inceleyelim, anlamaya çalışalım.

İşte görüldüğü gibi Kur’ân’da geçen âyet kelimesini mucize diye çevirmek, Kur’ân’ın uslubuna göre doğru değildir.

İşte Şakk-ı Kâmer denilen, âyetlerle hakikati ortaya koyma mücadelesidir.

Kur’ân başından sonuna kadar, Allah ve O’nun hakikatlerini ortaya koyar.

İnkâr eden, yâni kendi inandığı aslı olmayan şeylerde kalan, bir çıkar içinde hareket eden kimse ne kadar mucize gösterilirse gösterilsin, inanmaz, inanmak istemez.

Çünkü kendi inancına bağlanmıştı, oradan kopup hakikate meyledemez.

Bunu en güzel Mûsâ kıssasında görüyoruz.

Hazreti Mûsâ kavmine 12 mucize-delil ile yaklaştı.

Ama kavminin çoğunluğu Sâmirî’ye inandı, eski tapınma âdetlerine geri döndü.

İşte onun için Kâmil kimseler, ilmi delillerle halka yaklaşırlardır.

Hakikatleri ortaya koymak için çırpınmışlardır.

İşte bu çırpınış “Şakk-ı Kamer” hakikatidir.

MUHARREM AYI

Muharrem Ayı kutsal bir ay diye bilinir.

Bu ayda, Hazreti Hüseyin ve 72 masum öldürülmüştür.

Öldürölme günü âşûre günü denilen güne denk getirilmiştir.

Muharrem ayı kutsal da diğer aylar kutsal değil midir?

Kimler bu ayı kutsal diye anlatır ve topluma bunu dayatır?

Kutsalık nedir, nasıl bir değer taşır?

Bir gün diğer günden daha kutsal olabilir mi?

Muharrem ayı Allah'ın ayı diye bilinir.

Peki diğer aylar kimin ayı?

Muharrem ayının onuncu günü yâni âşûrâ günü diye bilinen o günde, Kerbelâ denilen yerde Hazreti Hüseyin'in başı kesilmiştir.

Hatta o masumların, Muharrem'in 10. gününe denk getirilerek katledilmesi çok acıdır.

Hazreti Hüseyin ve yetmiş iki masumun, Muharrem ayı kutsaldır diyenler tarafından vahşice öldürölmesini çok iyi düşünmeliyiz.

Kerbela denen yerde, o masumların aç bırakılması, susuz bırakılması ve Muharrem'in 10. gününe geldiğinde topluca saldırlılıp, o masumların öldürölmesi ve Hazreti Hüseyin'in kafasının kesilmesi tarihi kayıtlarda yazılıdır.

Muharrem ayının onuncu gününü "âşûrâ" günü diye kutlayan zihniyetler, Hazreti Hüseyin'i o gün öldürdüler, onun ve bazı masumların kafasını kestiler.

O ay kutsaldır diyenler bunu çok iyi düşünmelidirler.

Mekkeli müşrikler dediğimiz zihniyet, Allah'ı inkâr eden bir zihniyet değildi.

Onlar da Allah'a inanırlar ve tüm ibadetlerini yaparlardı.

Onlar, bazı ayların, bazı günlerin, bazı gecelerin kutsal olduğuna inanırlardı.

Hacc onlar tarafından organize edilirdi.

Hazreti Muhammed öncesi, Muharrem ayı kutsal diye kutlanır ve Muharrem'in 10. günü âşûre yapılırdı.

Kâbe'nin örtüsünü, Muharrem'in 10. günü değiştirirlerdi.

Müşriklerin en kutsal günlerinden biri âşûre günü idi.

Onun için Hazreti Hüseyin, Muharrem'in 10. günü şehit edildi.

Ve yezid'in o gün "iki bayramı bir günde kutladık. Allah'a şükürler olsun Bedir'in intikamını bize nasip etti" dediği tarihi kayıtlarda vardır.

Ve hâlâ bu toplum Muharrem ayını kutsal bilir ve bu ayda oruç tutulur.

Âşûre gününe kadar oruç tutulur.

Bu güne "Âşûra" denmesinin sebebi, Muharrem ayının onuncu gününe denk geldiğinden dolayıdır.

Hazreti Muhammed öncesi, bu güne bu ismin verilmesinin sebebi, o günde Allah, on peygamberine on değişik ikram ve ihsan ettiği içindir, diye bilinir.

Bu ikramlar şöyle belirtilmektedir:

1. Allah, Hazret Mûsâ'ya âşûra gününde bir mucize ihsan etmiş, denizi yararak Firavun ile ordusunu sulara gömmüştür.

2. Hazreti Nûh gemisini Cûdi Dağının üzerine âşûra gününde demirlemiştir.

3. Hazreti Yûnus balığın karnından âşûra günü kurtulmuştur.

4. Hazreti Âdem'in tevbesi âşûra günü kabul edilmiştir.

5. Hazreti Yûsuf kardeşlerinin atmış olduğu kuyudan âşûra günü çıkarılmıştır.

6. Hazreti İsâ o gün dünyaya gelmiş ve o gün semâya yükseltilmiştir.

7. Hazreti Dâvûd'un tevbesi o gün kabul edilmiştir.

8. Hazreti İbrâhîm'in oğlu Hazreti İsmâîl o gün doğmuştur.

9. Hazreti Yakûb'un oğlu Hazreti Yûsuf'un hasretinden dolayı kapanan gözleri o gün görmeye başlamıştır.

10. Hazreti Eyyûb hastalığından o gün şifâya kavuşmuştur.

Ne ilginç değil mi?

Hazreti Muhammed ile ilgili bir şey yok.

Neden acaba?

Hazreti Muhammed'i kabul etmeyenler, Hazreti Hüseyin ve yetmiş iki masumu öldürmüş olabilir mi?

Hazreti Hüseyin, neden Muharrem'in 10. günü şehit edildi.

Aşûra günü yalnız Mekkeli müşrikler tarafından değil, Hazreti Nûh'tan itibaren mukaddes olarak bilinir

Hazreti Muhammed öncesi, Araplar arasında Hazreti İbrâhîm'den beri mukaddes bir gün olarak bilinir ve oruç tutuldu.

Yine hadis kitaplarında şöyle bir bölüm vardır.

Buhari Savm 69. bölümde geçer.

“Âşûrâ, Kureyş kabilesinin cahiliye döneminde oruç tuttuğu bir gündü.”

Yine hadis adına aktarılanlardan biri şöyledir.

Bir zat Hazreti Muhammed'e geldi ve sordu:

“Ramazan'dan sonra ne zaman oruç tutmamı tavsiye edersiniz?”

Hazreti Muhammed'in şöyle söylediği iddia edilir; "Muharrem ayında oruç tut. Çünkü o, Allah'ın ayıdır. Onda öyle bir gün vardır ki, Allah o günde bir kavmin tevbesini kabul etmiş ve o günde başka bir kavmi de affedebilir."

Hem Hazreti Muhammed öncesi cahiliye âdetlerinde vardı denir.

Hem de Hazreti Muhammed bu âdeti devam ettirdi denir.

Hem de denir ki Hazreti Muhammed, cahiliyeye karşı mücadele etmiştir.

Varın artık siz düşünün, hangisi doğrudur diye?

Hazreti İbrâhîm, savaşların olduğu, eşkiyalar tarafından kabilelerin basıldığı dönemde, bu aylar kutsaldır diyerek savaşı engellemek istemiş olabilir mi?

Bu aylar kutsaldır diyen Hazreti İbrâhîm, asıl amacı kan dökülmesini engellemek olabilir mi?

Ama bu aylara kutsal diye inanmaya devam edenler, zalimliklerinden hiç vazgeçmemiş olabilir mi?

Ve bunu kutsal diye bilenler, Fecr Sûresini böyle meâl etmiş olabilirler mi?

Hazreti Muhammed öncesi, âşûre günü diye bilinen Muharrem'in 10. günü Araplar tarafından oruç tutulurdu ve Muharrem ayı, Allah'ın ayı diye bilinirdi.

Onun için Hazreti Hüseyin, Mekkeli müşriklerin kutsal ayı olan Muharrem ayında ve kutsal günleri olan âşûre gününde katledilmiştir.

Ve ne yazık ki, hâlâ bizim toplumumuz, Muharrem ayı kutsal der ve o ayda oruç tutar ve en acısı da Muharrem'in 10. gününü âşûre günü diye kutlarlar ve âşûre yaparlar.

Muharrem ayı konusu, bu konulara ilgi duyanlar tarafından çok iyi düşünülmeli ve araştırılmalıdır.

O ayda, o ayın 10. günü Hazreti Hüseyin'in katledilmesini ve başının kesilmesini hiç unutulmadan, bu konu detaylı bir şekilde incelenmelidir.

Muharrem ayı kimlerin kutsalıdır en ince noktasına kadar araştırılmalı ve ince ince düşünölmelidir.

Hazreti Hüseyin ve tüm ailesi neden o gün topluca öldürüldü?

Çok ama çok iyi düşünölmelidir.

Bir ay diğer aydan neden kutsal olsun.

Bir gün diğer bir günden niye kutsal olsun.

ÜÇ AYLAR

Haram aylar, kutsal aylar diye anılan ayların hikmeti nedir?

Haram aylar denilen aylar; Zilkade, Zilhicce, Muharrem ve Recep ayları diye bilinir.

Kutsal aylar denilen aylar; Recep, Şaban, Ramazan ayları, diye bilinir.

Hemen şu soru sorulabilir.

Diğer ayların yanında bu aylar, Allah'ın indinde daha mı kutsaldır?

Toplumda üç aylar başladı, haram aylar başladı diye, oruçlar tutulur, ibadetler yapılır, zikirler çekilir, dualar edilir.

Üç aylar kutsal diye bilinir.

Hatta, Recep ayı Allah'ın ayıdır, Şâban Hazreti Muhammed'in ayıdır, Ramazan ümmetin ayıdır, sözü söylenir durur.

Peki, bu sözlerin aslı var mıdır?

Araştırmacıların tuttuğu tarihsel kayıtlara baktığımız zaman, bunun aslının olmadığına ya da zayıf olduğuna rastlıyoruz.

Bazı araştırmacılardan tarihsel örnekler şunlardır:

Aslı yok diyen:

Resûlullah'a isnat edilen, "Receb Allah'ın ayıdır, Şâban benim ayımdır, Ramazan ise ümmetimin ayıdır" rivâyetinin ise aslı bulunamamıştır. (Süyûtî, s. 114)

Zayıf diyenler:

Receb ve şâban aylarının fazileti hakkında kaynaklarda mevcut rivâyetlerin çoğunun uydurma, önemli bir kısmının

zayıf olduğunu ifade etmektedir. Resûl-i Ekrem'in receb ayı girdiğinde, "Allah'ım, receb ve şâbanı bize mübarek kıl ve bizi ramazana ulaştır!" şeklinde dua ettiği yolundaki rivâyet (Taberânî, el-Mu'cemü'l-evsâf, IV, 189; Ebû Nuaym, VI, 269; ayrıca bk. Müsned, I, 259) zayıf kabul edilmektedir.

Araştırmalarda görüyoruz ki üç ayı diğer aylardan ayırmak doğru değildir.

Şöyle mantık yürütebiliriz ve doğru olmadığına ulaşabiliriz.

Recep, Allah'ın ayı ise, diğer aylar kimin ayı?

Recep, Şaban, Ramazan kutsal ise, diğer aylar kutsal değil midir?

Hazreti Muhammed'in, bu üç ayı diğer aylardan ayırması düşünülebilir mi?

"Her günü değerli bilin, ilim öğrenin, tefekkür edin, her gün çalışın, üretin, günlerinizi ziyan içinde geçirmeyin" diyen o güzel insan, üç ayı diğer aylardan, bir günü diğer günden üstün gösterebilir mi?

"Siyahın beyaza, beyazın siyaha üstünlüğü yoktur, biriniz diğerinden üstün değildir" diyen o güzel insan, bir ayı diğer aylardan üstün tutabilir mi?

Araştırdığımızda anlıyoruz ki; Hazreti Muhammed öncesi de, haram aylar ve üç aylar kutsal biliniyordu.

Peki, neden üç aylara kutsal aylar denilmiştir?

Neden dört aya, haram aylar denilmiştir.

Bu aylarda savaşılmaz denilmiştir?

Bunu birileri düzenlemişse, belli ki niyeti insanların savaşmaması, birbirini öldürmemesidir.

Fakat ne yazık ki, Kur'ân meâllerinde, mantığa uymayan çevirilere rastlıyoruz.

Kur'ân'da;

Öldürmeyin...

Zulüm etmeyin...

Bir kişiyi öldüren tüm insanları öldürmüş gibidir...

Âyetlerine rastladığımız halde, bazı âyetlerde tam tersine rastlayınca, düşünmeden edemiyoruz.

“Bu haram aylar çıkınca, müşrikleri nerede görürseniz öldürün” ne demektir?

Bu aylarda, savaşmak, öldürmek, zulüm etmek yasak edilip, bu aylar çıktıktan sonra öldürmenin serbest bırakılması nasıl olabilir?

Böyle yapılan meâller doğru mudur?

Şimdi Tevbe Sûresi 5. âyeti inceleyelim.

Tevbe Sûresi 5:

فَإِذَا انْسَلَخَ الْأَشْهُرُ الْحُرُمُ فَاقْتُلُوا الْمُشْرِكِينَ حَيْثُ
وَجَدْتُمُوهُمْ وَخُذُوهُمْ وَأَحْصُرُوهُمْ وَأَقْعُدُوا لَهُمْ كُلَّ
مَرْصَدٍ فَإِنْ تَابُوا وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتَوُا الزَّكَاةَ فَخَلُّوا
سَبِيلَهُمْ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ

Fe izânselehal eşhurul hurumu faktulûl müşrikîne haysu vecedtumûhum ve huzûhum vahsurûhum vakudû lehum kulle marsad fe in tâbû ve ekâmûs salâte ve âtûz zekâte fe hallû sebîlehum innallâhe gafûrun rahîm

Fe izâ in-seleha	: Artık, değiştirme, sona erdiği, geçtiği zaman, sıyrılma,
El eşheru	: Şehir, ay, bir şeyi ortaya çıkarmak,
El hurumu	: Haram, kutsal olan, yasak,
Fe utkulu	: Ortadan kaldırın, yok edin,
El müşrikîn	: Ortak koşma hâli, müşriklik, Allah’a ortak koşmak,

Haysu vecedtumû hum	: Nerede, nasıl, burada, rastlama, o hale girme, bulma,
Ve huzû-hum	: Sarma, çekmek, alma, yakalama, anlatma, onlar
Ve uhsuru hum	: Kuşatın, muhasara edin, mücadele, daraltma, onlar
Ve ukudu lehum	: Oturmak, beklemek, onlar,
Kulle marsad	: Hepsi, gözlemleme, seyretme,
Fe in tâbû	: Böylece, eğer, tövbe etme,
Ve ekamû es salâte	: Her an salât üzere olmak, Hakk’a bağlılık,
Ve atu ez zekâte	: Temizlenmek, kendindekini paylaşmak,
Fe hallu sebile-hum	: Öyleyse, bırakma, o halde, yoksun, onların yolu,
İnne Allâh gafur	: Muhakkak ki Allah, mağfiret, tertemiz lütuflar sunan,
Rahîm	: Rahîm olan, varlığı özünden var eden,

Meâli: “Böylece ortaya çıkan o kutsal olan hakikatleri anlayıp, cehalet hâlinde sınırlı çıktığınız zaman; artık ortak koşma hallerinizi yok edin ve o halde olanlarla nerede olursa olsun hakikatler ölçüsüyle mücadele edin ve onları hakikatlere çekin ve onlarla hakikatlerle mücadele edin, o halde onların hepsini bekleyin gözlemleyin. Sonra da eğer fenalara dönmek üzere tövbe ederlerse ve temizlenme içinde olup kendilerindekini paylaşırlarsa ve her an Hakk’a bağlılık şuuru üzere olurlarsa, o zaman onları Hakk yoluna bırakın. Muhakkak ki Allah lütuflarını tertemiz sunar, varlığı özünden var edendir.”

Diğer meâllerden örnekler verelim.

Diyanet Meâli: Haram aylar çıkınca bu Allah’a ortak koşanları artık bulduğunuz yerde öldürün, onları yakalayıp hapsetdin ve her gözetleme yerine oturup onları gözetleyin. Eğer

tövbe ederler, namazı kılıp zekâtı da verirlerse, kendilerini serbest bırakın. Şüphesiz Allah çok bağışlayıcıdır, çok merhamet edicidir.

Elmahlı Hamdi Yazır Meâli: Şu haram aylar bir çıktı mı artık o müşrikleri nerede bulursanız öldürün, yakalayın, hapsedin ve bütün geçit başlarını tutun. Eğer tevbe ederler ve namaz kılıp zekatı verirlerse onları serbest bırakın. Muhakkak ki, Allah çok bağışlayandır, çok merhamet edendir.

Mehmet Okuyan Meâli: Haram aylar çıkınca (antlaşmayı bozan) o müşrikleri bulduğunuz yerde öldürün; onları yakalayın; onları hapsedin ve onları her gözetleme yerinde oturup bekleyin! Tevbe eder, namazı kılar, zekâtı da verirlerse artık yollarını serbest bırakın! Allah çok bağışlayandır, çok merhametlidir.

Hemen hemen tüm müellifler: “Haram aylar çıkınca, Allah’a ortak koşanları artık bulduğunuz yerde öldürün” diye meâl etmişlerdir.

Allah başka bir âyetinde öldürme diye bildiriyorsa, iki meâl çatışıyorsa, bunu çok iyi düşünmeliyiz.

Mâide Sûresi 32: “Bir kişiyi öldüren, sanki tüm insanları öldürmüş gibi olur.”

İsrâ Sûresi 33: “Ve lâ taktulûn nefsi elletî haram Allâh-Alah öldürmeyi yasak kıldı.”

Müşrikleri öldürmek değil, kişinin kendindeki müşrikliği yok etmesi, insanlığa bildirilmiş olabilir mi?

Kur’ân; kendinizdeki müşrikliği yok edin mi diyor?

Yoksa müşrikleri bulduğunuz yerde öldürün mü diyor?

El takısı ile başlayan Arapça kelimeler, bir nitelik mi belirtir, bir zamir midir?

Müşriklik nedir, müşrik nedir?

Kur’ân’da müşrikleri öldürün diye yapılan meâl doğru mudur?

Bir kişinin müşrik olup olmadığına kim karar verecek?

Bugün müşrik olan, yarın hatasını anlayıp dönerse, ona bu imkân verilmeyecek mi?

Birilerini müşrik ilan eden, kendisi müşrik olabilir mi?

Kur'ân'ı Kerim'de; Tevbe Sûresi 5. âyetinde "faktulûl müşrikîne" âyetinin meâli; müşrikleri öldürün diye yapılmaktadır.

Ve diğer âyetlerde de benzeri çeviriler yapılmaktadır

Aslında bu çeviriler, merhamet kitabı olan Kur'ân'a uygun mudur?

Önce bazı âyetleri inceleyelim.

Tevbe Sûresi 5: "Fe katale el müşrikîne."

Diyanet Meâli: "Artık müşrikleri bulduğunuz yerde öldürün."

Tevhîd-i Kur'ân Meâli: "Artık ortak koşma hallerinizi yok edin."

Nisâ Sûresi 89, Diyanet: "Eğer yüz çevirirlerse onları tutun, bulduğunuz yerde öldürün, onlardan dost ve yardımcı edinmeyin."

Nisâ Sûresi 89, Tevhîd-i Kur'ân Meâli: "Artık onları uyarın ve o hallerde olduğu müddetçe onların kendilerine yazık ettiğini ve onların bir dostu olamayacağını ve yardımcılarını da olamayacağını anlatın."

Enfâl Sûresi 12, Diyanet: "Ben inkâr edenlerin kâlblerine korku salacağım, artık vurun onların boyunları üstüne, vurun her parmağına."

Enfâl Sûresi 12, Tevhîd-i Kur'ân Meâli: "Hakikatleri görmemezlikten gelip örtenler ise kâlblerinde bir tedirginliği taşırlar. Böylece onların üzerlerinde, meşakkatli bir hâlin etkisi vardır ve tüm o halde olanlarda o etkinin izleri vardır."

Meâlleri incelediğimizde, "el müşrik" kelimesini, müşrikler diye çeviriyorlar.

Oysa “El” takısıyla yazılan her kelime, kelimenin niteliğini belirtir.

Yâni; müşriklik, münafıklık, kâfirlik, gibi.

Müşriklik başka şeydir, müşrikler başka şeydir.

Müşriklik; ortak koşmak demektir, ortak koşanlar demek değildir.

Müşrik dendiğinde, Allah’a ortak koşmak diye anlaşılmalıdır.

Müşriklik kişinin kendinde olan bir düşünce yapısıdır.

Kur’ân, nitelik olarak seslenir.

Her kişinin kendine seslenir.

Her kişinin kendinde olan batıl duygu ve düşüncelerin kaldırılmasını tavsiye eder.

Ama ne hikmetse meâller, sanki Müslümanları inanan, diğerlerini kâfir, müşrik, münafık ilan eden ve onları gördüğünüz yerde öldürün diyen bir çeviri kitabı olarak karşımıza çıkıyor.

Böyle çeviriler doğru olabilir mi?

Kur’ân, tüm Dünya insanlarına seslenir.

Ve müşriklik, münafıklık, kâfirlik gibi hallere düşmeyin diye uyarır.

Yoksa, müşrikleri, münafıkları öldürün diye seslenmez.

O zaman Kur’ân’ın evrensel rahmetinden bahsetmek mümkün değildir.

Enbiyâ Sûresi 107: “Seni âlemlere rahmet olmaktan başka bir şey için göndermedik.”

Bu âyet bile Kur’ân’ın evrensel bir rahmet kitabı olduğunun en güzel delilidir.

Âyette her kişiye;” kendinizdeki müşriklik, münafıklık, kâfirlik hallerinizi yok edin” uyarısı vardır.

Yoksa müşrikleri bulun da, nerede bulursanız hemen öldürün diye yapılan meâl Kur’ân’ın rahmetine uygun düşmez.

Kişi düştüğü gafletten dönmesi için, ömür boyu ona zamanı vardır.

Kur'ân'a göre müşrikliğin ne olduğunu anlamaya çalışmalıyız.

Müşrik: “Şe-ri-ke, şirk” kelime kökünden gelmektedir.

Şerike ortak olmak demektir.

“Senin de var benim de var” anlamındadır.

“Şirket” de bu kökten gelir.

Yâni ortaklık.

Yâni müşrik; ortak koşan anlamında kullanılır.

Yâni, Allah'a ortak çıkaran anlamındadır.

Yâni, Allah'a ait olan vasıfları ama kendimize ama bir başkasına isnad etmektir.

Yâni, Allah'ın yarattığı bir kula ya da kendimize ulûhiyet isnad edilmesidir.

Müşrik Allah'a inanan, tüm ibadetlerini yerine getiren kimsedir.

Bunu Kur'ân'da en güzel bir şekilde görüyoruz.

Bazı örnekler verirsek:

Zuhruf Sûresi 9: “Doğrusu onlara, gökleri ve yerleri kim yarattı diye sorduğunda, elbette varlığın yüce sahibi, ilmin sahibi olan onları yarattı, derler.”

Zümer Sûresi 38: “Eğer onlara gökleri ve yeri kim yarattı diye sorsan, elbette Allah derler.”

Ankebût Sûresi 63: “Eğer onlara; gökten yağmuru indiren, böylece topraktan hayat veren, sonra da oradan nutfeler çıkaran kimdir, diye sorsan, elbette Allah derler.”

Evet, müşrik Allah'a inanır ve ibadetlerini yapar.

Ama Allah'a ait olan sıfatları, yücelikleri, sıfat boyutunda değerlendirir ve bu yücelikleri Allah'ın zâtının yanında, kendine ya da bir kula da uygun görür.

Bu duruma; Allah'a ait olan sıfatlardan, yüceliklerden iki örnek verirsek;

Alîm, ilmin sahibi, ilmiyle var eden

Azîz, tüm değerlerin yüce sahibi

Allah'ın alîm ismi, sıfatı, yüceliği vardır.

Allah'ın azîz ismi, sıfatı, yüceliği vardır.

Alîm; ilmin sahibi demektir, varlıkta satır satır yazılı olan ilim Allah'a aittir.

Kişi varlıktaki ilmin sahibi olamaz.

Kişi zerre kadar varlığa ilim cihetinde bir şey yazamaz.

Eğer biz; kendimizi veya bir kişiyi alîm olarak görürsek müşrik durumuna düşmüş oluruz.

Yâni diyoruz ki; Allah'ım sen alîmsin evet ama bak bu kulun da alîm.

İşte biz Allah'a ortak var ediyoruz.

Biz kişiye; Kâmil, Ârif, Ricâl, Talebe diyebiliriz.

Ama alîm dediğimizde, müşrik oluyoruz.

Çünkü alîm olan Allah'tır.

İşte âyette Allah; bu hâlinizi yok edin, müşriklik durumuna düşmeyin diyor.

Yoksa gidin müşrik bulun öldürün demiyor.

Eğer biz kendimizi veya birini azîz görürsek, yine Allah'a ortak koşarız.

Oysa, Azîz olan her varlıkta tüm yüceliğiyle kendini gösteren yalnızca Allah'tır.

Hiçbir insan, hiçbir varlıkta var olan yüceliği oraya koymuş değildir.

Evet, anlıyoruz ki müşriklik, Allah'a ortak çıkarmak demektir.

Ama kendini ama birini Allah'ın yanına yücelik isnat ederek koymak demektir.

İşte, Tevbe Sûresi 5. âyetinde “faktulûl müşrikîne” âyetinde çok muhteşem bir uyarı ile “tüm müşriklik hallerinizi yok edin” uyarısı vardır.

Yoksa müşrikleri öldürün değil.

Çünkü Kur'ân'ı iyi incelersek herkes her gün, her an, müşriklik durumuna düşer.

Amaç bunu anlamak ve bundan dönmektir.

Yoksa birilerinde müşriklik arar, onları öldürmeye kalkarsak, Dünyada bir tek insan kalmaz.

İşte bizler her an gaflete düşebiliriz.

Allah bizlere âyetinde bu gaflet hallerine düşmemeye dikkat edin diye uyarıyor.

Gaflete düşen insan her an hata yapabilir, zulüm meydana getirebilir.

Allah bizim her an şuurlu olmamızı tavsiye ediyor, müşriklik, münafıklık, fasıklık, kâfirlik gibi durumlara düşmememizi tavsiye ediyor.

Kur'ân bir rahmet kitabıdır.

Her bireyin bu rahmeti anlamasını ister.

İşte üç aylar denilen aylar, müşriklerin de kutsal aylarıdır.

Mekkeli müşriklerde de ve daha öncesinde de, üç aylar kut-saldır bahsine rastlıyoruz.

Tarihsel olarak araştırdığımızda, Hazreti İbrâhîm'e kadar gittiğine rastlıyoruz.

Bu ayları tarihte ilk başlatanın, Hazreti İbrâhîm olması kuvvetle muhtemeldir.

Hazreti İbrâhîm; insanların her gün savaştığı, her gün birini öldürdüğü bir dönemde kutsal aylar diyerek insanların

dört ay birbirini öldürmesini, savaş yapmasını engellemiş olabilir mi?

Hazreti İbrâhîm'in bu ayları kutsal ilan ederek, savaş yapmanın, öldürmenin, zulüm etmenin haram olduğunu ilan etmesiyle bu aylar oluşturulmuş olabilir mi?

Ve savaşmamayı on iki aya yaymak istemiş olabilir mi?

Buradaki maksat, barış ve huzurun oluşturulması gayretidir.

Ve bu gayretin on iki aya yayılmasıdır.

Hazreti İbrâhîm'den sonra da devam eden, kutsal denilen bu aylarda, kimse kimseye saldırmaz, hiçbir varlığa bile rek zarar verilmezdi.

Hatta kişi babasının katilini görse bile, bu aylar kutsal deyip ona saldırmazdı.

İncelediğimizde görüyoruz ki, Hazreti İbrâhîm'in ana maksadı barış ve huzuru yâni İslam'ı oluşturma gayesidir.

Hazreti İbrâhîm'in evi ve okulu olan "Kâbe" okulunda, kendini bilme eğitimleri veriliyordu.

Bunun ispatı Hacc Sûresi 27. âyettir "Yetûke-Sana gelsinler."

Hacc Mekke'deki Kâbeye gitmek değildir.

Kâbe'deki Hazreti İbrâhim'e gitmektir.

Yâni devrin Mürşid'i Kâmil'ine gitmektir.

Okula gitmekte ki maksat, orada olan öğretmen içindir.

Yoksa binanın kendisi için değil.

Hacc Sûresi 27: "Allah'ı tanımak için arayışta olan insanlara ilan et. Toplumda ileri gelenler ya da bir zayıflık içinde olanların hepsi, bir tasa içinde inceden inceye araştıranların hepsi sana gelsinler."

Devrin Müşid-i Kâmil'i Hazreti İbrâhîm'di.

Ona gitmekteki maksat, ondan alınan eğitimle, kendini bilmek, Allah hakikatine ermekti.

Hazreti İbrâhîm;
Putlarımızı kırmayı,
Gözlemlemeyi, sorgulamayı, aramayı,
Düşünmeyi, akletmeyi,
Görünen varlığın nasıl yaratıldığını,
Doğanın nasıl şekillendiğini,
Nereden gelip nereye gittiğimizi,
Ölüm gerçeğinin ne olduğunu,
Hepimizi var eden ve her an hepimizde olan ilâhî kudreti,
İnsanlığın selametinin yolunu,
Ve bunlar gibi insanlığın hayrına olan birçok güzelliği insanlığa sundu.

Hazreti İbrâhîm, kötülükler bitsin, zulüm bitsin, huzur gelsin diye mücadele etti.

Üç ayların oluşturulma sebebinin altında, savaş olmasın, kan dökülmesin mücadelesi yatıyordu.

Üç aylardan tüm yıla, barışın yayılması mücadelesi verildi.

Hazreti İbrâhîm, gece gündüz insanlığın huzuru için çalıştı.

Anlıyoruz ki haram aylar, üç aylar, Hazreti İbrâhîm'in, insanların birbirlerine zulüm etmesini sona erdirmeye gayretidir.

Yoksa bir ay diğer aydan, üstün değildir, faziletli değildir.

Bir gün diğer günden, üstün değildir, faziletli değildir.

Allah'ın indinde her an, her gün kutsaldır.

Her anımızı kıymetli bilmeliyiz.

Her günümüzü ilim, irfan içinde geçirmeliyiz.

Aklımızı gönlümüzü, hurafelerden, asılsız şeylerden temizlemeye gayret göstermeliyiz.

İyi insan olmaya çalışmalıyız.

Her gün, varlığın hakikatlerini anlama gayreti içinde olmalıyız.

Allah'a dua günü, ibadet günü diye bir kısıtlama olmamalıdır.

Her an Allah'a dua da edebiliriz, ibadet de edebiliriz.

3 aylar, kutsal aylar nedir?

Allah'ın diğer ayları kutsal değil midir?

Neden 3 aylara kutsal aylar denmiştir?

Bunu düzenleyen kimse neyi amaçlamış olabilir?

Tarihte 3 aylar ilk ne zaman karşımıza çıkıyor?

3 ayların kutsal olarak düzenlenmesinin altında nasıl bir maksat yatıyor?

3 ayları yâni haram ayları, yâni kutsal ayları nasıl değerlendirmeliyiz?

3 ayların altında nasıl bir mesaj yatıyor?

Haram aylar, kutsal aylar denilen 3 aylarda savaş yasak olduğu için bu aylara kutsal aylar ya da Haram aylar denilmiştir.

Kur'ân da; "Öldürmeyin" "Zulüm etmeyin" "Bir kişiyi öldüren tüm insanları öldürmüş gibidir" âyetleri olduğu halde...

"Bu haram aylar çıkınca müşrikleri nerede görürseniz öldürün" ne demektir?

Bu aylarda, savaşmak, öldürmek, zulüm etmek yasak edilmiştir.

Zilkâde, Zilhicce, Muharrem, Receb, aylarında savaş yapmak, öldürmek, zulüm yapmak yasak edilmiştir.

Kâmil insanlar ne güzel bir uygulama oluşturmuşlar.

İnsanlık dört ay da olsa, birbirine saldırmayacak, zulüm kesilecekti.

Belki insanlık bu dört aydan nasip alır, bunu on iki aya, bir ömre yayabilirdi.

Kâmil insanların asıl gayesi de bu idi.

Mekkeli müşriklerde de ve daha öncesinde de bu 3 ayları görüyoruz.

Tarihsel olarak araştırdığımızda Hazreti İbrâhîm'e kadar gittiğine rastlıyoruz.

Savaşın, kavganın, saldırmanın, öldürmenin yasak edildiği bu aylara 3 aylar, haram aylar, kutsal aylar, yasak aylar denilmiştir.

Bu aylar, Kâmeri aylardandır.

Bu ayları tarihte ilk başlatanın, Hazreti İbrâhîm olması kuvvetle muhtemeldir.

Tarihsel olarak incelediğimizde, bu ayları düzenleyenin Hazreti İbrâhîm olduğuna rastlıyoruz.

Hazreti İbrâhîm; insanların her gün savaştığı, hen gün birbirini öldürdüğü bir dönemde kutsal aylar diyerek insanların 4 ay birbirini öldürmesini, savaş yapmasını engellemiş olabilir mi?

Hazreti İbrâhîm'in bu ayları kutsal ilan ederek, savaş yapmanın, öldürmenin, zulüm etmenin haram olduğunu ilan etmesiyle bu aylar oluşturulmuş olabilir mi?

Buradaki maksat, barış ve huzurun oluşturulması gayretidir.

Ve bu gayretin 12 aya yayılmasıdır.

Hazreti İbrâhîm'den sonra ortaya çıkan kutsal denilen bu aylarda, kimse kimseye saldırmaz, hiçbir varlığa bilerek zarar verilmezdi.

Hatta kişi babasının katilini görse bile, bu aylar kutsal deyip ona saldırmazdı.

İncelediğimiz de görüyoruz ki Hazreti İbrâhîm'in ana maksadı "Barış ve huzur"u yâni "İslam"ı oluşturma gayesidir.

Hazreti İbrâhîm'in evi ve okulu olan "Kâbe" ve çevresinde Hazreti İbrâhîm, o kutsal aylarda insanlara kendini okumayı, yâni kendini bilmeyi öğretiyordu.

Kâbe okulunda Hazreti İbrâhîm:

Kendini bilme eğitimleri veriyordu.

Varoluşu ve var edeni düşünmenin bilgilerini sunuyordu.

Varlığın işleyişini, varlığın birbiriyle bağını insanlara öğretiyordu.

Varlığın birbiriyle kardeş olduğunu anlatmaya çalışıyordu.

Tevhîd hakikatini insanlığa sunuyordu.

Yâni Allah'ın birliğini insanlara sunuyordu.

İslâmın hakikatini tüm insanlığa bildirmeye çalışıyordu.

Gönüllere huzuru hissettirmeye çalışıyordu.

Hazreti İbrâhîm; savaşmayı, öldürmeyi, zulüm etmeyi durdurmaya çalışıyor, insanların barış ve huzur içinde yaşamasının temellerini oluşturmaya çalışıyordu.

3 aylar, Haram aylar dediğimiz oluşumu iyi okumaya çalışmalıyız.

Asıl maksadı anlamadığımız müddetçe 3 aylar, içi boş bir âdetten başka bir şey hâline gelmez.

Hazreti İbrâhîm, gece gündüz gönüllere islamı yâni barış ve huzuru yerleştirmeye çalışmıştır.

Bunu üç aydan on iki aya yaymaya çalışmıştır.

Gönüller "İslam" olursa, kimse kimseye zerre kadar zarar veremez.

İşte anlıyoruz ki 3 aylar, Hazreti İbrâhîm'in insanların birbirlerine zulüm etmesini sona erdirmeye gayretidir.

Bir ayı diğer aydan kutsal bilmemeliyiz.

Muharrem ayı diğer aylardan kutsaldır dememeliyiz.

Diğer ayları ve onların önemini yok saymamalıyız.

Muharrem ayının hakikati nedir?

Neden haram kelimesi burada geçer?

İnsana haram olan şey nedir?

O ayda yasak olan şeyler nedir?

Bu ayı oluşturan Kâmil kişi, insanlığa ne mesaj sunmak istemiştir?

Muharrem Ayı'nın 10. günü ne oldu?

Cânım Hazreti Hüseyin o gün şehit edildi.

O gün onun başı acımasızca kesildi.

O gün nice canlar yandı.

O gün acımasızca oklar atıldı.

O gün kanlar döküldü.

O gün için Hazreti Muhammed gözyaşı dökmüştü.

O günü kutsal bilenler, o gün Hüseyin'i şehit ettiler.

Hüseyin ile birlikte yetmiş iki kişiyi şehit ettiler.

Bunu, o günü kutsal bilenler, o gün yaptılar.

O gün, Mekkeli müşriklerin kutsalı idi, bayramı idi.

O gün, Hüseyin ile birlikte yetmiş iki eri öldürdüler diye kutlama yaptılar.

Ey kardeşim! Şimdi düşün.

Sen neyin kutlamasını yapıyorsun?

Muharrem'in 10. günü neyin kutsalı bir düşün.

Mekkeli müşrikler o gün 10 mucize oldu dediler.

Hazreti Muhammed'i kabul etmeyenler, Hazreti Hüseyin ve yetmiş iki masumu öldürmüş olabilir mi?

Çok iyi düşünelim.

Neden Hazreti Hüseyin'e ve evlatlarına, Muharrem'in 10. günü zulüm edildi?

Muharrem'in 10. günü neyin kutsalı?

Muharrem ayı kimlerin kutsalı?

Muharrem ayı 10. gün kimlerin kutsalı?

Âşûrâ günü kimlerin kutsalı?

Bir ay, diğer aydan daha kutsal olabilir mi?

Bir gün, diğer günden daha kutsal olabilir mi?

Bir an, diğer bir andan kutsal olabilir mi?

Muharrem ayı Allah'ın ayı diye bilinir.

Peki diğer aylar kimin ayı?

Hazreti Hüseyin ve yetmiş iki masum neden Muharrem ayının 10. gün şehit edildi?

Yetmedi neden başlar kesildi?

Yetmedi neden şükür namazları kılındı?

Neyin intikamı idi bu?

Nasıl bir kindi ki bu, o masumlar günlerce aç bırakıldı, susuz bırakıldı ve Muharrem'in 10. günü, o gün geldiğinde topluca saldırılıp, o masumlar öldürüldü, başlar kesildi.

Neden Muharrem ayı 10. güne denk getirildi?

Neden yezid "İki bayramı da bir arada kutladık çok şükür" dedi?

Hazreti Hüseyin ve yetmiş iki masumun, Muharrem ayı'nın 10. günü olan âşûrâ günü, şehit edilmesi tesadüf müydü?

Yoksa o gün kutsal diye, o güne denk getirilen bir plan mıydı?

Hazreti Hüseyin ve masumları katleden zihniyetin şöyle söylediği hep söylenir: "Öğlen namazı kazaya kalacak çabuk tutun elinizi."

Yâni bir an önce hepsini öldürün öğlen namazını kaçır-mayalım.

Ne kadar ilginç değil mi?

Hâlâ toplumda âşûrâ günü diyerek, bayram kutlaması yapılır.

Ve toplum hiç düşünmeyecek, anne babadan gördüğü şekilde inanır, atalardan gördüğü şekilde âdeti devam ettirir.

Tarihte bugün, âşûrâ günü neler olmuştu?

Hicrî 10 Ekim 680'de, bugünkü Irak sınırları içindeki Kerbelâ şehrinde âşûrâ günü denen günde, Hazreti Hüseyin ve 72 masum neden katledildi?

Başlar neden kesildi?

Başlar kesilerek yezid'in önüne getirilip, âşûrâ günü kutlanmıştı.

Abdestini alan yezid, "Allah'ım sana şükürler olsun bana bu günü nasip ettin, iki bayramı bir arada verdin" diye dua etmiştir, diye kayıtlarda vardır.

Yezid, elindeki değnekle, önüne getirilen Hazreti Hüseyin'in kesik başına dürtüp duruyordu.

Bunu gören Hazreti Zeyd ü'bnü Erkam:

- "O değneği kaldır! Rasûli Ekrem'i bu yüzü öperken gördüm" diyerek ağlamaya başladı.

Yezid bu ihtiyara neden zulmetti?

Başka bir rivâyette bu olay, caminin içinde olur, yezid ona karşı çıkan kişiyi hemen astırdı denilir.

Ve Yezidin o gün "iki bayramı bir günde kutladık, Allah'ım şükürler olsun bedir'in intikamını bize nasip ettin" dediği tarihi kayıtlarda vardır.

Hazreti Muhammed ve evlatlarına bu öfke bu kin neydi?

Bu nasıl bir kindi?

Bu nasıl bir öfkeydi?

Yezidin babası muaviye de Hazreti Ali'yi bir planla öldürtmedi mi?

Ve muaviye, Hazreti Ali'ye yakın olanları öldürtmedi mi?

Hâlife olabilmek için her şeyi yapmadı mı?

Cafer-i Sadık'tan şöyle bir nakil vardır:

Hazreti Hüseyin'in kesik başı, muaviyenin oğlu olan yezidin huzuruna getirilir.

yezid bunu bir bayram içinde kutlamıştır.

Hazreti Zeynel Abidin ile Hazreti Ali'nin kızı Hazreti Zeyneb'i de meclise getirdiler.

Zeynel Abidin'in elleri ve ayakları zincirlerle bağlı idi.

Bir rivâyette de Zeynel Abidin burada yoktu. Yalnızca Hazreti Zeynep vardır.

Zeynel Abidin, Hazreti Hatice annemizin kabilesi olan Evs ve Hazrec kabileleri olan Türkmen kabilelerinin atlıları tarafından Kerbela'dan bir gece önce gizlice alınıp Horasan'a götürüldüğü aktarılır.

Başka bir rivâyette ise; Hazreti Muhammed'e yakın bir Mu-sevi ailenin Zeynel Abidin'i sakladığı aktarılır.

Bunlardan en gönüle uygun olanı, Türkmen atlıların Zeynel Abidin'i Horasan'a götürdüğüdür.

Çünkü Tevhîd, Horasan'dan yayılmaya devam etmiştir.

Horasan erenleri dediğimiz kâmil insanlar oradan yayılmışlardır.

Eğer Zeynel Abidin de Kerbela'da olsaydı o da acımasızca öldürülürdü.

Çünkü orada çocuklar dâhil yetmiş iki masum öldürüldü ve bazılarının kafası kesildi.

Hazreti Hüseyin'in mübarek başını kestirten yezid daha sonra 18 ehli beytin başını önüne getirtti.

Ve Hazreti Zeyneb'i huzuruna getirterek, Hazreti Zeyneb'e; "Babanı öldüren Allah'a hamdolsun, Allah'ın, senin ehli beytini ne hale getirdiğini görüyor musun?" dedi.

Hazreti Zeynep, yezide: "Onlara nasıl kıydın, sen zalimsin" dedi.

yezid: "Onları Allah öldürdü, fâili Allah'tır" dedi.

Evet, kendini Müslüman sayan o günün müşriklerinin din ve kader inancı buydu.

Allah ezeli kaderde ne yazdıysa o olur inancını taşıyorlardı, aynen anne babalarından öğrendiği şekliyle inanırlardı.

Evet, kendini Müslüman sayan o günün müşrikleri ve yezid aynen böyle inanıyordu.

Fiil, fâil hakikati bilinmiyordu.

Kötülük de yapılsa fâili Allah deniliyordu.

Oysa bedenlerde olan işleyiş fiil idi.

O fiile dayalı kişilerin yaptığı eylemler amel idi.

İnsanın ameli ya Sâlih amel idi, ya zalim amel idi.

Bu incelikleri anlamak dinin temeli idi.

Hazreti Muhammed zamanı ve öncesi o günün insanları da, inançlarına, ibadetlerine çok düşkünlüler.

Bunu İbn Habîb'in, Muhabber kitabında görüyoruz.

“Çünkü namaz Mekkelilerin bildiği bir şeydi.” (Ebu Muslim)

Amr bin Hişam da (Ebu Cehil diye bilinen kişi), Ebuzer Gifari de cahiliye döneminde namaz kılmaktaydılar.

Hazreti Muhammed'in çağrısı neydi ki birini can düşmanı diğerini can dostu yaptı?

Sadece namaz değil; hacc, oruç, abdest, gusl, cenaze namazı, cuma toplantısı (yevmul arube, arapların günü) kırkta bir zekat, kısas, el kesme, sopa vurma, bir Allah'a inanma, Âdem'i, Nûh'u, Hûd'u, İbrâhîm'i, İsmâil'i, Hacer'i saygıyla anma, örtünme, sakal, cübbe, sarık vs. bugün İslam'da ne kadar ritüel (nusuk), ahkam, şekil, şemal ve itikat varsa hepsine sahipti o günün Arapları.

Lütfen düşünelim, ne değişti, aynı inançlar aynı şekilde devam etmiyor mu?

Kader inancı bugün de aynı şekilde inanılmaya devam etmiyor mu?

Evet, Muharrem ayının 10. günü, yâni âşûrâ günü Hazreti Hüseyin ve yakınları, yezid'in o güne denk getirilmesi planı ile katledildi.

Bu neden yapıldı lütfen iyi düşünelim.

Kerbela'yı yaptıran yezid'in babası da Hazreti Ali'yi ve Hazreti Hasan'ı ve Hazreti Muhammed'i seven onlarca kişiyi öldürtmüştü.

Büyük annesi hind de Hazreti Muhammed'e olan kinini hiç kaybetmemiş.

Uhud muharebesinde Hazreti Hamza'yı mızraklatmış ve karnını yarmış, organlarını parçalamıştır.

Hind'in babası olan İbni Ümeyye, kardeşleri ve oğulları Hazreti Muhammed'i Bedir'de öldürmek için saldırmışlardı.

Neydi bu kin, neydi bu nefret

Neydi bu acımasızca olan ölümüne saldırı.

Lütfen düşünelim, lütfen araştıralım.

Muharrem ayı kimlerin kutsalı?

Âşûrâ günü kimlerin kutsalı?

Hazreti Hüseyin ve yetmiş iki masum, neden âşûrâ günü şehit edildi?

Acaba bunu kutlayanlar bu katliama bilmeden de olsa ortak olmuş olmuyorlar mı?

Atamdan böyle gördüm diye, ben de hiç düşünmeden böyle yapmak mecburiyetinde miyim?

Lütfen çok düşünelim ve araştıralım.

Zuhrûf Sûresi 22: "Bilakis, dediler ki: Biz atalarımızı bir inancın yolu üzerine bulduk ve biz onların gösterdikleri yol üzere, onların âdetleri üzere oluruz."

Hazreti Muhammed öncesi, müşrik denilen kesimler tarafından da kutsal aylar olarak kabul edilen 4 aylardan, Muharrem ayınının 10. gününe "âşure günü" denir.

Ve 4 aylar kutsal kabul edilir.

Muharrem ayı kutsal kabul edilir.

Âşûrâ günü kutsal kabul edilir.

Âşr-Âşır: On demektir.

Muharrem'in 10. gününe "âşûrâ günü" yâni 10. gün denir.

Âşûrâ günü, yâni Muharrem'in 10. günü, Hazreti Muhammed öncesi müşrik denilen kesimler tarafından kutsaldır, bununla ilgili kısaca bilgi vermek gerekirse.

Muharrem'in 10. günü yâni Aşır günü, Allah'ın bazı resûl ve nebî'lere mucizeler sunulduğuna inanılır.

Bunları kim tespit etmiş, bunları kim böyle oluşturmuş çok iyi düşünmeliyiz?

Burada Hazreti Muhammed'e ait olan bir şey niye yoktur?

Bu inançlar günümüzde de aynı şekilde devam eder.

Halk böyle inanmaya ve bunları kutlamaya devam eder.

Âşûrâ gününü kutlamaya, o gün âşûrâ denen yiyeceği yapmaya devam ederler.

Hazreti Muhammed öncesi inanç grupları, Muharrem'in 10. gününü kutsal bilirler ve 10 mucizenin olduğuna inanırlardı.

Ve yapacakları her şeyi bu kutsal aylarda yapmaya dikkat ederlerdi.

Kâbe, Mekkeli müşrikler için de çok kutsaldı.

Çağrı filminde bir sahnede bu işlenir.

Hazreti Muhammed ve arkadaşları Kâbe'nin içini putlardan temizlemek için Kâbe'ye gittiklerinde, taşlanmışlar, Kâbe'ye sokulmak istenmemişlerdi.

Müşrikler için Kâbe ve Muharrem ayının 10. günü öyle kutsaldı ki;

Kâbe'nin örtüsü Muharrem'in 10. günü değiştirilirdi.

Hazreti Muhammed öncesi, âşûre günü diye bilinen Muharrem'in 10. günü Araplar tarafından oruç tutulurdu ve Muharrem ayı, Allah'ın ayı diye bilinirdi.

Hadis kitaplarında şöyle bir bilgi vardır.

Buhari Savm 69. bölümünde geçer.

"Âşûrâ, Kureyş kabilesinin cahiliye döneminde oruç tuttuğu bir gündü."

Evet, şimdi çok düşünelim.

Muharrem ayı kimlerin kutsalı?

Âşûrâ günü kimlerin kutsalı?

Her an, her gün, her yıl, Allah'ın zaman dilimi değil mi?

Âşûrâ gününü kutsal bilenler, Hazreti Hüseyin ve yetmiş iki masumu şehit ettiler.

Onların kutsal günüydü o gün.

Onun için o güne denk getirdiler.

Lütfen çok düşünelim, çok araştıralım.

İnsan hakikati nedir?

Dinin hakikati nedir?

İnanç nedir, iman nedir?

Allah hakikati nedir?

Kulluk nedir, ibadet nedir?

Kutsal denilen şey nedir?

Hazreti Muhammed'e ve Ehl-i Beyt'e yapılan zulmün sebebi neydi?

Hazreti Muhammed ve Ehl-i Beyt'e kâfir, dinsiz diye saldıran zihniyet neydi?

Lütfen unutmayalım; yezidlik bugün de var, Hüseyin'lik bugün de var.

Hâlâ Hüseyin'lere saldıran yezidler var.

Çok iyi düşünelim, Hüseyin'in yanındaıym derken, acaba nice Hüseyin'lere yezid'lik ediyor olabilir miyiz?

Ve unutmayalım, kendimizi iman ehli sanır iken, en büyük bâtılın içinde olabilir miyiz?

Ve lütfen çok düşünelim:

Muharrem ayı kimlerin kutsalı?

Muharrem ayı 10. gün kimlerin kutsalı?

Âşûrâ günü kimlerin kutsalı?
Muharrem ayında Ehl-i Beyt'in katlini hiç unutmayalım.
Oysa Allah öldürmeyi, bir cânâ kıymayı yasak etmiştir.
Allah Kur'ân'da cana kıyma diye bildirdi.
Can kulağıyla duyduk mu?
Allah, cana kıymayı yasak kıldı.
Gönlümüzde duyduk mu?
Kur'ân'ı duyduk mu, yoksa Kur'ân'ı duymazdan mı geldik?
Tam tersini yaptık.
Acımadan canlara kıydık.
Acımadan birbirimize saldırdık.
Allah; Kur'ân'da, İncil'de, Tevrat'ta "öldürmeyin" âyetle-
rini sundu.
Duymadık, uymadık.
Kur'ân, İncil, Tevrat'ı anlamak için okumadık.
Cân kulağıyla duymadık.
Anlamak için okumadık.
Hayatımıza geçirmedik.
Mânâsına ermedik.
Sevap için okuduk.
"Sevap nedir?" onu bile bilmedik.
Kur'ân'da, İncil'de, Tevrat'ta insanlığa bildirildi:
"Öldürme, zulüm etme, yakıp yıkma."
Cân kulağıyla duymadık.
Anlamak için okumadık.
Kur'ân, İncil, Tevrat'ta bildirilen âyetlerin tam tersini yaptık.
Yakıp yıktık, zulüm ettik, öldürdük.
Hem de din adına, Allah adına.

Saldırırken kâfir ilan ettik.

“Saldırın, saldırın, Allah için saldırın” diye nidalar attık.

İnançlar birbirlerini kâfir ilan ederek hedef gösterdiler.

Oysa Tevrat’ın 10 emrinde “Öldürmeyeceksin” emri vardı.

Kur’ân’ın âyetlerinde; “öldürme, bir câna kıyma, Allah onu yasak etti” emirleri vardı.

“Birini öldüren herkesi öldürmüş gibidir.”

“Birinin yaşatan herkesi yaşatmış gibidir” diye bildirildi.

Mâide Sûresi 32: “Men katele nefsen bi gayri nefsin ev fesâdin fîl ardı fe ke ennemâ katelen nâse cemîa ve men ahyâhâ fe ke ennemâ ahyen nâse cemîa.”

Men	: Kim, kimse,
Katel nefis	: Yazık etmek, öldürme, bir kişi, nefsi, câna,
Bi gayri nefsin	: Gayri, başka, kişi, nefis, kendisi, kendi çıkarı,
Ev fesâdin fi el ardı	: Veya, fesad, bozgunculuk, yeryüzünde,
Fe keennemâ	: Artık, gibidir,
Katele en nâse cemîan	: Öldürdü, yazık etti, insanlar, hepsini, topluca,
Ve men ahyâ-hâ	: Kim, hayat, yaşam, onu, onu yaşatırsa,
Fe keennemâ	: Artık, gibidir,
Ahyâ	: Hayy, yaşam, yaşattı, hayat,
En nâse cemîan	: Tüm insanları, hepsini, topluca,

Meâli: “Bir kişiyi öldüren, tüm insanları öldürmüş gibi olur. Kim, birinin yaşaması için gayret gösterirse, tüm insanların yaşaması için gayret göstermiş gibi olur.”

Kur’ân’da “cana kıymayın, Allah onu yasak etti” diye bildirildi.

Hangimiz bunu can kulağımızla duyduk.

İsrâ Sûresi 33: Ve lâ taktulûn nefsi elletî haram Allâh

Ve lâ taktulû : Öldürmeyin, yazık etmeyin, düzeni bozmayın,

El nefis : Kişi, can, kendisi, bedeni,

Elletî haram Allah : Ki o, yasak, hata, Allah haram kıldı,

Meâli: “Bir kimseyi öldürmeyin, Allah öldürmeyi yasak kıldı.”

İncil, Matta 19’da “Kimseyi öldürmeyeceksin” âyeti vardı.

Kur’ân, İncil, Tevrat’ta “Öldürmeyeceksin” emri vardı.

Hangimiz duyduk.

Hangimiz uyduk.

Kendi çıkarımız için, yakıp yıktık.

Acımadan öldürdük.

Çocuk, yaşlı demeden öldürdük.

Bir de dedik ki, Allah’a inanıyoruz.

Allah inanmak, dil ile söylemek mi?

Allah’a inanmak onu duymak, âyetlerine uymak değil miydi?

Allah’a iman eden hiç öldürür mü?

Zulüm edebilir mi?

Oysa, Mü’minun Sûresi’inde iman sahipleri için “ve hum la yuzlemun-onlar zulüm etmezler” âyeti vardı.

Yâni iman sahipleri asla kimseyi öldürmez.

Kimseye zerre kadar zulüm etmez.

Kimsenin malına canına tasallut etmez.

Bir kimseye zulüm edenin, Allah’a imanı yoktur.

Bir kimseye zulüm edenin, içinde rahmet yoktur.

Bir kimseye zulüm edenin, ibadeti de duası da yalandır.

Bir kimseye zulüm eden, insan değildir, insan makamına ermemiştir.

Gel ey Musevi kardeşim!

Tevrat’ı cân kulağıyla duyalım.

Gel ey İsevi kardeşim!

İncil'i cân kulağıyla duyalım.

Gel ey Muhammedî kardeşim!

Kur'ân'ı cân kulağıyla duyalım.

Hazreti Mûsâ'yı, Hazreti İsâ'yı, Hazreti Muhammed'i anlayalım.

Onların insanlık için yaptığı mücadeleyi kâlbem hissedelim.

Onlar rahmet ehliydi, şefkat ehliydi.

Onlar insanlık için, gece demeden gündüz demeden koştular.

Onları anlayalım.

Onları kâlbimizde hissedelim.

Onlar gibi, insanlık için koşalım.

Onlar gibi, rahmet için, sevgi için, saygı için koşalım.

Allah'ın âyetlerini duyalım.

O âyetlere uyalım.

SON DEĞERLENDİRME

İncelediğimizde anladık ki, aylar ve günlerin adı, bir sözden, bir lafızdan ibaret değildir.

Anlamlar üzere kurulmuş kelimelerdir.

Bu kelimelerin anlamı, insanlığa sunulmuş hakikatlerin işaretidir.

İnsan yaşamını ve zamanını hakikati arama içinde geçirmelidir.

İnsan öncelikle ilim ve edeb üzere olmalıdır.

İnsan hakk, hukuk, adaletten asla ayrılmamalıdır.

Hakk, hukuk ve adaletin ne olduğunu çok iyi hissetmelidir.

Edeb makamına erişmeli ve edeb içinde yaşamalıdır.

Ve bir anını bile boş geçirmemelidir.

Hakikat yolunda yol alan talebe, makam makam gönlünde nice aylara yâni hakikatin ışığına kavuşur.

Her günün makamıyla Hakk'a teslimiyet içinde olanlardan olur.

Bir Mürşid-i Kâmile başlayan yolculuk, nice makamlara kapılar açar.

Bu yolculuğun gayesi, yaratılış ve yaratıcı hakikatine erebilmektir.

Kişinin vücûdu tüm ayların ve tüm günlerin cem olduğu yerdir.

Hakikat yolunda yol alan talebenin gönlü, adım adım ayların ve günlerin makamına kapılar açar.

İnsan, her gününü hakikati anlama gayreti içinde geçirmelidir.

İnsanın ömrü sınırlıdır.

İnsan, her anın, her günün, her ayın kıymetini çok iyi bilmelidir.

Bakara Sûresi 184 “Günleriniz sınırlıdır. Artık sizden kim müşkillerde olur ya da bir arayışta olursa, bundan sonra o sınırlı günlerini hakikatlerden başka şeylerde geçirmesin. O gücünün yettiğinde de çaresizlik içinde olan kimselerle hakikatlerin bilgilerini paylaşsın. Bundan sonra kim; samimi bir halde, hayırlı yolda olursa, artık onun için hayırlı olan şeyler vardır. Eğer siz bilenlerden, hayırlı kimselerden olmak istiyorsanız, cehaletten, fenalardan sakının.”

Bakara Sûresi 185: “İç âleminde Hakk’ı aramanın ateşi yananlar için, tüm kâinat kitabının içinde sunulmuş hakikatler vardır. Onda insanlar için yol gösterme vardır, apaçık delillerle yol gösterme vardır, hakk ile batılı fark etme vardır. Artık sizden kim; iç âlemindeki hakikatleri bilip görenlerden olmak isterse, bundan sonra cehaletten, fenalardan sakınsın. Kim; müşkillerde olur ya da bir arayışta olursa, bundan sonra o sınırlı günlerini hakikatlerden başka şeylerde geçirmesin. Allah’ın iradesinde sizlere kolaylık vardır ve o iradede sizlere zorluk yoktur. Zamanınızı hakikatleri anlamak içinde geçirin. Allah’ın yüceliğini anlamak için, üzerinizdeki tecellilerin sahibini anlayın. Umulur ki siz varlığınızın sahibini bilir teslim edersiniz.

Âyetlerde belirtildiği gibi, her anımızı yaratılışı okumak için geçirmeliyiz.

Boş şeylerle uğraşmamalıyız.

Dedikodu çekiştirme, eksik gedik arama, alay etme, hor görme duygularını terk etmeliyiz.

Fitne fesat içinde olmamalıyız.

Kibir içinde yaşamamalıyız.

Allah'ı iyi anlamalı, O'nun ulviyetinin yanında ben de varım dememeliyiz.

O'nu kendimize rakip görmemeliyiz.

Fussilet Sûresi 9: "De ki: Gerçekten siz hakikatleri görmezlikten geliyorsunuz. Yeryüzünde günlerinizi varoluşu anlamadan geçiriyorsunuz. İşte siz, tüm varlığı vücûdlandırana karşı kendinizi rakip görüyorsunuz."

Fussilet Sûresi 16: "Öyle ki kendilerine verdiğimiz nitelikleri anlayamadılar. Rahatsızlık verici, yıkıcı hallerde kaldılar. Dünya hayatında onlar azabı, kötülüğü zevk edindiler, günlerini zarar verme içinde geçirdiler ve sonları da elbette azap içinde, alçaltıcı bir halde kalmak oldu ve onlar hakikatlerin yardımını anlayamadılar."

İşte âyetlerde belirtildiği gibi, zamanımızı kötülük içinde zarar ziyan içinde geçirmemeliyiz.

Kimseye zulüm etmemeliyiz.

Kötülük duygularını terk etmeliyiz.

Beynimizi ilim, irfan ile meşgul etmeliyiz.

Hakikati anlayan kimse erdemli kimse olacaktır.

Çevresine karşı iyilik eden kimse olacaktır.

Tevazulu, tenezzüllü, sevgi ve saygı içinde olan kimse olacaktır.

Kur'ân, kişiyi Kâmil insan olmaya erişmenin yolunu gösterir.

Her anını hakikati anlama içinde geçiren insanın yolu, Kâmil insan olmaya çıkacaktır.

İlim ve edeb, Kâmil insanın yoludur.

Kâmil insan her anını tefekkür içinde geçirir.

O, Allah hakikatine erişmiş kimsedir.

Yaşantısını Sâlih insan olarak geçirir.

Sâlih insan varlıktan gelen mesajları çok iyi okuyandır.
Zamanını çok iyi değerlendirendir.

Sâlih insan;

İhtiyacı olana hiçbir beklenti içine girmeden koşandır.

Umutsuza umut olandır.

Sevgiyle saygıyla davranandır.

Merhametli, şefkatli davranandır.

Çevresine huzur verendir.

Onlar rahmet ehlidir.

Onların gönüllerinde, Enbiya Sûresi 107. âyet tecelli etmiştir.

“Ve mâ erselnâke illâ rahmeten lil âlemîn-seni âlemlere rahmet olmaktan başka bir şey için göndermedik.”

Onların her günü Allah'ın rahmetini hissettirmekle geçer.

Onlar tüm günlerin, ayların, mevsimlerin mânâsına ermişler, yaşantılarını bu şuurla geçirirler.

Ve çevresindeki insanlara hakikatleri hissettirmek için gayret gösterirler.

Onların kâlbleri, ihtiyacı olanlar için atar.

Onlar Nasr makamına erişmişlerdir.

Onlar ihtiyacı olana, hiçbir karşılık beklemeden koşarlar.

Onlar iyilikler yolunda koştururlar.

Onların sevgisi her yeri kuşatır.

Sevgileri egolarından değil, ilâhi aşktan gelir.

İşte bu kitabımızda; günlerin, ayların, mevsimlerin anlamlarını hissettirmeye gayret gösterdik.

Bu anlamları hayatımıza geçirelim, Tevhîd şuuruna erişelim, bu şuurla yaşayalım diye gayret gösterdik.

Eksiğimiz hatamız olmuşsa affola.

Gönlünüzden ilâhi aşk hiç eksik olmasın.
Gönlünüz her dâim ilâhi heyecan içinde olsun.
Gönlünüz her bir kelimenin aslını anlama idrakinde olsun.
Yüzünüzden tebessüm eksik olmasın.
Gönlünüz her dâim huzur içinde olsun.
Sevgi içinde, saygı içinde hareket edenlerden olalım.
Yaşamın kıymetini bilelim.
Yaşamın sırrını arayanlardan olalım.
Her günün kıymetini bilenlerden olalım.
Her an hakikati arayanlardan olalım.
Kendini bilme yolunda, ilmi yolu bulanlardan olalım.
Niçin yaratıldığımızı bilenlerden olalım.
Ve bir gayret içinde, üretkenlik içinde olalım.
Her varlığa sevgi içinde davrananlardan olalım.
Hiç unutmayalım, biz de bir varlığız ve doğanın bir parçasıyız.
Varlığın yaratılış hikmetlerini arayanlardan olalım.
Birbirimize yardım edenlerden olalım.
Birbirimize umut olalım, moral olalım.
Birbirimize huzur verenlerden olalım.
Birbirimize cennet olalım.
Rahmeti, şefkati, sevgiyi, saygıyı, hissettirenlerden olalım.
Sevgiyle, huzurla, aşkla kalın.